

CONFLUENȚE BIBLIOLOGICE

Revistă de biblioteconomie și științele informării

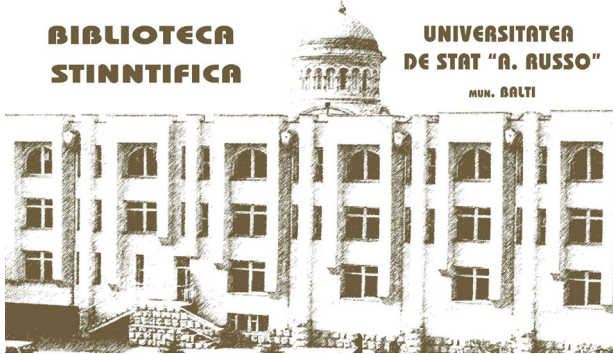
ISSN: 1857-0232

Nr. 3-4 (25-26), 2011

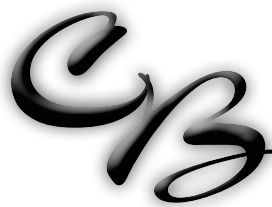
**BIBLIOTECA
ȘTIINȚIFICĂ**

**UNIVERSITATEA
DE STAT "A. RUSSO"
MUN. BĂLȚI**

Confluente Bibliologice

Revistă de biblioteconomie și științe ale informării

3 - 4, 2011

Director: Elena HARCONIȚA

Redactor - șef: Anatol MORARU

Colegiul de redacție:

Lina MIHALUȚA,

director-adjunct

Valentina TOPALO,

șef CD al ONU, șef Serviciu Manifestări Culturale

Silvia CIOBANU,

șef Serviciu Marketing. Activitate Editorială

Elena STRATAN,

șef Serviciu Cercetare. Asistență de Specialitate

Alexe RĂU,

directorul-general al Bibliotecii Naționale din Republica Moldova

Silvia GHINCULOV,

dr. în științe economice, directorul Bibliotecii Științifice ASEM

Radu MOȚOC,

inginer, secretarul Asociației Pro Basarabia și Bucovina, Filiala Galați

Maria ȘLEAHTIȚCHI,

dr. în științe filologice, conf. univ. Universitatea de Stat „Alecu Russo”, Bălți

Nicolae ENCIU,

dr. hab. în științe istorice, conf. univ. Universitatea de Stat „Alecu Russo”, Bălți

Lector: Galina MOSTOVIC

Coperta / viziune grafică / tehnoredactare / machetare:

Silvia CIOBANU, șef Serviciu Marketing. Activitate Editorială

Achiziții recente (notițe bibliografice): Ana NAGHERNEAC, bibliotecar principal

Adresa redacției:

str. Pușkin, 38, mun. Bălți, 3100, Republica Moldova

Tel/fax: (231)23362; E-mail: libruniv@usb.md; Web: <http://libruniv.usb.md>

Tiparul: Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți

© Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alecu Russo”

ISSN: 1857 - 0232

Sumar / Summary

CARTEA DE VIZITĂ / VIZITING CARD

Elena HARCONIȚA.

Managementul participativ în asigurarea eficienței activității Bibliotecii /

Participatory Management in Ensuring Efficiency Library Activity 7-10

Contribuții științifice ale cadrelor didactice și ale bibliotecarilor USB în anul 2010, ediția 2011: comunicat /

The Scientific Contributions of Teachers and Librarians in USB 2010, the 2011 edition. Exhibition of documents 11-13

Elena ȚURCAN

Oficiul Documente Muzicale la 35 de ani /

Muzic Documents Office celebrates its 35th anniversary 14-21

Valentina TOPALO

Centrul de Documentare a ONU - 10 ani de activitate /

10 years of activity of United Nations Documentation Center 22-26

BIBLIOMESAGER / LIBRARY MESSENGER

Rubrică îngrijită de Elena STRATAN

Elena Stratan's column 27-39

OPORTUNITĂȚI MODERNE / UP-TO-DATE OPPORTUNITIES

Ala LÎSÎI, Ludmila RĂILEANU.

Dimensiunile eticii servirii utilizatorului web 2.0 /

Ethical Dimensions of Web 2.0 User Service 40-44

Ariadna MUSTEAȚĂ.

Baza de date Înregistrări Muzicale în format MP3 /

Database Music Recordings in MP3 format 45-48

DIALOG CONTINUU / CONTINUING DIALOGUE

Валентина БАКАРЧУК.

Дифференцированный подход в процессе информационного обслуживания пользователей /

A Differentiated Approach in the Process of Information Service for Users 49-59

Adella CUCU, Angela HABAȘESCU.

Publicațiile periodice – Efcientizarea promovării /

Periodical Publications-Essential Sources of Information and Training 60-66

ABRM - 20 DE ANI /

LIBRARIAN ASSOCIATION OF REPUBLIC OF MOLDOVA - 20 YEARS

Elena HARCONIȚA, Elena STRATAN.

Filiala ABRM din Bălți - Carte de vizită

Sumar / Summary

Library Association of Moldova,
Balti Branch Libraries
in Education - visiting card 67-70

Conferința de diseminare a manifestării aniversare „Biblioteca mai mult decât biblioteca: integrare, inovare și informație pentru toți” din 16-18 noiembrie 2011: comunicat / Press Conference on the dissemination anniversary event: "Library more than a Library: integration, innovation and information for all", from 16 to 18 November 2011 71-72

FILMUL COLECȚIEI / COLLECTION MOVING

Marina MAGHER, Gherda PALII.
Dimensiunile valorice ale colecției de publicații periodice românești / Value Dimensions of Romanian Periodicals Collection 73-88

Adella CUCU.
Să cunoaștem cărțile deținătoare de premii naționale și internaționale / To Know the Books Holding National and International Awards 89-92

Elena CRISTIAN, Natalia COSTIUCENCO.
Colecția de publicații periodice moldovenești – parte a patrimoniului național /

Moldovan Periodicals Collection as a Part of the National Heritage 93-106

Ala LÎȘÎL.
Un imperativ modern - codul bunelor maniere / Code of Good Manners is a Modern Imperative 107-112

Angela HĂBĂȘESCU.
Să trăim fără violență / To Live Without Violence 113-116

FORMAREA PROFESIONALĂ / PROFESSIONAL DEVELOPMENT

Ludmila RĂILEANU, Liliana IAVORACHI.
De ce indicii statistici: Studiu comparativ 2006 – 2010 / Why Statistical Index: A Comparative Studies 2006-2010 117-127

Lina CRUGLOV.
Periodicele și catalogarea lor. Cazul bibliotecii științifice universitare / Periodicals and their Cataloging. The Case of University Scientific Library 128-134

Snejana ZADAINOV.
Новые тенденции в библиотечно-экономической периодике / New Trends in Library Science Periodicals 135-138

Sumar / Summary

VIA EUROPA

Галина БЕЛКОВСКАЯ, Алла ПАВЛЮК.
Центр информирования и документирования НАТО /
NATO Information and Documentation Center 139-144

Renata TONCOGLAZ .
O donație impresionantă a Institutului Cultural Român /
An Impressive Donation of Romanian Cultural Institute 145-155

PAGINI DE ISTORIE / THE PAGES OF HISTORY

Radu MOȚOC.
Monumentul - Tradiție și viitor /
The Monument: Tradition and Future 156-158

Марина ШУЛЬМАН.
Гибель еврейского антифашистского комитета, судьба Соломона Михмихоэlsa и театр ГОСЕТ (государственный еврейский театр) /
The Death of the Jewish Anti-Fascist Committee, the fate of Colomona Mihmihoèlsa and State Jewish Theater (GOSET) 159-163

Preot Vasile SECRIERU.
Scurt istoric al revistei societății istorico-arheologice bisericesti din Basarabia (1909-1934) /

A Short History of Historical-Archaeological Religious Society Magazine from Bassarabia (1909-1934) 164-166

Марина ШУЛЬМАН.
Солнечное сплетение: праведники среди народов мира, комплекс проблем, связанный с их деятельностью и нравственная ответственность человека на рубеже 20-21 вв. /
The Solar Plexus: the righteous among the nations of the world, a complex of problems associated with their activities and moral responsibility of the people at the turn of the 20-21 centuries 167-170

ANIVERSĂRI / ANNIVERSARY

Elena ȚURCAN.
George Enescu - 55 de ani de la trecerea în eternitate /
55 years after George Enescu's death 171-174

CONSEMNĂRI / REGISTERS

Radu MOȚOC.
Pastorala - I. P. S. Mitropolit Nicolae Bălan al Ardealului, Banatului, Crișanei și Maramureșului /

Sumar / Summary

Pastoral Studies-I. P. S. Metropolitan Nicolae Bălan of Transylvania, Banat, Crișanei and Maramureșului 175-177

Radu MOȚOC.

Scrisorile Marchizei De Seville

(1626-1696) /

The Letters of Marquise De Seville

(1626-1696) 178-179

EXEGEZE /

EXEGESIS

Ana SOFRONI.

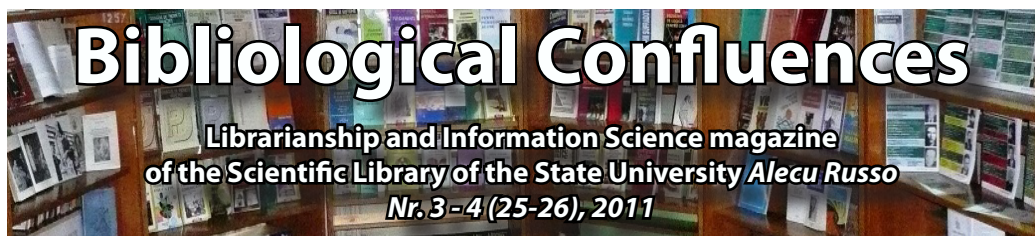
O situație tristă și leac pentru ea /

A sad situation..... 180-181

EX-LIBRIS

Radu MOȚOC.

Ex-libris 182-205

MANAGEMENTUL PARTICIPATIV ÎN ASIGURAREA EFICIENȚEI ACTIVITĂȚII BIBLIOTECII

Elena HARCONIȚA, director

*Nimic nu poate fi sursa unui mai mare respect de sine pentru angajați decât
cooptarea lor în procesul decizional.*
Juditch M. Bardwick

De ce acest subiect astăzi, în contextul unei modernizări și schimbări continue a Bibliotecii? Depinde oare progresul și succesul unei instituții de managementul participativ? Cît de importantă este crearea unei echipe profesioniste care să participe la asigurarea conducerii eficiente a Bibliotecii?

Conform Dicționarului explicativ al limbii române, managementul este o „activitate și artă de a conduce. Ansamblul activităților de organizare, de conducere și de gestiune a întreprinderilor. Știința și tehnica organizării și conducerii unei întreprinderi”. Managementul este o modalitate eficientă, superioară, de a conduce și gestiona, de a stabili scopuri și obiective, de a constitui strategii și de a organiza activități, de a utiliza cu eficiență oamenii, tehnologia și resursele materiale” (Moldoveanu M. ș.a. *Inițiere în managementul afacerilor mici și mijlocii. București, 1988, p. 14*).

În cadrul bibliotecilor fenomenul managementului participativ este cercetat de mulți ani și de diferiți autori. Unii susțin, cu adevărat, că personalul de rînd trebuie să participe la conducerea instituției, aducîndu-i un mai mare beneficiu, că deciziile luate împreună sînt mai bune și că o creștere a satisfacției muncii tuturor bibliotecarilor are ca rezultat servicii de bibliotecă mult mai calitative.

Sînt însă și opinii contrare, care susțin ideea că majoritatea bibliotecarilor nu au experiență managerială și cu procesul participativ se consumă doar o mare cantitate de timp, acesta fiind inadecvat pentru instituțiile care prestează niște servicii complexe, precum sînt bibliotecile.

Biblioteca noastră susține integral prima opinie. Se știe că unul este un număr mult prea mic pentru a realiza ceva măreț, nu există superoameni, care ar putea să facă totul. Trebuie să fi geniu ca să poți realiza ceva de unul singur, dar nici cunosc-

tul om de știință Albert Einstein, care a revoluționat lumea cu teoria relativității, nu a lucrat izolat. Un proverb chinezesc spune că „În spatele unui om capabil se află întotdeauna alți oameni capabili”, pe care acesta știe să-și găsească și care fiind implicați într-o activitate constituie o resursă mult mai puternică, generează mai multe idei și emană mai multă energie lucrând împreună. Anume datorită muncii conștiente în comun crește maximal potențialul instituției, fiind reduse punctele ei slabe.

În organizația noastră întotdeauna s-a optat pentru ca aceasta, la orice etapă istorică, indiferent de condițiile și crizele care au afectat-o, să aibă o structură bine definită, o cultură organizațională clară, un management eficient, stabilit în mari segmente temporale cu implicarea permanentă a personalului adecvat de conducere, cu desemnarea unor obiective performante și realizabile, cu încadrări exacte în parametrii stabiliți. Este foarte important să fie respectat un cadru prestabilit de relații de subordonare și responsabilități, anumite norme utilizate la realizarea proceselor info - bibliotecare, o informare și implicare a majorității salariaților în vederea participării lor în activitățile proiectate, un mecanism bine definit de angrenare a tuturor celor implicați pentru a aduce reale contribuții în mersul bun al lucrurilor. Un alt element deosebit de valoros pentru managementul participativ este recunoașterea oficială, aprecierea și recompensarea echitabilă a eforturilor fiecăruia. „Nimeni nu pune la îndoiala faptul că managementul participativ, atunci când este aplicat și susținut în mod corespunzător, duce la îmbunătățirea moralului și la creșterea satisfacției muncii. O aplicare corespunzătoare înseamnă de obicei un sprijin efectiv asigurat metodei de către conducerea superioară și adoptarea treptată – în stadiul succesiv – al acesteia, presupunând totodată că bibliotecarii înțeleg limitele implicării lor și faptul că participarea în procesul decizional nu va putea rezolva totuși toate problemele Bibliotecii. „Managementul participativ nu poate substitui responsabilitățile individuale ale conducerii deoarece pînă la urmă anume directorul este cel ce poartă răspundere de activitatea generală a Bibliotecii.”

Gradul de participare care este permis angajaților diferă de la o bibliotecă la alta, dar problemele cu care se confruntă acestea sînt uneori atît de complexe că există nevoia stringentă de a apela la experiența de specialitate a colegilor, cu atît mai mult în condiția informatizării instituției. Există și alți factori determinanți care contribuie la condiționarea sistemului de management participativ:

- evoluția bibliotecii;
- creșterea complexității și diversității obiectivelor;
- diversitatea și multitudinea influențelor externe naționale și internaționale, ce necesită reacții;
- rapide și corecte la toate nivelele organizației;
- realizarea autonomiei decizionale profesionale;
- sporirea importanței proceselor de management la creșterea eficienței organizației;
- ritmul de implementare a noilor tehnologii, ceea ce impune luarea deciziilor cu atragerea unui număr mai mare de salariați competenți și experimentați;

- creșterea nivelului de instruire profesională (vezi Euroreferențialul) și în domeniul managementului a celor care se află la conducere dar și a subalternilor, ceea ce face posibilă implicarea acestora în soluționarea diverselor probleme.

Fundamentele pe care se sprijină managementul participativ în Biblioteca universității de la Bălți sînt următoarele :

- 1. Fundamentul juridic și organizatoric** reprezentat prin organismele de conducere precum este Consiliul Administrativ, Consiliul Științific Bibliotecar, Consiliul Coordonator, Adunarea generală, Regulamentul de Organizare și funcționare a Bibliotecii, regulamentele de organizare și funcționare a fiecărei subdiviziuni, fișele de post. În cadrul acestora bibliotecarii se implică direct la luarea deciziilor, care îi privesc pe ei înșiși, pe colegii lor din subdiviziunile ce le reprezintă, și, evident , întreaga Bibliotecă. Opiniile angajaților sînt incluse în deciziile strategice, tactice, cele curente.
- 2. Fundamentul decizional** este exprimat prin motivarea personalului de a stabili obiectivele Bibliotecii. Aceasta se întîmplă în cazul cînd fiecare angajat este informat despre tot ce se întîmplă în instituție, atunci cînd este bine pusă la punct o comunicare profesională atît pe cale tradițională, cît și electronică: comunicare prin telefon, Mapa Generală, Roman New Send, messing-uri, e-mail-uri, chat, Skype, poșta pneumatică, difuzarea informațiilor tipărite, Adunările generale în cadrul cărora se fac bilanțuri detaliate de activitate pe toate direcțiile ș.a.
- 3. Fundamentul motivational** care se regăsește în cointeresarea salariaților de a lucra bine și calitativ prin faptul că sînt apreciați, respectați, agreeați, au speranța promovării pe treapta ierarhică superioară atunci cînd se manifestă pozitiv nu numai în munca cotidiană, dar fac propuneri inovative, sînt creativi și tind mereu spre o perfecționare a cunoștințelor prin autoinstruire și formarea profesională continuă organizată în Bibliotecă. Acești salariați sînt susținuți în aspirațiile lor de a obține grade de calificare, ceea ce le aduce nu numai satisfacția morală, dar și un spor financiar pe măsură.

Care sînt modalitățile practice de implementare a managementului participativ?

- 1.** Cunoașterea scopurilor și obiectivelor Bibliotecii prin participarea la procesul de planificare și informarea permanentă în cadrul adunărilor de producere despre mersul lucrului .
- 2.** Îmbunătățirea postului, căutarea și găsirea nișei personale, care este mai aproape de facultățile profesionale individuale. Pentru aceasta la noi se practică „rotația” postului, cînd un bibliotecar poate fi trecut la un alt post în aceeași subdiviziune ori chiar în alt serviciu. Unii bibliotecari, cu regret, fiind mai conservați, au anumite resentimente și cred că li se cere să lucreze mai mult pentru același salariu, ori, odată obișnuit cu anumite procese nu vrea să le cunoască și pe altele.
- 3.** Îmbogățirea postului înseamnă creșterea gradului de responsabilitate a bibliotecarului, asumat pentru propria munca, pentru recunoașterea oferită de noile responsabilități delegate. Îmbogățirea postului înseamnă un control asupra felului cum este organizată propria muncă, calitatea muncii, distribuirea

funcțiilor în cadrul noului grup pe care trebuie să-l conducă.

4. Controlul cercurilor este crearea de echipe speciale în care fiecare membru știe ce se așteaptă de la el și care au de realizat împreună anumite obiective. În procesul de muncă sînt generate anumite propuneri de îmbunătățire, se propun soluții de rezolvare și depășire a dificultăților, sînt solicitate resurse necesare pentru a pune în practică soluțiile găsite. Apariția acestor cercuri se sprijină pe faptul că membrii lor au o mai mare experiență și activitatea lor este mai relevantă pe un anumit segment decît cunoștințele teoretice ale managementului. Drept exemplu am putea să ne referim la membrii (din Bibliotecă) a Comisiei de Atestare a Bibliotecarilor; Comisiei de evaluare a personalului; Comisiei de audit intern, Echipei de Promotori ai Cărții; Echipei responsabile de calitatea procesului de construire a fișierului de autoritate *Vedete de subiect*; Echipei de luare a deciziilor metodice în serviciul Catalogare. Indexare; Comisiei Concursului *Cea mai bună colecție uzuală gestionată în Bibliotecă*; a membrilor Colegiului de redacție a revistei *Confluente Bibliologice* ș.a.
5. Comunicarea eficientă în cadrul adunărilor, ședințelor, echipelor: ascultarea atentă, vorbirea deschisă, critica constructivă și împărtășirea informațiilor colegilor săi.
6. Delegarea eficientă – cea mai importantă abilitate de a realiza o activitate prin alții.

Sistemul de management participativ la nivelul Bibliotecii are ca scop principal formarea capacităților de conducere, acomodarea viitorilor lideri cu problemele ce pot să apară, stimularea capacității de rezolvare a acestora în mod creativ.

Conducătorii nesiguri nu reușesc să promoveze managementul participativ din două motive: fie doresc să dețină controlul asumat asupra tuturor lucrurilor, fie le este frică să nu fie înlocuiți de cineva mai capabil. În ambele cazuri astfel de conducători nu reușesc să realizeze un management participativ, își subestimează propriul potențial și distrug cele mai bune eforturi ale oamenilor cu care lucrează, susține John Maxwell în cartea sa *Cele 17 legi ale muncii în echipă*. Tot aici citim gîndul că numai liderii puternici pot oferi putere și încredere altora, delegîndu-le responsabilități și creînd puternice echipe ce aduc succesul și recunoașterea instituției. Iar Woodrow Willson spunea că „Nu trebuie să folosim doar creierele pe care le avem, ci toate creierele pe care putem să le împrumutăm”. Numai așa vom asigura eficiența activității oricărei biblioteci.

Bibliografie consultată:

1. **Dicționarul limbii române.** Ed. a 2-a. București : Univers encicl.,1998. 1194 p. ISBN 973-9243-29-0
2. **Maxwell, John C.** Cele 17 legi ale muncii în echipă : Cum să construiești o echipă puternică. București : Amaltea,[200?]. 260 p. ISBN 973-9397-71-9
3. **Moldoveanu, M.** ș.a. Inițierea în managementul afacerilor mici și mijlocii. București, 1998, p.14

CONTRIBUȚII ȘTIINȚIFICE ALE CADRELOR DIDACTICE ȘI ALE BIBLIOTECARILOR UNIVERSITĂȚII DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI ÎN ANUL 2010

EXPOZIȚIE DE DOCUMENTE: COMUNICAT

Total expuse: 300 documente: monografii, materialele conferințelor științifice, dicționare, manuale, ghiduri, curriculum-uri, anuare, articole științifice, publicații periodice etc.

Cercetarea științifică universitară a înregistrat în anul 2010 performanțe calitative și cantitative, ponderea subdiviziunilor Universității fiind următoarea: Facultatea de Filologie – 83 titluri, Facultatea de Limbi și Literaturi Străine - 43 tit., Facultatea Științe Reale – 45 tit., Facultatea de Psihologie și Asistență socială - 23 tit., Facultatea de Științe ale educației și Arte - 15 tit., Facultatea de Drept - 42 tit., Facultatea de Economie - 34 tit., Facultatea de Științe ale naturii și Agroecologie – 11 tit. De asemenea, în **Biblioteca Digitală** pe site-ul Bibliotecii http://libruniv.usb.md/bibl_digit/bibl_digit.htm au fost prezentate și expuse fulltextele a **56** de lucrări.

Cercetarea în domeniul biblioteconomiei și științelor informării, fiind parte integrantă a științei universitare, a înregistrat 12 lucrări monografice și didactice, lucrări bio și bibliografice, documente de transfer tehnologic, rapoarte statistice, dicționare, anuare, ghiduri, revista de biblioteconomie și științele informării Confluente Bibliologice, cataloage, 24 e-buletine informative (4 364 informații), 55 de articole științifice în presa de specialitate națională și internațională.

Menționăm câteva lucrări premiate:

- În cadrul Salonului Internațional de Carte, ediția a 20-a consacrată Anului Grigore Vieru și aniversării a 20-a a Independenței Republicii Moldova, Premiul pentru poezie a fost acordat **M. Șleahțițchi** pentru placheta „**Oleandrii mă strigă roz**”;
- **D. Vrabie** pentru „**Dicționar bibliografic pentru copii și adolescenți**” - premiu special al Salonului pentru copii „O carte întru dăinuirea noastră”
- Pentru un set de 10 lucrări Biblioteca Științifică a primit Premiul Mare în cadrul Concursului Național **Cele mai reușite lucrări în domeniul biblioteconomiei și științelor informării**, ediția XX-a 2010,
- Premiul special pentru Design - lucrarea **Carte cu autograf și dedicații**.

CARTEA DE VIZITĂ

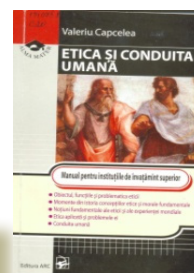
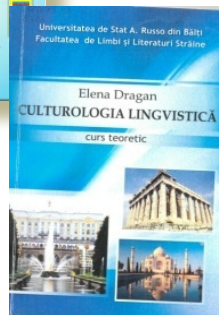
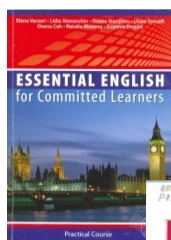
Activități: 28 prezentări bibliografice pentru 24 grupe studențești, 4 ședințe ale Catedrei, 4 Zile de Informare; prezentarea expoziției informative on-line *Lucrări ale profesorilor în anii 2007-2011* <http://libruniv.usb.md/Expo/digit/digit.htm>, a colecțiilor bibliografice *Bibliographia Universitas, Vestigia Semper Adora, Deținători ai Titlului Doctor Honoris Causa, Profesionalizare, Cultura Informației* etc; lansări de carte, inclusiv lansarea colecției *Biblioteca Științifică - 65*. Bibliografiile au oferit consultații privind prezentarea referințelor bibliografice, obținerea CIP-ului de la Camera Națională a Cărții, lansarea / difuzarea la catedrele universitare a ghidului practic *Prezentarea referințelor bibliografice utilizate în cercetare*.

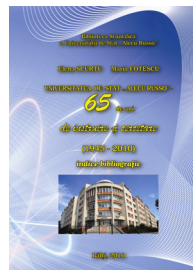
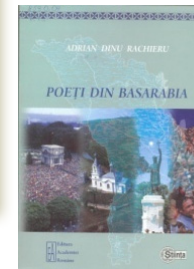
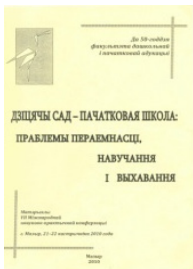
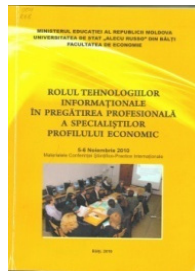
Indicatori statistici: Au luat act de documentele expuse 1 200 de utilizatori, care au consultat circa 25 000 de documente.

Echipa de lucru: concept: E. Harconița, L. Mihaluța, E. Scurtu; **realizare:** E. Scurtu, A. Nagherneac, M. Fotescu, D. Cosumov.

Impact: Expoziția **Contribuții științifice ale cadrelor didactice și bibliotecarilor** este un mijloc important de popularizare a rezultatelor activității de cercetare și inovațională a cadrelor didactice și bibliotecarilor, ce reflectă contribuția mediului universitar în dezvoltarea științei. Această activitate a facilitat accesul utilizatorilor la colecție, a augmentat consultarea publicațiilor semnate de universitarii bălțeni, utilizarea acestora în procesul educațional - științific. Lucrările au contribuit la completarea Colecției speciale *Depozit Legal Universitaria* în vederea asigurării continuității tezaurului universitar documentar.

Locul desfășurării: Spațiul Serviciului Documentare Informare Bibliografică (șef serviciu Elena Scurtu), etaj 1, conform programului: luni-vineri de la 9.00 - 17.00; tel. intern: 432, extern: 52432 e-mail: bsu.sdib@usb.md

OFICIUL DOCUMENTE MUZICALE LA 35 DE ANI

Elena ȚURCAN, șef oficiu
Ariadna MUSTEAȚĂ, bibliotecar
Oficiul Documente Muzicale

„Muzica. Gîndul.
Muzica și Gîndul.
Gîndul și Tăcerea.
Tăcerea și Muzica.

Un cerc fără început și fără sfîrșit, în veșnica rotație...”
Ion Gagim

În anii 60 la *Facultatea Pedagogie și metodică a învățămîntului primar și cînt* prin ordinul Ministerului a fost deschisă catedra de specialitate *Muzică și Cînt* și creat Cabinetul de muzică. El era completat cu primele, circa 300 (!?) de cărți, manuale editate în anii 50- 60, două manuale la teoria muzicii, șase manuale de solfegii, culegeri de cîntece școlare, note pentru acordeon, pian, vioară și cor. Tot fondul a fost adunat în bază de donații ori achiziționat la librăriile „Музыка” din Bălți și Chișinău. În anul 1976 în structura Bibliotecii, în cadrul blocului de studiu nr. 6, a fost deschisă *Sala de lectură specializată*, în care s-a concentrat toată literatura muzicală. Pe atunci colecția număra deja peste 1000 de exemplare. În timp, Biblioteca Universitară a desfășurat o muncă activă de acumulare a literaturii la psihopedagogia muzicală, la metodică predării muzicii, muzicologiei, note ale lucrărilor create de compozitori clasici, naționali și universali, culegeri de note pentru diferite instrumente muzicale, cor și soliști vocali, a muzicii pentru copii de diferite vîrste, materialele de referințe. Inițial erau studiate mai multe instrumente muzicale: acordeon, pian, vioară de bază, care au rămas și în prezent, dar mulți ani s-a studiat și baianul, instrumentele de suflat: trompeta, naiul, fluerul; chitara, țambalul.

Astăzi, la cei 35 de ani, Oficiul Documente Muzicale este parte componentă a Serviciului de Comunicare a Colecțiilor și se integrează deplin în structura Bibliotecii universitare.

Oficiul este păstrătorul unui valoros fond de documente, volumul căruia constituie 51 347 de unități materiale. Colecția cuprinde diferiți purtători de informații: tradiționali (monografii, seriale) și documente speciale – documente de muzică tipărite și netradiționali (discuri de vinil, CD, DVD, casete audio).

În total - 45 938 documente de muzică tipărită; 2762 publicații seriale de specialitate; 1040 discuri de vinil; 282 audio casete; 226 de CD-uri muzicale și DVD-

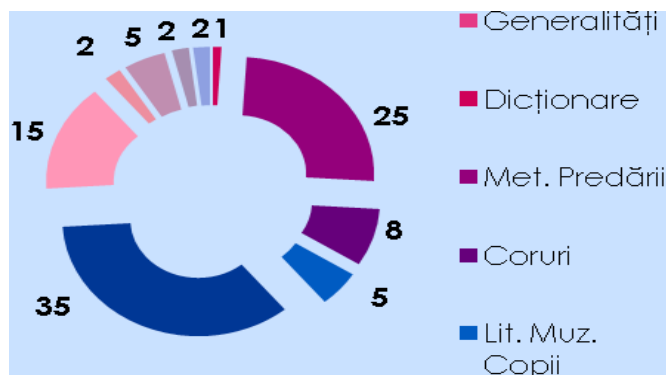

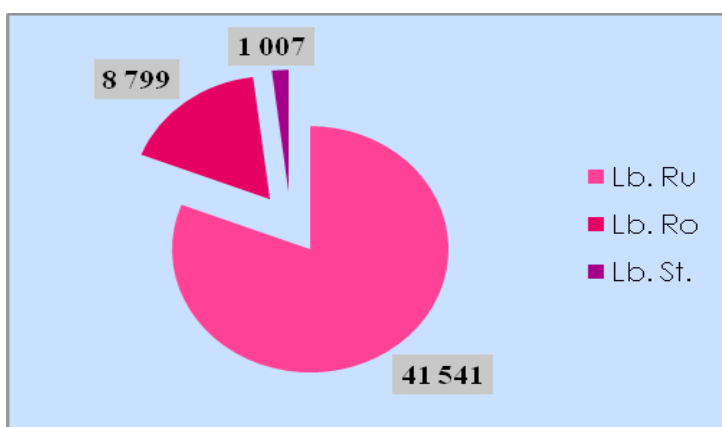

uri; 1104 broșuri, programe.

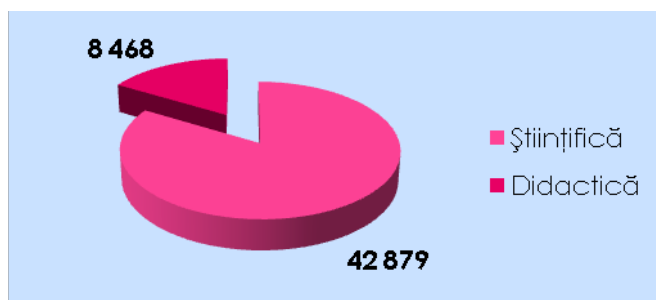
Fig.1 . Structura colecției pe domenii de științe (%)

Fig.2 . Repartizarea fondului pe limbi :

Fig.3 . Structura colecției pe tip document

CARTEA DE VIZITĂ

Edițiile periodice extind cunoștințele și ghidează utilizatorii spre cea mai proaspătă informație. Oficiul dispune de 2 672 publicații seriale de specialitate, 16 titluri în limba rusă, inclusiv revista „Советская музыка”, primită de Bibliotecă începând cu anul 1963 și „Музыкальная жизнь” din 1965, 7 titluri în limba română : Muzica, Actualitatea muzicală, Artă și educație artistică, Univers muzical și 10 titluri în limbi străine : Early Music, Ethnomusicology, The Journal of musicology.

Un fond apreciabil de **carte vechi** sau rară sporește zestrea patrimonială a țării și sprijină cercetarea științifică în domeniu. Despre 2, cele mai vechi documente, ne-a vorbit preotul Vasile Secrieru în articolul său Două lucrări valoroase de muzică religioasă din colecțiile Bibliotecii universitare Bălți // Magazin bibliologic. - 2005. - Nr. 3-4. - P. 141. Мологиу Катавасієр: „Біне кувынтареа Преасфинцітулуй Архипастор ши Митрополіт а тоатэ Унгроблахія Д. Д. Ніфон” (Ediția a 2-a. - Букурешті: Типографія луї Антон Панн, 258 р.), aparține autorului Anton Pann și a văzut lumina tiparului în anul 1854 și Anastasimatarul cuprinde serviciile de sâmbătă seara și Duminică dimineața puse pe cele 8 glasuri întrebuițate în Biserica Ortodoxă Română, semnat de Gavriil Musicescu, Gheorghe I. Dima și Grigore I. Gheorghiu : Glasul al 5-8-lea, 1887-1889, care a intrat în fond în anii 2000, făcut donație Bibliotecii de către neobositul bibliofil bălțean Iulius Popa.

Alte 24 de documente au fost donate de A. V. Arcadieva, prietena profesorului de muzică din or. Bălți, Mitrofan Ion Nichitiuc, ediții unice, editate în anii 1880-1924; 1935-1947.

Dezvoltarea colecțiilor în anii 2009 -2011

În ultimii 3 ani colecția a fost completată cu 765 documente, rata de împrăștiere a colecției fiind de 68 ani. Colecția este învechită din punct de vedere al anilor de ediție a documentelor numai nu pentru muzică, apariția melodiei și viața ei este pentru milenii.

Tabelul nr.1

Anul	Total Achiziție	Cărți	Seriale	Științifice	Didactice	În limba română	În limba rusă
2011	131	70	41	102	29	77	45
2010	174	116	50	134	40	84	87
2009	460	423	58	398	62	373	51
Total	765	609	149	634	131	534	183

În anul 2002 colecția s-a îmbogățit datorită proiectului „Dezvoltarea colecției Multimedia”, Grant în valoare de 500 \$ (Fundatia SOROS Moldova), prin care s-au achiziționat mai bine de 94 CD-uri muzicale.

O donație impresionantă din partea Doamnei Galina Florea, fostă bibliotecară a Bibliotecii noastre, acum profesoară la Universitatea „Spiru Haret” București - peste 274 audio-casete, 50 CD-uri, 5 DVD cu caracter religios și revista creștin-ortodoxă : Predici “Pâine și apă pentru suflet”. Educația religioasă a membrilor comunității universitare, au un rol major în formarea și dezvoltarea armonioasă, echilibrată a tinerilor și în păstrarea sănătății spirituale și morale a poporului nostru, constituind un aspect important al activității informativ – formative, instructiv – educative a Bibliotecii Universitare.

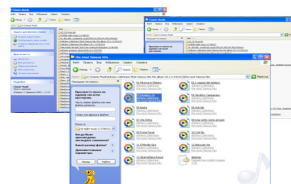
Accentuăm valențele științifice ale fondului, contribuția pe care o are pentru o mai bună cunoaștere a trecutului, culturii și civilizației, precum și a tradițiilor, colaborării dintre popoare. Acum mai mult decât oricând, bibliotecarii trebuie să protejeze aceste valori și să le asigure perpetuarea.

În sala de interpretare la pian

Plasat pe un spațiu de 145 m², constituit din următoarele subdiviziuni: împrumut la domiciliu, sala de lectură; sala procesare/interpretare la pian; 2 cabine de lucru, Oficiul oferă diverse oportunități: împrumut de documente la domiciliu și în sala de lectură; servicii de consultare și furnizare a documentelor electronice, condiții optime de interpretare la pian a compozițiilor muzicale; audiții în grup și individuale (sala de lectură, boxe de amplificare a sunetului, căști); culegerea textelor și imprimarea lor; înregistrări pe diverse suporturi de informare; posibilități de informare /documentare și comunicare modernă cu echipament tehnic adecvat : 2 picupuri, 2 combine muzicale, 1 casetofon, 1 televizor, 1 pian, 5 calculatoare.

O facilitate modernă, din 2005, pentru utilizatori este accesul la baza de date *Înregistrări muzicale în format MP3*. Este o bază de date autonomă care conține circa 213 CD, incluzând 1842 titluri și 135 discuri de vinil, care se pot audia de la toate PC înzestrate cu căști cu 3361 titluri de lucrări.

Dialogul cu utilizatorul este foarte important pentru colaboratorii Oficiului, actualizarea fondului documentar se realizează în deplină colaborare cu profesorii de la catedre, respectând principiile de profil, istorie, stabilitate, complexitate, autenticitate, urmărindu-se și anticipându-se schimbările ce au loc în procesul de învățământ, exigențele și necesitățile specialiștilor din domeniul muzicii.

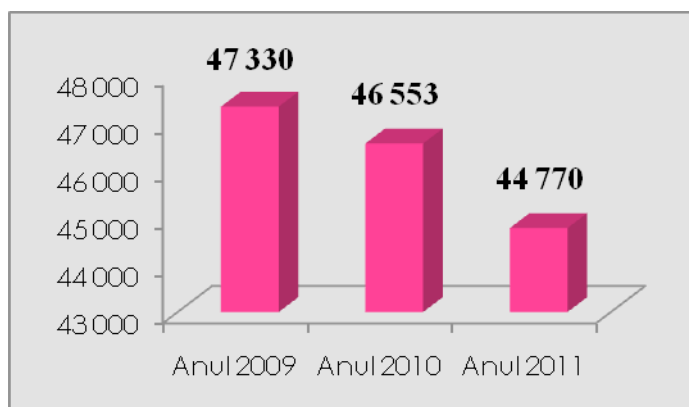
Ariadna Musteață în dialog cu studenții

Elena Țurcan la ora bibliografică

În mediu per an 25 de mii de utilizatori intră în această subdiviziune, consultând circa 46 mii publicații: manuale, monografii, culegeri, cursuri universitare, note, partituri, seriale, dicționare și enciclopedii, discuri de vinil, DVD, CD, casete, împrumută portrete ale compozitorilor, calendare muzicale, imagini din operele compozitorilor etc.

Fig. 3. Împrumuturi:

Cu regret pe an ce trece se micșorează numărul de studenți înmatriculați la facultate, anul acesta nu a fost organizată grupa de masteranzi la catedra Muzică și Pedagogie Muzicală, studenții noștri au fost înscriși la catedra de Pedagogie cu teme pedagogice, care nu au nici un obiect legat de muzică.

Ansamblul vioriștilor și corul Liceului de Arte – melodii pentru bibliotecari

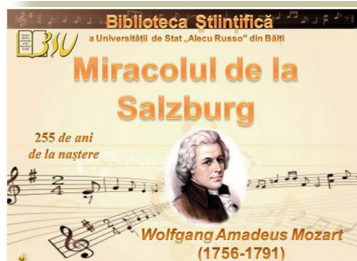
Un rol important în informarea viitorilor muzicieni îl au expozițiile despre viața personalităților din domeniu, expozițiile și revistele bibliografice informative și tematice, expozițiile - vernisaje ale elevilor Liceului de Arte "Amadeus", care cultivă și dezvoltă sentimentul frumosului, contribuie la educarea spiritual-estetică a elevilor și studenților: Violonist, compozitor, pianist, dirijor – G. Enescu 55 de ani de la trecerea în nemurire; Fryderyk Chopin, compozitor polonez - 200 de ani de la naștere; Instrumente muzicale noi și vechi; Unde joacă moldovenii; Și totuși muzica mișcă stelele; Publicații muzicale date uitării etc. Expozițiile on-line, plasate pe site-ul și blogul Bibliotecii, pe rețele de socializare: You Tube, Facebook, Flickr, oferă mari posibilități pentru utilizatori:

Țurcan, Elena. Sfintele sărbători ale Paștelui. Expoziție virtuală / E. Țurcan, Silvia Ciobanu // Unibib [on-line]. – 2009. – 59 [citată 4 dec., 2009]. Disponibil pe Internet: <http://libruniv.usb.md>

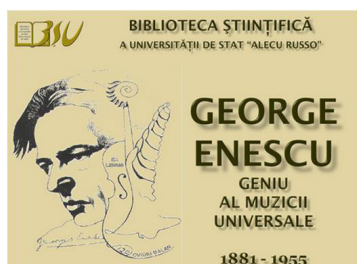

Musteață, Ariadna; Fryderyk Chopin (1810-1849) : 200 de ani de la naștere / A. Musteață, Elena Țurcan // Unibib[on-line]. – 2010. – 26 [citată 2 mart., 2010]. Disponibil pe Internet: <http://libruniv.usb.md> ;

Țurcan, E., Musteață, A. Miracolul de la Salzburg – W. A. Mozart - 255 de ani de la naștere // Unibib[on-line]. – 2011. – 44 [citată 2 martie, 2011] Disponibil pe Internet <URL: <http://libruniv.usb.md>; >

Țurcan, E., Musteață, A. George Enescu – geniu al muzicii universale 1881-1955 // Unibib[on-line]. – 2011. – 28 |citată 26 mai, 2011| Disponibil pe Internet <URL: <http://libruniv.usb.md>.

Zilele Bibliotecii la Facultate, organizate în fiecare an, sînt acțiuni prin care fiecare subdiviziune bibliotecară vine să-și promoveze încă o dată colecțiile, oportunitățile și serviciile. În timpul acestor Zile au loc întâlniri ale bibliotecarilor cu studenții și profesorii, sunt desfășurate conferințe, lansări și prezentări de carte, expoziții.

Prin colecțiile deținute și activitățile realizate bibliotecarii Oficiului promovează cunoștințele muzicale generale, indispensabile fiecărui om cult, resursele informaționale despre muzicieni, compozitori, interpreți naționali și universali, genuri muzicale, cunoașterea istoriei, culturii și obiceiurilor naționale. Cercetările etnografice-muzicale și studiile istorice sînt nu numai izvoare prețioase de documentare, ci și oglinda unui climat științific al Bibliotecii Științifice din Bălți : tribună a luptei pentru promovarea culturii muzicale române, un organ de răspîndire a cunoștințelor teoretice și tehnice, un îndrumător entuziast al vieții artistice muzicale bălțene.

CENTRUL DE DOCUMENTARE A ONU - 10 ANI DE ACTIVITATE

Valentina TOPALO, șef CD a ONU

Centrul de Documentare a ONU, găzduit de Biblioteca Științifică a Universității de Stat "Alecă Russo", a fost inaugurat la 24 octombrie în anul 2001, de Ziua Națiunilor Unite, fiind realizat unul din multiplele Proiecte în Moldova ale Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD).

Colecția inițială era formată din 500 de documente, astăzi ea înglobează 4 000 de unități materiale în format tradițional și electronic, în limbile engleză, franceză, română, rusă, spaniolă, poloneză, ucraineană, fiind organizată modular pe domenii: drept internațional, drept economic internațional, dreptul la sănătate, la educație, cultură etc. Printre publicațiile de valoare se află: documente ce reflectă domeniile de activitate și componență ale ONU, dări de seamă, procese-verbale din anii 1997-2010, seria tratatelor internaționale din repertoriul Secretariatului 1967-1980, anuare și buletine statistice sub egida ONU, buletine, rapoarte ce reflectă informații despre direcțiile de activitate ale ONU, Rapoarte Naționale de dezvoltare umană (drepturile omului, drepturile copilului, protecția mediului, sănătate, cultură, publicații despre pacea, securitatea internațională și dezvoltarea durabilă, precum și o colecție variată de publicații periodice editate de ONU, inclusiv, Revista ONU în MOLDOVA, buletinele informative: „FĂRĂ TABU”, „Populație și dezvoltare”, documente AV, documente electronice, acces la bazele de date ale ONU, Agenții (www.un.org, www.undp.md, www.unfpa.md), Clubul ONU NORD (lecții publice, seminarii, dezbateri, lansări de carte, expoziții de carte/publicații periodice, documente electronice) în limbile engleză și franceză.

La evidența, prelucrarea tehnică și științifică a documentelor, la organizarea informațiilor, gestionarea și expunerea lor on-line lucrează bibliotecari din toate serviciile funcționale, astfel utilizatorii, oriunde nu s-ar afla, vizitând site-ul Bibliotecii (<http://libruniv.usb.md>), rețelele sociale ce cuprind date de la Biblioteca universitară bălțeană, beneficiază de informații și servicii deplin integrate în structurile bibliotecare.

După 10 ani de activitate, Centrul a devenit o structură complexă de diseminare a cunoștințelor și informațiilor necesare fiecărui cetățean în activitatea cotidiană. Acest obiectiv major îl situează ca importanță în centrul atenției comunității bălțene și populației din nordul republicii, pentru că își asumă și misiuni informaționale, educaționale și culturale. Statisticile anilor aniversari (ONU - 60 de

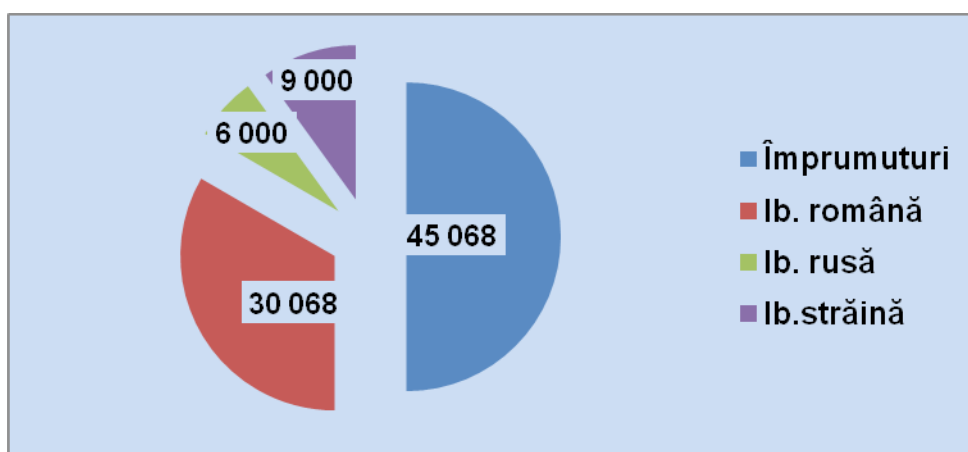
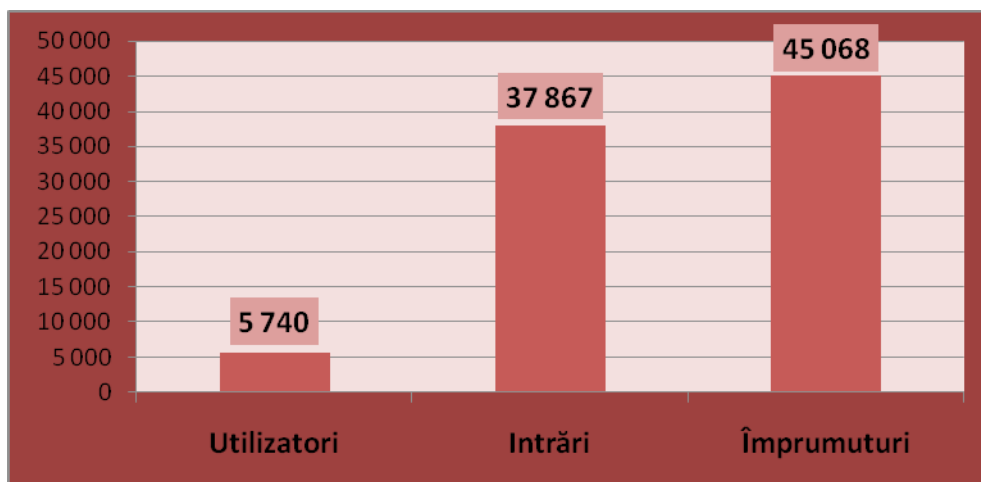

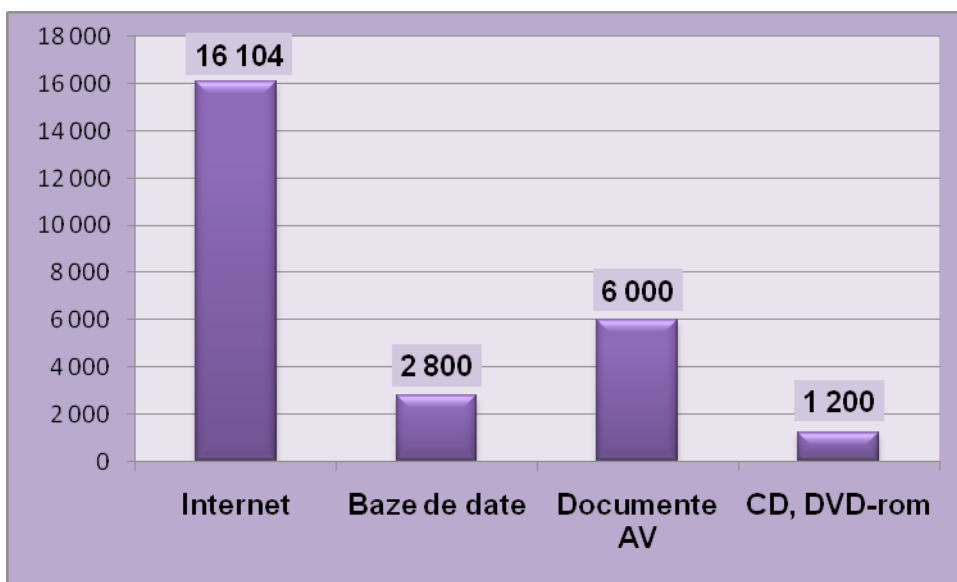
ani, Republica Moldova și ONU - 15 ani de la aderare la ONU, Declarația Universală a Drepturilor Omului, Zile Mondiale, Internaționale, Decenii ONU, Zilele Bibliotecii la facultate, Zilele ONU la Biblioteca Științifică, Zilele Tineretului, Ziua Mondială a Proprietății Intelectuale) sînt mai mult decît elocvente: numai într-un an au fost înregistrate circa 4 200 de intrări (capacitatea Centrului fiind de 17 locuri/utilizator), 4 500 de împrumuturi de documente tipărite, 65 de documente electronice, Documente AV-259, 2 287 de accesări Internet, 67 de excursii, 14 expoziții tematice, 10 reviste bibliografice etc. Ele consemnează nu numai o frecventă solicitare a serviciilor oferite de CD a ONU, dar și o practică zilnică a multor studenți, profesori, masteranzi, liceeni.

Indicii principali ai anilor 2001-2011: Utilizatori - 5 740; intrări - 37 867, împrumuturi - 45 068; în limba română - 30 068, în limba rusă - 6 000; în limba străină - 9 000.

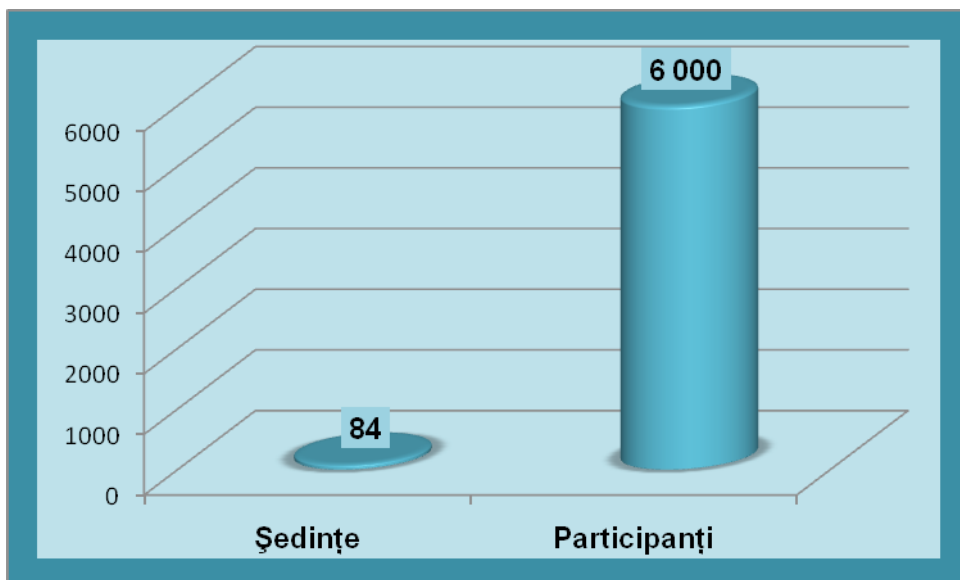
CARTEA DE VIZITĂ

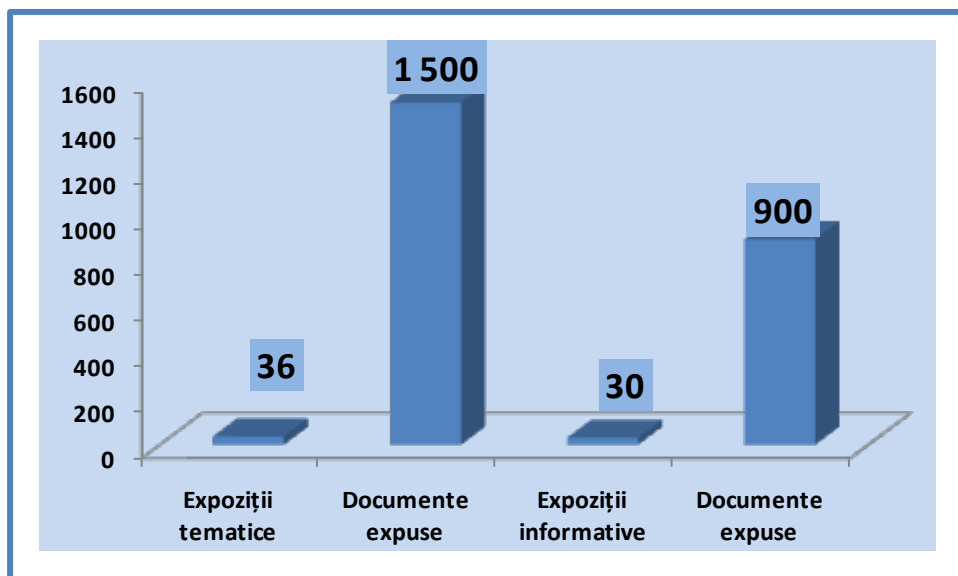
Utilizarea mediilor: Internet - 16 104; Baze de date - 2 800; Documente AV - 6 000; CD, DVD-rom - 1 200;

CLUBUL ONU NORD:

Ședințe - 84; Participanți - 6 000; Expoziții tematice - 36/1 500 doc. expuse; Expoziții informative - 30/900 doc. expuse.

Pagina web - libruniv.usb.md cu platformele eficiente de marketing YouTube, Twitter, Blog, Facebook, Flickr sînt utilizate pentru promovarea atît a expozițiilor tradiționale, cît și a celor on-line, a diverselor manifestări științifico-culturale desfășurate în CD a ONU/Clubul ONU NORD. Orice utilizator are acces liber la documentele tradiționale și în format electronic, Centrul oferindu-le posibilități egale de a accede la informație, fiind și un instrument al democrației.

Centrul este locul de cultivare a artei comunicării. Numai în 2001 - 2011, la 84 de ședințe organizate de Clubul ONU NORD, au participat reprezentanți ai Facultăților: Drept, Economie, Pedagogie și Psihologie. Asistență Socială, Liceul, Colegiul „Ion Creangă”, ONG-uri (Gender-Centru, Chișinău, Clubul Jurnaliștilor ONU, Chișinău), ONG-uri bălțene: „Onoarea și Drepturile Femeii Contemporane”, Clinica Juridică, Liga Studenților Bălțeni, „Stoicii”, Teatrul Social „HIV/SIDA”. Nursery School etc., care și-au declarat intenția de a învăța știința și arta discuțiilor.

O notă de originalitate în activitatea Clubului a fost imprimată și de cadrele didactice, studenții de la Drept - coordonatori Gheorge Neagu, Veaceslav Pânzaru, Elena Botnari, Victoria Țarlungă și Elena Culic, de la Pedagogie și Psihologie. Asistență Socială - decanii Valentina Pritcan, Galina Petcu, Economie - Ala Trusevici, directorii - Petru Roman, Olga Elpugan, Liceul și Colegiul Pedagogic „Ion Creangă”, parteneri fideli ai tuturor proiectelor Clubului, realizate în decursul anilor 2001-2011.

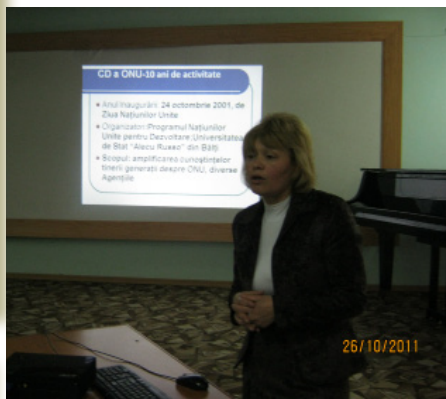
În cadrul mai multor activități au fost luate în discuție rolul Organizației Națiunilor Unite în soluționarea problemelor globale ale omenirii, în soluționarea drepturilor omului, rolul organizațiilor internaționale, în special, al ONU, ale Agențiilor ei în eradicarea sărăciei extreme și foametei, realizării accesului universal la educație, combaterii HIV/SIDA, a tuberculozei, malariei și altor boli, asigurării

protecției, durabilității mediului.

În CD al ONU utilizatorii frecventează și școala culturii informației, navigînd prin lumea site-urilor, răsfoind, pagină cu pagină, portalurile ONU și ale Agențiilor ei, devenite utile pentru toți cei care caută informații noi, necesare. La deschiderea acestui portal se poate accesa pagina **Secretary-General, Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului, Societatea Civilă/Business, Acțiunea ONU împotriva terorismului, Biblioteca Dag Hammarskjold**. Sînt oferite informații în 6 limbi ale lumii: engleză, franceză, arabă, spaniolă, chineză, rusă. CyberSchoolBus este un site cu informații despre „Drepturile Omului”, „Apa – Drept al fiecărui Om”, „Întrebă Ambasadorul”, Galeria UN, News Centre.

Prin activitatea sa CD a ONU al Bibliotecii Științifice a cultivat utilizatorilor capacitatea de a alege din mai multe informații pe cea adecvată și calitativă.

BIBLIOMESAGER

1 iulie, 2011

Săptămîna Formare profesională continuă

În perioada 27.06 - 01.07.2011 în Bibliotecă s-a desfășurat Săptămîna de Formare profesională continuă cu genericul: Biblioteca / Utilizatorul 2.0 – dialoguri educaționale. Acțiunile au fost organizate în cadrul modulelor Informare, Tehnologii, Comunicare, Management în conformitate cu cerințele Euroreferențialului privind competențele profesioniștilor europeni în domeniul informării și documentării. Genuri de activități: ateliere, workshopuri, traininguri. Subiecte abordate: aprofundare în cunoașterea programelor Office Word/PowerPoint, web 2.0, practici de indexare pe subiecte, de fișare analitică în sistem automatizat, aspectul uman și particularitățile psihologice în relațiile bibliotecar-utilizator, cadrul legislativ, standarde în aplicare.

25 august, 2011

Lansare carte Stef Sadovnikov "Опрокинутые в небо глаза"

Joi, 25 august, 2011, în Sala de conferințe a avut loc lansarea cărții lui Stef Sadovnikov "Опрокинутые в небо глаза". Autorul este absolvent al Institutului Pedagogic „Alec Russo” din Bălți, actualmente - pictor, istoric, scriitor din Moscova. La lansare au participat profesori universitari, bibliotecari, cetățeni ai municipiului Bălți.

5 septembrie, 2011

Felicitări Laureatilor Salonului Internațional de Carte, ediția a 20-a consacrată Anului Grigore Vieru și aniversării a 20-a a Independenței Republicii Moldova!

Premiul pentru poezie. Scriitoarei **Maria Șleahțiți**, prorector pentru știință, doctor (<http://libruniv.usb.md/publicatie/bibliografice/scriitori/sleahitichi-m.pdf>) pentru placheta „**Oleandrii mă strigă roz**” http://www.cartidownload.ro/Diverse/713007/Maria_Sleahitichi_-_Oleandrii_Ma_Striga_Roz, Editura Cartier.

Premiul Biblos. **Dr. Diana Vrabie**, (<http://www.timpul.md/articol/un-critic-pe-saptamana-diana-vrabie-21642.html>, <http://spatiiculturale.0catch.com/15-2011/diana-vrabie.htm>) “Dictionar bibliographic pentru copii și adolescenți”.

15 septembrie, 2011

Programul Noul Utilizator

În Bibliotecă a demarat programul infobibliotecar NOUL UTILIZATOR, ediția a IX-a, anul universitar 2011/2012 privind integrarea studenților din anul 1 în comunitatea utilizatorilor, realizat de Bibliotecari responsabili de Relațiile cu Facultățile. În program: Informații pentru studenții anului I prezentate de către

Bibliotecarii - responsabili de Relațiile cu Facultățile în tura prin spațiile Bibliotecii; Regulamentul privind drepturile și obligațiile utilizatorilor; Ghidul Bibliotecii Științifice a Universității de Stat „Alec Russo”; Ghidul Utilizatorului: 2011; Ghidul Utilizatorului, Ediția a II-a, revăzută și completată; Ghidul Punctelor de servire; Promovarea Bibliotecii prin site-uri și rețele de socializare on-line; Colecția Cultura Informației.

Ziua Internațională a Democrației

În cadrul manifestărilor omagiale “CD a ONU – zece ani de activitate”, în Clubul ONU Nord/Centrul Educației Civice Europene a avut loc seminarul “**Democrația și Drepturile Omului**”, susținut de **KATE SULLIVAN**, Consilier tehnic principal al Comisiei Electorale Centrale, Programul Națiunilor Unite, suport electoral pen-

tru Moldova. A fost discutat subiectul democrației ce nu poate fi exportată sau impusă din străinătate, aceasta trebuie să fie generată de voința poporului și alimentată de o societate civilă puternică și activă. Organizația Națiunilor Unite face mult pentru dezvoltarea și consolidarea instituțiilor democratice și a practicilor din lume. ONU sprijină alegeri libere și democratice, încurajează participarea populară a societății civile. La seminar au participat studenții Facultății de Drept, profesori, bibliotecari. Organizatori și coordonatori: Lilia Surdu, UNDP Communications Associate, Valentina Topalo, șef CD a ONU.

20 septembrie, 2011

Ziua Catedrei Limba Germană la Biblioteca Științifică

La 20 septembrie în serviciul Informare Documentare Bibliografică s-a desfășurat Ziua Catedrei Limba Germană, Facultatea Limbi și Literaturi străine. Programul a cuprins: prezentarea achizițiilor noi în limba germană, achiziții noi la lingvistica generală (42 cărți și ediții seriale); organizarea / prezentarea expoziției Contribuții științifice ale cadrelor didactice și ale bibliotecarilor USB în anul 2010, ediția, 2011, Facultatea Limbi și Literaturi Străine - E. Scurtu, A. Nagherneac; prezentarea noutăților pe pagina web a Bibliotecii, elemente de Web 2.0 (portaluri și rețele de socializare) noi resurse tematice on-line, baze de date - S. Ciobanu.

26 septembrie, 2011

Expoziția anuală CONTRIBUȚII ȘTIINȚIFICE ALE CADRELOR DIDACTICE ȘI ALE BIBLIOTECARILOR USB în anul 2010, ediția 2011

Parteneri: Facultatea de Filologie, Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, Facultatea de Științe Reale, Facultatea de Psihologie și Asistență socială, Facultatea de Științe ale educației și Arte, Facultatea de Drept, Facultatea de Economie, Facultatea de Științe ale naturii și Agroecologie, Colegiul Pedagogic și Liceul teoretic „Ion Creangă”.

Obiective:

1. Prezentarea, prin intermediul Expoziției, a publicațiilor semnate de către universitari, editate pe parcursul anului 2010;
2. Asigurarea accesului pentru vizualizarea documentelor;
3. Informarea comunității universitare privind producția științifică a universitarilor;
4. Promovarea patrimoniului științific și intelectual al universitarilor.

Grup-țintă: Expoziția este destinată cadrelor didactice și studenților USB, persoanelor interesate de evoluția didactico-științifică universitară

Locul desfășurării: Spațiul Serviciului Documentare Informare Bibliografică, etaj 1, conform programului: luni-vineri de la 9.00 - 17.00; Elena SCURTU, șef serviciu, grad de calificare superior, tel. intern: 432, extern: 52432 e-mail: bsu.sdib@usb.md

Conținut: În cadrul Expoziției **Contribuții științifico-didactice** sînt expuse toate publicațiile universitarilor, structurate pe Facultăți și Bibliotecă, editate pe parcursul anului 2010. Sînt prezentate diverse genuri și tipuri de documente: monografii, manuale, ghiduri, curriculumuri, articole științifice etc. De asemenea sînt prezentate periodice editate de universitari. **Funcționare:** Sînt organizate lansări ale publicațiilor cadrelor didactice și ale bibliotecarilor, prezentări

bibliografice, consultații privind prezentarea referințelor bibliografice, obținerea CIPului cu ISBN.

Impact: Expoziția **Contribuții științifice și didactice ale cadrelor didactice și bibliotecarilor USB** este un mijloc important de promovare a rezultatelor activității de cercetare și inovațională a cadrelor didactice și bibliotecarilor universitari. Aceasta activitate augmentează consultarea publicațiilor semnate de către universitarii bălțeni, utilizarea acestora în procesul educațional - științific. Expoziția contribuie la completarea Colecției speciale *Depozit Legal Universitaria*.

Finalități: Informația despre aceasta expoziție va fi reflectată într-un Comunicat de presă, pe siteul Bibliotecii, pe blog, în rețele de socializare Facebook, Twitter, Slideshare.

26 septembrie, 2011

Zilele Dreptului de a ști cu genericul „O persoană activă este una bine informată”
În perioada **26 septembrie – 2 octombrie 2011** Biblioteca Științifică

participă la manifestările preconizate în cadrul ediției a VIII-a a campaniei **“Zilele dreptului de a ști” cu genericul „O persoană activă este una bine informată”**, organizată de Centrul de Promovare a Libertății de Exprimare și a Accesului la Informație „Acces-Info” (<http://www.acces-info.org.md/>) în colaborare cu alte organizații neguvernamentale. Programul Bibliotecii Științifice consacrat acestei campanii cuprinde mai multe activități:

expoziții tradiționale, on-line, mese rotunde, seminare educative, concurs, reviste bibliografice.

12 octombrie 2011

Ziua fondării Bibliotecii Științifice a Universității de Stat “Alec Russo” din Bălți

La 12 octombrie 1945 a fost fondată **Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți** Mulțumim tuturor colegilor care ne-au adus **felicități pe Facebook în această zi!**

Alexe Rău - **Efectul nordului în biblioteconomia noastră rămâne în continuare unul definitoriu. Și lucrul acesta se datorează vouă. La mulți ani și tot mai sus!**

Lidia Kulikovski - **Dragi colegi, țineți în dreaptă cumpănă instituția care ne bucură cu activitate sa inovațională. Să-i trăiască oamenii care o fac competitivă! La Mulți ani cât mai rodnici!**

Biblioteca Hasdeu - **Felicități și la Mulți Ani!**

Luminita Slimac - **La mulți ani frumoși! și, la cât mai mulți utilizatori de înalta ținută.**

Vasile Stancu - **La cât mai mulți cititori tineri în viitor! La Mulți Ani!**

Aura Dvoracic - **La Mulți Ani și multe Generații!**

Armanda Filipine - **La mulți ani! Sănătate și bucurii întregii echipe!**

Aurelia Felea - **Felicități cordiale de la Chișinău!**

Ce vă doriți să se îplinească! La mulți ani!

Codreanu Aurelia, Andrei Covrig, Leotescu Lenuța, Ema Dragomir, Anton Constantin, Florea Nicoleta-Camelia, Pop Luminița Mirela, Barbu Iulian, Silvia Dumitrache, Iancu Diana Florentina, Laurenț Mahieu, Georgeta Tudora, Florin Neacșu, Arc Editura, Patruț Iulia Uya, Dragoș Adrian Neagu, Laur Mirea, Cristea Repede, Bud Florica, Costel-Dorin Grigoruță, Titus Aurel Veniamin, Николай Головкин, Picui Luminița Lucreția, Virginia Costeschi, Sîrbu Alma, Anka Anca, Jeffrey Barlow.

15 octombrie, 2011

Conferința științifică „BIBLIOTECA ȘI UTILIZATORUL ÎN DIALOG 2.0: INOVAȚIE ȘI INFORMAȚIE PENTRU TOȚI”

La conferința științifică „BIBLIOTECA ȘI UTILIZATORUL ÎN DIALOG 2.0: INOVAȚIE ȘI INFORMAȚIE PENTRU TOȚI” din cadrul COLLOQUIA PROFESSORUM, ediția a II-a TRADIȚIE ȘI INOVARE ÎN CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ consacrat celor 66 de ani ai Universității și Bibliotecii au participat 60 bibliotecari universitari. În program: 12 comunicări în cadrul a 3 ateliere (Dezvoltarea resurselor informaționale: politici, particularități, experiențe / efecte; Managementul participativ: principii și practici. Integrare și formare profesională continuă, comunicare profesională; Biblioteca / Utilizatorul 2.0 în aplicare), prezentarea a 3 tutoriale pe site-ul Bibliotecii: Consorțiul REM - navigare în bazele de date EBSCO, utilizarea catalogului on-line, accesarea bibliotecii e-Books.

18 octombrie, 2011

Întâlnirea cu jurnalistul TV și scriitorul italian Roberto Milone la Biblioteca Științifică

În data de 18 octombrie 2011 la Biblioteca Științifică s-a desfășurat întâlnirea cu jurnalistul TV și scriitorul italian Roberto Milone. În program: Vizita în spațiile Bibliotecii. Mesaj în Cartea oaspeților. Conferința Jurnalistul și zonele de conflict, sala de conferințe a Bibliotecii Științifice. Lansarea romanului *Un sogno per te* (Un vis pentru tine), sala de lectură nr. 2 Științe

Filologice. Donatii de carti ale autorului cu dedicatii. Expoziție: O limbă ce cîntă, o cultură ce impresionează, Organizatori: Facultatea de Filologie, Biblioteca Științifică.

19 octombrie, 2011

Ora de informare bibliografică

În cadrul Zilelor Informării grupul de bibliotecari din Sericiul Documentare Informare Bibliografică au trecut în revistă (selectiv) documentele recent achiziționate din colecția Bibliotecii (76 documente) de la edituri din Moldova, România, Marea Britanie, SUA, Rusia, în limbile română, engleză, franceză, germană, rusă. Au fost prezentate 4 reviste bibliografice pe următoarele domenii: Economie, Drept (Dorina Cosumov); Filozofie, Artă (Elena Scurtu); Științe reale (Maria Fotescu); Pedagogie, Psihologie, Filologie (Ana Nagherneac).

26 octombrie, 2011

Zilele ONU la Biblioteca Științifică - 10 ani!

În cadrul **Zilele ONU la Biblioteca Științifică**, la 26 octombrie 2011, orele 12.40 a avut loc lecția publică „Ziua Națiunilor Unite” susținută de Boris Gîlcă, Reprezentant adjunct UNFPA, Fondul ONU pentru Populație în Republica Moldova. Boris Gîlcă este specialist în planificarea familială, a înființat mai multe rețele alternative de centre de sănătate a reproducerii pentru tineri și femei în Republica Moldova. Din 2003 a fost coordonator de Programe al Fondului ONU pentru Populație în Republica Moldova. Este doctor în științe medicale, deține titlurile de Magistru în Relații Internaționale și Magistru în Sănătatea Publică. Reprezentant adjunct UNFPA, Fondul ONU pentru Populație în Republica Moldova, Boris Gîlcă, a fost salutat de către Valentina Prițcan, prorector pentru relații internaționale și integra-re europeană. În cadrul lecției publice, Domnia Sa a lansat în premieră la Bălți, raportul „Starea Populației Lumii 2011”- Oameni și posibilități într-o lume de 7 miliarde. Pentru studenți, cadre

didactice, bibliotecari, oaspeții Clubului ONU NORD a fost organizată expoziția „Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului”. Șefa CD a ONU a prezentat comunicarea în Power Point: *CD a ONU-10 ani de activitate*. Organizatori și coordonatori: Administrația Bibliotecii Științifice, Valentina Topalo, șef CD a ONU. Reprezentantul adjunct UNFPA, Fondul ONU pentru Populație în Republica Moldova, Boris Gîlcă a donat un lot de carte.

23 noiembrie, 2011

20 de ani de la constituirea ASOCIAȚIEI BIBLIOTECARILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA

Comunitatea profesională din Republica Moldova a marcat 20 de ani de la constituirea ASOCIAȚIEI BIBLIOTECARILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA reunindu-se în conferință aniversară Biblioteca mai mult decât bibliotecă: integrare, inovare și informație pentru toți”, desfășurată la Chișinău, pe 16-18 noiembrie 2011. Universitatea bălțeană a fost reprezentată de 9 specialiști care au participat cu comunicări la secțiuni, comisii, ateliere, ședința în plen <http://www.slideshare.net/libruniv>. Cu acest prilej bibliotecarii universitară bălțeni au editat 3 lucrări, 1 poster, 1 film în Colecția ABRM – 20, Diploma de excelență și locul 1 Pentru contribuții la promovarea Accesului Deschis ca o nouă normă în învățant și

cercetare în cadrul Săptămânii Accesului Deschis 2011 (24-30 octombrie 2011), a fost decernată Bibliotecii universitare de la Bălți de către Iryna Kuchma, EIFL - OA Programme Manager, în cadrul Sesiunii de comunicări: „Tehnologiile informaționale în bibliotecă: probleme cotidiene și căi de soluționare” desfășurată la Biblioteca Științifică ASEM. Aducem mulțumiri comunității universitare bălțene pentru colaborare, implicații și felicitări pentru Săptămâna Internațională a Accesului Deschis la informație.

24 noiembrie, 2011

Zilele Informării. Ședința Catedrei de Psihologie și Asistență Socială

La 24 noiembrie Biblioteca Științifică a găzduit Masa Rotundă: „Dimensiuni ale pregătirii profesionale a viitorilor psihologi” cu participarea cadrelor didactice de la Facultatea de Psihologie și Asistență Socială, Catedra de Psihologie și Asistență Socială, psihologi practicieni, reprezentanți ai instituțiilor guvernamentale și neguvernamentale din mun. Bălți. Marina Magher, bibliotecar, a prezentat Pagina Web a Bibliotecii cu ofertele în domeniu: resurse tematice la psihologie, periodice abonate, lucrările fulltext ale cadrelor didactice din *Biblioteca digitală*, tutorialul *Căutari în catalogul electronic*, expozițiile on-line *Achiziții recente din domeniu*, *Publicațiile profesorilor Facultății* etc. Ana Nagherneac, bibliograf principal, a prezentat expoziția *Achiziții (selectiv) noi în Bibliotecă pe parcursul anului 2011 din domeniul Psihologie*.

Vizita reprezentanților Centrului pentru Drepturile Omului din Republica Moldova la Biblioteca Științifică

Avocatul parlamentar Aurelia Gri-goriu, împreună cu reprezentanții CpDOM Chișinău <http://www.ombudsman.md/md/scrieti/> și Bălți, participanți la Seminarul de instruire „Consolidarea rolului autorităților publice locale în respectarea drepturilor și libertăților fundamentale”, au vizitat Biblioteca universitară. Dna Aurelia Grigoriu a donat Bibliotecii *Raportul privind respectarea drepturilor omului în Republica Moldova anii 2009 - 2011*, *Manualul funcționarului public în domeniul drepturilor omului* și un set de documente privind drepturile omului, lăsând un mesaj în **Cartea de oaspeți** ai Bibliotecii.

28 noiembrie 2011

Extensiunea Universității “Alexandru Ioan Cuza” din Iași – România la Bălți

Rectorul Universității și profesorii români care activează în cadrul extensiunii Universității din Iași au vizitat Biblioteca Științifică.

30 noiembrie 2011

Lansări de carte

În Sala de lectură Științe Filologice, Editura CARTIER a lansat volumul de povestiri „NU mă tentează”, semnat de scriitorul Anatol Moraru, cadru didactic universitar și romanul „Țesut viu 10x10” de scriitorul Emil Galaicu-Păun.

01 decembrie 2011

Seminar de diseminare a resurselor Băncii Mondiale

Reprezentantul Băncii Mondiale în New-Work, Elena Caraban, responsabilii de relațiile cu publicul, Elena Prodan și Victor Neagu, au realizat un seminar privind promovarea resurselor informaționale ale Băncii Mondiale, despre politica Băncii Mondiale referitoare la accesul la informații. În cartea *Opinii și sugestii* au lăsat mesajul. Elena Harconița, directoarea Bibliotecii Științifice, a relatat despre Colecția BM inaugurată în anul 2008, a prezentat partenerii internaționali care asigură cu resurse informaționale comunitatea utilizatorilor Universității. Au participat: bibliotecari universitari, studenți ai Facultății de Drept. Locul desfășurării: Sala de lectură Științe socioumanistice și economice. Colecția Băncii Mondiale / Biblioteca Depozitară Regională a BM.

02 decembrie 2011

Lansarea cărții „Basarabia e România?” dileme identitare și (geo) politice în Republica Moldova.

În Sala de lectură Științe socio-umanistice și economice Editura CARTIER a lansat cartea: „Basarabia e România?” dileme identitare și (geo) politice în Republica Moldova de Dan Dungaci. Au participat: Dan Dungaci, scriitor, profesor universitar la Facultatea de Sociologie și Asistență Socială a Universității din Bu-curești; Tudor Panțâru, parlamentar român; Veaceslav Pînzari, decan al Facultății de Drept a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți; Moderator: Gheorghe Erizanu, director al Editurii Cartier.

07 decembrie 2011

Atelierul de informare „Prevenire HIV/SIDA”

În cadrul manifestărilor omagiale „CD al ONU - 10 ani de activitate”, în Clubul ONU Nord / Educație Civică Europeană a avut loc atelierul de informare „Prevenire HIV/SIDA”, susținut de Anna Susarenco, Focal Point în Charge Y-Peer Moldova, Rețeaua Educatorilor de la Egal la Egal Moldova. În Republica Moldova rețeaua Y-Peer a fost creată în septembrie 2004, la inițiativa Fondului ONU pentru Populație, Programul Y-Peer, ca metodă inovativă de Pinstuire .

Cu acest prilej a fost organizată expoziția „**Combaterea și Profilaxia Maladii SIDA**”, care a ilustrat momente importante ce țin de sănătatea tineretului în Republica Moldova.

Organizatori și coordonatori: Direcția Bibliotecii Științifice, Valentina Topalo, șef CD al ONU. Anna Susarenco, Focal Point in Charge Y-Peer Moldova, Rețeaua Educatorilor de la Egal la Egal Moldova, a donat Bibliotecii Științifice cărți, 5 DVD-uri, materiale promoționale.

Lansarea cărții

“Esența și rolul tradiției în existența socială”

În Sala de lectură Științe Socio-umanistice și economice a fost lansată lucrarea “Esența și rolul tradiției în existența socială” de Valeriu Capcelea, dr. habilitat în filozofie, conferențiar universitar, catedra de Științe Socio-umane, Facultatea Științe ale Educației și Arte.

12 decembrie 2011

Donație de carte

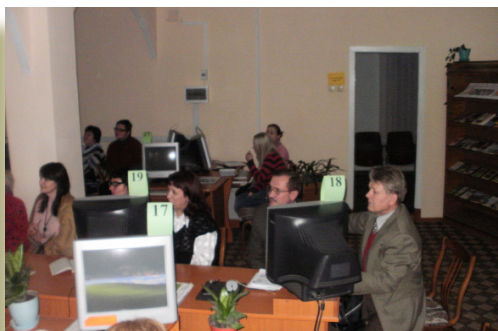
Dimineața zilei de 12 decembrie ne-a bucurat prin donația cărții "Intenționalitatea în comunicarea verbală" a dlui Mihail Rumleanski, conf. univ., dr., catedra Filologie franceză.

14 decembrie 2011

Conferința lui Andrei Socolov „Noile oportunități în utilizarea bazelor de date EBSCO”

În ziua de 14 decembrie, în Mediateca Bibliotecii Științifice, a avut loc un curs de instruire privind noile oportunități ale bazei de date EBSCO <http://search.EBSCOhost.com>, la care este asigurat accesul din anul 2001, datorită participării în Consorțiul *Resurse Electronice pentru Moldova* (REM). Andrei Socolov, reprezentantul Companiei EBSCO Publishing din SUA, însoțit de Elena Railean și Ana Muntean de la Biblioteca Științifică ASEM, coordonatorii REM - președinte dr. Silvia Ghinculov, au familiarizat bibliotecarii și cadrele didactice de la Bălți cu noile oportunități EBSCOhost.

Donație de carte de la Biblioteca Științifică a Academiei de Studii Eco-nomice din Moldova

În cadrul vizitei de lucru în vederea promovării Conferinței lui Andrei Socolov „Noile oportunități în utilizarea bazelor de date EBSCO” coordonatorii REM (președinte dr. Silvia Ghinculov) Elena Railean și Ana Muntean de la Biblioteca Științifică ASEM au oferit Bibliotecii o donație importantă de carte pentru care fapt le multumim foarte mult.

15 decembrie

Conferința de diseminare a manifestării aniversare „Biblioteca mai mult decât biblioteca: integrare, inovare și informație pentru toți” din 16-18 noiembrie 2011, dedicată celor 20 de ani de la constituirea ASOCIAȚIEI BIBLIOTECARILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA și Atelierul profesional „Utilizarea Office 2007 (Power Point) în prezentarea comunicărilor”

DIMENSIUNILE ETICII SERVIRII UTILIZATORULUI WEB 2.0

Ala LÎȘII, *bibliotecar principal,*
Ludmila RĂILEANU, *șef serviciu*

Repere:

Utilizatorul Web 2.0 – Utilizatorul Internetului:

- **Cine e Utilizatorul 2.0 ?**
- **Preferințele Utilizatorilor Internet din Moldova**
- **Ce vor utilizatorii ?**

Servicii Web 2.0 pentru Utilizatorii Bibliotecii Științifice. Competențe și calități ale Bibliotecarului 2.0.

Tehnologia informației schimbă rapid întreaga lume, creînd noi provocări și oportunități, contribuind la modernizarea serviciilor de informare a utilizatorilor. Generația netului integrează tehnologiile în tot ce face, îmbinînd lumea reală cu cea virtuală. Utilizatorii post- tradiționaliști nu mai vor să fie simpli spectatori, ei doresc să contribuie și să comunice.

➤ **Cine e Utilizatorul 2.0 ?**

- ✎ Utilizatorul 2.0 este acela care folosește resursele și serviciile Bibliotecii 2.0.
- ✎ Utilizatorul 2.0 utilizează tehnologiile și instrumentele Web 2.0 pentru a crea conținuturi, a le evalua, a le posta, a le disemina, a participa, a se implica etc.
- ✎ Este nerăbdător să obțină informația curentă cît mai rapid și, în multe cazuri, personalizată.
- ✎ Deține abilități tehnice din ce în ce mai dezvoltate.
- ✎ Se bazează pe cunoștințele proprii la evaluarea informației.
- ✎ Solicită acces 24/7 la biblioteca fizică și virtuală.
- ✎ Crede că Google rezolvă toate problemele.
- ✎ Este mai puțin tolerant față de sistemele prost gîndite și speră ca experiențele Web 2.0 să devină norme.

Preferințele utilizatorilor Internet din Moldova sînt rețelele sociale, forum-uri, anunțurile și magazinele din Internet, serviciile de e-mail, mass-media online, bloggerii.

Preferințele utilizatorilor Internet din SUA sînt: serviciile de e-mail, utilizarea motoarelor de căutare pentru identificarea informației, accesarea știrilor, informații despre timp, informații despre un hobby .

Ce vor utilizatorii Web 2.0?

Link-uri directe spre conținuturile on-line – format textual și media; **conținuturi** cum ar fi cuprinsul documentului, abstracte; **rezultate** relevante ale căutării; **informații** despre disponibilitatea documentului și cum poate fi obținut; **căutarea simplă**, folosind cuvântul- cheie însoțită de opțiunea unei căutări avansate.

Ce servicii Web 2.0 oferă pentru Utilizatori Biblioteca Științifică?

Acces Internet. Conform datelor statistice în Bibliotecă anual sînt efectuate circa 45 mii sesiuni Internet, în Mediatecă circa 25 mii de accesări.

 Cele mai solicitate motoare de căutare :

<http://ro.wikipedia.org>;
www.google.ro/ru/md/com;
<http://dexoline.ro>;
<http://www.vocabular.ro>;
<http://www.e-librarie.ro>.
www.rambler.ro;
www.youtube.com;
www.edu.md.

Elemente 2.0 pe site-ul Bibliotecii:

- Catalogul Web-Opac on-line; Biblioteca digitală; buletin Achiziții recente; e-Pagina utilizatorului; bazele de date EBSCO Publishing; e-publicațiile Bibliotecii; e-resurse /baze de date/biblioteci/surse de referințe; expoziții on-line / Achiziții recente/ Publicațiile profesorilor și a bibliotecarilor/Tematice.
- De asemenea Biblioteca comunică cu utilizatorii săi prin difuzarea / partajarea informațiilor, conținuturilor educaționale, serviciilor și produselor pe Internet în cadrul **Blogului, Enciclopediei Wikipedia, Rețelelor de socializare** (Facebook, Twitter, YouTube, Slideshare).

Important e să învățăm utilizatorii cum **să evalueze informația**, pentru ca să devină percepută cu adevărat. Utilizatorii sînt asistați cu competență, astfel încît pot **utiliza liber și confidențial, resursele de informare** pentru care optează. Bibliotecarii asigură sprijinul și resursele necesare utilizatorilor pentru a-i învăța să utilizeze Internetul și informațiile electronice eficient și cu mare randament.

Conform Manifestului IFLA pentru INTERNET:

- Bibliotecile și serviciile informaționale au responsabilitatea de a facilita și promova accesul public la informațiile **de calitate** și la mijloace de comunicare.
- Utilizatorii **trebuie instruiți ca să-și formeze** abilitățile necesare pentru utilizarea informației.
- Bibliotecarii trebuie să furnizeze informații corecte pentru utilizatori în vederea utilizării Internetului și a informațiilor electronice în mod eficient.
- Ei trebuie să susțină activ și să faciliteze accesul neabătut și impecabil la informațiile de calitate pentru utilizatori.

În cadrul modulului Bazele Culturii Informației, modul ce face parte din cursul universitar Tehnologii Informaționale și Comunicaționale, studenții anului I, timp de **12 ore** (6 seminare de la Secția Zi; 3 seminare la Secția cu Frecvență Redusă) și **12**

ore -lucru independent sînt instruiți de către 15 bibliotecari – asistenți universitari. Anual sînt predate circa 600 de ore. Sînt studiate temele:

- **Internet în biblioteci.**
- **Pagini WEB ale instituțiilor informaționale.**
- **Pagina WEB a Bibliotecii Științifice a Universității de Stat „Alec Russo”.**
- **Instrumente de informare privind resursele informaționale și documentare.**

Utilizatorii sînt instruiți:

- să opereze în rețeaua Internet;
- să cunoască serviciile oferite de Internet;
- să poată aplica programele de navigare în Internet;
- să poată naviga pe paginile web;
- să descarce și să salveze informația pe o pagină web;
- să acceseze eficient Internetul, elemente de Web 2,0 (bloguri, Wiki, rețele sociale), pagini web ale bibliotecilor; baze de date în sprijinul procesului didactic;
- să cunoască regulile de securitate în Internet;
- să navigheze pe pagina web a Bibliotecii
  - să acceseze catalogul on-line;
  - să formuleze o cerere informațională;
  - să propună achiziții noi de documente.

Bibliotecarul 2.0 – competențe și abilități

Cele mai importante **caracteristici** ale **unui Bibliotecar 2.0** includ:

- ☞ Bibliotecarul 2.0 posedă instrumente Web 2.0.
- ☞ Nu aplică tehnologiile de dragul tehnologiilor.
- ☞ Adoptă rapid decizii relevante.
- ☞ Caută informații și noutăți care pot avea impact pentru serviciile viitoare ale bibliotecii.
- ☞ Bibliotecarul 2.0 conștientizează că viitorul bibliotecii va depinde de faptul cum utilizatorii vor crea, vor consuma și vor accesa conținuturile.

Meredith Farkas consideră că **Bibliotecarul 2.0** trebuie să dețină următoarele **abilități**:

- ✂ să înțeleagă utilizatorii;
- ✂ să nu se teamă de riscuri;
- ✂ să fie bine informat;
- ✂ să fie agil;
- ✂ să comunice eficient;
- ✂ să fie capabil de a analiza critic tehnologiile și serviciile noi;
- ✂ să adreseze întrebări;
- ✂ să construiască rețele;
- ✂ să creeze parteneriate.

David Lee King a postat pe blogul personal o listă de **competențe și abilități pentru Bibliotecarul 2.0:**

- să fie familiarizat cu rețelele sociale (Facebook, Twitter, Flickr, YouTube etc.);
- să scrie și să editeze un post pe un blog;
- să adauge fotografii și videoclipuri pentru un post de blog;
- să încorporeze un widget pe bloguri sau să le posteze pe paginile personale din rețele sociale;
- să creeze, încarce, editeze și să redacteze fotografii, videoclipuri, podcast-uri, și screencast-uri;
- să utilizeze și să explice RSS;
- să modifice un avatar;
- să dețină competențe de bază pentru editarea în formatul HTML.

David Lee King a menționat că una din cele mai importante abilități este aceea de a prezenta activitatea bibliotecii prin diverse mijloace: scrise, foto, audio și video. În comentariu la această listă de competențe **David Lee King** a remarcat că trebuie adăugată și **abilitatea** de a avea cunoștințe elementare despre **dreptul de autor**.

Codul etic al bibliotecarilor din Republica Moldova rămâne actual și în era tehnologiilor informaționale:

- Bibliotecarul nu este responsabil pentru urmările utilizării informației de către beneficiari, dar are datoria morală de a preveni folosirea acesteia în scopuri dăunătoare societății.
- Bibliotecarul asigură respectarea dreptului fiecărui beneficiar la confidențialitate asupra informației solicitate și utilizate și a datelor personale.
- Bibliotecarul contribuie la formarea competențelor informaționale a beneficiarului, încurajându-l și sprijinindu-l în procesul de instruire continuă.

În cadrul programului de formare profesională continuă, bibliotecarii universității bălțene sînt pregătiți pentru competențele 2.0. Anual sînt organizate 15 activități: ateliere, traininguri, workshopuri, mese rotunde în cadrul **Modulul Tehnologii la subiectele:**

- **Programul Word,**
- **Programul PowerPoint**
- **Tehnologii Internet**
- **Tehnologii Web 2.0**
- **Biblioteca 2.0**

Concluzii:

- Crearea imaginii unei instituții depinde, în mare măsură, de etica profesională și cultura comunicării.
- Anume de angajați depinde atmosfera de lucru și eficiența activității.
- Toți sîntem apreciați și evaluați pentru **calitățile** noastre **umane** și profesionale.

- De **bunăvoința** noastră depinde imaginea pe care și-o creează utilizatorii despre noi și instituția în care activăm, iar cultura acestei instituții e definită de atitudinea noastră față de muncă și statutul profesional.

Bibliografie consultată:

1. **Anul 2011-anul Utilizatorului** [on-line] [citată 12.10.2011]. Disponibil pe Internet: www.clubbib.wordpress.com/2011/.../anul-2011-anul-utilizatorului/
2. **Bazele culturii informaționale : curs universitar** [on-line] [citată 10.10.2011]. Disponibil pe Internet: http://libruniv.usb.md/publicatie/cultinf/baz_cult_inf.pdf
3. **Biblioteca Științifică. Raport de activitate 2010**. Coord. E. Harconița (red.). Red. L. Mihaluța, E. Stratan. Bălți, 2011. 174 p.
4. **Ce preferințe au utilizatorii internetului din Moldova** [on-line] [citată 12.10.2011]. Disponibil pe Internet: <http://totul.md/ro/expertitem/618.html>
5. **Codul etic a bibliotecarului din Republica Moldova** [on-line] [citată 11.10.2011]. Disponibil pe Internet: http://www.abrm.md/menu1_5.html
6. **Curriculum la disciplina „Tehnologii informaționale și comunicaționale”** [on-line] [citată 11.10.2011]. Disponibil pe Internet: <http://libruniv.usb.md/publicatie/cultinf/curriculum.pdf>
7. **Eros, Maria**. Dimensiunile eticii servirii beneficiarilor [on-line] [citată 11.10.2011]. Disponibil pe Internet: http://www.library.utm.md/lucrari/.../Dimensiunile_eticii_servirii_utilizator_DS.pdf
8. **Manifestul IFLA pentru Internet** [on-line] [citată 11.10.2011]. Disponibil pe Internet: http://www.abrm.md/files/doc_04.pdf
9. **Osoianu, Vera**. Utilizatorul 2.0: Context.Profil.Tendințe [on-line] [citată 10.10.2011]. Disponibil pe Internet: <http://www.slideshare.net/cdbclub/utilizatorul-20-tendinte-context>
10. **Țurcan, Nelly**. Bibliotecarul 2.0. Competențe și abilități pentru Biblioteca 2.0 [on-line] [citată 11.10.2011]. Disponibil pe Internet: <http://www.bnrm/publicatii/files/vio/bibliotecarul2-articol.doc>

BAZA DE DATE ÎNREGISTRĂRI MUZICALE ÎN FORMAT MP3

Ariadna MUSTEAȚĂ

Există momente cînd trebuie să acționezi în baza unui plan și momente cînd se nasc planurile după care, mai tîrziu să acționezi. Criza este un generator de idei.

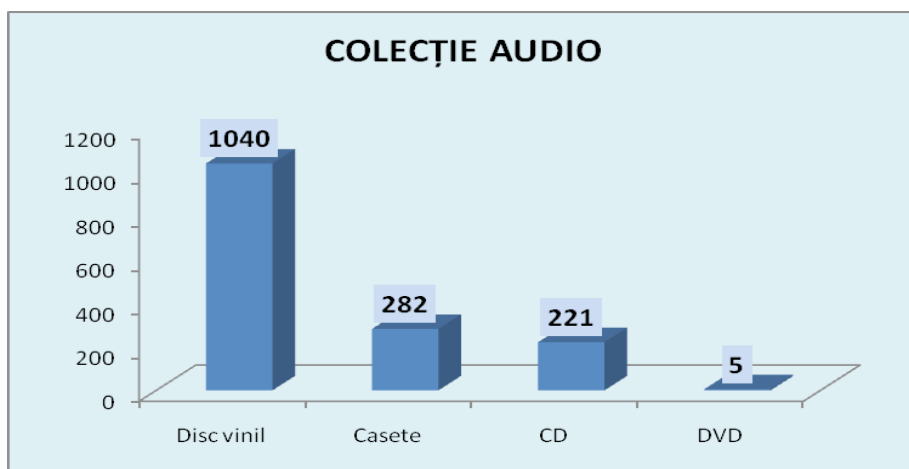
O bază de date, reprezintă o modalitate de stocare a unor informații și date pe un suport extern (un dispozitiv de stocare), cu posibilitatea regăsirii rapide a acestora.

Conform SM ISO2789:2009 Informare și documentare. Statistici internaționale de bibliotecă Baza de date - ansamblu de înregistrări descriptive sau unități cu conținut documentar informațional (date factografice, texte, imagini, sunete) cînd o interfață comună și un program pentru regăsirea și exploatarea datelor. Ea este creată pentru un anumit scop.

Ideea de a forma această bază de date a fost condiționată de necesitatea de a folosi cu o mai mare eficiență colecția de materiale audio – video.

Oficiul Documente Muzicale dispune de :

- 1040 discuri de vinil;
- 282 audio casete;
- 221 CD-uri muzicale;
- 5 DVD-uri.

OPORTUNITĂȚI MODERNE

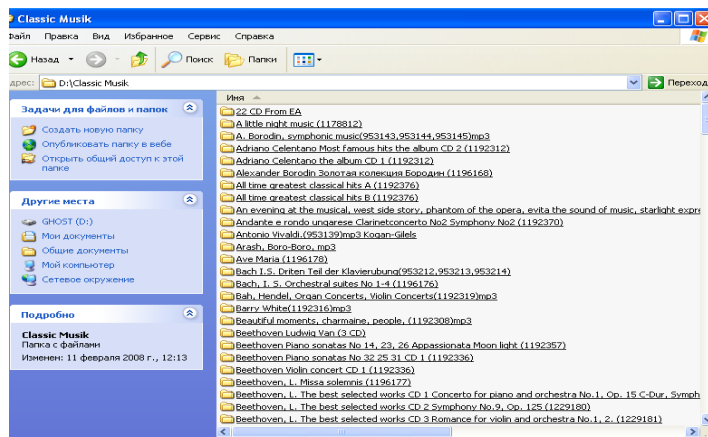
Din 1992 se întrerupe completarea colecției cu discuri de vinil ale firmei "Melodia" din Moscova și ale altor firme din lumea întregă ("Supraphon", "Opus" – Cehia, "Балкнтон" – Bulgaria, "Hungaroton" – Ungaria, "Eterna" - Germania), care veneau prin intermediul magazinului "Melodia". În această perioadă Oficiul a primit discuri de vinil ale firmei "Electrecord" din România. În prezent nu mai procurăm discuri de vinil nici de la persoane fizice, accentul fiind pus pe completarea cu CD-uri. Această colecție este îmbogățită și grație proiectului „Dezvoltarea colecției Multimedia,„ în valoare de 500 \$ (Fundația SOROS Moldova).

Audiția frecventă a discurilor și CD-ilor a provocat deteriorarea parțială a acestora, cât și a echipamentului tehnic, fapt ce a necesitat elaborarea unui program special și crearea **Bazei de date Înregistrări Muzicale în format MP3**. Baza a fost lansată în anul 2005 de Serviciul Informatizare și Oficiul Documente Muzicale. Este o bază de date autonomă care conține circa 212 CD cu 1812 titluri și 135 de discuri de vinil cu 3361 titluri, care se pot audia de la toate PC înzestrate cu căști. **Înregistrarea** lucrărilor este realizată de informaticieni și bibliotecarii Oficiului Documente Muzicale. Înregistrările muzicale sînt trecute printr-o sinteză și purificare acustică. Astfel, cercetătorii și amatorii de muzică clasică, folclor, melodii de muzică ușoară, pe discurile de vinil pot consulta această bază direct de pe calculator ori copia pe CD. Se pot găsi informații despre muzicieni, compozitori, interpreți naționali și universali, diverse genuri muzicale.

Accesare

Baza de date se lansează prin accesarea de pe masa de lucru a calculatorului:

1. Calculatorul meu
2. GHOST(d:)
3. Classic Musik
4. Căutare
5. Fișiere și mape
6. Căutare
7. Clik
8. Clik
9. Clik
10. Sunet

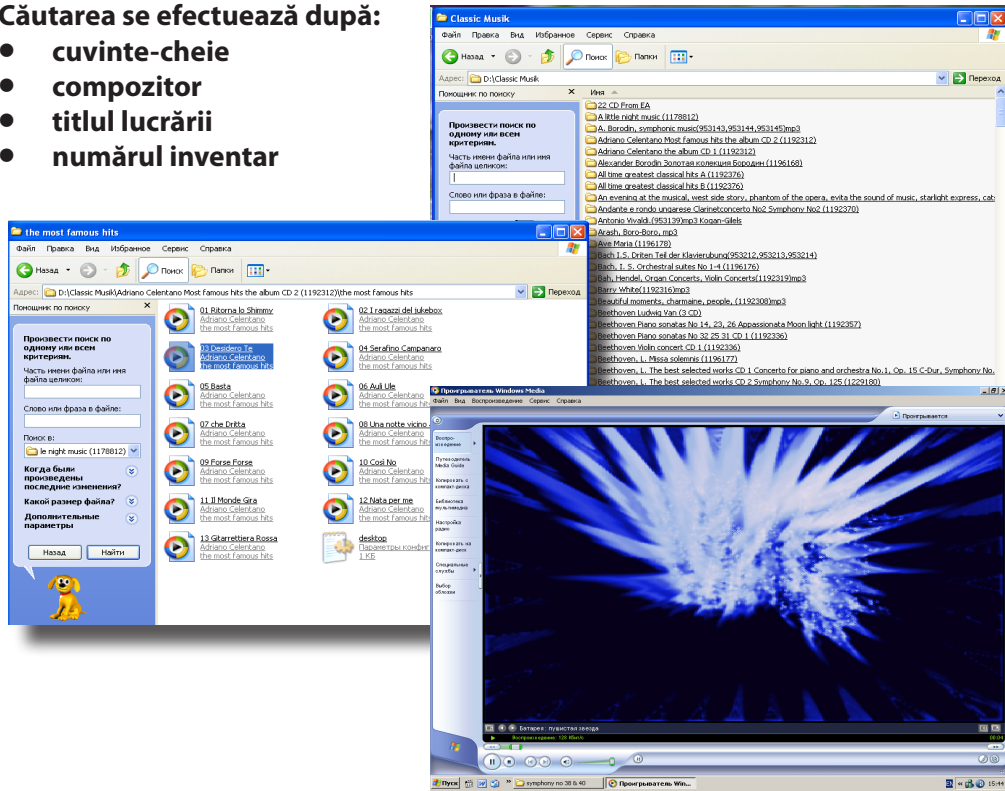

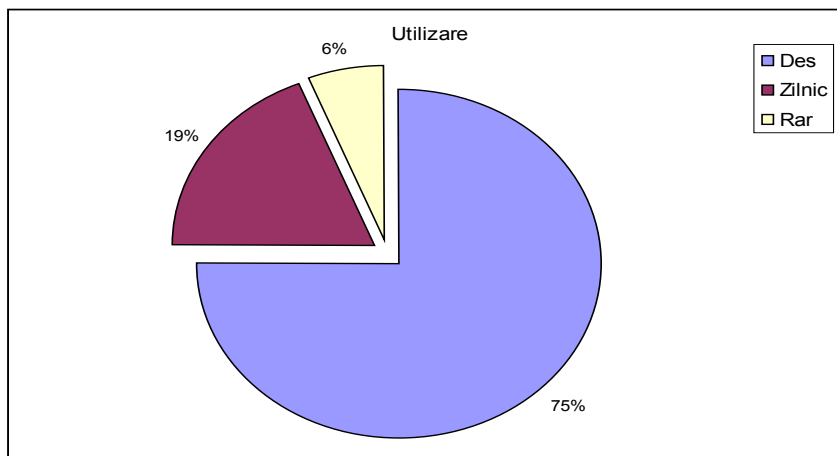
Căutarea se efectuează după:

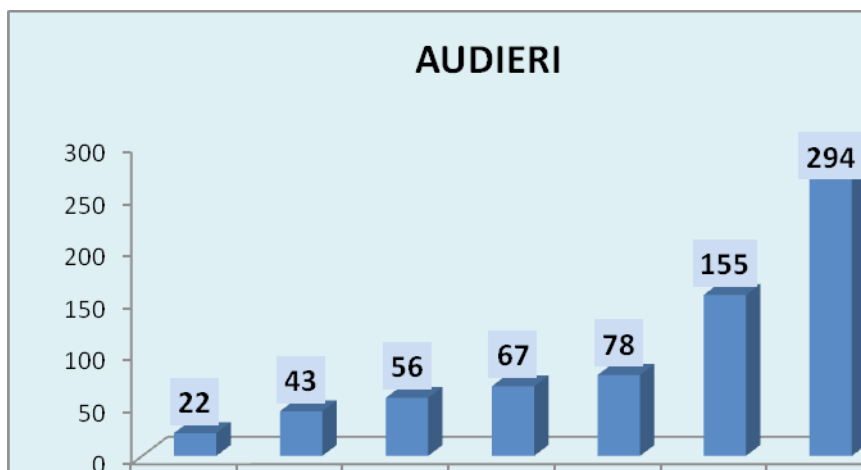
- cuvinte-cheie
- compozitor
- titlul lucrării
- numărul inventar

Folosirea tehnologiei moderne și a utilajului tehnic asigură accesul sporit la informație.

Analiza accesărilor demonstrează următoarele: 75% din utilizatori accesează des, 19% - zilnic, iar 6% - rar.

Baza de date MP3 propune și asigură următoarele facilități și avantaje:

- ◆ MP3-urile sînt de calitate;
- ◆ poți intra în posesia melodiei dorite într-un timp foarte scurt;
- ◆ poți audia albume vechi, care nu se mai găsesc pe piață;
- ◆ poți selecta doar melodiile dorite;
- ◆ poți alege artistul după genul muzical sau titlurile melodiilor/albumelor.
- ◆ În secțiunea MP3 ai o listă cu toate MP3-urile dintr-un gen muzical, și poți lista MP3-urile aparținînd de un artist / album.

Pentru cei care doresc să consulte Baza de date, în sală s-au amenajat spații speciale echipate cu echipament respectiv.

Folosirea tehnologiilor moderne asigură accesul la informație și materialele de instruire, oferă beneficiarilor alternativă în alegerea surselor de informații și mijloace mult mai eficiente, cunoscute în lume, folosite în activitatea de informare, instruire, cercetare.

Bibliografie consultată:

1. **Baza de date Înregistrări muzicale în format MP3.** Alcăt. E. Țurcan, A. Musteață. In: Baze de date locale/naționale/internaționale în Bibliotecă : Ghid [online]. Bălți, 2011 [citat 23.09 2011]. Disponibil pe Internet: <http://libruniv.usb.md/publicatie/ghiduri/bd.pdf>
2. **Baza de date Înregistrări muzicale în format MP3** : Pașaport. In: *Biblioteca Științifică: cadru de reglementare*. Ed. a 2-a, rev. și compl. Bălți, 2010, p. 153
3. **SM ISO 2789:2009. Informare și documentare. Statistici internaționale de bibliotecă.** Ch., 2009. 51 p.

Дифференцированный подход в процессе информационного обслуживания пользователей

Валентина ВАКАРЧУК, *библиотекарь
serviciul Comunicarea Colectiilor*

„Библиотеки и информационные службы должны предоставлять всем пользователям равный доступ к материалам, библиотечной технике и услугам. Не допускается дискриминация по признаку расы, национальности или этнической принадлежности, по политическим или религиозным убеждениям, по возрасту, по полу или сексуальной ориентации, по причине инвалидности или каким-либо иным причинам”.

*Декларация ИФЛА о библиотеках, информационных службах
и интеллектуальной свободе
19 августа 2002г., Глазго, Шотландия.*

Сегодня вузовская библиотека – центр, аккумулирующий информационные ресурсы и являющийся базой учебной и научной деятельности, целью которой является сопровождение образовательного процесса, обеспечение научно-исследовательской деятельности, участие в воспитательном процессе и методической работе.

Университетской библиотеке принадлежит особое место в образовательном пространстве. Являясь структурным подразделением вуза, она обязана обеспечивать информацией и соответствующими документами учебный процесс. В то же время она выполняет функции специальной библиотеки, обслуживая преподавательский коллектив вуза, и публичной, предоставляя студентам, аспирантам и сотрудникам внепрограммные материалы, поддерживая индивидуальные потребности. Вузовская библиотека должна соответствовать всем самым передовым требованиям организации и библиотечно-информационного обслуживания.

Библиотечное обслуживание — это совокупность всех видов деятельности библиотеки по обеспечению доступа читателей к документам и другой библиотечной информации с целью удовлетворения и развития их информационных и духовных потребностей.

Научной Библиотеке Государственного Университета имени «А. Руссо» занимающейся обеспечением обучающей и научной деятельности университета,

который в структуре своей имеет 8 факультетов, Педагогический колледж и Теоретический лицей им. «Иона Крянгэ» приходится рассматривать не один вариант организации системы обслуживания. Процесс обслуживания пользователей является основополагающим в деятельности нашей Библиотеки. Ее имидж напрямую зависит от того, как организовано управление этим процессом. Пользователями Научной Библиотеки Государственного Университета имени «А. Руссо» являются члены университетского сообщества: студенты, магистранты, докторанты, профессорско-преподавательский состав, исследователи, сотрудники университета, учащиеся Лицея и Педагогического Колледжа имени «Иона Крянгэ», а также такие категории пользователей как: студенты других высших учебных заведений, школьные учителя и воспитатели детских садов, которые посещают курсы повышения квалификации в нашем Университете, учащиеся лицейских классов из муниципия Бэлць. Предоставление библиотечно-информационных услуг, постоянное их совершенствование, обеспечение оперативности и доступности, дифференцированный подход в работе с пользователями, особенности комплектования и использования учебного фонда — это перечень тех факторов, которые необходимо принять во внимание.

В связи с этим перед персоналом ставятся все новые задачи, требующие поиска новых форм и методов библиотечно-информационного обслуживания, постоянного достаточно серьезного повышения квалификации. Это стимулирует инновационную деятельность библиотеки в целом.

Библиотечно-информационное обслуживание только тогда будет эффективным, когда оно будет строиться в соответствии с научными принципами:

1. *Принцип систематичности* в библиотечно-информационном обслуживании предполагает, что вся библиотечная работа выстраивается в четкую систему в зависимости от целей библиотеки. Эффективность системы зависит от правильного и четкого определения целей работы библиотеки.
2. *Конгруэнтность библиотечного обслуживания.* Это важнейший принцип означающий: соответствие его основных направлений, форм, методов, а также технических средств тем задачам, которые ставит перед собой общество; соответствие потребностям пользователей.
3. *Принцип дифференцированного подхода* к пользователям библиотеки на основе их изучения. Дифференциация предполагает выделение групп читателей, объединенных по каким-либо признакам (пол, возраст, профессия, уровень образования и т.п.) интересам, уровню подготовки к чтению и восприятию текста и т. д. Дифференциация читателей в университетской библиотеке предопределена тем, что она обслуживает преподавателей, студентов и учащихся, которые различаются по возрасту, уровню образования и знаниям.
4. *Толерантность* и приоритет интересов личности пользователя. Это означает организацию процесса обслуживания в интересах личности, ориентировку на ее потребности и запросы. Данный принцип предполагает внимательное, доброжелательное отношение к личности вне зависимости от национально-

- сти, вероисповедания, социального статуса, состояния здоровья и т. д.
5. *Принцип диалогичности.* Реализация этого принципа связана с созданием в библиотеке атмосферы дружелюбия, доверия, диалога между читателем и библиотекарем.
  6. *Принцип плюрализма.* Он означает, что библиотекарь обязан своим читателям предоставить условия свободного доступа к информации. Принцип плюрализма своей конечной целью имеет воспитание терпимости и уважения к другим взглядам, подходам, мнениям.
  7. *Принцип наглядности.* Открытый доступ к фонду, организованный грамотно и продуманно, книжные выставки, обзоры, библиографические списки и т. д. — основные методы реализации этого принципа. Осуществление этого принципа в Библиотеке Государственного Университета имени «А. Руссо» достигается посредством Web-сайта Библиотеки, <http://libruniv.usb.md/>, Бrevиара, Телеинформаций, Музея Библиотеки, стендов, и рекламных материалов.
  8. *Комфортность.* Удобство, комфортность доступа информации сегодня на первом плане. Принцип предполагает: удобное для пользователя время работы библиотеки; соответствие нормам читальных залов (освещенность, температурный режим, техническая оснащенность); комфортность атмосферы общения с библиотекарем; оперативность получения максимально полной информации. К сожалению, недостаточное финансирование библиотеки негативно сказывается на комфорте (плохое освещение, отсутствие кондиционеров «Зима- Лето», недостаточное количество компьютеров).

Данные принципы являются основополагающими в структуре обслуживания, как всей библиотеки, так и в 12 читальных залах, среди которых и Читальный зал nr. 3 *Științe reale, naturale, Ecologie, Pedagogie, Psihologie, Artă*, в котором содержатся информационные источники по следующим областям знаний: естественным, точным и техническим наукам, педагогике, психологии, искусству. Фонд читального зала составляет 25 621 информационных документов. Из них научная и дидактическая литература составляет – 22 346 единиц. В составе фонда богатый справочный аппарат: справочники, энциклопедии, словари и атласы. Третья часть принадлежит периодическим изданиям. Коллекция зала насчитывает более 342 названий журналов и 47 названий газет. Ежегодно читальный зал получает более 180 наименований журналов и газет на румынском, русском и иностранных языках, новые поступления которых представлены в открытом доступе.

Посещаемость читального зала составляет около восьмидесяти тысяч читателей в год, среди которых студенты всех форм обучения, профессорско-преподавательский состав, научные работники, учащиеся лица и педагогического колледжа, сотрудники университета. Их информационные потребности зависят от степени специализации каждой категории. Читальный зал nr. 3 *Științe reale, naturale, Ecologie, Pedagogie, Psihologie, Artă*, предназначен для оперативного обслуживания читателей и направлен на удовлетворение информа-

ционных потребностей пользователей по отраслям знаний в соответствии с фондом.

Для оптимизации обслуживания читателей основными направлениями в работе читального зала являются:

- расширение границ доступа к информации для пользователей библиотечными ресурсами;
- увеличение спектра предоставляемых библиотекой услуг, их количественных и качественных показателей;
- оперативное и дифференцированное обслуживание читателей всех категорий в соответствии с их запросами;
- привитие читателям навыков поиска информации и умения пользоваться справочным аппаратом библиотеки;
- формирование имиджа и повышение статуса библиотеки;

Задача сотрудников библиотеки, в частности читального зала – активнее раскрывать свои фонды путем организации выставок, проведения консультаций по поиску литературы, более углубленного изучения различных аспектов обслуживания пользователей, повышения оперативности и качества выполнения запросов читателей, а также поддерживать права пользователей на свободный доступ к информации.

Свободный доступ к фондам, который был открыт в читальном зале пг. 3 в 2006 году, являясь прогрессивной и востребованной формой современного документного обслуживания пользователей, открывает неограниченные возможности для пользователей, предлагая эффективные услуги для решения многих учебных и научных задач. Для того чтобы помочь читателям ориентироваться в фонде, тщательно продумана визуальная навигация: указатели местоположения книг по отраслям знаний, указатели на стеллажах в соответствии с шифрами, подготовлен справочный раздаточный материал. Читатель может сам подойти к стеллажу, найти, выбрать и взять требуемую книгу самостоятельно или при помощи библиотекарей – консультантов, постоянно дежурящих в зале открытого доступа. Улучшились условия для самостоятельной работы, отпала необходимость заполнять требование и ждать выполнения заказа. Организация открытого доступа требует от библиотекаря большого внимания и систематической работы. Библиотекари-консультанты помогают быстро ориентироваться в структуре фонда, находить необходимые издания и документы, а чаще всего осуществляют поиск конкретного материала. Свободный доступ в читальном зале открывает большие возможности для потребителей, способствует свободному проявлению читателями своих потребностей и желаний в выборе литературы.

Одним из достижений читального зала стала успешная организация выставочного пространства и пропаганда новых поступлений. Заботясь о максимальном приближении фондов к читателям, используя профессиональный и творческий потенциал библиотеки, организуются тематические и информационные выставки литературы. Это выставки к знаменательным датам, на обще-

ственно значимые темы, события, которые наиболее ярко отражают эпоху или образ века. Книжная выставка – это своеобразный разговор с читателем. Получится он или нет, зависит от творческого мировосприятия библиотекаря. К выставкам у нас особый подход, уделяем внимание тому, чтобы они были замечены и востребованы читателями. Разнообразии выставок очень велико: *2003 - 2012 Deceniul Națiunilor Unite pentru alfabetizare; Anul 2011 - Anul Pădurilor; Anul 2011 - Anul Chimiei; Efort, Dăruire, Motivare (15 mai – Ziua Internațională a Familiei); Politici de mediu în R. Moldova; Creativitate și originalitate; Ziua mondială a Proprietății mondiale; Bacalaureat; Structura și modalități de predare; Magia în clasă aduce profesorul; Cea mai veche Artă – Arta scenică. 27martie – Ziua Internațională a Teatrului; и др.*

Особое внимание в нашем читальном зале уделяется дифференцированному обслуживанию читателей. Что значит дифференцирование? Это расчленение, различение, выделение составляющих элементов при рассмотрении, изучении чего-либо. В данном случае, выделение основных групп, категорий читателей в результате изучения их состава. Читатели отличаются профессиональными, возрастными, образовательными, национальными, психическими особенностями. Групповые и индивидуальные особенности людей влияют на выбор и чтение книг, и это обуславливает необходимость дифференцированного подхода к читателям. Учет таких важных свойств читателей как уровень сознательности, мотивов и целей чтения, направленности и объема читательских интересов, навыков самостоятельной работы с книгой лежит в основе индивидуальной работы с ними.

Дифференцированный подход в библиотечном обслуживании активно используется, начиная с первых дней посещения пользователями библиотеки. Составляются графики обслуживания студентов по факультетам, группам, дням, часам, формам обучения; предлагаются услуги специализированных читальных залов и абонементы, в которых литература сосредоточена по отраслям знаний, что дает возможность студентам, начиная с первого курса знакомиться с большим количеством литературы по специальности тем самым расширять и углублять знания по изучаемым предметам. Студенты первого цикла обучения предпочитают такие информационные источники как: энциклопедии, словари, библиографические справочники и пособия; учебную литературу, как: трактаты, сборники трудов, учебники, специализированные и популярные периодические издания, книги по специальности.

Сегодня все категории пользователей библиотеки заинтересованы в наиболее быстром и полном поиске различных документов таких как: периодические издания, диссертации, авторефераты диссертаций, книги, электронные издания, имеющиеся в нашей библиотеке и в других библиотеках. Информационные требования пользователей разнообразны, но библиотека должна быть способна предоставить каждому информацию, в которой он нуждается и в желаемой для него форме.

Методами дифференцированного обслуживания является: индивидуальное, групповое и массовое обслуживание. В задачи индивидуального обслу-

живания входит: удовлетворение информационных потребностей пользователей; содействие повышению уровня культуры чтения и информационной культуры читателя; организация сотрудничества читателя и библиотекаря на всем протяжении пользования библиотекой. Таким образом, индивидуальное библиотечное обслуживание сегодня должно способствовать самораскрытию, самопознанию, самовыражению читателя во всех сферах его жизнедеятельности: учебной, профессиональной, досуговой и др.

К эффективным формам и методам индивидуального библиотечного обслуживания относятся: индивидуальная беседа, индивидуальное информирование, индивидуальная рекомендация и консультация.

Индивидуальная беседа – традиционный метод индивидуального обслуживания, который считается основным в работе с пользователем. В работе читального зала пг.З практикуются различные виды бесед: собеседование при посещении читального зала, о библиографических возможностях зала; о новых поступлениях; даются устные библиографические справки; о рекомендуемых книгах; о фонде документов; об открытом доступе и др.

Индивидуальное информирование проводится при ознакомлении пользователей с новой литературой по их специальности. Особенно повышается эффективность индивидуального информирования, когда сам читатель обладает высокой информационной культурой и может «достроить» полученную информацию, дополнить её, расширить поиск и т. д. Этот метод в большей степени используется при обслуживании преподавателей, специалистов, исследователей для оказания консультативной помощи в организации их образовательной и научно-исследовательской деятельности.

Индивидуальный и групповой библиографический обзор – сочетает в себе элементы беседы и консультации. В работе читального зала чаще всего используются такие виды как: тематический, новых поступлений, информационный, рекомендательный и отраслевой литературы. Библиографические обзоры проводятся с целью пропаганды литературы, и информирования пользователей о новых поступлениях, а также способствуют формированию читательских интересов. В обзорах библиотекари рекомендуют книги, отдельные их части, и разделы, журналы в целом и конкретные статьи, другие виды изданий, имеющиеся в библиотеке и представляющие научную и практическую ценность.

Формы передачи информации в процессе индивидуального обслуживания могут быть самые разные: это рекомендации, выполнение справок (тематических, конкретных и др.), и консультации. Консультационная работа включает вопросы повышения информационной компетентности читателей, в том числе: алгоритмы поиска в электронном каталоге, заполнение читательских требований, выбор книг в фонде открытого доступа. Значительная часть этой задачи решается в ходе повседневного библиотечного обслуживания путем индивидуального консультирования.

К услугам читателей в зале имеется Электронный каталог ОПАС, четыре

компьютера с доступом к сети Интернет, списки информационных ресурсов из разных областей.

AGROECOLOGIE

<http://www.asm.md>
<http://www.uasm.md/>
<http://www.uasm.md/library/ro8.html>
<http://www.agriculture.md>

PSIHOLOGIA

<http://www.psihologieonline.ro>
<http://azps.ru>
<http://www.portalroman.com/teste-psihoalice>
<http://www.grajdaru.3x.ro>

Все это дает возможность обеспечивать более высокий уровень информационного сопровождения учебной и научной деятельности, эффективное решение задач поиска и аналитико-синтетической переработки информации, а также способствуют расширению интеллектуального потенциала личности.

Сегодня библиотечное обслуживание в вузах осуществляется с использованием традиционных и инновационных приемов и форм. Библиотеки внедряют инновации, направленные на изменение репертуара библиотечных услуг. Новые формы обслуживания также предполагают использование новых источников информации, среди которых национальные и интернациональные информационные базы данных MoldLex, EBSCO, AGORA, Lexis –Nexis, HeinOnline и др. которые предоставляют возможность получения реферативной и полнотекстовой информации в режиме online.

Основным элементом информационной среды является **Web-сайт Библиотеки <http://libruniv.usb.md/>**, на котором организуется доступ к электронным каталогам, Интернет-ресурсам, Виртуальной библиотеке – в том числе работы преподавателей БГУ, предоставляются различные социальные сервисы: *Facebook, Twitter, Youtube, Flickr, Slideshare*, открытая Энциклопедия *Wikipedia*.

С созданием новой версии Web-сайта с элементами Библиотеки Web 2.0, у пользователей, появилась возможность получать оперативную информацию о деятельности библиотеки, проводимых мероприятиях, об информационных и тематических выставках, получить виртуальную справку, общаться в социальных сетях, как в читальном зале, так и в удаленном доступе, зайдя на сайт. Внедрение инноваций на Web-сайте дает возможность библиотеке найти своих пользователей в Интернете и вовлечение их в совершенствование библиотечных сервисов. Использование новейших компьютерных технологий позволит библиотеке и в дальнейшем расширять сферу информационных технологий в обслуживании пользователей.

Индивидуальный подход в обслуживании помогает пользователям всех

категорий получить весь спектр информационных услуг предоставляемых читальным залом и библиотекой.

Групповое и массовое обслуживание является наиболее трудоемким видом деятельности, так как требует от библиотекаря более длительной подготовки и направлено на удовлетворение библиотекой культурно-информационных и образовательных потребностей характерных для большинства читателей, объединенных общими интересами.

Основными формами массовой и групповой работы в деятельности Научной Библиотеки Государственного Университета имени «А. Руссо» являются: Дни Библиотеки на Факультете, Дни информации, Дни специалиста, Дни кафедр. А также: открытые просмотры новой литературы, библиографические обзоры новых книг, виртуальные информационные бюллетени, *Clubul BIBLIOSPIRITUS*, *Clubul Cărții*, *Clubul ONU/Centrul Educație Civică Europeană* традиционные и виртуальные выставки, телеинформации, встречи с деятелями науки и искусства, научные конференции, премьеры книги, диспуты, устные журналы, литературно-музыкальные композиции. Foto traseul Zilele Bibliotecii la Facultate

Ежегодно в рамках программы *Noul Utilizator*, для ознакомления с деятельностью библиотеки проводятся групповые экскурсии с первокурсниками. Библиотекарями читального зала nr. 3 за 2010 год было проведено 23 экскурсии.

Наиболее эффективной формой, зарекомендовавшей себя на всех уровнях массового информационного обслуживания, являются проводимые библиотекой такие мероприятия как:

Семинары: „*Modificări recente în legislația națională de proprietate intelectuală*” организованный Государственным агентством по интеллектуальной собственности Республики Молдова (AGEPI) и Научной Библиотекой Государственного Университета имени „А. Руссо” 19 апреля 2011; информационный семинар „*Convenția Aarhus privind accesul la informație, justiție și participarea publicului la adoptarea deciziilor în domeniul mediului ambiant*” организованный в сотрудничестве Факультета права с Интернациональной Экологической Ассоциацией Хранителей Реки Есо-TIRAS;

Семинары, посвященные Дни ООН: „*Politici de dezvoltare a ONU*”; сообщение *Acces Deschis la resursele web ale agențiilor ONU, ale Bancii Mondiale, Fondul Monetar, UNICEF, Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (UNDP)*; представление сайта *Organizației Națiunilor Unite*, просмотр фильмов „*Oameni ai nimănu*”, „*Tranzit*”, „*Decizia îți aparține*” из коллекции ООН с последующими обсуждениями студентов Факультета педагогики, психологии и социального обеспечения (социальной работы), Филологического факультета, Факультета иностранных языков и литератур;

Устный журнал - *Sposedaniile lui Grigore Vieru*, в осуществлении которого принимали участие студенты Факультета естествознания и агроэкологии, преподаватели, библиотекари, гости из других факультетов.

Круглый стол под названием *Arta de a Trăi Frumos în toate ipostazele*

vieții, participanții a căroro erau studenții Facultății de Științe ale Naturii și Agro-ecologiei.

În cadrul Ecologicului lunar au fost organizate proiecții de filme: *Apă pentru Viață, Pământul peste 50 de ani*;

La ședințele Clubului Carte au fost prezentate cărți noi: *Orașul Bălți și oamenii lui, de Gheorghe Baciu; Cele mai frumoase poezii, autor Grigore Vieru, tradusă în limba germană de Ion Mărgineanu; Jechiu: Vremea cheltuiră*

cu înțelepciune nu se pierde, Arhiepiscopul DR. Antim Nica, prinos la centenarul nașterii, 1908 - 2008, cărți îngrijite de E. Drăgoi u dr.

Tradiționalele expoziții și expoziții online pe site-ul Bibliotecii: **Anul Internațional al Pădurilor**, „*Pictéz tablouri, de parcă ar fi icoane, pentru oameni și pentru mine*” Ștefan Florescu, *Contribuții Științifice ale Corpului Didactic și Bibliotecarilor - 65 de ani de la fondare, Aplicarea tehnologiilor informaționale în domeniul învățămîntului* și dr.

În anul 2010 Centrul Cultural a organizat un ciclu de activități culturale - științifice bazate pe colaborarea dintre Biblioteca Științifică și șase facultăți ale Universității de Stat, Teoreticului Liceului și Pedagogicului Colegiului im. „Iona Crișan”, coordonată de: *Anul 2010 - „Biblioteca 2.0” – o nouă generație de biblioteci, Anul 2010 – Anul celei de-a 65 - a aniversări a Universității de Stat „A. Russo” și a Bibliotecii Științifice, Anul 2010 – Anul Culturii Informației, Anul Biodiversității, Anul 2010 - Anul Grigore Vieru, M. Eminescu - 160 de ani de la naștere* și dr.

Prin intermediul activității bibliotecii este realizată nu numai funcția educativă, ci și funcția formativă. Și noi vedem această sarcină în faptul că, folosind diferite forme de activități culturale, creăm condiții pentru dezvoltarea studentului ca persoane diferite, oferim oportunități pentru realizarea potențialului creativ al studenților și colaboratorilor universității, stimulăm interesul pentru știință și cultură în general. Orientându-ne pe valorile culturale, bibliotecii participă la formarea culturii și formarea calităților civice ale persoanei, contribuie la implicarea tinerilor în activități culturale și conștientizarea lor în viața societății.

Un rol cheie în realizarea serviciului bibliotecii este jucat de colaboratorul bibliotecii. Cel mai important în profesia bibliotecarului este comunicarea directă cu oamenii, atenția constantă la interesele lor, dorința de a satisface în cea mai mare măsură cererile cititorilor. În condițiile activității bibliotecii, serviciilor diferite categorii de cititori, această cerință presupune calități speciale, care se referă la nivelul profesional și etic. În plus, este important ca bibliotecarul să aibă o pregătire pedagogică și psihologică adecvată, deoarece el este în contact cu oamenii din toate categoriile. Înțelepciunea chineză spune: „Ascultă, ceea ce spun oamenii, dar înțelege ceea ce simt ei”.

Bibliotecarii caută în permanență noi forme și metode de

формационного обслуживания, и для этого очень важно учитывать мнения пользователей. В октябре 2010 году с целью изучения роли Научной Библиотеки Государственного Университета имени «А. Руссо», в информационном обеспечении пользователей, было проведено социологическое исследование методом анкетирования.

По результатам опроса, как часто пользователи обращаются за помощью к библиотекаря в поиске информации в зале с открытым доступом, ответы распределились следующим образом: всегда – 38%, иногда – 35%, работают самостоятельно – 9%, пользуются электронным каталогом – 11%, используют знания, приобретенные в рамках курса «Основы информационной культуры» - 7%.

Как видим, большая часть респондентов считает важным присутствие библиотекаря в процессе информационного обслуживания. Это демонстрирует, что с появлением новых информационных технологий, качества, которыми владеет библиотекарь при поиске информации для пользователей, являются более востребованными.

Особое значение представляет оценка отношения библиотекарей к пользователям: 48% - хорошее, 42% - отличное, 7% - удовлетворительное, 2% - слабое. Данные опроса показывают, что все категории респондентов высоко оценили отношение библиотекарей к пользователям. Согласно опросу можно отметить быструю и качественную организацию выполнения информационных требований пользователей: отлично – 32%, хорошо – 48%, слабо – 10%.

57% опрошенных респондентов отметили, что они ценят в библиотекаре, прежде всего коммуникабельность, 52% – восприимчивость, 47% – доброжелательность и быстроту реагирования. Персонал библиотеки, по мнению анкетированных, является профессионально компетентным и владеет коммуникативными способностями для эффективного и дифференцированного обслуживания пользователей.

По результатам исследования можно сделать вывод, что вся деятельность библиотеки направленная на соединение традиционных форм обслуживания и внедрение инновационных идей, способствует привлечению пользователей в библиотеку и повышения качества библиотечных услуг.

Сегодня трудно найти вузовскую библиотеку, которая в интересах своего пользователя не искала бы новых подходов к совершенствованию процессов обслуживания, формы и содержания работы с целью обеспечения полноты и доступности информации. Современная форма обслуживания предполагает двухстороннюю готовность работать в новых условиях, основой которых являются диалог и взаимодействие. Взаимодействие библиотекаря с пользователем позволит формировать своего читателя, идти за ним туда, где тот ищет информацию, и возвращать его к себе.

Реальностью становится предоставление пользователям широкого доступа к мировым информационным ресурсам. Наряду с внедрением в структуры библиотеки вуза современных информационных технологий дифференци-

рованный подход в процессе информационного обслуживания пользователей всегда будет находиться в центре внимания библиотекарей.

Bibliografie:

1. **Biblioteca Științifică. Raport de activitate 2010.** Coord. ed. : Elena Harconița. Bălți, 2011. 162 p.
2. **Библиотечно-Библиографическое обслуживание.** В: *Справочник библиотекаря.* Под ред. Ванеева, А. Н., Минкиной, В.А., СПб : Изд-во "Профессия", 2000, p. 135-184. ISBN 5-86457-187-3
3. **Дворкина, М. Я.** Библиотечное обслуживание. Лекции [online]. М : МГУКИ НПО Профиздат, 2003. <http://www.booksite.ru/forum/study/articl11.htm>
4. **Дифференцированный подход в обслуживании пользователей. Индивидуальная работа с пользователями: особенности и методы.** [citat 18.03.2011]. Disponibil pe Internet: <http://www.chaltlib.ru/articles/Library/spetsialistu/ucება/shkola_obuchenija_osnovam_bibliotechnojj_professii/zanjatie_2/>
5. **Краснова, Елена;** Аменд, Александр. Место библиотеки в информационном обеспечении вуза. В: *Библиотечное дело — XXI век*, 2008, nr. 1, p. 55-61.
6. **Кузнецова, Татьяна.** Инновационные практики современной библиотеки. В: *Библиотека*, 2009, nr. 2, p.10-13.
7. **Мелентьева, Юлия.** Индивидуальное библиотечное обслуживание как важнейший участок работы библиотеки [online] [citat 23.03.2011]. Disponibil pe Internet: <<http://lib.1september.ru>>
8. **Монастырева, Валентина Анатольевна.** Библиотека университета в условиях реализации инновационной образовательной программы. В: *Высшее образование сегодня*, 2008, nr.11, p. 28-31.
9. Шапошников, А.Е. Библиотекарь и читатель: аспекты общения. В: *Библиотековедение*, 2001, nr.1, p. 59 – 62.
10. **Шкира, Ольга; Деркач, Татьяна.** Базовый элемент. Университетская библиотека – основа качественного образования. В: *Библиотечное дело*, 2005, nr.8, p. 8-10.
11. **Шрайберг, Я. Л.** Корпоративные и национальные проекты Открытого доступа. В: *Научные и технические библиотеки*, 2008, nr. 8, p. 5-23.

PUBLICAȚIILE PERIODICE – SURSE INDISPENSABILE DE INFORMARE ȘI FORMARE

Adella CUCU, *bibliotecar principal*
Angela HĂBĂȘESCU, *bibliotecar principal,*
serviciul Comunicarea Colecțiilor

Publicațiile periodice sînt „instituțiile sociale ale științei” și realizează funcții importante de difuzare a informațiilor, de recunoaștere a creației științifice a autorilor. Revistele care apar mult mai repede decît cărțile constituie o oportunitate științifică solidă pentru cercetare.

Biblioteca deține circa 3 174 de titluri de reviste în 150 170 de exemplare. Anual sînt achiziționate circa 480 titluri de reviste și ziare editate în Republica Moldova, România, Rusia, Ucraina, Franța, SUA. Colecția de publicații periodice face parte din fondul de bază, fiind destinată exclusiv împrumutului în condițiile sălilor de lectură, unde cititorii au acces direct la ele. Pentru a ușura căutările în sălile de lectură în care se află revistele de după anul 2000, acestea sînt ordonate atît alfabetic, cît și pe domenii, iar ziarurile - după limbi și, la fel, în ordinea alfabetică.

Informația despre publicațiile în serie este asigurată prin intermediul diferitelor instrumente de informare, tradiționale și electronice: catalogul on-line, catalogul alfabetic public tradițional.

O oportunitate avantajoasă pentru toți utilizatorii este și opțiunea *Publicații periodice de pe site-ul Bibliotecii* (<http://libruniv.usb.md/>), astfel se pot obține informații despre toate titlurile de reviste și ziare disponibile.

Sălile de lectură sînt specializate pe domenii de știință și oferă posibilitatea de a consulta de rînd cu cărțile și cele mai reprezentative documente în serie.

Sala de lectură Nr. 1 Științe Socioumanistice și Economice asigură accesul liber la circa 316 titluri în 12 328 de exemplare de publicații în serie (260 titluri de reviste: 176 - în limba română, 66 - în limba rusă, și 18 titluri în alte limbi; 56 titluri de ziare: 33 - în limba română, 23 - în limba rusă) din următoarele domenii: economie, drept, management, geografie, istorie.

În sala de lectură Nr. 2 Științe Filologice sînt puse la dispoziția utilizatorilor 214 titluri în 8 144 de exemplare de publicații în serie din domeniile: filologie, știință, cultură și artă (162 titluri de reviste dintre care 109 - în limba română, 26 - în limba rusă, 27 - în limba ucraineană; 52 titluri de ziare; 40 - în limba română, 8 - în limba rusă, 4 - în limba ucraineană). Sala deține și publicațiile subvenționate de Institutul Cultural Român, ediții care sînt expuse în acces direct și pot fi consultate de toți

doritorii (*Limba română* - revistă de știință și cultură, *SEMN* - revistă literară, *Destin Românesc* - revistă de cultură și istorie, *Sud-Est Cultural* - revistă de artă, cultură și civilizație, *CLIPA* - revistă de cultură și creație literară a tinerei generații, *LETTRE INTERNATIONALE* Ediția română).

Sala de lectură Nr. 3 Științe Reale, Naturale, Ecologie, Pedagogie, Psihologie, Artă deține o colecție bogată de 380 de titluri în circa 6 600 de exemplare de publicații în serie din domeniile: pedagogie, psihologie, asistență socială, științe reale, științe naturale, medicină, tehnică, agricultură, artă, sport etc. (333 de titluri de reviste dintre care 180 - în limba română, 127 - în limba rusă, 26 în alte limbi și 47 de titluri de ziare, respectiv, 19 - în limba română, 28 - în limba rusă). Tot aici mai pot fi consultate: *Buletinul Oficial de Proprietate Industrială* și *Intellectus* însoțit de suplimentele *AGEPI info*, *AGEPI consultă*, *Bursa invențiilor* din colecția **Biblioteca AGEPI**, deschisă în anul 2007.

Sala de lectură Nr. 4 Limbi și Literaturi străine oferă spre consultare 681 de titluri în 14 408 exemplare de publicații în serie în limbi străine (655 de titluri de reviste dintre care 319 - în engleză, 155 - în franceză, 50 - în germană, 31 în alte limbi; 24 titluri de ziare dintre care 7 - în germană, 6 - în engleză, 5 - în franceză, precum și 6 - în alte limbi). 60% din titlurile existente în această sală provin din donații. Grație The Journal Donation (JDP), Biblioteca posedă 120 de titluri de reviste (26 curente) în 3 524 de exemplare în limba engleză, apărute la cele mai prestigioase edituri din SUA din domeniile: filozofie, psihologie, sociologie, economie, drept, muzicologie, istorie și filologie. Aceste reviste sînt un suport serios în procesul de cercetare științifică.

Prin intermediul sălilor de lectură utilizatorii au posibilitatea de a consulta orice publicație periodică din colecția de carte rară, care se păstrează în Serviciul Organizarea și Conservarea colecțiilor. Printre cele mai vechi publicații periodice găsim: *Convorbiri literare* (1884-1941), *Viața românească*: Rev. literară și științifică, lași (1912-1940), *Revista istorică română* (1931, 1944), *Voabe de grâu*: Rev. de cultură (1931-1934), *Христианское чтение* (1838), *Странникъ*: Духовный учебно-лит. Журн (1870), *Bulletin linguistique*, Paris (1933-1935). O colecție demnă de menționat este *Revista Fundațiilor Regale*: rev. lunară de lit., artă și cultură generală, *București* (1934-1941, 1945-1947).

Cele mai valoroase colecții de publicații în serie, pe care a reușit să le aboneze Biblioteca și care își păstrează o anumită continuitate temporală sînt: *Viața românească* (1980-2010), *Magazin istoric* (1971-2010), *Revista de psihologie* (1956-2008), *Revista de pedagogie* (1959-2006), *Limba română* (1953-2008), *Studii și cercetări lingvistice* (1950-2002), *Revista istorică* (1936-2009), *Вокруг света* (1955-2010), *Вопросы психологии* (1955-2010), *Дружба народов* (1947-2003), *Новый мир* (1945 - 2010), *Вопросы философии* (1947-2003), *Народное образование* (1957-2009), *Начальная школа* (1960-2010), *Наука и жизнь* (1961-2010), *Математика в школе* (1949-2010), *Радио* (1963-2010), *Русский язык в школе* (1949-2010), *Applied Linguistics* - Oxford (1994-2010), *Deutsch als Fremdsprache*: Zeitschrift zur Theorie und Praxis des Deutschunterrichts für Ausländer. - Leipzig (1964-1990, 1995-2000) ș.a.

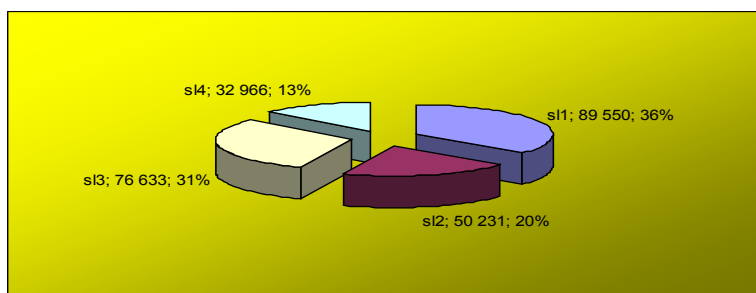

DIALOG CONTINUU

Conform datelor statistice, se poate spune că cele mai solicitate reviste sînt cele din domeniile drept, istorie, politologie, economie. Iată doar cîteva titluri: *Dreptul*, *Revista de filosofie*, *Revista națională de drept* = Национальный правовой журнал, *Legea și viața*, *Revista de istorie*, *Dosarele istoriei*, *Revista muzeelor*, *Revista arhivelor*; *Tribuna economică*, *Studii economice*; *Economica*, *Вопросы экономики*, *Polis*.

Urmează în acest top al solicitărilor revistele de sociologie, psihologie, lingvistică, literatură și cultură: *Revista română de sociologie*, *Revista de cercetări sociale*, *Sociologie românească*, *Revista de psihologie*, *Revista de psihologie organizațională*, *Convorbiri literare*, *Viața românească*, *Secolul 20/21*, *Studii și cercetări lingvistice*, *Limba și literatura*, *Limba română*.

Din numărul total de documente (1 054 746) consultate / împrumutate în sălile de lectură în 2009, 36% le revin publicațiilor în serie din sala de lectură nr. 1 **Științe Socioumanistice și Economice**.

Consultarea publicațiilor periodice variază puțin de la an la an: în 2009 au fost consultate/împrumutate – 1 054 746 de documente, din care 76% (805 366) cărți / 24 % (249 380) publicații periodice; în 2008 – 1091 405 total documente consultate/împrumutate: 76% (830 329) cărți / 24 % (261 076) publicații periodice.

Tabelul care urmează ilustrează utilizarea publicațiilor periodice pe parcursul a doi ani de activitate în sălile de lectură.

	2009					2008				
	Total împrumuturi	cărți	%	Publ. în serie	%	Total împrumuturi	cărți	%	Publ. în serie	%
s1	319 596	230 046	72	89 550	28	325 469	228 869	70	96 600	30
s2	241 512	191 281	79	50 231	21	241 512	189 895	79	51 617	21
s3	286 083	209 450	73	76 633	27	295 540	215 835	73	79 705	27
s4	207 555	174 589	84	32 966	16	228 884	195 730	86	33 154	14,4
total	1 054 746	805 366	76	249 380	24	1 091 405	830 329	76	261 076	24

Promovarea / valorificarea potențialului documentar al colecțiilor de publicații periodice și extinderea accesului la informație în bibliotecă se realizează planificat, printr-un șir de activități privind comunicarea a colecțiilor.

Forma cea mai eficientă rămâne a fi organizarea diverselor **expoziții: achiziții noi** organizate în conformitate cu fluxul de documente noi. Sînt expuse titlurile noi și edițiile periodice curente; **aniversări** – sînt evidențiate atît cele mai valoroase publicații care își mențin statutul neperisabil pe parcursul a mai multor decenii, precum și publicațiile periodice din secolul trecut, care nu se mai editează, dar constituie un suport informațional de documentare (de exemplu: *80 de ani de la apariția primului număr al revistei Moldova literară* (numele ulterioare "Nistru", "Basarabia"), *Viața Basarabiei - 75 de ani de la apariție*, *Literatorul -130 de ani de la apariția la București*, *Dacia Literară - 170 de ani de la apariția la Iași*, *Viața Românească - 105 ani de la apariția la Iași a revistei literare și științifice*, *România Literară -155 de ani de la apariția la Iași etc.*); **tematice** (de exemplu: *Citește revista Știința Agricolă*, *Revistele de cultură* -nuclee ale vieții intelectuale (la care au fost expuse opt reviste de cultură ce apar în R. Moldova: **Contrafort, Sud-Est, Basarabia, Viața Basarabiei, Literatura și arta, Limba română, Revista de lingvistică și teorie literară și Semn**), *Cronici ale timpului*. Multe dintre publicațiile prezentate la aceste expoziții au avut un rol important în popularizarea cuvîntului scris, a valorilor culturale și spirituale, devenind repere pentru cultura și literatura noastră, pentru viața politică, socială, economică. *Revista Fundațiilor Regale, Dacia literară, Tribuna*, în scopul suscitării interesului cititorilor față de revistele literar-artistice în diferite limbi *Clipa, Oglinda Literară, Иностранная литература, Новый мир, Роман-газета, Роман-журнал XXI век, Speak Out, Geo, Elle* ș.a. sînt organizate expoziții *Invitații la lectură*. Anual, sînt realizate: **Lunarul presei; reviste informativ-bibliografice**, studiul necesităților de informare și instruire ale utilizatorilor: sondaje, anchete tematice *Cititorul și Presa, Publicațiile în serie în procesul de studii și cercetare etc.*

Este ținută o evidență strictă a publicațiilor periodice împrumutate/consultate și sînt examinate minuțios motivele solicitărilor scăzute ale unor publicații.

La ședințele de instruire în cadrul programului de dezvoltare profesională a devenit o tradiție prezentarea colecțiilor de publicații periodice. De exemplu, *Infrastructura publicațiilor periodice la domeniul Filologie, Drept, Economie etc.*

În procesul promovării imaginii bibliotecii și a colecțiilor un rol deosebit au articolele semnate de colaboratorii bibliotecii în revistele de specialitate: *Confluente bibliologice* (revistă de biblioteconomie și științelor informării, ce se editează din anul 2005): **Revista Fundațiilor Regale – o publicație de o largă rezonanță; O panoramă a revistelor literar-artistice etc.**

Informatizarea are un impact pozitiv asupra patrimoniului bibliotecii (colecții de documente) și a modului acestuia de a circula, asupra proceselor operaționale (toate activitățile de bibliotecă), asupra managementului de bibliotecă și asupra consumatorilor de informație.

În perioada 2-15 mai 2010, în sălile de lectură au fost distribuite 100 de chestionare privind evaluarea consistenței colecției publicațiilor periodice și

frecvența utilizării lor de către studenți și cadrele didactice de la toate facultățile. Chestionarul conținea 8 întrebări: unele cu variante de răspuns deja formulate, la care utilizatorul urma să indice varianta adecvată, la alte urma să-și expună părerea.

La prima întrebare *Cît de frecvent consultați: presa tradițională / presa on-line* utilizatorii au răspuns în felul următor: 37 la sută din numărul celor chestionați consultă zilnic presa tradițională; 30 la sută – după necesitate; 35 la sută consultă zilnic presa on-line, alteori - 19 la sută, după necesitate - 40 la sută și doar 6 respondenți au răspuns că nu lecturează presa on-line. Analizînd aceste răspunsuri, observăm că presa on-line este solicitată în aceeași măsură.

Din totalul răspunsurilor la întrebarea a doua *În ce scopuri recurgeți la consultarea publicațiilor periodice (reviste, ziare, anuare, anale? am aflat că: 28 % recurg la consultarea publicațiilor periodice numai pentru informare, 35% - numai pentru studiu, 4% (cadrele didactice și masteranzii) le utilizează doar pentru cercetare, 13% - pentru informare și studiu, 9% / pentru informare și cercetare.*

La întrebarea *În ce limbi consultați reviste și ziare de specialitate?* 84% din utilizatorii au răspuns că își doresc să consulte periodicele de specialitate și în limba română și în limba rusă, precum și în limbi străine: în engleză – 24%, în franceză – 12%, în germană - 6%. Astfel, 32 la sută din respondenți consultă publicații periodice numai în limba română, 16 la sută - numai în limba rusă, 3 la sută – doar în ucraineană.

Cele mai utilizate titluri:

În sala de lectură Nr. 1 **Științe Socioumanistice și Economice** cele mai solicitate titluri sînt: *Business Class, Capital, Contabilitate și audit = Бухгалтерский учет и аудит, Dreptul, Dreptul muncii = Трудовое право, Economica, Legea și viața, Revista de filosofie, Revista națională de drept = Национальный правовой журнал, Аргументы и факты, GEO : Непознанный мир : Земля, География в школе;* în sala de lectură Nr. 2 **Științe filologice:** *Contrafort, Convorbiri literare, Dacia literară, Perspective, Limba română, Limba și literatura română, Literatura și arta, Семн, Лите-ратура в школе, Иностранная литература, Русская речь, Русский язык в школе, Филологические науки .* În sala de lectură Nr. 3 **Științe Reale, Naturale, Ecologie, Pedagogie, Psihologie, Artă** cititorii preferă mai ales următoarele publicații: *Alunelul, „a” MIC, Computer World, Computer science journal of Moldova, Didactica Pro, Făclia, Mediul ambient, Natura, Noi, Psihologia, Revista de pedagogie, Revista învățămîntului preșcolar, Tribuna învățămîntului, Univers Pedagogic, Univers Pedagogic Pro, Viața ta, Вопросы психологии, Воспитание школьников, Мир ПК, Начальная школа, Педагогика, Школьные технологии;* în sala de lectură Nr. 4 **Documente în Limbi străine** cele mai solicitate reviste sînt: *Die Zeit : magazin, Der Spiegel, Digest, Le Figaro Magazine, Le Francais dans le monde, Forum, Reader`s Digest, Speak out, Иностранные языки в школе.* Toate aceste reviste sînt cunoscute prin valoarea lor informațională și culturală.

Întrebarea a patra suna astfel: *Care sînt sursele de informare despre ziarele și revistele deținute în Biblioteca noastră?* Majoritatea respondenților - 53 %- au indicat că sursa principală este bibliotecarul, o alta, nu mai puțin importantă, este catalogul electronic, așa consideră 50 la sută din cei chestionați, pe poziția a treia în acest top

se situează profesorul, care reușește să-i informeze pe 41 la sută din studenți, pentru 35 la sută este suficientă bibliografia cursului fără publicații periodice, 36 la sută nu ignoră în acest sens expozițiile, catalogului pe fișe îi revin - 16 la sută, revistelor bibliografice - 11 la sută, iar opțiunea *Publicații periodice de pe site-ul Bibliotecii* - este preferată de 8 la sută din utilizatorii chestionați.

La întrebarea: *Ce reviste științifice și ziare nu ați găsit în Bibliotecă și, după părerea Dvs, ar trebui neapărat să le conțină colecția respectivă?* 97 la sută din cei chestionați au răspuns că sînt satisfăcuți de numărul, varietatea și valoarea publicațiilor periodice, că au găsit întotdeauna tot ce au căutat și doar 3 la sută n-au dorit să răspundă.

Răspunsurile la întrebarea *Cum apreciați calitatea și cantitatea presei periodice din Biblioteca noastră?* au variat în felul următor: 48 la sută consideră că este foarte bună și aduc următoarele argumente: colecția de publicații periodice conține multe titluri interesante, în care sînt de găsit materiale necesare unui viitor specialist, ele acoperă în mare măsură necesitățile solicitate, Biblioteca dispune de toate titlurile necesare pentru studiu și cercetare; 42 la sută consideră că este bună și numai 10% o califică drept potrivită, menționînd că unele titluri ar trebui să fie în 2-3 ex., mai ales cele de specialitate

Ce tip de suporturi informaționale preferați/utilizați în procesul de cercetare: 40 la sută din cei chestionați au răspuns că utilizează în aceeași măsură și publicații seriale tipărite și INTERNETUL. Răspunsurile la chestionarul dat ne-au permis să stabilim raportul dintre utilizarea resurselor electronice și a celor pe suport tradițional: 28 la sută dintre subiecți au indicat că utilizează numai resursele electronice (INTERNETUL și alte baze de date). Conform opiniilor respondenților principalele avantaje ale acestor surse sînt: actualitatea, veridicitatea, originalitatea informației, plenitudinea, diversitatea resurselor informaționale, spectrul larg de chei și de căi de acces, organizarea optimă a informației, operativitatea selectării și descărcării, o foarte mare parte a articolelor de reviste sînt disponibile on-line, sursele electronice răspund multor probleme cu care se confruntă serialele tradiționale: viteza în furnizarea informațiilor, disponibilitatea în timp sau spațiu, facilități de căutare; obținerea rapidă a informației din toate domeniile-informațiile pot fi transferate pe alte suporturi pentru o lectură și analiză ulterioară; Internetul - că este mai actual, este mult mai accesibil, mai practic și mai eficient etc.; 27 la sută au optat pentru publicațiile periodice tradiționale, pentru că le consideră surse credibile de informație, mai ușor pot fi consultate, sînt accesibile pentru descărcare, sînt întotdeauna disponibile, pot concomitent compara mai multe surse odată etc., etc., CD/DVD - 5 la sută (ei au motivat că nu întotdeauna poți găsi informația actuală). Unii utilizatori au menționat că publicațiile în serie contribuie la formarea opiniei, le influențează dezvoltarea gândirii, creativității etc.

Ce surse electronice utilizați? Unii respondenți au indicat că utilizează mai multe surse electronice, în dependență de necesitate, dar cel mai mult este preferat INTERNETUL - 92 % (pentru că oferă posibilități multiple de regăsire a informației), EBSCO - 31%, Juristul - 13 la sută, Bazele de date ale Biroului de informare a Consiliului Europei - 10 %, Bazele de date ale Băncii Mondiale - 9 %, Bazele de date NATO - 7

%, Bazele de date ONU- 4%.

Analiza răspunsurilor la acest chestionar ne-a ajutat să obținem o viziune panoramică asupra colecțiilor de publicații periodice, care, după părerea utilizatorilor, sînt variate, calitative și suficiente pentru procesul de studiu și cercetare în Universitatea noastră. Rezultatele studiului au demonstrat încă o dată că publicațiile seriale (tradiționale/on-line) constituie un segment important al colecției Bibliotecii și sînt foarte utile în procesul de formare a viitorilor specialiști.

În concluzie, vom susține că publicațiile periodice atît cele tipărite, cît și cele electronice sînt și vor rămîne surse indispensabile de informare și formare a utilizatorilor. Se explică aceasta prin faptul că presa, fiind o componentă valoroasă, a fost și este implicată mereu în ilustrarea și dezvoltarea diverselor domenii ale existenței sociale, politice, economice, culturale etc.

Bibliografie consultată:

1. **Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți**: *Raport de activitate 2009*. Coord. E. Harconița. Red. L. Mihaluța, E. Stratan. Bălți, 2009.
2. **Buluță, Gheorghe**. Periodice și cărți. In: *Biblioteca: rev. de bibliologie și șt. Informării*, 2005, nr 12, p. 382-383;
3. **Constantin, Letiția**. Revista Bibliotecii Naționale a României, 10 ani de la apariție - evaluarea unui parcurs. In: *Revista Bibliotecii Naționale*, 2004, nr 2, p. 13-72;
4. **Dorofti, Valentina, Gorincioi, Daniela**. Analiza împrumutului la edițiile periodice pentru anul 2009. In : *BiblioPolis: rev.de biblioteconomie și științe ale informării*, 2010, nr 1, p. 25-28
5. **Susarenco, Ala**. Dezvoltarea colecțiilor bibliotecii universitare: probleme, realizări, proiecte. În: *Magazin bibliologic*, 2001, nr 3, p. 63-67.

FILIALA BIN ABRM DIN BĂLȚI - CARTE DE VIZITĂ

Elena Harconița, *director*
Elena STRATAN, *șef serviciu*

Conform articolului 23 al Statutului ABRM: *Filialele ABRM se organizează după criteriile teritorial sau departamental și pot alege la adunarea generală a membrilor ei un împuternicit care le reprezintă în Consiliul ABRM.*

„Filiala Bălți se remarcă prin activități organizate în scopul promovării asociației, îmbunătățirii imaginii bibliotecarului în societate, instruirii continue a bibliotecarilor”... / *Ludmila Costin, ABRM - mediu de instruire și comunicare intraprofesională, Buletinul ABRM, 2008, nr. 1, p. 4/*

Anul constituirii: 1991

Răspunzând la apelul președintelui Asociației la Conferința ABRM (3-4 octombrie 2006) de a crea filiale și a susține demersul ABRM, bibliotecarii Bibliotecii Științifice a Universității de Stat „Alec Russo” și-au asumat decizia de impulsione a demersului bibliotecilor din Nordul Moldovei.

6 martie 2007: Adunarea generală și atelierul profesional *Să învățăm profesionalismul în Asociație* a adunat toți bibliotecarii din municipiu și a constituit o filială unică cu sediul la Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, **președinte:** Elena Harconița, director BȘU. Filiala nou-creată număra 134 de membri din diverse rețele ale municipiului: 72 bibliotecari universitari, 30 din bibliotecile publice, 26 din biblioteci școlare, 4 biblioteci de colegiu și 2 din școli profesionale.

15 decembrie 2011: La Conferința de diseminare a manifestării aniversare „Biblioteca mai mult decât biblioteca: integrare, inovare și informație pentru toți” din 16-18 noiembrie 2011, dedicată celor 20 de ani de la constituirea ASOCIAȚIEI BIBLIOTECARILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA Filiala Bălți a fost reorganizată în Filiala Bibliotecilor din învățământ din nord (BIN). Membri: bibliotecari universitari, bibliotecari de colegiu și școli profesionale, bibliotecari școlari din 616 școli din 15 raioane din Nord și municipiul Bălți, responsabilii de activitatea bibliotecilor școlare din Direcțiile Generale de învățământ Tineret și Sport- total: circa 300 de membri.

Misiune: Amplificarea relației dintre Asociație - bibliotecă - bibliotecar. Promovarea imaginii bibliotecarului în societate. Dezvoltarea / modernizarea competențelor bibliotecarilor. Augmentarea comunicării profesionale inter-bibliotecare. Unirea eforturilor în soluționarea problemelor profesionale. **Strategii și acțiuni de formare profesională continuă ale Filialei.**

Slogan: *Învățăm profesionalismul în Asociație*

Axarea pe modulele: Informare, Tehnologii, Comunicare, Management

Planificarea acțiunilor de formare: Planul anual de activitate al Filialei conform

solicitărilor membrilor; subiectelor de actualitate; schimbări în profesie; tehnologii noi etc.

Tematica subiectelor abordate: Statistici de bibliotecă; Indicatori de performanță; Planificare; Evidența colecțiilor; Actualizări în catalogare, clasificare; Informare bibliografică; Animații culturale; Tehnologii Word, Excel, PowerPoint; Internet/Web 2.0; Bloguri/Rețele sociale etc.

Genuri de activități: seminare, traininguri, ateliere profesionale, workshopuri, mese rotunde, lansări de documente, lansări pagini web, baze de date, prezentări de standarde, experiențe bibliotecare, întâlniri cu personalități notorii din biblioteconomia națională, scriitori etc.

Formatori:

- 3 licențiați ai cursurilor Formarea Formatorilor (SOROS, ȘBM) - E. Harconița, V. Topalo, E. Stratan;
- specialiști cu experiență și abilități de predare de la Biblioteca universitară bălțeană: L. Mihaluța, S. Ciobanu, L. Răileanu, E. Cristian, A. Nagherneac, V. Ganea, R. Toncoglaz.
- Personalități notorii din domeniu: Claudia Balaban, Valentina Chitoroagă, dr. Hermina Anghelescu

Feed-back: Evaluarea acțiunilor de formare și a prestaței formatorilor prin chestionare, analize, interviuri etc.

Echipament și portofolii educaționale:

- Colecția de specialitate și inovații a Bibliotecii (acces la 3 500 documente, cărți, reviste, standarde, mape didactice)
- Multiplicarea materialelor acțiunilor de formare (Tabele de autor, capitole din standarde, mostre de descrieri bibliografice, referințe, textele lecțiilor).
- Plasarea materialelor pe blog în colecția *Profesionalizare* <http://bsubalti.wordpress.com> și pe slideshare <http://slideshare.net/libruniv>
- Expedierea prin e-mail,
- Donații de cărți, reviste, CD, materiale promoționale etc.
- Instrumente de organizare a demersurilor de formare:
- Lucrarea editată în colecția ABRM – 20 de ani: Harconița, Elena. ABRM - Filiala Bălți la 20 de ani de activitate / E. Harconița, L. Mihaluța, E. Stratan; lector: G. Mostovic; design: S. Ciobanu; tehored. : N. Culicov. – Bălți : Bibl. Șt., 2011. – 32 p. – (Colecția ABRM – 20 de ani). *În lucrare sînt evidențiate activitățile de formare profesională continuă (seminare, ateliere, traininguri) desfășurate în Filială și Centrul Biblioteconomic BȘU în cadrul modulelor: Actualizări în catalogare, clasificare, Cadrul de reglementare, Marketing, Comunicare, Informatizare etc.*
- Revista *Confluente Bibliologice* (rubrica ABRM-20)
- Comunicări în cadrul diverselor reuniuni profesionale
- Publicații în presa de specialitate
- Site-ul Bibliotecii: rubricile - Filiala ABRM - Centrul Biblioteconomic
- Blogul Bibliotecii <http://bsubalti.wordpress.com> (Categorii: Filiala ABRM

Bălți, Formare profesională, Profesionalizare)

Colaborări: Ministerul Educației al RM, ABRM, Centrul de Resurse Informaționale a Ambasadei SUA, Biblioteci din țară și de peste hotare, Organisme internaționale (ONU, NATO, EUI, Biroul Consiliului Europei), Personalități notorii din domeniu, Scriitori.

Filmul acțiunilor de instruire: anii 2007-2011

În perioada 2007-2011 au fost organizate 15 acțiuni de instruire fiind antrenați circa 700 bibliotecari.

6 martie, 2007 - Adunarea generală și Atelierul profesional: *Să învățăm profesionalismul în Asociație*. Fiecare participant a intrat în posesia unui set de materiale cu mostre ale descrierilor bibliografice, Ghidul Licențiatului (BȘ a US "A. Russo"), materiale promoționale și documente de la CD a ONU.

25 aprilie, 2007- Inaugurarea Punctului de Informare al Biroului Consiliului Europei. *Difuzarea donației BICE*. Atelierul profesional: *Indicatori de performanță - suport important în evaluarea activității și promovării imaginii bibliotecii*. Difuzarea ghidului metodic: *Calcularea indicatorilor de performanță*.

25 mai, 2007- Conferința de diseminare a Cludiei Balaban, directorul general al Bibliotecii Naționale pentru copii „I. Creangă”, președinte al Secției Naționale a Consiliului Internațional al Cărții pentru copii și tineret (IBBY) pe lângă UNESCO, cu genericul „*Promovarea cărții pentru Copii vis-a-vis de participarea la Congresul al 30 - lea Mondial al IBBY în China și la Festivalul Internațional de carte pentru copii din Coreea*” .

22 - 24 august, 2007 - Conferința anuală a Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova cu genericul Instruirea continuă - cerință inerentă a Societății Informaționale și a Cunoașterii, desfășurată, în premieră, la Biblioteca Științifică a Universității de Stat "Alecu Russo" din Bălți. Conferința Științifică "Biblioteca – portal educațional intelectual si informational in edificarea Societatii Cunoasterii"

28 octombrie, 2009 - Reuniunea profesională în vederea diseminării informațiilor de la: Masa rotundă „Accesul Deschis în Republica Moldova” din 14 octombrie și Conferința Anuală a ABRM Provocări pentru profesioniști în era informației din 15-17 octombrie.

1 decembrie, 2009 - Atelierul profesional „Măsurători statistice și indicatori de performanță în gestiunea bibliotecilor”. Suporturi educaționale: Standardul Internațional ISO 2789:2009 "Informare și documentare. Statistici internaționale de bibliotecă" (capitolul 1-3),

7 decembrie, 2010 - Atelierul profesional *Instruire pentru cultura informației și profesionalizarea bibliotecarului școlar*. Modulele: Actualizări în catalogare/clasificare; Comunicare; Tehnologii. Suportul educațional: Tabele de autori; Prezentarea referințelor bibliografice utilizate în cercetare: Ghid practic; Mostre de descriere bibliografică; Resurse electronice în ajutorul bibliotecarului școlar; Indicații metodice privind organizarea expozițiilor/ revistelor bibliografice / materialului promoțional; Formularul Statistic 6-c pentru bibliotecile școlare; Buletinul *InfoStand biblioteconomic*; Revista Bibliotecii *Confluente Bibliologice*; Revista Universității

Sintagmele; prospectul *Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți*; Cărți și reviste, materiale promoționale de la CD ONU, Punctul de Informare al Consiliului Europei, Punctul de Informare NATO.

11 aprilie, 2011 - Conferința „Necesitățile informaționale ale utilizatorilor de biblioteci” și „Cultura informațională: implicarea bibliotecilor”, susținută de Dr. Hermina G. B. Anghelescu, School of Library & Information Science Wayne State University Detroit, Michigan.

18 mai, 2011 - Seminarul Cadrul Legislativ Național: Sugestii, Opinii, Necesități, Dificultăți actuale. Zilele Literaturii Române, ediția a II-a, desfășurată în Universitate, la care au fost prezenți scriitorii notorii: Ion Vianu, fiul lui Tudor Vianu, Emil Brumaru, Ion Mureșan, Arcadie Suceveanu, Maria Șleahtițchi, Vasile Ernu, Emilian Galaicu-Păun.

15 decembrie, 2011 - Conferința de diseminare a manifestării aniversare „Biblioteca mai mult decât biblioteca: integrare, inovare și informație pentru toți” din 16-18 noiembrie 2011, dedicată celor 20 de ani de la constituirea ASOCIAȚIEI BIBLIOTECARILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA și Atelierul profesional „Utilizarea Office 2007 (Power Point) în prezentarea comunicărilor”. Participanților le-au fost înmânate certificate și suporturi educaționale: Declarația conferinței aniversare a ABRM, 16-18 noiembrie 2011, Chișinău; Manifestul IFLA pentru Statistica de Bibliotecă; Ghidul Bibliografului; Prezentare în PowerPoint: aplicație; Noi publicații în domeniu; Raportul statistic 6-c pentru bibliotecile școlare.

Donații de documente: Vakulovski, Alexei. În gura foamei: mărturiile ale supraviețuitorilor. - București: Institutul Naț. pentru Studiul. Totalitarismului, 2011; Revista Limba Română, nr. 11-12, 2011; Revista Universității Sintagmele, inclusiv donații din partea Băncii Mondiale, NATO, Centrului de Informare a Uniunii Europene, Centrului de Documentare a ONU, Consiliul Mondial al Românilor.

Impact

- Antrenarea în acțiuni de formare profesională a bibliotecarilor din Zona de Nord a RM.
- Facilitarea accesului bibliotecarilor la resurse metodice și de specialitate.
- Extinderea comunicării profesionale a bibliotecarilor din rețeaua de învățământ.
- Asigurarea informațională și metodică a necesităților bibliotecilor membre a filialei.

Concluzii

- Organizarea acțiunilor de instruire în cadrul Asociației intensifică și optimizează comunicarea profesională, stabilește relații de colaborare și cooperare bibliotecară, mobilizează și dinamizează demersul informațional-bibliotecar economic comunitar.

Perspective

- Interacționarea filialelor ABRM în cadrul rețelelor sociale / comunităților profesionale din Internet (Facebook, Google+, LinkedIn, Twitter, Blog etc.)
- Organizarea acțiunilor de formare profesională on-line: webinare, videoconferințe etc.

COMUNICAT

privind Conferința de diseminare a manifestării aniversare „Biblioteca mai mult decât biblioteca: integrare, inovare și informație pentru toți” din 16-18 noiembrie 2011, dedicată celor 20 de ani de la constituirea ASOCIAȚIEI BIBLIOTECARILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA și Atelierul profesional „Utilizarea Office 2007 (Power Point) în prezentarea comunicărilor”

Joi, 15 decembrie 2011

Organizatori:

Ministerul Educației al Republicii Moldova, Asociația Bibliotecarilor din R. Moldova, Filiala Universitară Bălți, Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” - Centru Biblioteconomic

Moderator:

Elena Harconița, directoarea Bibliotecii Științifice, US „Alec Russo”

Participanți:

35 de persoane, specialiști principali responsabili de activitatea bibliotecilor școlare ai Direcțiilor generale raionale/municipale de învățământ și bibliotecari școlari din raloanele de nord: Briceni, Dondușeni, Drochia, Edineț, Falești, Florești, Glodeni, Ocnița, Rîșcani, Rezina, Sîngerei, Șoldănești, Soroca, Telenești, Ungheni și din municipiul Bălți; bibliotecari de colegii și școli profesionale din mun. Bălți.

Cuvinte de salut:

Maria Șleahțișchi, prorector pentru activitatea științifică, Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți; Elena Harconița, directoarea Bibliotecii Științifice a US „Alec Russo”.

Comunicări:

- Limba Română: Revistă de știință și cultură filologică - în fiecare Bibliotecă Școlară - Diana Vrabie, conf. univ., dr., Catedra de Literatură română și universală, membru al redacției revistei Limba Română.
- Informații, relatări, prezentări în PowerPoint de la lucrările Manifestării aniversare „Biblioteca mai mult decât biblioteca: integrare, inovare și informație pentru toți” (secțiuni, ateliere, comisii, ședința în plen) - Elena Harconița, Natalia Culicov, Valentina Topalo, Elena Cociurca, Elena Stratan.
- Planificarea activității Filialei ABRM, Centrului Biblioteconomic, Zona de Nord pe anul 2012.
- Prezentarea lucrărilor editate în Colecția ABRM - 20 de ani: Catalogul bibliotecilor universitare și specializate din RM; Concursul Național „Cele mai reușite lucrări în domeniul biblioteconomiei și științelor informării: anii 2004-2010”; Bibliotecile școlare din Republica Moldova : Studiu statist. 2005-2010; ABRM - Filiala Bălți la 20 de ani de activitate; ABRM - 20 de ani; Ghidul bibliotecarului școlar- Elena Harconița, Președintele Filialei ABRM, Centrului

Biblioteconomic.

Atelierul profesional:

Utilizarea Office 2007 (Power Point) pentru realizarea comunicărilor de succes - formatori: Silvia Ciobanu, Lina Mihaluța, Elena Stratan.

Prezentarea tutorialilor:

- ✓ Zilele Informării, Ora bibliografică, Ziua Catedrei - Ana Nagherneac.
- ✓ SM ISO 11620:2011 Indicatori de performanță pentru biblioteci (cu aplicare din 01.01.2012) - Elena Stratan.

Expoziție:

Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova - 20 de ani.

Derularea videofilmului ABRM - 20 de ani [Resursă electronică] / ABRM ; alcăt. : E. Harconița, S. Ciobanu. – Bălți : Bibl. Șt., 2011. – 1 CD. – (Colecția ABRM – 20 de ani).

Lansări:

- Revista Limba Română / Harconița, Elena. Biblioteca școlară - centru de informare și instruire / Elena Harconița, Elena Stratan // Limba Română : rev. de șt. și cultură filologică. – 2011. – Nr 11-12. – P. 14-18.
- Blogul Secțiunii ABRM Biblioteci de colegii și școli profesionale <http://sectiuneabibcolegii.blogspot.com/>.

Participanților le-au fost înmănat certificate și suporturi educaționale: Declarația conferinței aniversare a ABRM, 16-18 noiembrie 2011, Chișinău; Manifestul IFLA pentru Statistica de Bibliotecă; Ghidul Bibliografului; Prezentare în PowerPoint: aplicație; Noi publicații în domeniu; Raportul statistic 6-c pentru bibliotecile școlare.

Donații de documente:

Vakulovski, Alexei. În gura foametei: mărturii ale supraviețuitorilor. - București: Institutul Naț. pentru Studiul. Totalitarismului, 2011; Revista Limba Română, nr. 11-12, 2011; Revista Universității Sintagmele, inclusiv donații din partea Băncii Mondiale, NATO, Centrului de Informare a Uniunii Europene, Centrului de Documentare a ONU, Consiliul Mondial al Românilor.

Locul desfășurării: Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alecu Russo”, Sala de Conferințe, etaj 2, str. Pușkin, 38, mun. Bălți.

DIMENSIUNI VALORICE ALE COLECȚIEI DE PUBLICAȚII PERIODICE ROMÂNEȘTI

Marina MAGHER, *bibliotecar*
Gherda PALII, *bibliotecar*,
serviciul Comunicarea Colecțiilor

Publicațiile periodice reprezintă o importantă sursă de informare și cunoaștere pentru toate categoriile de utilizatori. Ele conțin, în general, informația cea mai nouă dintr-un domeniu și sînt deosebit de utile în comunitățile științifice. Dintr-o întreagă tipologie documentară, publicațiile periodice se disting prin caracteristicile lor specifice care le fac să fie principalul instrument de difuzare a informației științifice.

Colecția de publicații periodice românești ocupă un loc important în fondul publicațiilor periodice al Bibliotecii Universitare. Ea acoperă o perioadă de timp începînd cu anul 1884 și pînă în prezent, diversitatea ei fiind foarte mare.

Printre ele se numără aproape 200 de titluri de reviste editate în România. Unele titluri au fost achiziționate prin abonare sistematică, altele, un număr semnificativ, le datorăm donațiilor oferite de diferite organizații, biblioteci și persoane fizice: Asociația *Pro Basarabia și Bucovina*, Filiala „C. Negri” din Galați, Academia Română, Institutul Cultural Român, Biblioteca Națională din București, Biblioteca Universității Tehnice Iași, Biblioteca Națională din București, Biblioteca Centrală Universitară din București, Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, Muzeul de istorie Galați, Universitatea Cluj-Napoca, Biblioteca Tehnică „G. Asachi” din Iași, persoane particulare: Mihai și Maria Șleahțișchi, Radu Moțoc, Ion Gajim, Carl Rabinovschi, Octavian Pop, Teo-Teodor Marșalcovschi, Ion Berghia și alții.

Tabelele de mai jos conțin informație despre titluri, anii de ediție, disponibilitatea și plenitudinea colecției respective. Plenitudinea colecției de reviste românești a fost calculată în baza documentelor aflate în colecția Bibliotecii.

În primul tabel vă prezentăm revistele achiziționate pînă în anul 1990. Cea mai veche revistă românească este „*Convorbiri literare*”, care datează cu anul 1884. (Tabel nr. 1)

Tabela 1: Primele reviste românești din colecție

Nr	Titlul	Prezent în colecții (anii de ediție)	Donații/ Abonament	Plenitudi- dine	Localizare
1	Arta	1979-1981, 1984;1988;1991	Donație	50%	SOCC
2	Cercetări de lingvistică	1961,1973, 1989- 1992	Donație	19%	SI2
3	Convorbiri literare /ed. Uniunea Scriitorilor din România; rev. fondată de Soc. "Junimea" din Iași la 1 martie 1867	1884-1885,1867, 1913-1914, 1919- 1921, 1923-1929, 1931-1932, 1941- 1991, 1993-2010	Donație	67%	1884-1941 FR; 1991-2010 SI2; 2003-2004
4	Forum : rev. învățământului superior/ed. de Min. Educației și învățământului	1977-1978; 1981- 1982; 1991-1994; 1997-2001	Donație	58%	1977-1978, 1981-1982 -SOCC; 1991- 1993 -SI3;1994, 1997-2001 -SOCC
5	Gazeta matematică : rev. de cultură matematică pentru tineret/Soc. de șt. matematice din România	1961-1971; 1974- 1986; 1990- 1993;1995; 1997- 2003	Donație	83%	1961-1971, 1974-1986, 1990 - SOCC; 1991-1993, 1995, 1997- 2003 - SI3
6	Gazeta matematică : rev. de cultură matematică/Soc. de șt. matematice din România	1972-1974;1997- 2003	Donație	31%	1972-1974 dep;1997-2003 SI3
7	Limba română / Acad. Română	1953; 1956- 1968, 1970-1982, 1984;1986; 1989- 2008	Donație/ Abonament	89%	SI2
8	Limba și literatura română : rev. trim. pentru elevi/Soc. de științe Filologice	1976;1979-1980; 1982-2006; 2009- 2010	Donație/ Abonament	88%	SI2
9	Limbă și literatură /Soc. de științe Filologice din România	1968; 1978- 1979;1985; 1993- 2006; 2009- 2010	Donație	46%	SI2

10	Magazin istoric/ ed. de Fundația culturală "Magazin istoric"	1967-2010	Donație/ Abonament	100%	1967-2002 - SOCC; 2003- 2010 - SI1, SI1
11	Manuscriptum: rev. trim./ed. de Min. culturii și Muzeul lit. române	1972-1974; 1982- 1984; 1987; 1990-1992; 1994- 2003, 2005-2006; 2008-2010	Abonament	65%	SI2
12	Ocrotirea naturii și a mediului înconjurător/Acad. Română	1979;1987;1991; 1993-1994; 1998- 1999	Abonament	35%	SOCC
13	Revista de etnografie și folclor	1975-1981; 1984- 1985; 1988; 1990- 2000; 2007-2008	Donație/ Abonament	67%	1975-1979 -SOCC;1980- 1981, 1985,1988, 1990-2000, 2007-2008 - SI2
14	Revista de filosofie/Acad. Română	1977-1979; 1981- 1982; 1985;1989- 2002; 2005-2008; 2010	Abonament	73%	1977-1979, 1981-1982, 1985, 1989- 1999 -SOCC 2000-2002, 2005-2008, 2010 - SI1
15	Revista de fizică și chimie : Publ. lunară/Soc. de științe fizice și chimice din România	1974-1977; 1980; 1983-1984, 1986- 1988; 1991-1992; 1995;1997-1999	Donație/ Abonament	64%	1974- 1977,1980, 1983-1984, 1986-1988, 1991-1992, 1995 – SOCC; 1997-1999 - SI3
16	Revista de istorie/ Acad. de științe sociale și politice a R.S.R.	1974-1975; 1978- 1982; 1984-1985	Donație	82%	SOCC
17	Revista de istorie și teorie literară/ Acad. Română, Inst. de Istorie și Teorie Literară "G. Călinescu"	1971; 1975-1976; 1980-1982; 1992; 1994-1997	Donație	38%	SI2
18	Revista de pedagogie/ Asoc. Intern. de Orientare Școlară și Profesională	1956-1980; 1989- 1993; 1996-2006; 2009	Donație/ Abonament	79%	1956-1980 - SOCC; 1989- 1993, 1996- 2006, 2009 - SI3

FILMUL COLECȚIEI

19	Revista de psihologie: Ser. nouă/Acad. Română	1956-1964; 1966-1981;1987; 1989 -2008;2010	Donație/ Abonament	87%	1956-1964, 1966-1981, 1987, 1989 – 1997 - SOCC ; 1998-2008, 2010 - SI3
20	Revista Fundațiilor Regale : rev. lunară de lit., artă și cultură generală/ ed. de Secretariatul general al fundațiilor culturale regale	1934-1947	Donație	100%	SOCC(FR)
21	Revista istorică/ Acad. Române, Inst. de istorie "N.Iorga"	1936-1940; 1944; 1991-2001; 2003-2004; 2007-2010	Donație/ Abonament	31%	1936-1940, 1944 -SOCC(FR); 1991-1999 - SOCC; 2000- 2010 - SI1
22	Romanoslavica/ Univ. din București, Fac. de Limbi și Lit. străine ; Asoc. Slaviștilor din România	1979; 1981; 1983-1985; 1990-1992; 1994-1997; 2000-2002; 2004-2010	Donație	71%	SI2
23	Secolul 20 : Rev. de sinteză : Lit. universală, arte, dialogul culturilor/ ed. de Uniunea Scriitorilor din România	1961-1973; 1978-1979;1987	Donație	92%	SI2
	Secolul 21: cultură și mass-media/ ed. de Uniunea Scriitorilor din România ; Fundația Culturală Secolului 21	2003; 2006-2007	Donație	75%	
24	Steaua : rev. de lit., cultură și spiritualitate românească/ ed. de Uniunea Scriitorilor din România	1976; 1984-1989; 1991-1993; 1995-1996; 2002-2004;	Donație/ Abonament	54%	1976, 1984-1989, 1991-1993, 1995-1996 - SOCC; 2002-2004 - SI2

25	Studii și cercetări de fizică	1956-1962; 1965-1978; 1982; 1984-1985; 1991	Donație/ Abonament	71%	SOCC
26	Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Physica	1959; 1992-2009	Donație Abonament	38%	1959,1992-1999 - SOCC; 2000-2009 - SI3
27	Studii și cercetări de istorie literară și folclor /Acad. Republicii Populare Române, Inst. de Ist. Literară și Folclor	1956-1960; 1962-1963	Donație	86%	SI2
28	Studii și cercetări de istorie veche și arheologie /Acad. de Șt. Sociale și Politice a RSR	1979-1980; 1988-1989; 1991-1993; 1995; 1999	Abonament	45%	SOCC
29	Studii și cercetări lingvistice /Acad. Rep. Populare Române	1950; 1954-1968; 1973-1979; 1981-1982; 1991-1993; 1995-2002	Donație/ Abonament	69%	SI2
30	Studii și cercetări matematice /Acad. Română	1956-1963; 1966-1998	Donație	98%	1956-1963, 1966-1980 - SOCC; 1990-1998 - SI3
31	Viața Românească : rev. lunară/ed. de Uniunea Scriitorilor și Red. Publ. pentru Străinătate	1912-1914; 1916; 1920-1926; 1929;1934; 1937 -1940; 1980;1988;1991; 1993;1995-2010	Donație/ Abonament	38%	SI2; SOCC(FR)

Primele numere ale revistei *Viața Românească* (1912 - 1916; 1920 - 1924; 1926, 1929, 1934, 1937 - 1938, 1940) au fost achiziționate datorită Donației din partea *Asociației Culturale Pro Basarabia și Bucovina, Filiala „Costache Negri” Galați*, secretar ing. Radu Moțoc.

Dar începînd cu anul 1980, revista *Viața Românească* este achiziționată prin abonamentele anuale, finanțate de *Biblioteca Centrală Universitară din București*.

În patrimoniul bibliotecii noastre se înscriu și cîteva numere de mare valoare bibliofilă cum sînt: „*Boabe de grîu*” (1931-1934) donație, SOCC(FR); „*Cercetări literare*” (1934, 1936, 1939) donație, SOCC(FR); „*Dacoromania*” (1922, 1927, 1929, 1934, 1936) donație, fr; „*Gazeta matematică*” (1936 - 1941; 1946) donație, fr; seria

FILMUL COLECȚIEI

„*Studia Universitatis Babeș-Bolyai*”: Biologia, Chemia, Geologia, Historia, Iurisprudența, Philologia anul apariției în colecția bibliotecii 1958; „*Studii și cercetări de istoria artei*”(1959; 1980 - 1981; 1987 - 1989; 1992 - 1993) SOCC; „*Teatrul*” (1970; 1985; 1991-1992) SOCC; „*Transilvania*”(1974; 1977; 1979 - 1980) SOCC.

În perioada anilor 1991–2000, în fondul Bibliotecii apar noi titluri de reviste. Aici remarcăm următoarele reviste. (**Tabel nr. 2**)

Tabela 2: Publicațiile periodice din anii 1991-2000

Nr	Titlul	Prezent în colecții (anii de ediție)	Donații/ Abonament	Plenitudine	Localizare
1	ABIR : Bul. trimestrial/ Asoc. bibl. din învățământ - România	1994-1995; 1997;2000	Donație	57%	1994-1995, 1997 – SOCC; 2000 - SȘM
2	Abstracte în bibliologie și știința informării /Bibl. Naț. a României	1995-1999 2000-2007	Donație	62%	1995-1999 -SOCC; 2000-2007 - SȘM
3	Academica : rev. de știință, cultură și artă /ed. de Acad. Română	1990-2010	Donație/ Abonament	100%	SI2
4	Actualitatea muzicală : rev. lunară/ed. de Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România	1992-1993, 1995-2010	Abonament	95%	1992-1993 – SOCC; 1995-2010 - SI3
5	Aniversări culturale : Publ. sem./Bibl. Naț. a României	1995-1999, 2003-2008	Donație	85%	1995-1999 -SOCC; 2003-2008 - SȘM
6	Apostrof /rev. a Uniunii scriitorilor	1992-1993, 2001-2004, 2006-2007	Abonament	53%	SI2
7	Arhiva Genealogică / Acad. Română ; Comisia de heraldică, genealogie și sigilografie	1995-2000, 2007	Abonament	58%	1995-1998 -SOCC; 1999-2000, 2007 - SI2
8	Biblion : publ. de bibliologie/ed. de Asoc. Naț. a bibliotecarilor și bibliotecilor publice din România	1998-2001	Donație	100%	SȘM

9	Biblioteca : rev. de bibliologie și șt. informării	1990-2010	Donație	100%	1990-1999 – SOCC, 2000-2010 –SȘM
10	Biblioteconomie : Culeg. de trad. prelucr./Bibl. Naț. a României	1991-1992; 1995-2007	Donație	94%	1991-1992 - SOCC; 1995-2007 - SȘM
11	Biblos /rev. a Filialelor leșene ale Asoc. de Bibl. din România	1994-1998	Donație/ Schimb	100%	SȘM, SOCC
12	Caiete critice : rev. lunară de critică literară și inf. șt./ Casa de Presă ; Ed. Cultura Naț. ; Acad. Română	1990,1993-1996	Abonament	83%	SI2
14	Cercetări agronomice în Moldova /Univ. de Științe Agricole și Medicină Veterinară "Ion Ionescu" de la Brad	1992, 2008-2010	Donație		SI3
15	Contemporanul : rev. naț. de cultură, politică și știință/ ed. Fundația Culturală Ideea Europeană	1993-2010	Donație/ Abonament	100%	SI2
16	Cronica : rev. de cultură	1993, 1995-1996, 2001-2004	Donație	45%	1993- SI2 - SOCC; 1995-2004 –SI2
17	Cultura în România : Ref. bibliogr. și doc. din periodice românești/Bibl. Naț. a României	1994-1999	Donație/ Abonament	100%	SRB
18	Curierul românesc : rev. a românilor de pretutindenii/ Fundația Culturală Română	1992-1994, 2002-2003	Donație	45%	1992-1994 – SOCC; 2002-2003-SI2
19	Cuvînt și suflet /Buletinul Capelei Ortodoxe Române "Sfintul Ioan Gură de Aur" a Centrului de reeducare	1994-2004	Donație	100%	SI1
20	Cuvîntul : rev. de cultură	1990, 2002-2003, 2005-2009	Abonament	42%	1990-2002 – SOCC; 2003 - 2009 – SI2

FILMUL COLECȚIEI

21	Dacia literară /ed. de Muzeul Lit. Române Iași ; Soc. Culturală "Junimea'90" în colab. cu Uniunea Scriitorilor	1996 - 2004	Abonament	100%	SI2; 2003 – SI1
22	Datini : rev. de cultură/Min. Culturii	1993,1996-1999	Donație/ Abonament	83%	1993,1996 – SI1; 1997- 1999 – SI2 1998 - SOCC
23	Destin românesc : rev. trim. de istorie și cultură/Fundația Culturală Română	1994-2003, 2006-2008, 2010	Donație	88%	1994-1996- SOCC; 1997-2001 – SI1, SOCC; 2002-2003 – SI1; 2003 – SI1, SOCC; 2006-2007- SI1,SI1; 2008-2010- SI1
24	Dosarele istoriei : publ. lunară/ed. de SC Presa Românească	1996-2007	Abonament	100%	1996-1999 –SOCC; 2000-2007 – SI1
25	Economie și administrație locală /ed. de Tribuna economică	1996; 2001-2010	Donație/ Abonament	79%	1996 - SOCC; 2001-2010 - SI2
26	Ecran magazin : rev. săpt.	1993-1999	Abonament	100%	SOCC
27	Familia : rev. de cultură	1995; 2001-2004; 2007	Donație	50%	1995 - SOCC; 2001-2004, 2007 - SI2
28	Femeia modernă : rev. a familiei	1993-1995 ; 1996 ; 1998-1999; 2000, 2005-2006	Abonament	69%	1993-1995 - SOCC; 1996 -SI2, SOCC; 1998-1999 - SI2, SOCC; 2000, 2005- 2006 - SI2
29	Filatelia /Federația filatelică Română	1996-2010	Donație/ Abonament	100%	1996-2003 - SOCC; 2004-2010 - SI3
30	Flacăra	1990; 1992; 2004-2009	Donație	42%	SI3

31	Glasul Națiunii : rev. reîntregirii neamului/ed. de "Glasul Națiunii"	1990-2009	Abonament	100%	1990-1999 - SOCC; 2000-2009 - SI2
32	Învățămîntul primar : rev. dedicată cadrelor didactice	1992-1993; 1997-2001	Abonament	78%	SI3
33	Jurnalul literar : Săpt. de opinie și atitudine intelectuală/dir.-fondator: G.Călinescu	1991-1993; 1995-2010	Donație/ Schimb/ Abonament	89%	SI2
34	Lettre internationale : rev. trim./Fundația Culturală Română	1992-2010	Donație/ Abonament	100%	1992-1995 - SOCC; 1996-2010 - SI2
35	Literatorul : săpt. de lit. și artă/Min. Culturii	1993-2010	Abonament	100%	SI2
36	Luceafărul : săpt. de lit./Uniunea Scriitorilor din România ; Fundația Luceafărul	1990-1991; 1993; 1995-2010	Donație/ Abonament	90%	1990-1991, 1993 - SOCC; 1995-2010 - SI2
37	Lumină și speranță : Rev. de cultură, opinie și inf./Centrul de reeducare	1996-2005	Donație	100%	1996-1999 - SOCC; 2000-2005 - SI1
38	Memoria : rev. gândirii arestate/ed. de Uniunea Scriitorilor din România	1990; 1992-2008	Abonament	95%	SI1, SOCC
39	Metafora : rev. de cultură și divertisment/ed. de Asoc. literară "Metafora"	1992; 1995-1996; 1998-2000; 2002-2003	Abonament	73%	1992 - SOCC, 1995-1996, 1998-2000, 2002-2003 - SI2
40	PC magazine România : rev. utilizatorilor de calculatoare personale/ed. de Computer Press Agora	1999; 2003-2008	Donație	100%	1999 - SOCC; 2003-2008 - SI3
41	PC world România : rev. utilizatorilor IT & C/ed. De Communications Publ. Group S.R.L.	1993-2010	Donație	100%	1993-1999 - SOCC; 2000-2010 - SI3

FILMUL COLECȚIEI

42	Piața financiară : rev. lunară financiar-bancară	1997-1998; 2001-2010	Donație/ Abonament	85%	1997-1998, 2001-2002 - SOCC;2003- 2010 - SI1
43	Planeta Internet /ed. de Afrom & Monitor	1998-2002	Abonament	100%	1998-1999 - SOCC; 2000-2002 - SI3
44	Psihologia /Soc. "Șt. și tehnică" SA.	1991-2002	Abonament	100%	SI3, SOCC
45	Revista Bibliotecii Naționale /Bibl. Naț. Română	1995-2007	Donație/ Abonament	100%	SȘM
46	Revista de fizică "Evrika" /Recunoscută de Soc. Română de fizică	1998-2010	Abonament	100%	1998-1999 - SOCC; 2000-2010 - SI3
47	Revista de inventică /ed. sub egida Soc. inventatorilor din România și a Comisiei de inventică-Acad. Română	1990-1996	Donație	100%	SOCC
48	Revista 22 /ed. de Grupul pentru Dialog Social	1993-2009	Donație/ Abonament	100%	1993-2002 - SOCC; 2003-2009 - SI2
49	Revista învățămîntului preșcolar /Min. Învățămîntului și Științei ; Inst. de Științe ale educației	1992-1993; 2002-2010	Donație	65%	SI3
50	Revista Română de sociologie /Acad. Română, Inst. de Sociologie	1996-1999	Donație/ Abonament	100%	SOCC
51	Revista română de statistică /ed. de Comisia Naț. pentru Statistică	1991; 1993-1994; 1996-1998; 2001-2006; 2009	Abonament	72%	1991, 1993-1994 - SOCC; 1996-1998, 2001-2006, 2009 - SI1
52	Sănătatea : rev. il. de inf. și educație sanitară/Soc. Naț. de Cruce Roșie din România	1991; 1993-1999	Abonament	89%	SOCC

53	Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Educatio Artis Gymnasticae	1993; 1995-2005; 2007-2010	Donație	94%	1993, 1995-1999 - SOCC; 2000-2005, 2007-2010 - SI3
54	Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Ephemerides	1997-1998; 2001-2003; 2005; 2007-2010	Donație	77%	1997-1998 - SOCC; 2001-2003; 2005, 2007-2010 - SI1
55	Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Geographia	1992-1999; 2001-2010	Donație	85%	1992-1999 - SOCC; 2001-2010 - SI1
56	Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Informatica	1996-2002; 2005-2010	Donație	93%	1996-1999 - SOCC; 2000-2002, 2005-2010 - SI3
57	Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Mathematica	1990-2010	Donație	100%	1990-1997 - SOCC; 1998-2010 - SI3
58	Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Negotia	1997; 2000-2002; 2005-2010	Donație	77%	1997 - SOCC; 2000-2002, 2005-2010 - SI1
59	Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Oeconomica	1993-2002; 2004-2010	Donație	94%	1993-1999 - SOCC; 2000-2002, 2004-2010 - SI1
60	Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Philosophia	1992-1997; 1999-2010	Donație	95%	1992-1997 - SOCC; 1999-2010 - SI1
61	Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Politica	1996; 1999-2002; 2005-2010	Donație	79%	1996 - SOCC; 1999-2002, 2005-2010 - SI1

FILMUL COLECȚIEI

62	Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Psychologia-Paedagogia	1990-1991; 1993-1998; 2002-2009	Donație	84%	1990-1991, 1993-1998 -SOCC; 2002-2009 - SI3
63	Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Sociologia	1995-1996; 1999-2000; 2003-2004; 2006-2009	Donație	77%	1995-1996 - SOCC; 1999-2000, 2003-2004, 2006-2009 - SI1
64	Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Studia Europaea	1996-1998; 2000-2004; 2006-2010	Donație	93%	1996-1998 - SOCC; 2000-2004, 2006-2010 - SI1
65	Studii clasice/Soc. Română de St. Clasice	1997-2000; 2002; 2004; 2006-2008	Donație	82%	1997-2000, 2002 - SOCC; 2004, 2006- 2008 - SI4
66	Știință și tehnică : rev. lunară de cultură șt. și teh.	1990-1997; 2000-2004	Abonament	93%	1990-1997 - SOCC; 2000-2004 - SI3
67	Teatrul azi/Min. Culturii	1990-2002	Donație	100%	1990-1999 - SOCC; 2000-2002 - SI3
68	Tehnum : rev. lunară pentru constructorii amatori	1991; 1993; 1996-1999; 2001-2006	Donație	87%	1991, 1993, 1996-1999 - SOCC; 2001-2006 - SI3
69	Tehnum : rev. lunară pentru electroniști	1998-2001	Abonament	100%	1998-1999 - SOCC; 2000-2001 - SI3
70	Tribuna învățămîntului : rev. naț. de inf. și atitudine/ Min. învățămîntului	1990-2010	Donație/ Abonament	100%	1990-1999 - SOCC; 2000-2010 - SI3

71	Universul cărții : rev. lunară/Min. Culturii	1993- 2004	Abonament	100%	1993-1996 - SȘB; 1997-2004 - SOCC
72	Vatra : Rev. lunară de cultură/ed. de Uniunea Scriitorilor, Consiliul Județean Mureș	1993; 2001-2003; 2006-2007; 2009	Abonament	44%	1993 - SOCC; 2001-2003, 2006-2007, 2009 - SI2

O deosebită atenție merită revista **Studia Universitatis Babeș-Bolyai**, editată de Universitatea din Cluj-Napoca, care vizează mai multe domenii ale științei: educație artistică, geografie, matematică, informatică, economie, filozofie, psihologie, filologie, istorie, politică, sociologie etc.

La acest tabel mai adăugăm și titlurile de reviste cu un număr mai puțin de exemplare: „*ARC*” (1992 - 1993; 1995 - 1996) donație, SI2, SOCC; „*Asachi*” (1994; 2000 - 2001; 2005) donație, SI2; „*Comunicații*” (1994 - 1997) donație, SOCC; „*Contrapunct*” (1990, 2002 - 2004) donație, SOCC, SI2; „*Convorbiri didactice*” (1991 - 1992) donație, SI2; „*Curentul Juridic*” (1997, 2003, 2005) donație, SI1; „*Familia mea*” (1995 - 1996; 1998) donație; SI3; „*Finanțe. Credit. Contabilitate*” (1993 - 1994; 1996 - 1997; 2001) abonament, SOCC; „*Folclor literar*” (1998 - 1999) donație/schimb, SI2; „*Fonetică și dialectologie*” (1992; 1998) abonament, SI2; „*Gazeta de informatică*” (1992 - 1994; 2005 - 2007) donație/abonament, SOCC, SI3; „*Legislația României*” (1999 - 2002) donație, SRB; „*Licurici*” (1991; 1993 - 1995; 1998 - 1999) abonament, SOCC, SI3; „*Lumea*” (1992 - 1994; 2004; 2006 - 2007) donație, SOCC, SI1; „*Moftul român*” (1993 - 1996) donație, SI2; „*Paideia*” (1993 - 1996) donație, SI2; „*Telecomunicații*” (1994 - 1997) donație, SOCC; „*Thraco-Dacia*” (1991; 1993; 1996) donație, SOCC; „*Tribuna economică*” (1993; 1996 - 1997) donație/abonament, SOCC.

În perioada anilor 2000 - 2010, în colecția publicațiilor periodice a Bibliotecii apar noi titluri de reviste. **(Tabel nr. 3)**

Tabela nr. 3 Publicațiile periodice din anii 2000 - 2010

Nr.	Titlul	Prezent în colecții (anii de ediție)	Donații/ Abonament	Plenitudine	Localizare
1	Arborele lumii : rev. de cultură generală pentru întreaga familie/ed. Marshall Cavendish România	2002-2005	Abonament	100%	SI3
2	Ateneu : rev. de cultură înființată în 1925/fondatori G. Bacovia, G. Tabacaru ; ed. de Consiliul Județean Bacău	2001; 2003-2007	Donație		SI2

FILMUL COLECȚIEI

3	Biblioteca Bucureștilor/ rev. Asoc. bibliotecarilor și documentariștilor din București	2000-2008	Donație	100%	SȘM
4	Capital : Săpt. economic și financiar/publ. ed. de SC Ringier România SRL	2004-2008	Abonament	100%	SI1
5	Dacia magazin : Publ. lunară de istorie și cultură/ed. de Dacia Revival Int. Soc.	2004-2006	Donație	100%	SI1
6	Danubius/Muzeul de Istorie Galați	2001-2006	Donație	100%	SI1
7	Dunărea de Jos. Ser. nouă: Rev. lunară de cultură Consiliul Județului Galați ; Centrul Cultural Dunărea de Jos	2005-2010	Donație	100%	2005-SI2; 2006-SI2, SȘM,SOCC 2007-SI2, SI1,SȘM; 2008-2010 – SI2
8	Echinox: rev. de cultură/Univ. Babeș-Bolyai Cluj-Napoca	2003, 2005-2009	Donație	100%	2003-SOCC 2005-2009 – SI2
9	Femeia: rev. social-culturală pentru femei/ed. Casa editorială "Femeia"	2001-2004, 2006-2010	Abonament	90%	SI2
10	Finanțe publice și contabilitate /ed. de Min. Finanțelor	2002-2006	Abonament	100%	SI1
11	Ideii de afaceri /ed. de Rentrop & Straton ; Grup de ed. și Consultanță în Afaceri	2001-2007	Abonament	100%	SI1
12	Ioana: informativă și plină de idei/ed. de Burda România	2002-2009	Abonament	100%	SI2
13	Nord Literar /ed. de Asoc. Scriitorilor Baia Mare	2005-2007	Abonament	100%	SI2
14	Oglinda literară /Asoc. Publicațiilor Literare și Ed. din România și Associazione della Stampa Estera din Italia ; Ed. de S.C. Zedax	2005-2008	Abonament	100%	SI2
15	Orizont /Uniunea Scriitorilor din România; ed. în colab. cu Centrul pentru Dialog Multicultural "Orizont"	2002-2004; 2006-2007; 2010.	Donație	75%	SI2

16	Phoenix: rev. de opinie și informare a șc. Speciale nr.5 Găești, jud. Dâmbovița/ed. de Centrul de reeducare	2001-2005	Donație	100%	SI1
17	Poezia: rev. de cultură poetică/Uniunea Scriitorilor din România ; Ed. Fundația Culturală Poezia	2003-2010	Abonament/ Donație	100%	SI2
18	Revista română de Drept al afacerilor	2003; 2005; 2007-2009	Donație	83%	SI1
19	Revista română de Dreptul muncii	2002; 2005; 2007-2010	Donație	75%	SI1
20	Sănătatea noastră: magazin lunar de inf. și opinie medicală/ ed. de MED Contact Press	2002-2007	Abonament	100%	SI3
21	Secolul 21: cultură și mass-media/ed. de Uniunea Scriitorilor din România ; Fundația Culturală Secolului 21	2003; 2006- 2007	Donație	75%	SI2
22	Studii și cercetări de calcul economic și cibernetică economică /Acad. de Științe Economice, Fac. de Cibernetică, Statistică și Informatică Economică	2003-2008	Abonament	100%	SI1
23	Timpul : rev. de cultură/ed. de Fundația Culturală "Timpul" și "Viitorul Românesc"	2002-2004	Abonament	100%	SI2
24	Trivium /Acad. Int. "Mihai Eminescu" ; Bibl. Pedagogică Naț. "I. C. Petrescu"	2004-2006	Donație	100%	SI2

În continuare enumerăm titlurile de reviste care nu au fost incluse în acest tabel: „Apostolul” (2005 - 2007) SI3, donație; „ARCA” (2006 - 2007) SI2, donație; „Baaadul literar” (2010) SI2; „Banat” (2009 - 2010) SI2; „Bucovina literară” (2002 - 2004) abonament, SI2; „Burda” (2001 - 2002; 2007 - 2009) abonament, SOCC, SI4; „Cereale și plante tehnice” (2008 - 2009) SI3; „Cultura” (2005, 2007) abonament; „Cultura: Săptămînal” (2010) SI2; „Drepturile omului = Human Rights Droits de l’Homme” (2005, 2007) donație, SI1; „Drumuri. Poduri” (2008 - 2009) SI3; „Dura Lex, Sed Lex: Executarea silită: Teorie și practică” (2007 - 2008) SI1, Sî1; „Euphorion” (2006 - 2007) donație, SI2; „Europa XXI” (2004 - 2005) donație, SI1; „Ex Ponto” (2006 - 2007) donație, SI2; „Liber” (2000 - 2002) donație, SŞM; „Pandectele române” (2001 - 2003; 2008) SI1; „Revista de executare silită” (2005 - 2007) SI1, Sî1; „Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Historia

FILMUL COLECȚIEI

Artium" (2008 - 2009) donație, SI1; „*Tribuna*" (2010) SI2; „*Visul copiilor*" (2010) SI3.

Prin studiul de față am dorit să aducem la cunoștința utilizatorilor registrul de titluri de reviste din colecția de publicații periodice românești, care acoperă în mare măsură necesitățile utilizatorilor în procesul de studiu, informare și cercetare științifică și este de o valoare spirituală inestimabilă.

Abrevieri utilizate:

SI1 = Sala de împrumut Nr1 Documente științifice / beletristică

SI1 = Sala de lectură Nr1 Științe socio-umaniste și economice

SI2 = Sala de lectură Nr2 Științe filologice

SI3 = Sala de lectură Nr3 Științe psihopedagogice, ale naturii, reale. Arte.

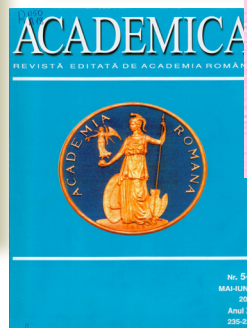
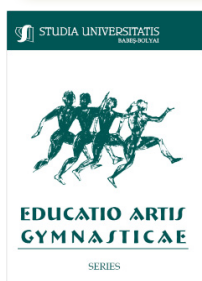
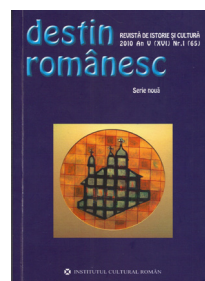
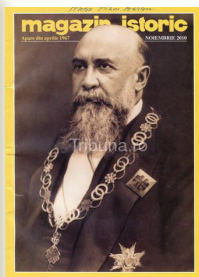
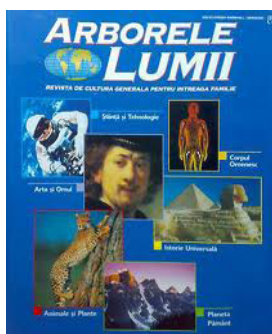
SI4 = Sala de lectură Nr4 Literatură și Limbi Străine

SOCC = Serviciu Organizarea Conservarea Colecțiilor

SOCC(FR) = Serviciu Organizarea Conservarea Colecțiilor (Fondul rar)

SRB = Serviciu Referințe Bibliografice

SCAS = Serviciu Cercetare. Asistență de specialitate.

SĂ CUNOAȘTEM CĂRȚILE DEȚINĂTOARE DE PREMII NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE

Adella CUCU, *bibliotecar principal
serviciul Comunicarea Colecțiilor*

*Un **premiu literar** este o distincție acordată de către instituțiile guvernamentale sau non guvernamentale, de asociații, academii, fundații sau persoane particulare pentru o performanță în domeniul literaturii artistice. Majoritatea premiilor sînt însoțite de o sumă de bani, de o medalie sau o bursă. În funcție de naționalitatea persoanei care le primește, ele pot fi clasificate în premii naționale sau internaționale.[1]*

Deși în fiecare an apar cărți din ce în ce mai ingenioase și mai interesante, oamenii nu se grăbesc să le citească, pentru că, spre marea noastră dezamăgire, azi se citește tot mai puțin.

Din achizițiile anuale ale Bibliotecii, aproximativ 12% o reprezintă beletristica procurată de la cele mai prestigioase edituri. Se cumpără atît beletristică ce corespunde necesităților și intereselor programelor de studiu ale utilizatorilor, cît și titluri noi de literatură artistică, capodopere ale literaturii naționale și universale de ultimă oră, disponibile pentru cititori și în sala de lectură, și la sala de împrumut.

29% (2 941 exemplare) din colecția de carte a sălii de lectură Științe filologice este **literatură artistică**. În mare parte se citesc mai mult operele indicate în programele de studiu. Ne dorim însă ca și operele unor poeți și scriitori mai puțin cunoscuți din sec. XX, XXI, din literatura națională cît și universală să nu fie ignorate. Pentru aceasta e nevoie ca utilizatorii să fie pasionați de lectură. Iar pentru a-i determina pe utilizatorii-studenți să devină cititori pasionați, este necesar să li se formeze, cu răbdare și stăruință, gustul pentru lectură, să fie îndrumați spre a alege ceea ce vor citi. Odată format, gustul pentru lectură se poate transforma într-o adevărată pasiune. Intervenția bibliotecarului îl va mobiliza și îl va orienta pe cititor spre o lectură interesantă. În acest scop sînt deosebit de indicate expozițiile de promovare a cărții și a lecturii. Uneori utilizatorul nici nu presupune existența unor cărți. Sînt autori care rămîn anonimi, deși au scris opere de o certă valoare artistică. Dar fără a fi popularizate, cărțile lor nu ajung la cititori. Involuntar, atenția utilizatorului este atrasă de genericul expozițiilor. Dar este foarte important să reușim să-l menținem pe potențialul cititor în zona de interes. După datele psihologilor, 80% din informație omul o percepe cu ajutorul ochiului. De aceea apelăm la un întreg complex de mijloace de comunicare, accesul la textul cărților etalate fiind asigurat și de o sumă de materiale auxiliare, citate, imagini, culoare, grafică. Anume

prin *comunicarea vizuală* îi ajutăm și pe acei utilizatorii care sînt pasionați de lectură și sînt permanent în cautarea a *ceva interesant, ceva nou*.

Utilizatorii Bibliotecii noastre au privilegiul de a fi intrigați prin intermediul diverselor expoziții, pe care ne străduim să le facem cît mai atractive, ilustrative și expresive. De exemplu :” **„Voci tinere” (poeți, scriitori basarabeni), „Cărți jubiliare”, „Culorile răsăritului de soare (poezia română, rusă, ucraineană)”, „Proza XX”, „Proza XXI”, „Romanul sec.XX” „Invitații la lectură”, „Moment poetic ”, „Ziua Mondială a Scriitorilor-3 martie”, „Laureați ai Premiului Nobel pentru Literatură (1901-2011)”/”10 lideri și cărțile lor preferate” etc.**

Lunar sînt organizate expoziții - **Aniversări** consacrate scriitorilor români sau care reprezintă literatura universală. Toate aceste expoziții îi pot ajuta pe utilizatori să-și facă și o imagine mai clară despre colecția de belertistică a Bibliotecii.

Organizarea acestor expoziții, care oferă utilizatorului o lume plină de evenimente interesante, solicită și bibliotecarului un spirit creativ. Pînă la urmă aceste acțiuni își ating rezultatele scontate. Foarte puțini utilizatori trec pasiv pe lîngă cărțile din expoziții.

De o deosebită atenție s-a bucurat expoziția **cărților deținătoare de premii naționale și internaționale din colecția Bibliotecii**, organizată în sala de lectură Științe filologice. Utilizatorii noștri au fost foarte interesați să ia cunoștință de cărțile pe care le citește și le cunoaște o lume întregă! Expoziția a fost structurată în 2 părți și a cuprins doar unele din operele scriitorilor consacrați, laureati sau nominalizați ai unor prestigioase premii literare internaționale (Nobel, Booker, Pulitzer, Goncourt, Orange, Cervantes etc.), naționale și din România, aflate în colecția Bibliotecii: Această expoziție a avut ca obiective :

* promovarea valorilor culturale naționale, în special, cărțile premiate de **Uniunea Scriitorilor din Moldova;**

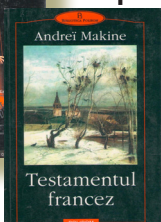
- promovarea creației autorilor remarcabili;
- familiarizarea cu lumea operelor literare;
- transformarea cititului într-o plăcere,

În prima parte a expoziției au fost expuse cărțile premiate cu Premiile Uniunii Scriitorilor din Moldova, Premiul de Stat al Republicii Moldova, Premiile Uniunii Scriitorilor din România, Premiul Academiei Române, Premiul Asociației Editorilor Români etc. În partea a doua a expoziției am expus o selecție a celor mai interesante cărți distinse de-a lungul timpului cu diverse premii literare internaționale.

Topul celor mai citite 10 cărți de la expoziție

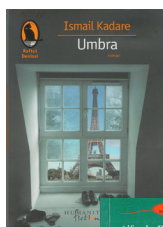

Pe primul loc se situează romanul **Spune-mi Gioni**, de Aureliu Busuioc premiat cu Premiul **Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova în 2003**.

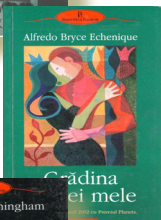
Locul doi i-a revenit romanului **Testamentul francez**, de Andre Makine, care a fost încununat cu trei dintre cele mai prestigioase premii literare

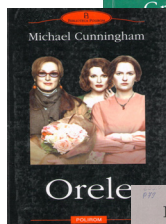

franceze (Goncourt, Medicis, Goncourt des Lyceens)

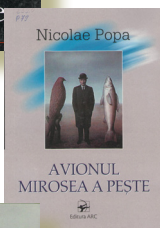
Locul trei - *Umbra*, de Ismail Kadare. În 2005 Ismail Kadare a fost onorat cu primul International Man Booker Prize

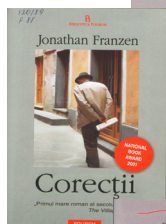
Pe locul patru se situează - *Grădina iubitei mele*, de Alfredo Bryce Echenique. Roman distins, cu Premiul Planeta, una dintre cele mai înalte distincții literare din lumea hispanică

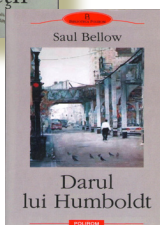
Locul cinci îl ocupă romanul *Orele*, de Michael Cunningham, distins cu Premiul Pulitzer în 1999

Locul șase în acest top îi revine romanului *Avionul mirosea a pește*, de Nicolae Popa pentru care a primit Premiul "V. Vasilache" la Salonul Internațional de Carte de la Chișinău (2008) "Pentru cea mai bună carte de proză" și **Premiul Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova pentru "Cea mai bună carte de proză" a anului 2008.**

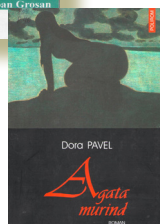
Locul șapte îl ocupă romanul - *Corecții*, de Jonathan Franzen. În 2001, romanul a fost distins cu prestigiosul National Book Award.

Pe locul opt se clasează - *Darul lui Humboldt*, de Saul Bellow apărut în 1975 (și recompensat cu Premiul Pulitzer pe anul 1975, Premiul Nobel pentru literatură pe anul 1976)

Locul nouă îi aparține romanului - *O sută de ani de zile la Portile Orientului*, de Ioan Grosan. Premiul Uniunii Scriitorilor din România pentru proză.

Locul zece - *Agata murind*, de Dora Pavel Premiul Uniunii Scriitorilor din România 2003.

Menționăm aici și alte cinci cărți care au trezit interesul unor utilizatori: **Bătrînul și marea** care i-a adus lui Ernest Hemingway premiul Pulitzer în Statele Unite; **Diavolul din Milano**, de Martin Suter. Roman tradus în peste douăzeci de limbi, distins cu Friedrich Glauser Preis în 2007 și nominalizat pe lista scurta la International Dagger Award în 2008; **Igiena asasinului**, de Amelie Nothomb - roman distins cu premiile Rene-Fallet și Alain-Fournie, **Herzog**, de Saul Bellow Roman distins cu prestigiosul Național Book Award și volumul **Pânzele albe ale libertății** de Leo Bordeianu - Premiul Uniunii Scriitorilor din Moldova în 2001.

Această expoziție a atras atenția multor utilizatori, deoarece a fost foarte atractivă și convingătoare devenind un bun suport informativ și o minunată posibilitate de completare a cunoștințelor.

Prin aceste expoziții, fie tematice, fie informative, de „recomandare”, dorim să punem în valoare atât colecțiile de care Biblioteca dispune, cât și buna noastră intenție de a-i ajuta pe utilizatorii ca lectura să le devină o necesitate sine qua non.

Bibliografie:

1. **Crețu Ion**. Long Live Britannia!: [premiu literar: Booker]. In: *Luceafărul*: rev. pentru lit., artă și știință, 2005, nr. 37, p.19.
2. **Nominalizări pentru premiile Juriului Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova pentru anul 2010**: [Maria Șleahițchi, Oleandrii mă strigă roz]. In: *Timpul*, 15 apr. (Nr 69), 2011, p. 27.
3. **Premii pentru dramaturgie**: [Premiile Concursului Național de Dramaturgie, Ediția-2002]. In: *Lit. și arta*, 9 ian., 2003. p.1
4. **Premiile Uniunii scriitorilor din Moldova pentru 2002**: [Eugen Simion, ... Maria Șleahițchi, Anatol Moraru]. In: *Viața Basarabiei*, 2003 nr. 2(6), p.220-221; *Lit. și arta*, 17 apr., 2003, p. 8
5. **Premiile Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova**. In: *Contrafort*: rev. a tinerilor scriitori din Republica Moldova, 1998, nr. 11-12, p. 2
6. **Premiile Uniunii scriitorilor din România pentru anul 2010**. În: *Semn*: rev. literară, 2011, nr. 2, p. 6
7. **Sipoș, M**. Iluziile lumii globalizate: [2005 - anul Cervantes]. In: *Luceafărul*: săptămânal de lit., 2005, nr. 15, p. 23. [on-line] [citat 12.09.2011] Disponibil pe Internet: http://ro.wikipedia.org/wiki/Premiu_literar

COLECȚIA DE PUBLICAȚII PERIODICE MOLDOVENEȘTI – PARTE A PATRIMONIULUI NAȚIONAL

Elena CRISTIAN, *șef serviciu*
Natalia COSTIUCENCO, *șef Oficiu*
serviciul Organizarea și Conservarea Colecțiilor

Biblioteca Universității dezvoltă colecții de publicații periodice cu caracter științific de înaltă valoare culturală. În prezent numărul publicațiilor periodice este de **154 464 volume**. Colecția face parte din fondul de bază al bibliotecii, fiind destinat consultării în condițiile sălilor de lectură și comunicării prin sălile de împrumut, în cazul disponibilității unui număr mai mare de exemplare per titlu. Publicațiile periodice, în cadrul sistemului informațional bibliografic, constituie un instrument util în cercetarea complexă a unor probleme de știință, politică, artă, cultură. Rezultatele cercetărilor științifice sînt consemnate, mai întîi, de regulă, în reviste, și nu în monografii. Astfel publicațiile periodice au mai multe funcții, cele mai importante fiind: **socială** - diseminarea informațiilor pentru toți cei care le citesc și **științifică** – prezentarea progresului economic, tehnic, științific al societății. Mai sunt și **manageri** ai diverselor activități – oferă date și materiale actuale, atractive pentru utilizatori.

Scopul propus în acest articol este de a familiariza cititorul cu unele publicații periodice existente în fondul bibliotecii prin:

- informarea despre publicațiile periodice ce reflectă diversitatea vieții social-politice, economice, culturale și alte probleme din țară din anii 1951 – 2010.
- transmiterea, păstrarea informațiilor despre revistele existente în colecția Bibliotecii.
- informarea despre activitatea științifică a profesorilor, cercetătorilor, specialiștilor în diverse domenii.

Organizarea și completarea colecțiilor de publicații periodice s-a desfășurat prin achiziționarea lor sistematică pe calea abonării ce datează din anii 1950 ai secolului XX. Completarea acestor colecții s-a realizat și prin donații și schimb de publicații cu alte instituții.

În colecțiile Bibliotecii există peste 200 titluri de reviste editate în Moldova. Sînt prezente reviste chiar din anul înființării lor. În continuare propunem o structurare pe titluri, ani de ediții, disponibilitate, plenitudine și localizare a celor mai

reprezentative documente periodice moldovenești deținute. Ele păstrează variate informații despre situația social-politică, economică, culturală de atunci, despre schimbările ce s-au produs în timp.

Instrumentele de informare și regăsire a informațiilor necesare despre publicațiile periodice existente sînt cataloagele alfabetic, sistematic, electronic. <http://libruniv.usb.md>.

Publicațiile periodice posedă unele caracteristici specifice: sunt determinate adesea de instabilitatea lor, multe din elementele bibliografice se pot schimba în decursul existenței unei reviste: o revistă își poate schimba denumirea ori poate fi preluată de alți editori, se poate diviza în două sau mai multe publicații, se poate separa sau poate fi absorbită de altcineva.

În Tabela de mai jos prezentăm lista a 10 reviste, care, în evoluția lor, au suferit schimbări nu numai de conținut, dar și titlu.

Tabela nr. 1: Cele mai vechi publicații moldovenești

Nr.	Titlul revistei	Disponibilitatea anii de ediție	Donații / Abonament	Plenitudine	Localizare
1	<p>Ынвэцэторул советик. Рев. лунарэ а Мин. Ынвэцэмынтулуй дин РССМ. Red. – șef С. Andreev</p> <p>* din 1982 - Педагогул советик. Рев. лунарэ а Мин. Ынвэцэмынтулуй Superior și mediu de specialitate а RSSM. Red. – șef Ion Guțu</p> <p>* din 1990 Pedagogul. Рев. лунарэ șт.-метод. а М.Științei și а Ынвэцэмынтулуй public ал RSSM. Red. – șef, Ion Guțu</p> <p>* din luna mai 1991 – Revista de pedagogie și psihologie. Рев. лунарэ șт.-мет. а Мин. Științei și Ынвэцэмынтулуй ал RM. Red.- șef Ion Bradu</p>	<p>1951 – 1981</p> <p>1982 - 1989</p> <p>1990 – 1991</p> <p>1991 – 1995</p>	<p>abonament</p>	<p>100%</p>	<p>1951 – 1991 SOCC</p> <p>1992 – 1995 SL3</p>

2	<p>Нистру. Рев. лунарэ ши политико-сочиапэ. Орган ал Униуний Скрииторилор дин РССМ. Red. – șef :George Meniuc, Ion Ciobanu, Bogdan Istru, Arhip Cibotaru, Em. Bucov, Dm. Matcovschi</p> <p>* din 1990 nr. 9 – Basarabia. Rev. literară și social politică a Uniunii scriitorilor din R.S.S. Moldova, red. – șef Dumitru Matcovschi</p> <p>*din 2002 - Viața Basarabiei. Rev. ed. de Uniunea Scriitorilor din Moldova, Uniunea Scriitorilor din România. Red. – șef Serafim Belicov</p>	<p>1957 – 1990</p> <p>1990 - 2003</p> <p>2002 - 2008</p>	<p>abonament/ donație</p>	<p>100%</p>	<p>1957 – 1990 SOCC</p> <p>1990-2008 SL2</p>
3	<p>Лимба ши литература молдовенеаскэ. Рев. филол. триместриалэ а Академия де Штиинце а РССМ. Инст. де лимбэ ши лит. Red. – șef Silviu Berejan</p> <p>* din 1989 - Лимба ши литература молдовенеаскэ ын шкоалэ. Рев. шт.-методикэ а Мин. Ъвэцэмынтулуй публик ал РССМ. Red. – șef Valeriu Senic</p> <p>* din 1990 - Limba noastră. Rev. șt.-metetodică а М. Șт. și Învățământului ал RSSM. Red. – șef Valeriu Senic</p> <p>* din 1990 - Limba română : rev. de știință și cultură filol. а Min. Culturii ал RM. Red. – șef Al. Bantoș</p>	<p>1958 – 1988</p> <p>1989 – nr.1-4</p> <p>1990 – nr.1-4</p> <p>1991 - 2010</p>	<p>abonament</p>	<p>100%</p>	<p>1958 – 1990 SOCC</p> <p>1990 – 2010 SL2</p>
4	<p>Кроника пресей РССМ. Орган ал библиографией де стат ал РССМ. Red. – șef N. Micherina</p> <p>* din 1990 - Cronica Presei= Летопись печати : Ind. bibliogr. de Stat ал RM. Red. – șef V. Chitoroagă</p> <p>* din 1999 - Bibliografia Națională а Moldovei : Cărți. Autoref. Teze. Art. din rev. și ziare. Min. Culturii ал RM. Red. – șef V. Chitoroagă</p>	<p>1963 – 1992</p> <p>1993 – 1999</p> <p>1999 - 2010</p>	<p>abonament</p>	<p>100%</p>	<p>1963 – 2010 SDIB</p>

FILMUL COLECȚIEI

5	<p>Кодры. Литературно – худож. и общественно – полит. журнал Союза писателей Молдовы. Red. – șef N. Șcrob</p> <p>* din 1996 - Кодры: Молдова литературная : ежемес. лит. журн. Red. – șef Iurii Grecov</p>	<p>1968 – 1995</p> <p>1996 – 1998</p> <p>2002 - 2008</p>	abonament	80%	<p>1968 – 2005 SOCC</p> <p>2005 – 2008 SL2</p>
6	<p>Молдова. Рев. ил. социал- политикэ ши артистик-лит. публ. а ед. КЧ ал ПК ал Молдовей. Red. – șef Leo Butnaru, A. Rusu-Haraba</p> <p>* din 1991 – Moldova: rev. il. de atitudine civică. Min. Culturii al RM. Red. – șef M. Cibotaru</p> <p>* din 2004 - Moldova: Rev. de cultură și dialog social a Min. Culturii al RM – Ed. trilingvă: română, rusă, engl. Red. – șef N. Roșca</p>	<p>1975 – 1990</p> <p>1991 – 1996</p> <p>2004 - 2010</p>	Abonament/ donație	100%	<p>1975 – 1996 SOCC</p> <p>2004 – 2010 SL2</p>
7	<p>Фемея Молдовей. Рев. социал-политикэ ши лит.-артистикэ публ. а ед. КЧ ал ПК ал Молдовей. Red. – șef E. Jmerenețcaia</p> <p>* din 1991 - Femea Moldovei: rev. il. de atitudine civică a Min. Muncii, Protecției sociale și Familiei. Red.– șef M. Saharneau</p>	<p>1978 – 1990</p> <p>1991 - 1998</p>	abonament	100%	<p>1978-1998 SOCC</p>
8	<p>Электронная обработка материалов. Науч. и производственно – техн. журн./ А.Н. МССР, Инст. прикладной физик. Red. – șef S. Ciumacenco; M. Bologa</p>	<p>1965 – 1996</p> <p>2000 - 2010</p>	abonament	80%	<p>1965 – 1996 SOCC</p> <p>2000 – 2010 SL3</p>
9	<p>Трибуна. Журнал отдела пропаганды и агитации ЦК Молдавии. Red. – șef V. Șlegun; L. Arseni.</p>	<p>1979 – 1990</p>	abonament	100%	<p>1979 – 1990 SOCC</p>

10	Русский язык в молдавской школе : Учеб. – метод. журнал. М. народ. Образования МССР. Red. – șef M. Ionco	1980 –1989	abonament	100%	1980 – 1993 SOCC
	* din 1990- Русское слово : Rev. metodică a Min. Științei și Învățământului al RM. Red. – șef M. Ionco	1990 –1991			
	* din 1992 - Словесник Молдовы : Rev. metodică a Min. Științei și Învățământului al RM. Red. – șef M. Ionco	1992 –1993			

La 27 august 1991 a fost făcut un pas extrem de important spre renaștere națională, spre identitatea națională, spre demnitate și integrare în comunitatea țărilor democratice, libere și prospere. Biblioteca își îmbogățește colecțiile cu noi titluri de reviste, apărute pe parcursul anilor 1991 - 2010 la editurile din țară. Remarcăm revistele ce au fost o sursă diversă de informare, documentare în cadrul activităților de studii și cercetare (Tab. nr. 2).

Tabela nr. 2 Publicații periodice din anii 1991-2010. Structurate pe domenii

Cultură. Biblioteconomie

Nr.	Titlul revistei	Disponibilitatea anii de ediții	Donații / Abonament	Plenitudine	Localizare
1	Akademos : Rev. de Șt., Inovare, Cultură și Artă a Academiei de Șt. a RM. Red. – șef Viorica Cucereanu	2005 - 2010	abonament	100%	SL1
2	AXA : Rev. de politică, cultură și spiritualitate. Apare cu susținerea Fundației Konrat Adenomer. Red. – șef Valeriu Harabara	2008-2010	donatie	90%	SL1; S11
3	Biblio Poliss : Rev. de biblioteconomie și științe ale informării. Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu” din Ch. Red. – șef Vlad Pohilă	2003-2010	donatie	100%	CAS
4	Buletinul ABRM : publ. Periodică / Asociația Bibliotecarilor din RM. Red. – șef Tatiana Coșeri	2005-2010	donatie	100%	CAS
5	Imaginea Republicii Moldova în străinătate : Almanah / Bibl. Naț. A RM. Director general Alexei Rău	2002; 2007; 2009 - 2010	donatie	40%	CAS

FILMUL COLECȚIEI

6	Magazin bibliologic / bibl. Naț. : Soc. bibl.: Asoc. Bibl. Red. – șef Alexe Rău	1991 - 2010	donăție	100%	SOCC; CAS
7	Sud – est: Artă, cultură, civilizație / Min. Culturii al RM. Red. – șef Valentina Tăzlăuanu	1991-2010	Donăție/ abonament	100%	SOCC; SI2
8	VIP Magazin. Revista Oamenilor Celebri/Produs media premium din RM. Red. – șef Sergiu Gavrilă	2004 - 2010	donăție	100%	SL3

Științe sociale. Drept

Nr.	Titlul revistei	Disponibilitatea de ediții	Donății / Abonament	Plenitudine	Localizare
1	AGEPI consultă / Agenția de Stat pentru Protecția Proprietății Industriale a RM, supl. la rev. Intellectus. Red. – șef E. Stașcov	1997-2000	abonament	100%	SL3
2	AGEPI Info: presa scrisă și electronică despre protecția proprietății industriale. Agenția de St. Protecția Intelectuală. Red. – șef D. Chiroșca	1997-2009	abonament	100%	SL3
3	Administrarea Publică: rev. trim. metodico-șt., Min. Justiției a RM. Red. – șef Mariana Vasile	1998-2010	abonament/ donăție	100%	1998-1999 SOCC 2000-2010 SL1
4	Avocatul poporului: rev. șt. – practică și inform. de drept / publ. a Colegiului Avocaților din RM. Red. – șef Maria Hadîrcă	1998 2003-2010	Abonament	70%	1998 SOCC; 2003-2010 SL1
5	Buletinul Curții Supreme de Justiție a RM : rev. lunară a Curții Supreme de Justiție a RM. Red. – șef L. Arsene	1997-2010	Donăție/ abonament	100%	1997-1999 SOCC; 2000-2010 SL1
6	Cugetul: rev. social-politică și metodico-șt., de istorie și cultură din RM. Red. – șef Ion Negrei	1991 - 1995 1998 - 2007	Abonament/ donăție	70%	SL1
7	Curier Parlamentar: Bul. inform. al Parlamentului RM.	2006 - 2007	donăție	70%	ONU; SL1

8	Intellectus: revistă de proprietate intelectuală /Agenția de Stat pentru Protecția Proprietății Industriale a RM. Red. – șef Șt. Novac, L. Bolocan	1995 - 2010	abonament / donație	100%	SL3
9	Legea și viața: rev. șt. - populară, publ. periodică / Min. Justiției al RM. Red. – șef L. Arsene	1991-2000 2003-2010	abonament	80%	1991-2000 SOCC 2003-2010 SL1
10	Legislația muncii = Трудовое законодательство: Rev. șt. – practică și inform. de drept / publ. a Min. Economiei și Comerțului al RM. Red. – șef L. Arsene *din 2006 nr. 9 în Dreptul muncii = Трудовое право: rev. șt. – practică și inform. de drept / publ. a Min. Muncii Protecției Sociale și Familiei; Confederația Naț. a Patronatului; Confederația Naț. a Sindicatelor din Moldova; Inst. Muncii. Red. – șef Leonte Arsene	2006 2007 - 2010	abonament	100%	SL1
11	Monitorul oficial al Republicii Moldova: Legislația Moldovei în lb. de stat și rusă. Red. – șef Simion Ropot	2003-2010	abonament	100%	SRB
12	Revista de științe penale / Inst. de Reforme Penale / sprijinul fundației Soros Moldova. Red. – șef Tamara Osmochescu	2005-2010	abonament	100%	SL1
13	Revista națională de drept=Национальный правовой журнал: publ. periodică șt.-practică, Univ. de Stat din Moldova, Univ. de Studii Politice și Economice Europene „C. Stere” din Moldova, Uniunea Juriștilor din Moldova. Red. – șef Gh. Avornic	2000-2010	abonament	100%	SL1
14	Vama: Publ. periodică a Serviciului Vamal/Întreprinderea de Stat „Vamservinform”. Red. – șef Tatiana Smeșnaia	2008-2010	abonament	100%	SL1
15	Закон и жизнь: науч.-попул. журнал. / М-во юстиции РМ. Red. – șef L.Arsene	1992-2010	abonament	100%	1992-1999 SOCC 2000-2010 SL1

FILMUL COLECȚIEI

16	Парламентский адвокат: информ. бюллетень Центра по Правам Человека Молдовы. Red. – șef Raisa Apoliscaia	2005 - 2008	abonament	80%	ONU
----	---	-------------	-----------	-----	-----

Economie

Nr.	Titlul revistei	Disponibil anii de ediții	Donații / Abonament	Plenitu- dine	Localizare
1	Bursa de valori a Moldovei = Фондовая биржа Молдовы: Bul. inform. Red. – șef C. Dodu, L. Moraru, V. Gaina	2007 - 2010	abonament	100%	SL1
2	Cadastrul /publ. a Agenției de Stat Relații Funciare și Cadastru. Red. – șef Al. Șchendra	2003-2009	donație	100%	SL1
3	Contabilitate și audit = Бухгалтерский учет и аудит: Acte normative, comentarii, răspunsuri la întrebări. Rev. pract.- șt. pentru contabili, manageri, funcționari fiscali, auditori. Red. – șef Pavel Tostogan	1996 - 2010	donație	100%	SL1
4	Fin-Consultant: rev. lunară de consultanță în management. Red. – șef Ion Prisăcaru	2006-2010	abonament/ donație	100%	SL1; SÎ1
5	Profit: rev. lunară econ. -financiară, a oamenilor de afaceri/Asociația Auditorilor și Consultanților în management din RM. Red. – șef Al. Tănase	2001 - 2010	abonament/ donație	100%	SL1
6	Revista economică / Centru Intern. de Cercet. a Reformelor Economice ULBS. Red. – șef Dan Popescu	1999-2009	abonament	90%	SL1
7	Studii economice: rev. șt. / ULIM. Red. – șef E. Balan	2007-2008	donație	80%	SL1
8	Бизнес – право: ежем. журнал экон. нормат. докуменков. Red. – șef P. Leicenco	1996 – 1998 2005 - 2010	abonament	50%	1996 – 1998 SOCC 2005 – 2010 SL1
10	Бухгалтерские и налоговые консультации: ежем. науч. – практ. журнал. Red. – șef S. Temrin	1997 – 2010	donație/ abonament	100%	1997 – 1999 SOCC 2000 – 2010 SL1

11	Документ: Прилож. к „Экономическому обозрению” / Информационно – комерческая компания „Логос – Пресс”. Red. – șef S. Mișin	1999 - 2010	abonament/ donație	100%	1999 SOCC 2000 – 2010 SL1
12	Кадры и заработная плата: практ. журн. по кадровой работе. Red. – șef E. Tomogaeva	2007 - 2010	abonament/ donație	100%	SL1
13	Profit: Финансово – эконом. ежемес. журн. Red. – șef Al. Tănase	2000 - 2010	donație/ abonament	100%	SL1

Educație. Învățămînt

Nr.	Titlul revistei	Disponibil anii de ediții	Donații / Abonament	Plenitudine	Localizare
1	„a” Mic: magazin il. pentru copii și adolescenți/ Min. învățămîntului al RM. Red. – șef Alexandrina Rusu	1993 – 2010	abonament	100%	1993-1996 SOCC 1994-2010 SL3
2	Alunelul: rev. pentru copii de vîrstă preșcolară și elevi din cl. primare/ Min. învățămîntului al RM. Red. – șef Șt. Melnic	1990-2010	abonament/ donație	100%	1990-1995 SOCC 1996-2010 SL3
3	Clipa siderală: rev. de cultură și creație literară a Tinerii Generații/ Institutul Cultural Român. Red. – șef Aurelia Borzin	1997-2001 2003-2006	Donație	80%	SL2
4	Didactica Pro... : Bul. de teorie și practică educațională. Apare cu sprijinul Fundației Soros Moldova. Red. – șef Nadia Cristea, Mariana Vatamanu-Ciocanu	2000-2010	donație	100%	SL3; SL2; SÎ1
5	Eco Univers Pedagogic: Publ. șt. – metodică la chimie, biologie, geografie, ecologie și educația pentru sănătate. Min. Educației, Tineretului și Sportului. Red. – șef Nina Artin	2005-2010	abonament/ donație	30%	SL3

FILMUL COLECȚIEI

6	Învățătorul modern : rev. șt.-metodică. Partenerii : Min. Educației al RM; Asociația Generală a Învățătorilor din România; Cartier; Pas cu pas. Red. – șef Mariana Marin	2009 - 2010	donație	100%	SL3
7	Level: creating life standarts for you. Учеред. „Brotsky pybl.” Red. – șef Valentina Toporivskaia	2007 - 2008	donație	80%	SL3
8	Odoarăș : rev. pentru părinți. Parteneri: Fundația Est-Europeană; Nestle; Rețeaua de librării Pro Noi. Red. – șef Veronica Boboc	2007-2010	abonament	100%	SL3
9	Noi : rev. pentru copii și adolescenți / Min. Educației și tineretului. Red. – șef Valerie Volontir	1991 -2010	abonament	100%	1991-1999 SOCC; 2000-2010 SL3
10	Psihologie; Pedagogie specială; Asistență socială / Univ. Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Fac. de Psihologie și Psihopedagogie specială. Red. – șef Igor Racu	2007-2010	Donație/ abonament	100%	SL3
11	Univers Pedagogic / rev. a Min. Educației și Tineretului. Red. – șef Zinaida Lipcanu	2003-2010	abonament	100%	SL3
12	Viața ta : rev. pentru cei cu inima tânără. „Symbol-N.-P.” SRL. Red. – șef Iurie Postolachi	2005-2010	donație	100%	SL3

Științe naturale. Științe aplicate

Nr.	Titlul revistei	Disponibil anii de ediții	Donații / Abonament	Plenitudine	Localizare
1	Agricultura Moldovei : Rev. de știință și practică trilingvă/ fondator Min. Agriculturii și Industriei Alimentare al RM. Red. – șef Emilian Dimitrenco	1991 –1994 2003 - 2010	abonament/ donație	60%	1991-1994 SOCC 2003-2010 SL3
2	Computer science journal of Moldova / Acad. of Sciences of Moldova. Red. – șef C. Gaidric	2000 - 2010	abonament	100%	SL3

3	Mediul ambiant: rev. șt. de inf. și cultură ecologică. Min. Mediului, Inst. de Ecologie și Geografie al AȘM; Grădina Botanică a AȘM; Red. – șef Gh. Duca, Gh. Șalaru	2002-2010	donăție/ abonament	100%	SOCC SL3
4	Revista apelor: Publ. trimestrială dedicată protecției și utilizării raționale a resurselor acvatice. Agenția Elvețiană Dezvoltarea și Cooperarea; Min. Mediului al RM. Red. – șef Vladimir Garaba	2007-2009	donății	90%	SL3
5	Știința agricolă=Agriarian Science / fondatori: Univ. Agrară de Stat din Moldova. Red. – șef Simion Toma	2005-2010	donății	90%	SL3
6	Viticultura și Vinificația în Moldova: Publ. șt.-practică, analitică și de inform. Fondatori : Agenția Agroind. „Moldova – Vin”; Inst. Șt.-Practic de Horticultură și Teh. Alimentare; Înst. de Stat Combinatul de vinuri de calitate „Mileștii Mici”. Red. – șef Vasile Odoleanu	2006-2010	donății	90%	SL3

Limbă. Literatură

Nr.	Titlul revistei	Disponibil anii de ediții	Donății / Abonament	Plenitudine	Localizare
1	Buletinul Institutului de Lingvistică / Acad. de Științe a Moldovei. Red. – șef Ion Bărbuță *din 2008 - Buletin de lingvistică / Acad. de Științe a Moldovei. Red. – șef Vasile Bahnaru	2004-2007 2008-2009	donății	60%	SL2
2	Contrafort: rev. a tinerilor scriitori din RM / Fundația Culturală Română. Red. – șef Vitalie Ciobanu	1996–2010	abonament	100%	1996 – 2010 SL2; SOCC

FILMUL COLECȚIEI

3	Glasul Națiunii: rev. reîntregirii neamului. Duplex Chișinău-București. Fondator onorific : Leonida Lari. Red. – șef Ion Proca *din 2008 Glasul: rev. reîntregirii neamului. Duplex Chișinău-București. Fondator onorific : Leonida Lari. Red. – șef Ion Proca	1996-2008 2008 martie – 2008 noiembrie	abonament	100%	1996-2000 SOCC; 2000-2009 S12
4	Revistă de lingvistică și știință literară / Acad. de Științe a Moldovei. Red. – șef Al. Burlacu	1990 –1999 2002-2010	abonament	100%	SOCC; SL2; S11
5	Наше поколение: Ежемес. лит. – худож общественно – полит. журн. / Меж. сообщество писат. ССНР. Red. – șef Gh. Kaiurov	2009 - 2010	donății	100%	SL2

Istorie

Nr.	Titlul revistei	Disponibil anii de ediții	Donații / Abonament	Plenitudine	Localizare
1	Revista de istorie a Moldovei: rev. șt. / Acad. de Științe. a RM, Inst. de istorie. Red. – șef Ion Jarchuțchi	1990-2000 2004-2007 2009-2010	abonament	60%	1990-1995 SOCC 1996 – 2010 SL1

Publicațiile periodice locale, integrate în patrimoniul național, își aduc aportul la completarea imaginii intelectuale și spirituale a Universității, au rolul de a valorifica activitatea didactică și de cercetare științifică, descriu activități ce au avut loc în viața științifică și culturală a comunității universitare. (Tab.nr.3)

Tabela nr. 3 Reviste universitare bălțene

Nr.	Titlul revistei	Disponibil anii de ediții	Donații / Abonament	Plenitudine	Localizare
1	Artă și educație artistică : rev. de cultură, știință și practică educațională. Fondator: Universitatea de Stat „A. Russo” Bălți; Co-fondator: Acad. de Muzică, Teatru și Arte plastice din Ch.. Red. – șef Ion Gagim	2006 - 2010	Donație	100%	S13

2	Buletinul rectoratului / Min. Educației al PM ; Univ. de Stat „A. Russo”. Red. – șef Valeriu Cabac	2003 –2009	Donație	100%	SL2; SL1; Dir.; SRB; Med.; SL4; SL3
3.	Confluente bibliologice : Rev. de biblioteconomie și științele informării. Biblioteca Științifică a Univ. de Stat „A.Russo” Bălți. Dir publ. Elena Harconița	2005- 2010	Donație	100%	CAS; SL2; Dir.; SRB; SDIB; SL4; Med.
4	Crenguța : Rev. de creativitate pentru profesori și elevi / LT „Ion Creangă”. Red. – șef Elena Harpailă	2006 –2007	Donație	100%	SL3
5	Fizică și tehnică : procese, modele, experimente : rev. șt. a profilului de cercetare „Proprietățile fizice ale substanțelor în diverse stări”. Univ. de Stat „A. Russo”. Red. – șef Nicolae Filip	2006 - 2009	Donație	100%	SL3; SOCC
6	Glotodidactica: Rev. semestrială. Univ. de Stat „A. Russo”. Asociația Prof. de Limbă Franceză din RM. Red. – șef Angela Coșciug	2010	Donație		SL4
7	Limbaj și context = Speech and Context : Rev. de lingvistică, semiotică și știință literară. Univ. de Stat „A. Russo” RM. Red. – șef Angela Coșciug	2009 - 2010	Donație	100%	SL4; SL2; SOCC; DLU
8	NRF - Noua Revistă Filologică. Rev. de știință, cultură și civilizație. Univ. de Stat „A. Russo” RM. Co-fondator : Ed. Cartier.Red. – șef Maria Șleahțițchi	2010	Donație	100%	SL2
9	Semn : Rev. literară. Apare cu sprijinul Inst. Cultural Român. Red. – șef Nicolae Leahu	1995 –1998 2000 - 2010	Donație	100%	SL 2
10	Sintagmele. Rev. a Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți. Red. – șef Ghenadie Nicu	2010	Donație	100%	CAS; SL1; SL2; SL3; SL4; SRB

FILMUL COLECȚIEI

Colecția de publicații periodice deține exemplare provenite din donații ocazionale, într-un singur sau 2-3 numere. Aceste reviste sunt consultate din interes de utilizatori, pentru a descoperi noi informații: **Agenda**: Buletin informativ al organizațiilor neguvernamentale de tineret / ed. Fundația de Tineret Secolul XXI. 1998; **Agrobusiness**: pub. pentru producătorii agricoli / Uniunea Republicană a Asoc. Producătorilor. 2004; **Agora**: trimestrial de cultură și dialog interdisciplinar. 2003; **Capitala magazin** : rev. publică munic. 2004; **Mass Media**. Buletin analitic. 2000; **Melos** / Uniunea compozitorilor și muzicologilor. 1992; **Ocotirea sănătății**: rev. șt. – practică / Min. Sănătății a RSSM. 1991; **Eco Magazin**: revista ed. de Fundația Europeană de Educație și Cultură Ecologică. 1992; **VIP Fashion**: O rev. de 5 plus. 2008; **Nunta** / ed.: „Ocazie ” SRL. 2006, 2007, 2008; **Caravela**: rev. ce descoperă Moldova. 2007, 2008; **Marketing** / fondatori: Acad. de Științe a RM. 2006, 2007; **Idei pentru afaceri** / ed.: Publ. Periodică rev. „Idei pentru afaceri”. 2008; **Obiectiv AV** / fondator Consiliului Coord. al Audiovizualului. 2006; **Convorbiri didactice**: Rev. șt. – metodică a Liceului „Spiru Haret”. 2006; **NooSfera**: rev. șt. de educație, spiritualitate și cultură ecologica. 2008; **Valori**: rev. de educație spirituală, familie și sănătate. 2007, 2008; etc.

Varietatea revistelor, este diversă, noi ne-am referit doar la cele mai solicitate de utilizatori, cele mai actuale după conținut și profilul de studiu al Universității. Prin valoarea colecțiilor de publicații pe care le deține, Biblioteca este parte a moștenirii culturale pentru generațiile viitoare. Prin activitatea sa Biblioteca realizează obiectivul de conservare, organizare, prelucrare, prezervare, valorificare și disponibilizare a fondului documentar.

Abrevieri utilizate:

SOCC = Serviciul Organizarea Conservarea Colecțiilor

Dir. = Director

SCAS = Serviciul Cercetare. Asistență de specialitate

Med. = Mediateca

SRB = Serviciul Referințe Bibliografice

DLU = Depozitul Legal *Universitaria*

SI 1 = Științe socio-umaniste și economice

SI2 = Științe filologice

SI3 = Științe psihopedagogice, ale naturii, reale. Arte.

SI4 = Documente în Oficiul *Documente în Limbi Străine*

Sî1 = Documente științifice / beletristică

Sî3 = Oficiul Documente Muzicale

CD al ONU = Centru de Documentare ONU

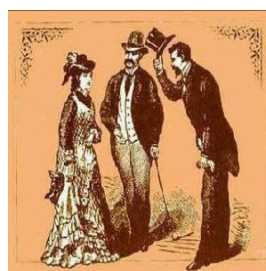
UN IMPERATIV MODERN - CODUL BUNELOR MANIERE

Ala LÎȘI, *bibliotecar principal
serviciul Comunicarea Colecțiilor*

„Comportamentul este o oglinda în care fiecare își arată imaginea”.
J. W. Goethe

Omul de azi este un om armonios dezvoltat. Una din bogățiile spirituale este atitudinea față de alți oameni. Cunoașterea și respectarea unor forme generale de conduită, de politețe înlesnesc în mod substanțial relațiile umane.

Prin **politețe** se subînțeleg acele forme de conduită, care exprimă un anumit acord cu normele de conviețuire a oamenilor în societate. **Politețea** se învață. Și se învață ușor. Nici un copil nu este prea mic ca să poată însuși regulile de conduită. De la cea mai fragedă vîrstă copilul trebuie să știe cum să se comporte în societate. Desigur, primele reguli de politețe le învață de la părinți și bunici. Apoi învață de la doamna educatoare, de la doamna învățătoare și de la toți profesorii.

Ținem cu toții cont de sfaturile acestor oameni, dar se întîmplă să mai și greșim. Și deloc nu e plăcut să primim observații și reproșuri. Care sînt o problemă pentru noi. Din fericire, problema are o soluție: **Politețea**. Dacă sîntem politicoși cu toată lumea ne salvăm de observații.

Pretutindeni în lume, cărțile care ne învață normele de comportament civilizate se bucură astăzi de un imens succes. A avea „**cei șapte ani de acasă**” înseamnă a ne comporta respectuos și cu bună-cuviință pe tot parcursul zilei, în orice situație, cu toată lumea: cu părinții, cu profesorii, cu colegii, cu prietenii, cu vecinii, etc. Multe îndrumări practice oferă doritorilor Mihaela Gîgă în cartea „**Cei șapte ani de acasă: codul bunelor maniere pentru copii**” (București, 1999, ed. a 3-a). Cartea se adresează elevilor și celor care participă la educația tinerei generații.

Ion Drăgan, în culegerea „**Educația noastră cea de toate zilele**” (Timișoara, Ed. Eurobit, 1992), răspunde la mai multe întrebări: „Ce este Codul bunelor maniere?”, „Ce este ținuta fizică, ținuta la masă, ținuta vestimentară?”. „Educația este cel mai frumos dar pe care-l poate dobîndi omul” (Platon), însă „omul nu poate ajunge om decît prin educație” (E. Kant).

Cartea „**Bunele maniere**” de Iurie Miron (Ch.: Lyceum, 2009) reprezintă un cod al bunelor maniere pentru copii, dar le poate fi utilă și cadrelor didactice, părinților în a educa generației în creștere. Aici găsim noțiuni generale despre bunele maniere,

din istoria bunelor maniere, maxime, curiozități, proverbe despre bunele maniere, studii de caz, precum și texte literare care valorifică tematica dată.

N. James scrie: „Trei sînt în viața omenească lucruri importante. Primul este să fii amabil. Al doilea este să fii amabil. Și al treilea este să fii amabil”.

„Are maniere frumoase acela care pune în situații neplăcute un număr cît mai mic de oameni” (Jonathan Swift).

Cunoscînd bine regulile de conduită, omul se simte mai sigur pe situație la mesă, la serviciu, în societate, pe Internet, în familie sau în străinătate. A ști să te porți **cum se cade** este un dar. Oare nu e minunat să fii amabil, tolerant, atent în orice situație?!

Aplicarea normelor unui comportament civilizat face viața noastră mai simplă.

O altă carte, „**Ghidul bunelor maniere**” de Sylvie-Anne Chatelet (București :

Ed. Niculescu , 2007) contribuie la stabilirea anumitor limite precise, peste care omul nu trebuie să treacă. Multe dintre normele de comportare cuprinse în acest ghid se cunosc din timpuri străvechi și s-au transmis din generație în generație. Cu regret, unele însă încep să fie uitate. „**Ghidul bunelor maniere**” ajută, pe de o parte, să reîmprospătăm memoria și, pe de altă parte, aduce la cunoștință și alte uzanțe pe care le putem adăuga bagajului nostru de bune maniere. Sînt convinsă, că bunul sau prostul gust se desprinde din tot ceea ce sîntem, facem sau avem, iar normele etichetei sînt o mărturie că avem gust, sîntem educați , astfel ne promovăm o imagine adecvată.

Peggy Post oferă publicului larg „**Codul universal al bunelor maniere**” (București : Ed. Antet, s.a.) în trei volume, fiecare volum, avînd subiectul său.

În **Volumul 1** autorul vine cu sfaturi: cum se organizează o petrecere la domiciliu, sărbătoririle speciale, cum se aranjează masa, sfaturi pentru musafiri și gazde, spectacole cu publicul, chiar și toasturi (de logodnă, la nunți, pentru toate ocaziile).

Volumul 2 conține îndrumări practice despre cadouri: cum și ce cadouri se oferă la anumite ocazii, cum se mulțumește pentru cadouri, ce este logodna, cum se planifică nunta, precum și diferite formule de salut (salutări în public, în societate, la birou).

Care sînt bunele maniere în comunicare? Autorul, Peggy Post, în **Volumul 3** oferă sfaturi despre arta conversației, cum se scrie o scrisoare personală, de mulțumire, de felicitare, de afaceri, despre conversația la telefon (cum se răspunde la telefonul de afaceri, public, celular), precum și totul despre manierele de zi cu zi, relațiile dintre oameni, bunele maniere la masă.

Normele etichetei nu sînt nimic altceva decît indicatoarele după care ne ghidăm pe drumul spre bunul gust. Manierele însă trebuie să se schimbe pentru a ține pasul cu lumea.

Despre bunele maniere de astăzi aflăm în cartea „**Codul bunelor maniere astăzi**” (București : Humanitas, 2005) de Aurelia Marinescu. Este cea de a treia ediție, revăzută și adăugată (1995 - prima ediție, 1999 – ediția a doua). Volumul de față mai este numit „**Codul doamnei Marinescu**”, scris cu inteligență, umor și îngăduință. Aici primim răspuns la mai multe întrebări: Cum au apărut bunele maniere? Cum arată un om manierat? Ce înseamnă salutul? Care sînt formulele de adresare? Totul despre: arta conversației, arta de a dăru cadouri, scrisori (hîrtia, plicul, variante scurte, faxul), precum și bunele maniere la masă și vestimentația. Există varianta electronică a acestei cărți. Doritorii au ocazia să audieze conținutul cărții chiar în lectura autoarei: <http://biblioteki.net>

Cartea lui Mircea Munteanu „**Maniere, modă și... maneale**” (Pitești : Ed. Carminis, 2003) este destinată celor care vor să educe (copii, tineri, adulți), care trebuie să educe (părinți, bunici, cadre didactice) și cei cărora , în general, le place lectura.

Cartea îmbină teme cunoscute cu noutăți care-i motivează originalitatea și calitatea: meditații (proverbe, maxime, cugetări), citate din opere celebre, definiții, reguli. Autorul afirmă: „**Maniera**” este modul de a se comporta sau de a se prezenta în societate, comportare, ținută, iar „**Codul manierelor elegante**” reprezintă ansamblul de reguli privitoare la buna purtare în societate, politețe, amabilitate, bună-cuviință”,

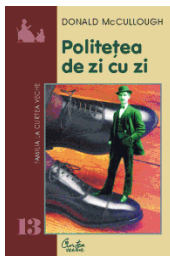
„Multe lucruri minunate există, dar nimic nu-i mai minunat decît omul”. (Sofocle) Manierele sînt o oglindă în care fiecare își arată fața, iar prin politețe devine fermecător și frumos, și „cît timp sîntem printre oameni să ne purtăm omenește” (Seneca). Cînd avem nevoie de soluții practice și răspunsuri la cele mai diferite probleme pe care le întîmpinăm zilnic, apelăm la „**ABC-ul comportării civilizate**” (Ch. : Ed. Universitas, 1992) de Nicolae Mareș. Autorul propune sfaturi pentru un comportament civilizat. Este un îndrumar presărat cu proverbe și citate din creația unor oameni celebri, din care aflăm că ținuta vestimentară are o importanță deosebită în societate. Să ne îmbrăcăm în primul rînd cu ce ne stă bine și nu neapărat cu ceea ce este la modă. Moda trebuie să meargă mîna în mîna cu bunul gust.

Ce trebuie să fie frumos în comportarea noastră? Totul!

Totul trebuie să fie în noi frumos: privirile, strîngerea mîinilor, tainele gîndului și mișcarea buzelor cînd spunem adevărul. Totul trebuie să fie la om strălucitor și autentic, ca o izbîndă a frumuseții și a bogăției spirituale. Mai multe despre frumusețea comportării aflăm din cartea „**Frumusețea comportării**” (București : Ed. științifică, 1966) de Ileana Iuga. „Conduita frumoasă este conformarea cu demnitatea omului în ceea ce natura lui diferă de a celorlalte viețuitoare...” (Cicero).

Următorul volum nu este un simplu cod al bunelor maniere, ci o carte în

care se vorbește cu mult umor despre situații în care nimerim zilnic. **„Politețea de zi cu zi : respectul pe care ni-l datorăm unii altora”**(București : Curtea Veche, 2002) de Donald McCullough.

Regulile sînt un simplu mijloc de comunicare care ne ajută să ne înțelegem cu semenii noștri. Gesturile mărunte fac cît o mie de cuvinte. Cum să te porți într-o situație? Și, mai ales, de ce să te porți astfel? Sinceritatea cuceritoare a acestei cărți poate oferi toate răspunsurile. În situații firești , jenante, bizare sau năstrușnice , **politețea** poate să ne scoată din impas . Spuneți „vă rog” „mulțumesc”. Nu întîrziati. Respectați-i pe cei mai în vîrstă. Nu glumiți pe socoteala altora.ș.a.

Are perfectă dreptate autoarea cărții **„Elemente de protocol”**(Lumina Lex, 2000) Verginia Vedinaș, că omul învață să fie om din cărți, că dincolo de adevărul pe care-l află din cărți, de la alții, adevărul este în el însuși. **Dacă nu este acolo, în interiorul ființei sale, nu-l va afla nici în zece biblioteci.**

În **„Elemente de protocol”** sînt conturate principiile și ideile generale care ar ghida pe indivizi în evoluția lor profesională, umană, socială.

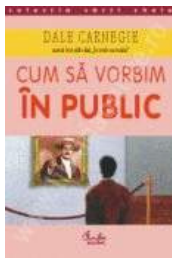
Protocolul poate fi definit ca **totalitatea regulilor de conduită ce trebuie respectate** zi de zi, acasă și în **societate**. Totul despre regulile de conduită în societate: ținuta fizică, ținută vestimentară, salutul, prezentarea, conversația, comportarea în viața zilnică, chiar și cîteva sugestii de meniuri aflăm din cartea **„Reguli de protocol și comportare în societate”** de N. Frâncu (București : Știința, 1973).

Unii critici consideră, că lucrarea **„Codul bunelor maniere în afaceri : avantajul competitiv al profesionistului de azi”** de Ann Marie Sabath (București : Ed. Vremea, 2000) ar trebui să fie utilizată ca un cod de comportament la birou, deoarece aici omul de afaceri, aflat la început de carieră, va găsi răspuns la multe întrebări: Cum să facă o primă impresie pozitivă, salutul și prezentarea, arta conversației în afaceri, bunele maniere la telefon, la recepții ș.a.

Nu-i așa că emoțiile dinaintea unui examen, a unui interviu sau a unei întîlniri importante se transformă, de cele mai multe ori, în teamă? „Puterea de afirmare a personalității, inclusiv prin ceea ce spuneți, este esențială pentru reușita dumneavoastră”, afirmă Dale Carnegie.

„Cum să vorbim în public” (București : Curtea Veche, 2000) de Dale Carnegie este un manual despre discursul de orice fel. Autorul propune metode, tehnici practice și sugestii care, odată însușite, își vor face efectul.

Există monedă europeană, fotbal european, meteorologia europeană. Este firesc să existe și un cod comun al bunelor maniere. Un cod european al bunelor maniere trebuie să folosească un limbaj clar – un ghid util pentru a ne putea comporta civilizată atît în România, cît și în Italia, Franța, Germania, Grecia..., oriunde în Europa.

Volumul **„Bunele maniere în Europa : Ghid al comportamentului civilizată”** (București : Ed. Runa, 2005) de Grazia Valci este compus din mai multe capitole(13):

Evenimente din viața personală, în societate, stilul, simbolurile, ospitalitatea, Internetul și factorul social, bunele manere și ecologia.

Din capitolul „Bunele maniere și ecologia” învățăm cu toții să ne respectăm planeta cu multă seriozitate și într-un mod concret, nu numai în vorbe. Să nu poluăm mediul înconjurător cu zgomotul asurzitor al traficului, să nu-l otrăvim cu smogul și să nu-l lășăm niciodată lipsit de apărare. Este propus „**Decalogul pentru protejarea mediului**”: nu claxonați îndelung, nu aruncați gunoaiile la întâmplare, nu tăiați copacii la întâmplare și **Buna administrare a resurselor naturale**. „Omul este dator să trăiască frumos atît pentru sine cît și pentru alții.” Iubirea și patima pot să zboare, dar bunavoința va triumfa întotdeauna, spunea Goethe.

În orice situație purtați-vă așa cum ați vrea să se comporte și alții față de Dumneavoastră. „Purtarea fiecăruia e ceea ce face din el inima și inteligența pe care le are” (B. Gracian).

Toate cărțile care vizează bunele maniere aflate pe rafturile bibliotecii noastre vă vor fi buni consilieri în a vă cultiva un comportament onorabil și demn de un om civilizată al secolului XXI.

Bibliografia:

1. **Carnegie, Dale de.** Cum să vorbim în public. București : Curtea Veche, 2000. 187 p. ISBN 973-8120-24-1.
2. **Châtelet, Sylvie-Anne de.** Ghidul bunelor maniere. București : Ed. Niculescu, 2004. 157 p. ISBN 973-568-504-3.
3. **Châtelet, Sylvie-Anne de.** Ghidul bunelor maniere. București : Ed. Niculescu, 2007. 157 p. ISBN 978-973-748-131-3.
4. **Drăgan, Ion.** Educația noastră cea de toate zilele. Timișoara : Ed. Eurobit, 1992. 448 p. ISBN 973-95609-5-4.
5. **Frâncu, N.** Reguli de protocol și comportare în societate. București : Știința, 1973. p.149. ISBN 973-588-248-5.
6. **Gigă, Mihaela.** Cei șapte ani de acasă : codul bunelor maniere pentru copii. București, 1999. 96 p. ISBN 5-7027-0949-7.
7. **Iuga, Ileana.** Frumusețea comportării. București : Ed. științifică, 1966. 79 p.
8. **Mareș, Nicolae.** ABC-ul comportării civilizate. Ch. : Ed. Universitas, 1992. 72 p. ISBN 5-362-00839-0.
9. **Marinescu, Aurelia.** Codul bunelor maniere astăzi. București : Humanitas, 2005. 326 p. ISBN 973-50-1019-4.
10. **McCullough, Donald.** Politețea de zi cu zi : respectul pe care ni-l datorăm unii altora. București : Curtea Veche, 2002. 264 p. ISBN 973-8356-10-5.
11. **Miron, Iurie.** Bunele maniere. Ch. : Lyceum, 2009. 96 p. ISBN 978-9975-9794-1-2.
12. **Munteanu, Mircea.** Maniere, modă și...manele. Pitești : Ed. Carminis, 2003.

FILMUL COLECȚIEI

- 175 p. ISBN 973-8418-21-6.
13. **Post, Peggy.** Codul bunelor maniere : În 3 vol. București : Ed. Antet. Vol. 1-3
  14. **Sabath, Ann Marie.** Codul bunelor maniere în afaceri : avantajul competitiv al profesionistului de azi. București : Ed. Vremea, 2000. 175 p. ISBN 973-9423-35-3.
  15. **Valci, Grazia.** Bunele maniere în Europa : Ghid al comportamentului civilizat. București : Ed. Runa, 2005. 199 p. ISBN 973-86877-3-X.
  16. **Vedinaș, Virginia.** Elemente de protocol. Ch. : Lumina Lex, 2000. 271 p. ISBN 973-588-248-5
  17. www.maniere.go.ro
  18. www.afla.ro
  19. www.coresi.net
  20. www.bunemaniere.ablog.ro
  21. www.manners.ru
  22. www.etiket.ru
  23. faglife.ru
  24. www.Knigge.ru
  25. www.nanya.ru
  26. www.youtube.com

SĂ TRĂIM FĂRĂ VIOLENȚĂ

Angela HĂBĂȘESCU, bibliotecar principal
serviciul Comunicarea Colecțiilor

„Non-violența conduce la cea mai înaltă moralitate, care reprezintă ținta evoluției, pînă nu ne oprim din rănirea tuturor ființelor vii, sîntem încă sălbatici”
Thomas Alva Edison

În luna noiembrie, în cadrul săptămîinii Tineretului, în sala de lectură Nr.3 (Științe reale, naturale, ecologie, pedagogie, psihologie, artă) a Bibliotecii Științifice Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, a fost vernisată expoziția cu genericul *Să trăim fără violență*. Scopul li-a fost de a populariza colecția Bibliotecii, de a informa utilizatorii despre efectele negative ale violenței - problemă din ce în ce mai prezentă și mediatizată în societatea noastră.

Termenul de „violență” provine din latinescul *vis*, ce înseamnă „forță”, adică folosirea puterii, a dominării fizice și psihice asupra celuilalt. Violența este, înainte de toate, un abuz al unor comportamente normale social, cum ar fi abuzul de putere, de forță, de încredere: violență fizică, verbală, directă sau indirectă, bătăile, torturile, împingerile, rănille, discriminările sau „glumele” pe teme sexuale ori etnice. Aceste lucruri sînt foarte neplăcute pentru un copil sau adolescent care abia începe să-și trăiască viața.

În Republica Moldova există legi care protejează copiii de violență. Printre acestea se numără și *Convenția cu privire la drepturile copilului*, adoptată de Adunarea Generală a ONU la 20 noiembrie 1989. Este o lucrare ce cuprinde legi privind drepturile copiilor care îi tratează pe toți într-un mod egal, astfel ca nimeni să nu fie jignit, respins, înlăturat.

Un volum de referință pentru aplicarea legilor, politicilor și practicilor vizînd promovarea și protejarea drepturilor copilului este și *Ghidul de aplicare practică a Convenției cu privire la drepturile copilului*. Ch. : Ed. Cartier, 2001. La 4-5 aprilie 2005 la Monaco, la cel de-al treilea Summit al Consiliului Europei de la Varșovia, a fost lansat programul „Să construim o Europă pentru și cu copiii” pe o perioadă de trei ani, care a avut drept

obiectiv includerea pe agendă a drepturilor copiilor și implicarea lor în procesul de elaborare a politicilor, precum și identificarea modalităților de stopare a violenței față de copii. Informații suplimentare găsim în lucrarea „*Șapte argumente pentru a construi o Europă pentru și cu copiii*”. Ch. : Ed. Consiliul Europei, 2006.

Se cunosc mai multe tipuri de violență:

- violență fizică – contacte fizice dureroase,
- violență sexuală – comentarii degradante la adresa femeii, copilului,
- violență psihologică – amenințări, intimidări,
- violență economică – scăderea resurselor și a autonomiei victimei,
- violență socială – izolarea victimei și lipsirea ei de suport social.

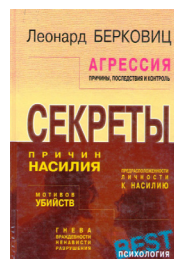

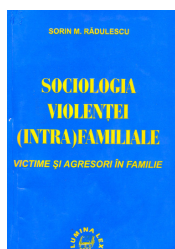
Despre natura agresivității și comportamentul antisocial aflăm informații utile în lucrarea profesorului Catedrei de Sociologie a Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca Petru Iluț *Valori, atitudini și comportamente sociale. Teme actuale de psihosociologie*. București : Ed. Polirom, 2004. Autorul reușește o necesară aducere la zi a principalelor concepții actuale, din țară sau străinătate, despre grupuri și mulțimi neorganizate, despre dragoste, prietenie și violență, despre reprezentările și stereotipurile sociale. Diferențe

mari de criminalitate sau de alte comportamente antisociale există și în interiorul unei țări sau culturi. Disparitățile de avere și posibilități de trai sînt concentrate și acut trăite în marile aglomerări urbane. Cartierele periferice, centrele orașelor sînt zone unde cultura sărăciei este paralelă cu cea a violenței, altfel spus, cîștigarea existenței și, eventual, a unui trai mai bun prin mijloace ilegale și agresive funcționează ca standard de viață.

Toate aceste probleme sînt abordate în lucrările lui Dan Crăciun *Psihologie socială*. București : Ed. ASE, 2005, monografiile lui Leonard Bercoviț *Агрессия: причины, последствия и контроль*. СПб. : Прайм - ЕВРОЗНАК, 2002, Konrad Lorentz *Агрессия (так называемое „зло“)*. СПб. : Амфора, 2001, în volumul semnat de un grup de autori, coordonator fiind Ioan Neacșu, *Copilăria la periferia orașelor. Provocări și riscuri*. București : Ed. Universitară, 2008. Această lucrare a fost realizată ca urmare a desfășurării lucrărilor Simpozionului Internațional „COPIILĂRIA LA PERIFERIA ORAȘELOR – provocări și riscuri”, septembrie 2007, București, sub egida Ministerului Educației și cercetării. Provocările și riscurile copilăriei la periferia orașelor reprezintă un spațiu de cercetare și de acțiune pentru sociologi, nu numai pentru că aici este nevoie de intervenție permanentă, cercetări, ci și pentru că în aceste medii sociale se dezvoltă atitudini și comportamente contradictorii – agresivitate, indiferență, violență, frică, repulsie față de școală, hoție ca alternativă la munca cinstită, consum de droguri etc.

Violența asupra copiilor este larg răspândită și în Moldova. O întîlnim acolo, unde ar trebui să fie armonie și înțelegere, adică în familie și chiar în școală. Violență

în familie este orice act vătămător, fizic sau emoțional, care are loc între membrii unei familii. Abuzul în interiorul unei familii poate lua multe forme: abuzul verbal, refuzul accesului la resurse financiare, izolarea de prieteni și familie, amenințări și atacuri care în unele cazuri pot duce la moartea unuia dintre parteneri. În prezent amploarea violenței în familie, este una dintre cele mai grave probleme sociale cu care se confruntă societățile contemporane, inclusiv Moldova. Cuprinzând toate formele de agresiune care se exercită în cadrul căminului (maltratarea partenerului sau a partenerului de cuplu, abuzul contra copiilor, părinților, bătrânilor sau altor rude etc.), această formă largă de violență se adaugă valului de agresiuni exercitate în afara familiei, contribuind, astfel, la generalizarea unui climat social dominat de teamă și conflict.

Studiile UNICEF arată că 25% din copii sînt bătuți de propriii părinți, 13% sînt pedepsiți pe cale violentă de profesori, iar 10% au fost abuzați sexual. Dacă ar fi să adunăm împreună toți copiii – victime ale violenței, ei ar completa mai mult de jumătate din școlile din Moldova.

Lucrările Nataliei Dinu *Bătaia părintească înseamnă violență : Ghid pentru profesioniști*. Ch. : Ed. UNICEF, 2006 (varianta română și rusă), a lui Sorin M. Rădulescu *Sociologia violenței (intra) familiale. Victime și agresori în familie*. București: Ed. Lumina Lex, 2001, Valentinei Bodrug-Lungu, Ludmillei Zmuncilă *Violența domestică: strategii de prevenire și combatere*. Ch., 2007, Nadejdei Macari *Soluții practice și legale pentru victimele violenței în familie*. Ch., 2008, Sherri L. Schornstein *Violența domestică și asistența medicală*. Ch. : Ed. Epigraf SRL, 2003 etc. își propun o cunoaștere mai amănunțită și mai adecvată a acestei forme specifice de violență pentru a asigura un climat de securitate în familie.

În lucrarea Cristinei Neamțu *Devianța școlară. Ghid de intervenție în cazul problemelor de comportament ale elevilor*. București : Ed. Polirom, 2003 este abordat aspectul cauzalității devianței școlare, analizei unor forme particulare ale devianței școlare. O atenție specială este acordată violenței în școală, ce este o expresie a violenței din societate. Când violența se produce în școală, ea conduce însă și la alte consecințe decît violența din societate: alături de prejudicii, victimizare, uneori moarte, violența din școală reduce șansele elevilor de a beneficia de o educație de bună calitate, de a-și dezvolta personalitatea pe deplin.

Biblioteca reprezintă o importantă resursă culturală capabilă să-i scoată pe tineri de sub influența străzii, să le reorienteze energiile spre studiu și reflecție. În sălile de lectură tinerii descoperă tihna reculegerii spirituale și invitația de a păși în lumea valorilor autentice, avînd ocazia să-și modeleze nu numai spiritul, dar și caracterul. Biblioteca va rămîne pentru fiecare o călăuză de preț în lumina culturii și

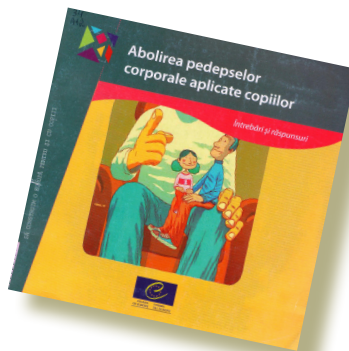

FILMUL COLECȚIEI

a științei, va facilita formarea universului de cultură și cunoaștere a adolescenților.

Bibliografie consultată:

1. **Crăciun, Dan.** Psihologie socială. București : Ed. ASE, 2005. 432 p.
2. **Copilul maltratată: intervenții multidisciplinare.** Ch. : Ed. „Casa Imago” SRL, 2007. 288 p.
3. **Iluț, Petru.** Valori, atitudini și comportamente sociale. Teme actuale de psihosociologie. București: Ed. Polirom, 2004. 254 p.
4. **Kalfotnic, Marin.** Despre expozițiile on-line. In: *Biblioteconomie*, 2002, nr. 3, p. 64-69.
5. **Neacșu, Ioan.** Copilăria la periferia orașelor. Provocări și riscuri. București : Ed. Universitară, 2008. 537 p.
6. **Rădulescu, Sorin M.** Sociologia violenței (intra)familiale. Victime și agresori în familie. București : Ed. Lumina Lex, 2001. 351 p.
7. **Violența față de copii în Republica Moldova.** Raport asupra studiului. Ch. : [S. n.], 2007. 72 p.

DE CE INDICII STATISTICI: STUDIU COMPARATIV 2006 – 2010

Ludmila RĂILEANU, *sef serviciu*
Liliana IAVORSCHI, *bibliotecar principal*
serviciul Comunicarea Colecțiilor

Datele statistice sînt cerințe incontestabile / elemente fundamentale pentru constituirea unei imagini clare asupra activității unei biblioteci, serviciu, oficiu într-o perioadă anumită de timp. Colectarea datelor statistice și a altor tipuri de date ce descriu activitatea bibliotecii și analiza acestor date în scopul evaluării performanței, ne permit a compara ceea ce face biblioteca cu ceea ce trebuie să facă (misiune) și cu ceea ce vrea să realizeze (scopuri). Fără datele statistice este de neconceput măsurarea performanțelor, monitorizarea progresului, constatarea stagnării, elaborarea strategiilor.

Statistica de bibliotecă are următoarele obiective:

- să monitorizeze rezultatele operaționale comparativ cu standardele și datele organizațiilor similare;
- să monitorizeze în timp tendințele și rezultatele inovațiilor;
- să furnizeze o bază de start pentru planificarea, luarea de decizii, îmbunătățirea calității serviciilor, feed-back-ul rezultatelor;
- să demonstreze valoarea serviciilor oferite de bibliotecă și obținute de utilizatori, incluzînd valoarea potențială pentru utilizatorii din generațiile viitoare;
- să informeze organizațiile locale și naționale care au rolul de a sprijini, finanța și monitoriza bibliotecile.

În acest context ne-am propus realizarea studiului comparativ pe perioada anilor 2006 - 2010 referindu-ne nemijlocit la indicii statistici, și anume, la utilizatori înscrși, utilizatori reali, intrări, împrumuturi, achiziții, expoziții informative, tematice la Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți.

Utilizarea și utilizatorii Bibliotecii

Comunicarea documentelor și a resurselor electronice are loc prin 16 puncte de acces public: 4 săli de împrumut, 12 săli de lectură, inclusiv: Colecția CD al ONU, Punctul de Informare al Biroului Consiliului Europei în Republica Moldova, Biblioteca Depozitară Regională a Băncii Mondiale, Colecția Institutului Cultural Român, Punctul de Informare al NATO.

Utilizatori înscrși / reali

Serviciile infobibliotecare sînt oferite tuturor categoriilor de utilizatori: studenți, liceeni, cadre didactice, utilizatori externi, în dependență de numărul de

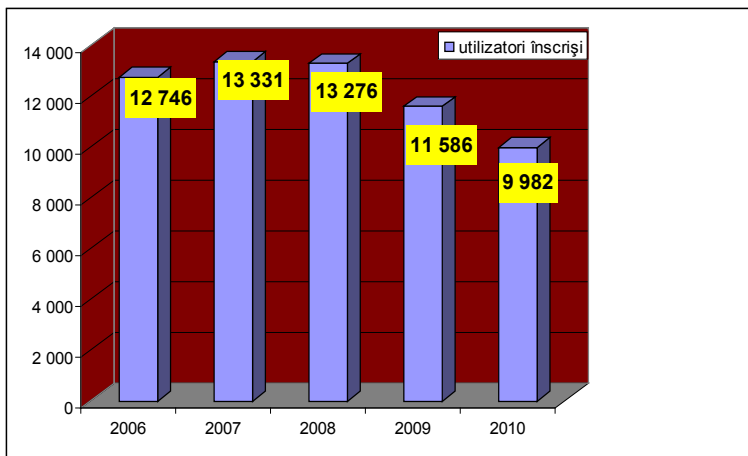

utilizatori înscriși.

Pe parcursul a cinci ani de activitate se observă o scădere esențială a utilizatorilor înscriși, ceea ce se poate explica, în primul, rând prin reducerea numărului de studenți admiși la facultate. S-a micșorat numărul de grupe la facultățile de Limbi și Literaturi Străine, Economie, Drept, iar în anul 2009 n-a fost admitere la Colegiul și Liceul „Ion Creangă”.

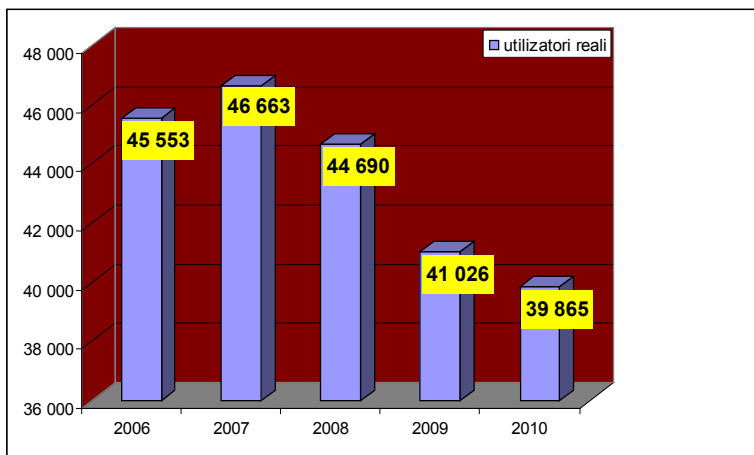
Scade numărul utilizatorilor înscriși de la 13 276 în 2008, la 11 586 în 2009, cu 1 690 mai puțin, și 9 982 în 2010, cu 1 604 mai puțin decât în anul 2009.

Utilizatori înscriși

În scădere sînt și utilizatorii reali, de la 45 553 în anul 2006, la 39 865 în 2010, cu 5 865 mai puțin, motivele fiind cele menționate mai sus.

Utilizatori reali

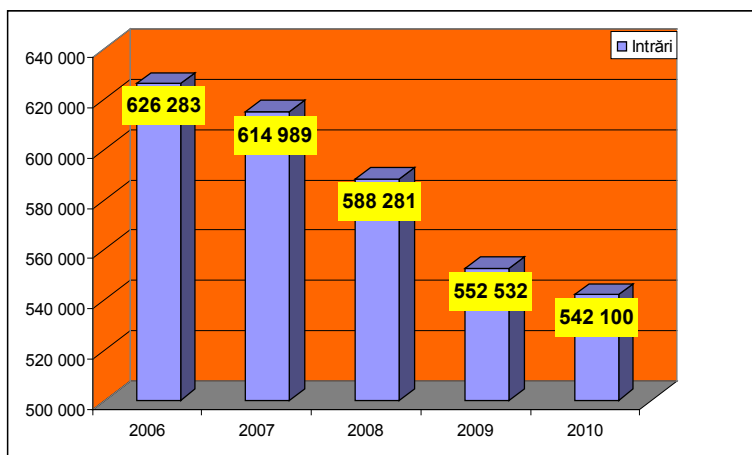

Intrări

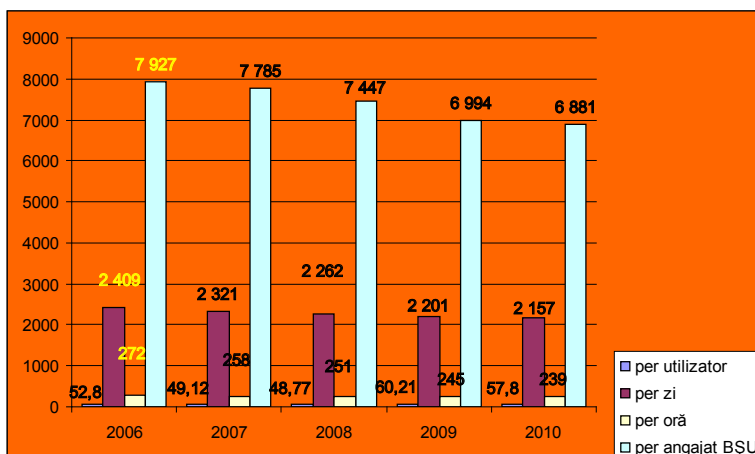
Indicatorul relevant de utilitate al bibliotecii îl constituie **Intrările**. În anul 2006 acest indicator era de 626 283 intrări, iar în 2010 cu 84 183 mai puțin, constituind numai 542 100.

Dinamica Intrărilor : anii 2006 – 2010

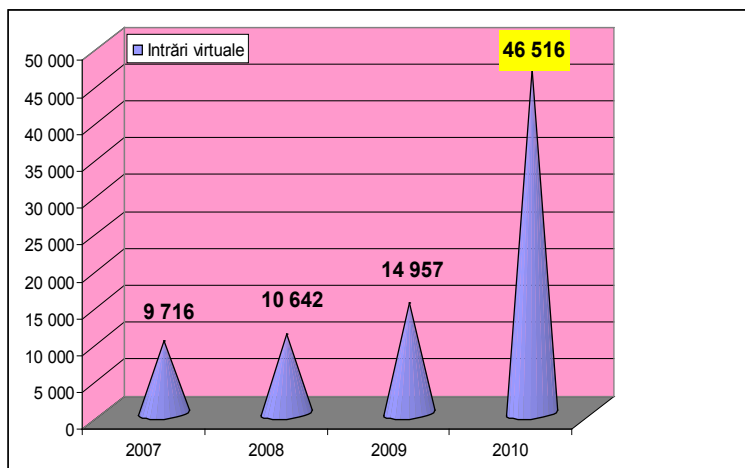
În acești ani s-au constatat intrări:

- **2006 per zi 2 409; per oră 272; per angajat 7 927**
- 2007 per zi 2 321; per oră 258; per angajat 7 785
- 2008 per zi 2 262; per oră 251; per angajat 7 447
- 2009 per zi 2 201; per oră 245; per angajat 6 994
- 2010 per zi **2 157; per oră 239; per angajat 6 881**

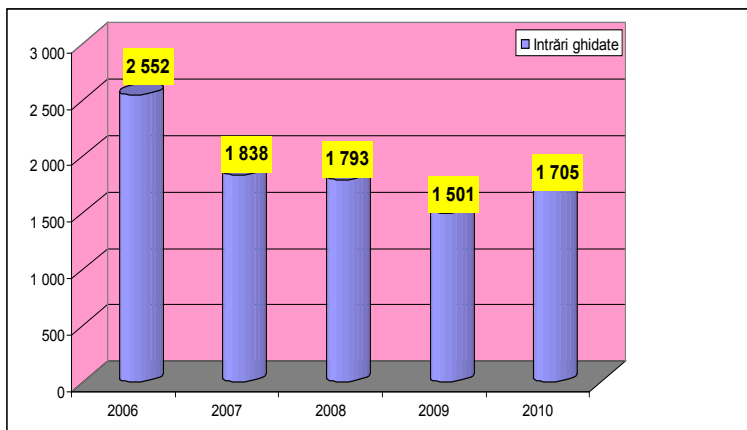
Pe parcursul anilor 2007 – 2010 a fost asigurată actualizarea paginii Web. Utilizatorii au acces la expozițiile tematice virtuale, expozițiile achizițiilor recente, activitățile științifico-culturale, publicațiile Bibliotecii, revistele universitarilor bălțeni, pagina utilizatorului.

Dinamica vizitelor virtuale pe pagina Web (anii 2007 – 2010)

Procesul de formare a utilizatorilor în Biblioteca Științifică începe cu Programul Noul Utilizator, care are drept scop integrarea studenților în comunitatea utilizatorilor; orientarea lor spre folosirea corectă a serviciilor Bibliotecii; promovarea imaginii Bibliotecii prin serviciile și colecțiile ei. În acest sens, în fiecare an în lunile septembrie-octombrie se întreprind un șir de acțiuni printre care și ture prin spațiile Bibliotecii.

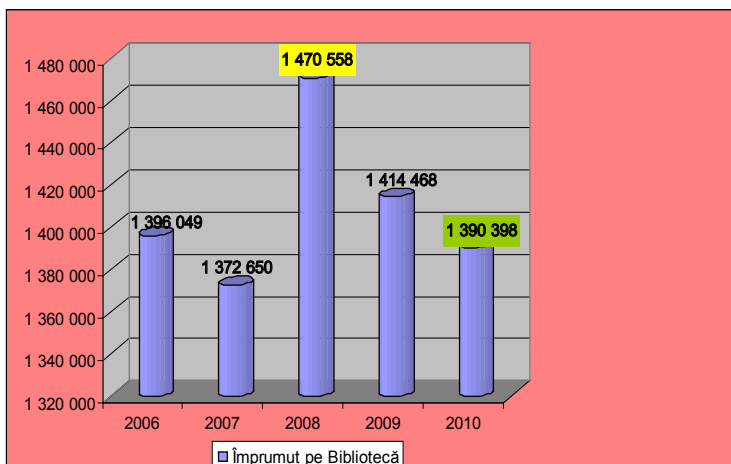
Dinamica intrărilor ghidate pentru studenții anului I și compensator Programul Noul Utilizator al Bibliotecii : anii 2006 – 2010

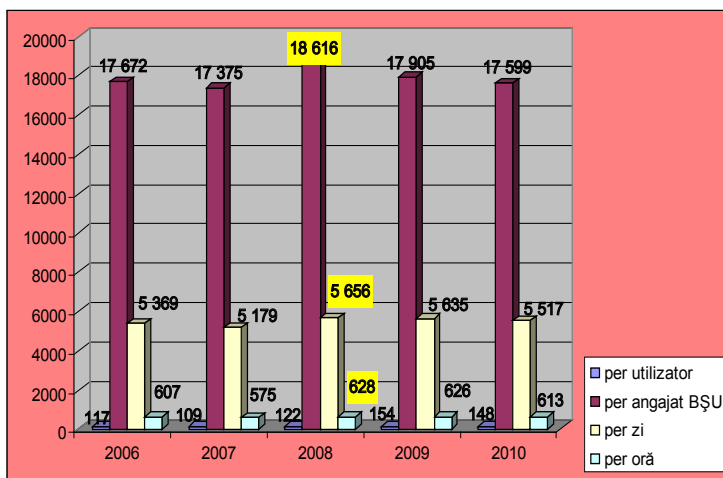
Împrumuturi

Conform studiului efectuat pe 5 ani de zile, numărul împrumuturilor a crescut în anul 2008 (1 470 558) și se află în scădere în 2010 (1 390 398).

Împrumutul documentelor:

- 2006 per utilizator 117; per angajat -17 672; per zi 5 369; per oră 607
- 2007 per utilizator 109; per angajat -17 375; per zi 5 179; per oră 575
- 2008 per utilizator 122; per angajat -18 616; per zi 5 656; per oră 628
- 2009 per utilizator 154; per angajat -17 905; per zi 5 835; per oră 626
- 2010 per utilizator 148; per angajat -17 599; per zi 5 517; per oră 613

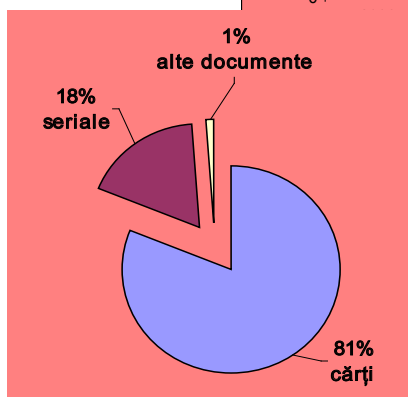
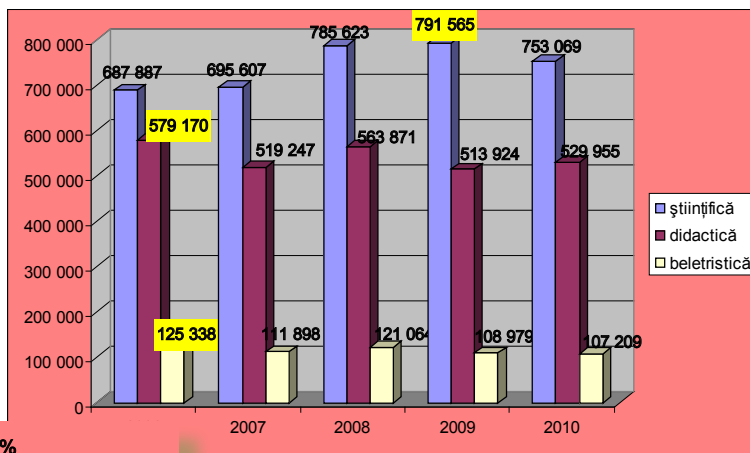
FORMARE PROFESIONALĂ

Rata de circulație a colecțiilor fiind următoarea:

- 2006 – 1,53
- 2007 – 1,66
- 2008 – 1,77
- 2009 – 1,56
- 2010 – 1,61

Dinamica împrumuturilor după tip document:

anul	Doc. științifice	Doc. didactice	Beletristică
2006	687 887	579 170	125 338
2007	695 607	519 247	118 898
2008	785 623	563 871	121 064
2009	791 565	513 924	108 979
2010	753 069	529 955	107 209

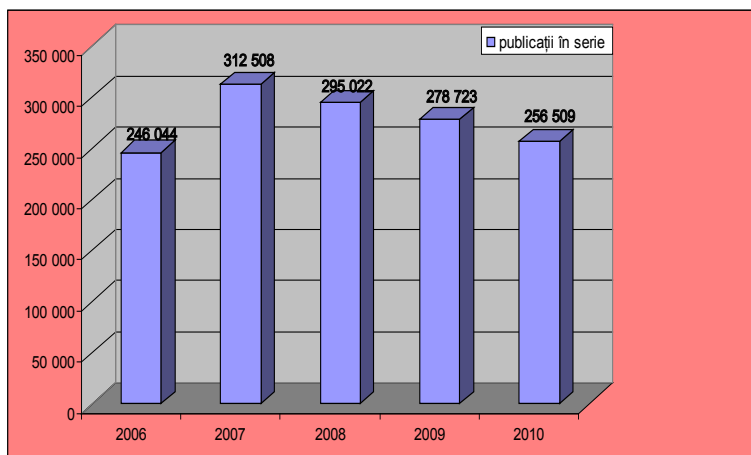
După categoria documentelor împrumutate, în toți acești cinci ani, cartea ocupă un loc corespunzător ponderii pe care o are în totalul colecțiilor Bibliotecii, și anume, 81%, urmată de publicațiile seriale 18% din împrumutul total.

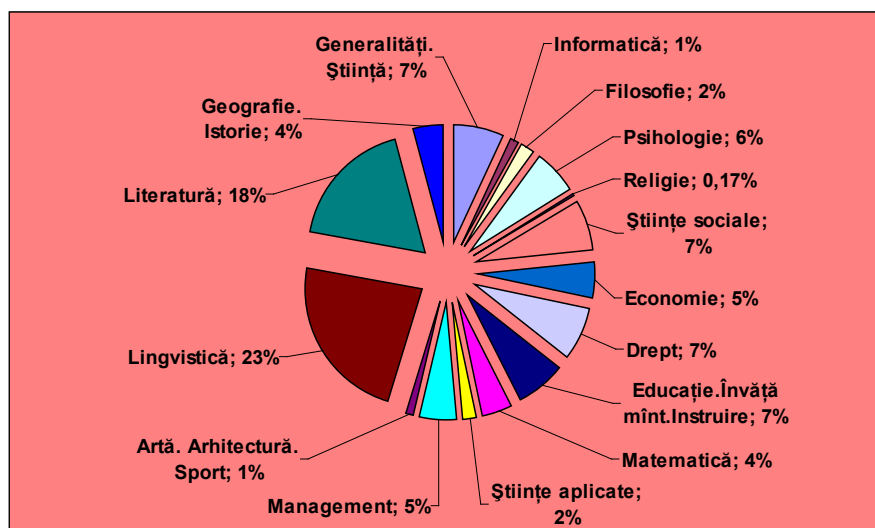

Publicații în serie consultate:

- 2006 - 295 022 (18 % din împrumutul total)
- **2007 - 312 508 (22 % din împrumutul total)**
- 2008 - 295 022 (20 % din împrumutul total)
- 2009 - 278 723 (20 % din împrumutul total)
- 2010 - 256 509 (19 % din împrumutul total)

Analiza împrumuturilor după categorii de documente, după conținut, reprezintă un tablou veridic al preferințelor și necesităților de lectură și informare ale utilizatorilor. În ceea ce privește conținutul lecturii, 22% din documentele consultate au fost din domeniul lingvisticii, iar ponderea cea mai mică a revenit istoriei (4%).

Aceste cifre ne vorbesc numai de împrumuturile tradiționale, ceea ce nu putem spune la moment de împrumuturile electronice, avînd numai cifra paginilor imprimate 55 941. În acest sens, colegii din Centrul Informatizare vor iniția un program special de evidență statistică a împrumuturilor electronice.

Achiziții

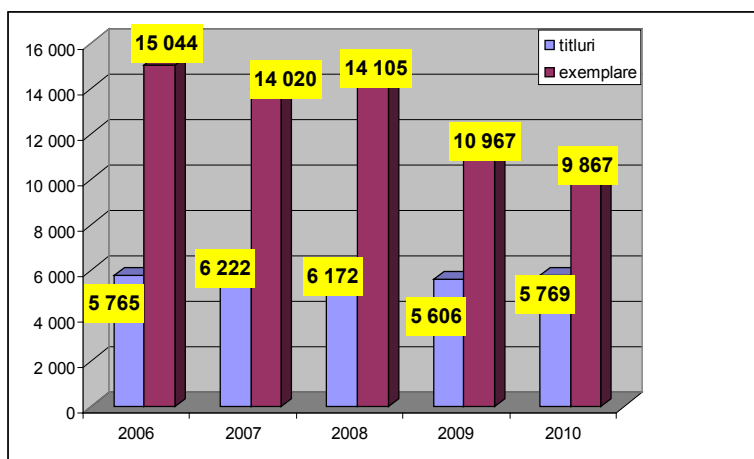
La 01.01.2011 Colecția Bibliotecii constituie **1 015 459** de documente în **274 864** titluri în **42** de limbi ale lumii. Ele reflectă diversitatea și bogăția patrimoniului academic: cărți, publicații în serie, documente de muzică tipărită, manuscrise, documente grafice, audiovizuale, electronice.

Colecțiile sînt completate anual prin achiziții contraplată, Depozitul legal, schimb interbibliotecar, donații. În ultimii ani s-au constituit colecții prețioase de documente:

- a fost reorganizată Colecția Universitaria;
- colecția Carte cu autograf;
- colecția Depozit Legal;
- colecția Universitaria.

Pe parcursul anilor 2006 - 2010 Colecțiile Bibliotecii au fost completate cu 29 534 titluri documente în 64 003 exemplare.

Dinamica achizițiilor : anii 2006 - 2010

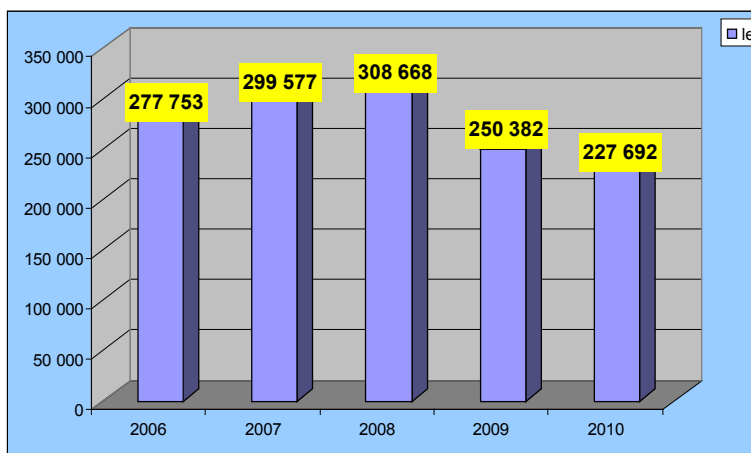
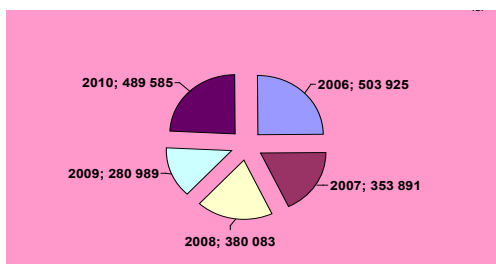
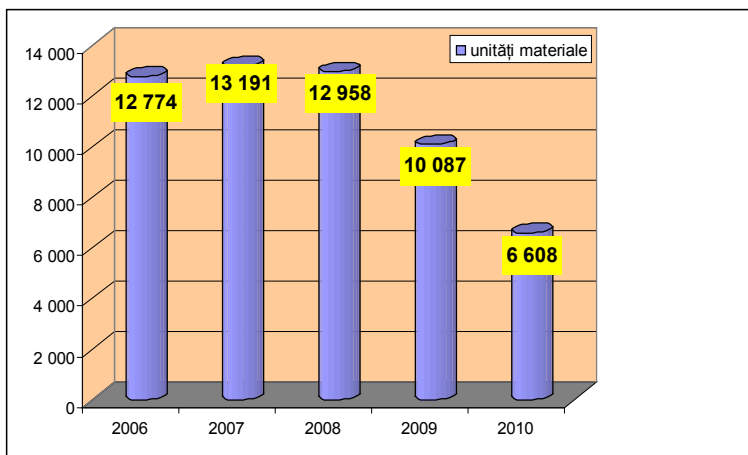

O sursă importantă de completare o alcătuiesc donațiile. În acești cinci ani, fondurile Bibliotecii s-au îmbogățit cu documente de unicat, cu publicații de valoare deosebită, venite din colecții personale, instituții și organizații din țară și de peste hotare, constituind 55 618 unități materiale în valoare de 2 008 473, 38 lei, pe cînd resursele financiare alocate de Universitate în acești cinci ani, constituie numai 1 364 072.

Dinamica donațiilor : anii 2006 – 2010

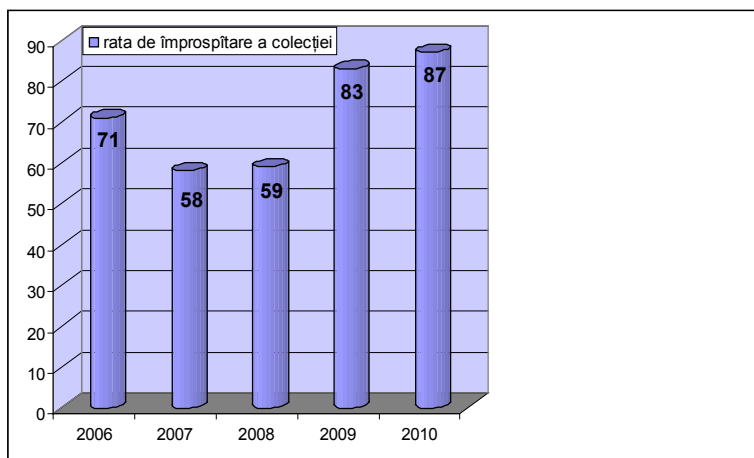

Rata de împrăspătare a colecției. Scopul acestui măsurător este de a arăta rata la care stocul este împrăspătat sau înlocuit prin completarea cu cărți noi.

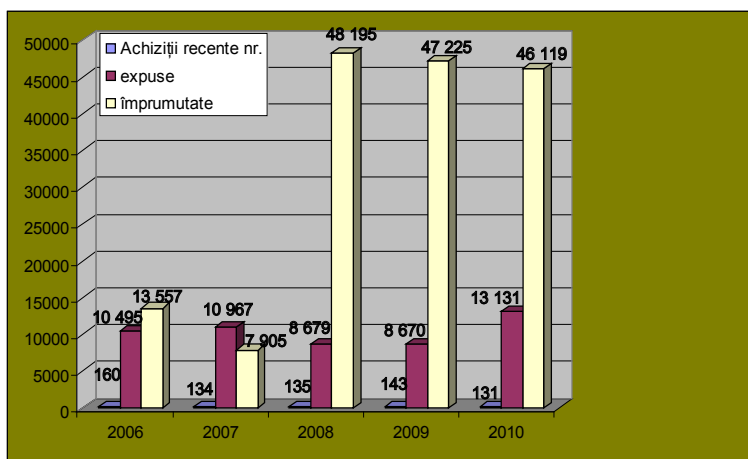
FORMARE PROFESIONALĂ

Acest indicator este foarte important pentru imaginea de ansamblu a actualității colecției deținute. Cu cât cifra corespunzătoare acestui indicator este mai mare, cu atât colecția este mai învechită. Chiar fără a calcula acest indicator, știm cu toții foarte bine că bibliotecile din Moldova dețin numeroase documente apărute cu mult timp în urmă, ceea ce face ca rata de viață a stocului să depășească durata de viață a colecțiilor bibliotecilor europene, care se schimbă integral odată la **10 ani**.

Expoziția Achiziții recente

În perioada anilor 2006-2010, în spațiile expoziționale ale Bibliotecii au fost expuse 703 expoziții **Achiziții recente**, expuse 51 942, împrumutate 163 001 documente, circulația fiind de 3,14.

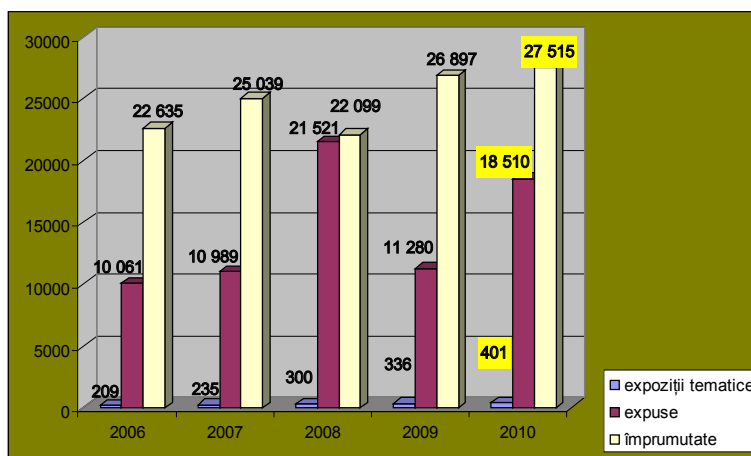

Expoziții tematice

Una din misiunile de bază ale BȘU este valorificarea colecțiilor sale prin organizarea expozițiilor tematice. Acești ani au marcat un număr considerabil de expoziții tematice 1 481, expuse 72 361, împrumutate 99 210, circulația 1,37.

Așa dar, analiza indicilor statistici constă în capacitatea de a evidenția probleme și realizări particulare și a cuantifica semnificația lor. Statisticile, avînd un caracter esențialmente istoric, pot să dea informații doar după derularea evenimentelor. Totuși planurile de viitor trebuie pornite de pe o bază statistică solidă.

PERIODICELE ȘI CATALOGAREA LOR CAZUL BIBLIOTECII ȘTIINȚIFICE UNIVERSITARE

Lina CRUGLOV, bibliotecar
serviciul Catalogare / Indexare

Periodicele fac parte din publicațiile în serie, care reprezintă o importantă sursă de informare și cunoaștere pentru toate categoriile de utilizatori. Nevoia continuă de știri, de informații în toate domeniile și în lumea științifică a dus la dezvoltarea continuă a comunicării media și a comunicării științifice.

Publicațiile în serie, ca și celelalte documente de bibliotecă, se disting prin caracteristicile lor speciale, care le fac să fie principalul instrument de difuzare a informației științifice. Noutatea este dată de frecvența actualizării informațiilor. Pentru documentele în serie, actualizarea se poate face la intervale foarte scurte de timp (zilnic în cazul ziarelor), astfel, cititorul cu nevoi precise de informare va găsi informația potrivită mai rapid decât într-o publicație monografică. De asemenea, publicațiile în serie sînt prima sursă de informare despre un subiect sau despre evoluția unui domeniu sau fenomen.

Conform standardului național SM ISO 2789:2009 *Statistici internaționale de bibliotecă*, publicația în serie este un document în formă tipărită sau nu, publicat în fascicule succesive, avînd, de obicei, o ordine numerică sau cronologică, pe o perioadă care nu este definită, indiferent de periodicitatea acestuia.

Descrierea bibliografică a publicațiilor în serie se face conform standardului interstatal *ГОСТ 7.1-2003 Библиографическая запись. Библиографическое описание: Общие требования и правила составления*.

ISSN este un cod standard internațional ce permite identificarea tuturor publicațiilor seriale indiferent de țara în care sînt editate, de limba publicației sau de alfabetul utilizat. Acest cod numeric este utilizat doar pentru identificarea unei publicații în serie și se atribuie tuturor publicațiilor în serie care sînt deja editate, se editează sau sînt în curs de apariție.

După clasificarea IFLA publicațiile în serie se impart în:

- a) **autentice** (reviste, ziare, reviste de specialitate, diferite serii, anuare, lucrări ale conferințelor);
- b) **non-seriale** (seriale temporare, pseudo-seriale, prolongări).

Revista – o publicație în serie ce apare la intervale regulate, mai frecvent decât

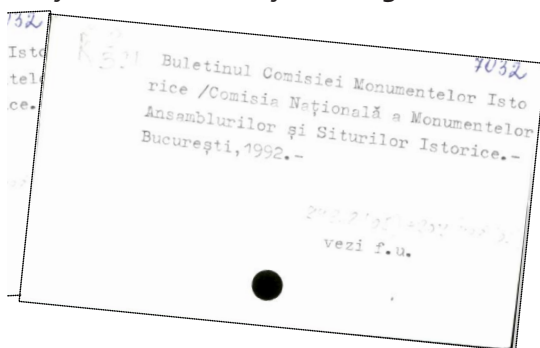
un anuar și mai puțin frecvent decât un bisăptămînal în care materialele prezentate se caracterizează printr-o varietate de conținuturi și autori (atît în interiorul articolului cît și de la un articol la altul). Frecvența unei reviste poate fi: bisăptămînală (cu o apariție la două săptămîni), lunară, bilunară, trimestrială, semestrială (apare de două ori pe an).

Ziarul – o publicație în serie care conține informații generale sau speciale despre evenimentele curente, părțile individuale ale căreia sînt rînduite cronologic, numerotate și care apare, de obicei, cel puțin o dată pe săptămîină.

În această lucrare ne vom referi la aspectele privind catalogarea revistelor și a ziarelor, achiziționate de Biblioteca universitară bălțeană.

La 01.01.2011, Colecția Bibliotecii Științifice constituie 1 015 459 documente, dintre care **152 257** sînt periodice (aproximativ 15 % din volumul total de documente). La începutul activității Bibliotecii periodicele au fost prelucrate la fel ca și cărțile. Ele erau înregistrate în cataloage (fișe) scrise de mînă, tipărite la mașina de dactilografiat, apoi imprimate din Modulul de Catalogare în sistemul TinLib.

Exemple de fișe scrise de mînă și dactilografiate la mașină:

La începutul anilor `90 ai secolului trecut s-a început procesul de informatizare în baza formatului MARC, care acoperea parțial funcțiile specifice ale Bibliotecii, printre care și catalogarea. Astfel se punea temelia *Catalogului electronic*. Mai tîrziu se va beneficia de o versiune avansată a formatului MARC, într-o rețea locală în bibliotecă. Cu aplicarea Modulului Catalogare se creează o bază de date de 101 822 informații, inclusiv, baza de date *Publicații în serie*.

Datorită Proiectului de automatizare a bibliotecii, susținut de Fundația SOROS - Moldova și Budapesta, instituția se înscrie printre primele biblioteci din Moldova cu hardware și software TINLIB – versiunea 280, mai apoi TINLIB – versiunea 300. Împreună cu toate cărțile baza de date se completa cu notițe bibliografice privind *Publicațiile în serie* (reviste, ziare, anuare ș.a.). Paralel cu catalogarea curentă se efectua catalogarea retrospectivă a documentelor monografice și în serie.

Actualmente Biblioteca este preocupată de problemele catalogării tuturor tipurilor de documente, inclusiv a publicațiilor periodice. Modulul Catalogare în programul TINLIB oferă posibilitatea de catalogare și indexare automatizată a tuturor

documentelor de bibliotecă și redactarea informațiilor convertite prin listarea fișierelor de validare, care oferă posibilitatea de a extrage înregistrările necesare și evitarea înregistrărilor duble.

La catalogarea publicațiilor periodice sînt respectate regulile de catalogare naționale și internaționale specifice acestui document. În procesul catalogării sînt respectate următoarele etape:

- examinarea fizică a documentului, determinarea tipului de serial (*revistă, ziar...*) și a suportului;
- verificarea sau actualizarea înregistrării bibliografice existente;
- descrierea bibliografică a serialului;
- identificarea datelor bibliografice necesare descrierii (cunoscute, necunoscute, elemente ascunse);
- transcrierea datelor bibliografice conform normelor ISBD(S) – International Standard Bibliographic Description for Serials; standardul specific suportului; norme naționale sau locale de catalogare;
- realizarea elementelor de autoritate (selectarea punctelor de acces);
- completarea înregistrărilor bibliografice cu cota topografică, număr local de identificare;
- indicarea referințelor.

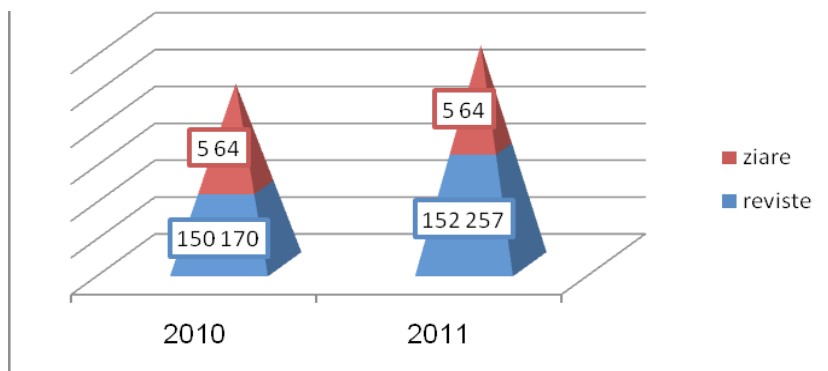
Catalogarea informației privind revistele

Actualmente, periodicele sînt repartizate prin toate serviciile și oficiile Bibliotecii pe domeniile de știință, fiind păstrate, fișate și legate în volume.

Catalogarea ziarelor

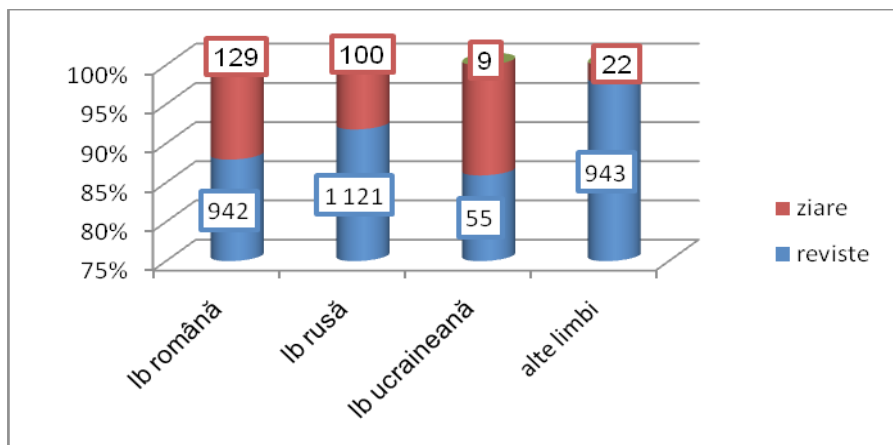
Din an în an, colecția de periodice este completată. Cu părere de rău, din lipsă de finanțe, numărul lor este în descreștere. În total Biblioteca deține 3 307 titluri de reviste și 260 titluri de ziare.

Publicații periodice total existente la 01.01.2010 și 01.01.2011

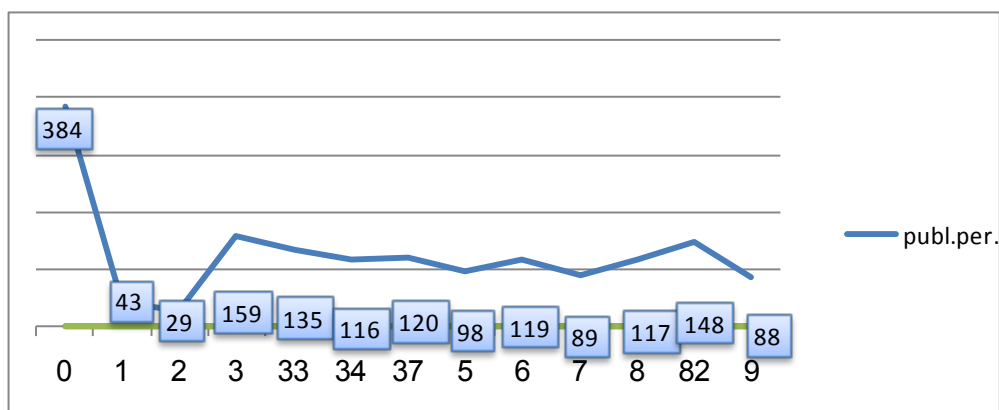

Reviste și ziare după limbi la 01.01.2011

Publicațiile periodice sînt achiziționate cu grijă de către managerii Bibliotecii pentru a face față cerințelor utilizatorilor în procesul de instruire și educație. Conform sondajelor, cele mai solicitate publicații periodice sînt din clasele 0; 3; 33; 37; 82...

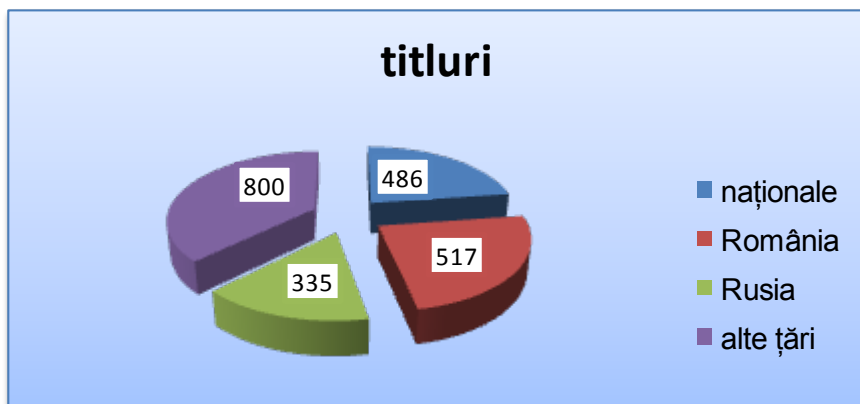
Periodice pe domenii de științe (2010-2011)

Actualmente repertoriul publicațiilor periodice constituie:

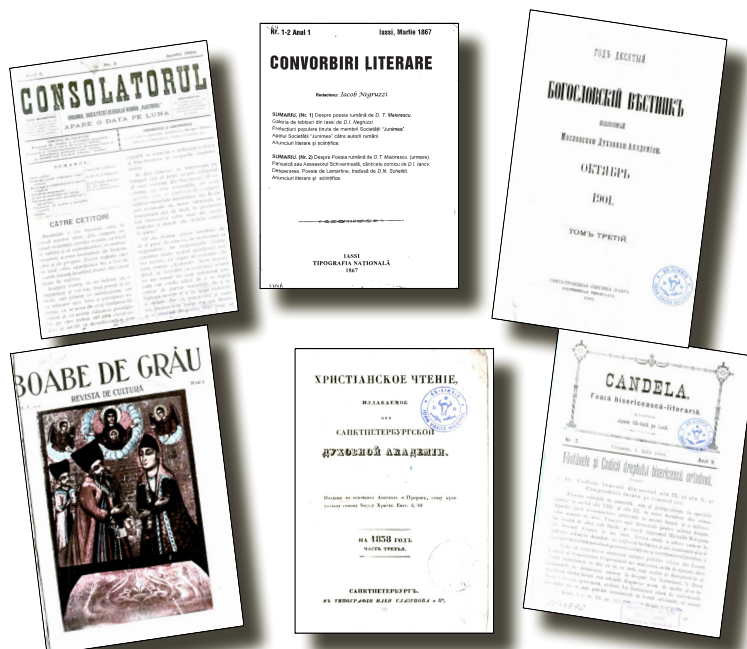
- 486 titluri – naționale;
- 517 titluri – România;
- 335 titluri – Rusia;
- 800 titluri – alte țări : Ucraina, Belarusi, Marea Britanie, Franța, Japonia, Germania etc.

Biblioteca mai deține o colecție de documente vechi și rare, un bogat patrimoniu de valori bibliofile. Printre cărțile ce sînt păstrate cu sfințenie găsim și periodice vechi. Vom enumăra doar cîteva din ele:

- **Христианское чтение** - anul ediției – 1838
- **Convorbiri literare** – anul ediției – 1867;
- **Candela** – anul ediției – 1886;
- **Consolatorul** – anul ediției – 1898;
- **Богословский вестник** – anul ediției – 1901...
- **Voabe de grâu** – anul ediției - 1931

În 2010 Biblioteca a primit în dar din partea profesorului Ioan Vasile Nicoric o bibliotecă personală de cărți, constituită din 750 de exemplare în 694 de titluri (9 titluri de publicații periodice) din domeniul teologiei și istoriei. Colecția donată

include cărți și publicații periodice în limbile latină, greacă, slavona veche, română și rusă, editate între anii 1800 - 1950 la edituri din Chișinău, București, Kiev, Odesa, Moscova, Viena, Paris, Roma etc.

Utilizatorii pot afla informații despre publicațiile periodice accesând site-ul Bibliotecii Științifice - <http://www.libruniv.usb.md>. Înregistrările bibliografice ale publicațiilor periodice sînt structurate pe domenii de știință și aranjate după limbi și în ordine alfabetică.

Odată cu crearea Bibliotecii Digitale, utilizatorii au acces la full-textele a 8 reviste editate de universitarii bălțeni: **Confluente bibliologice, Artă și Educație Artistică, Fizică și Tehnică, Revista Tehnoscopia, Limbaj și context, Glotodidactica, NRF.**

The first screenshot shows the 'REVISTE' (Magazines) section with a list of publications including 'A. Teologie' (Paris, 2004-2008), 'Acta Universitatis' (București, 1940-2011), and 'Agricultura Românească' (Iasi, 2004-2009).

The second screenshot shows the 'ZIARE' (Newspapers) section with a list including 'Accent provincial' (Iasi, 2001-2005), 'Actualitate' (Iasi, 2003-2006), and 'Alteia și Orgea' (Iasi, 1996).

The third screenshot shows a 'CARTEA DE VIZITA' (Business Card) for Elena HARCONIȚA, director of the Științifică Bibliotecă. It features a portrait of her and a testimonial about the library's cultural and spiritual role.

Bibliografie consultată:

- Biblioteca Științifică. Raport de activitate.** Coord. E. Harconița (red.). Red. L. Mihaluța, E. Stratan. Bălți, 2010. 174 p.
2009. 119 p.
- Catalogele Bibliotecii și utilizarea lor.** In: *Biblioteca științifică a Universității de Stat „Alec Russo” Bălți : ghid pentru cititori.* Alcăt. E. Harconița, F. Tlehuci. Bălți, 1995, p. 27-34.
- Mihaluța, Lina.** Catalogarea în contextul integrării bibliotecilor moderne. In: *Magazin bibliologic*, 2005, nr 3/4, p. 70-72.
- Regneală, Mircea.** Dicționar explicativ de biblioteconomie și știința informării. București, 2001. Vol. 1. 409 p.
Vol 2. 415 p.
- Sistemul de cataloage în bibliotecă. Catalogele tradiționale :** Ghidul utilizatotelui. Alcăt. N. Culicov. Coord. E. Harconița. Bălți, 2007.
- <http://libruniv.usb.md>.
- <http://www.unibuc.ro>

Новые тенденции в библиотекоэкономической периодике

Снежана ЗАДАЙНОВА, библиотекарь
отдела Комплектования

В настоящее время в сети Интернет появилось множество электронных библиотек различной направленности, в том числе научных электронных библиотек (НЭБ), а также электронных библиотек открытого доступа. Особого внимания заслуживают научные электронные библиотеки, которые создаются в НИИ, учебных заведениях, международных ассоциациях. Опыт создания библиотек данного типа подробно освещается в профессиональных периодических изданиях. Мы ознакомились с изданиями за 2008-2010 гг.

Анализ указывает на то, что основным направлением деятельности библиотек является поиск адекватного места в информационном мире, что требует своевременного и максимально продуманного внедрения новых информационных технологий.

Совершенствование библиотечно-информационной деятельности происходит за счет автоматизации, поиска и исследования новых форм и методов организации процессов комплектования, обработки документов, размещения библиотечных фондов, обслуживания абонентов и т.д.

Превращению библиотек в информационные центры способствуют компьютеризация, внедрение информационных технологий и возрастающая активность использования электронных ресурсов.

В современных условиях далеко не каждая библиотека может себе позволить покупку дорогостоящих изданий или комплектование фондов в полном соответствии со своим профилем, потребностями и пожеланиями читателей. Сложности приобретения литературы и осуществления подписки на периодические издания связаны с непрекращающимся ростом цен. Финансовые ограничения неизбежно влияют на качество и количество приобретаемой литературы. Наличие большого числа периодических изданий существующих исключительно в электронном формате, а также потребность в расширении возможностей доступа к информационным ресурсам диктует необходимость внедрения новой формы комплектования библиотечных фондов при помощи коллекций online.

Применение новых электронных технологий в информационно-библиотечной деятельности существенно ускоряет и повышает качественный

уровень обслуживания пользователей, а также преобразует и видоизменяет весь комплекс существующих методов работы с читателями.

Внедрение современных технологий позволяет обеспечить не только своевременный и быстрый доступ пользователей к информации и первоисточникам, но и создает условия для реализации одного из главных особенностей открытого общества - принципа всеобщей доступности информации.

Использование электронных журналов становится все более привычным делом, особенно, если доступ к ним возможен с рабочего места. Электронные источники предоставляют огромные объемы информации, которую можно получить задолго до появления печатного аналога.

У электронных журналов существует целый ряд преимуществ перед печатными источниками. Наиболее существенными являются:

- более короткий срок поступления к пользователю по сравнению с журналами в печатной форме;
- разнообразие доступа (на CD-ROM, и в режиме он-лайн);
- возможность "перекачивания" полного текста статьи в память персонального компьютера пользователя;
- отсутствие необходимости переплета и размещения в книгохранилище;
- возможность одновременного использования одного и того же журнала несколькими читателями;
- выборка информации и навигация внутри одного документа или среди нескольких электронных источников.

Прежде чем электронные журналы займут подобающее им место, необходимо преодолеть ряд организационно-финансовых и технических трудностей, а также решить проблемы, связанные с соблюдением прав на интеллектуальную собственность с учетом принципа свободного доступа к информации, а также учета интересов авторов.

Одной из первостепенных правовых проблемы для библиотек – неосуществимость воспроизведения авторских текстовых документов, предоставляемых в сети Интернет, без разрешения авторов или право-обладателей, а также слабая или почти невозможная идентификация авторских текстов в электронной среде, незащищенность прав авторов. В связи с этим появляется необходимость расширения применения технических и правовых средств защиты прав авторов в сети Интернет.

Проблемы использования законодательства в библиотеке как одном из субъектов правоотношений, связаны с интенсивным формированием и развитием электронной среды. В связи с этим библиотекам в последние годы приходится сталкиваться с необходимостью разрешения следующих проблем:

- предоставление нормативно-правового обоснования организации и функционирования всевозможных информационных ресурсов;
- регулирование прав обладателей, собственников и пользователей электронными библиотечно-информационными ресурсами;

- решение вопросов авторского права, в основном, затрагивающих доступ пользователей к полнотекстовой информации.

Менеджеры многих библиотек стремятся разрабатывать локальные нормативные акты. Это положения, правила, порядки, должностные инструкции, оперативно вводя в них дополнения и изменения, связанные с авторским правом. Например, в Положение о системе МБА в Российской Федерации включены пункты, регламентирующие межбиблиотечный обмен изданиями с точки зрения авторского права и защиты прав авторов. В РГБ при выдаче по МБА электронных продуктов вкладывается оберточная лицензия, объясняющая пользователям их права и обязанности.

В правила пользования библиотекой могут быть внесены положения, регламентирующие права и обязанности пользователей, касающиеся использования авторских текстов в электронной виде. Например, ограничивающие объем копирования информации из сети или сообщающие особенности использования сети ИНТЕРНЕТ в библиотеке.

Наряду с повышением роли электронных периодических изданий, возрастает роль и значение электронных книг, успешно конкурирующих с традиционными печатными изданиями.

Осознание того факта, что ЭБ являются одной из важнейших составляющих информатизации общества, привело к тому, что во многих ведущих странах мира были приняты национальные программы по созданию ЭБ, которые поддерживаются правительствами и обеспечены внушительной финансовой поддержкой.

Вот далеко не полный перечень таких программ:

- Национальная электронная библиотека США (Библиотека конгресса США).
- «Электронная библиотека XXI столетия» – Япония.
- Национальная программа Великобритании eLib по созданию ЭБ.
- Программа ЕС «Создание Европейского библиотечного пространства».
- Программа «Электронные библиотеки России».
- Программа «Национальная электронная библиотека Украины».
- Национальные НЭБ США, Франции, Великобритании, Канады, России.

Место библиотек в современном информационном пространстве и их роль в развитии научно-технического прогресса в немалой степени зависит от того, насколько своевременно и качественно библиотеки смогут внедрить новейшие технологии и использовать все возможности предоставления читателям необходимой информации.

Библиография:

1. **Елицина, Е. Ю.** Услуги, реализуемые библиотекой в электронной среде. В: *Библиотекосведение*, 2009, nr 1, P. 39-46.
2. **Земсков, А. И.** Будущее электронных библиотек. В: *Научные и технические библиотеки*, 2009, nr 4, P. 26-36

3. **Земсков, А. И.** Системы открытого доступа к информации: причины и история возникновения. В : *Научные и технические библиотеки*, 2008, nr 4, p. 16-25
4. **Коряковцева, Н. А.** Информационная культура - культура нового типа. В : *Мир библиографии*, 2009, nr 1, p. 58-67.
5. **Саватеева, И. В** режиме реального времени: Информационные технологии и новые сервисы. В : *Библиотечное дело*, 2009, nr. 8, p. 14-15.
6. **Соколова, Н.** В поисках единого подхода: Методология создания электронной библиотеки для сферы образования и науки. В : *Библиотечное дело*, 2009, nr 6, p. 20-23.

ЦЕНТР ИНФОРМИРОВАНИЯ И ДОКУМЕНТИРОВАНИЯ НАТО

Галина БЕЛКОВСКАЯ, библиотекарь
Алла ПАВЛЮК, библиотекарь
Отдела Обслуживания читателей

Высокий уровень культуры, образования, средств коммуникации и обмена знаниями и информацией является отличительной особенностью демократического общества. Чем образованнее человек, чем выше уровень его культуры, тем он свободнее в своих суждениях и самостоятельнее в своих позициях.

С целью правильного информирования граждан Молдовы о принципах и ценностях организации НАТО, для продвижения Североатлантических стандартов в рамках сотрудничества между Молдовой и НАТО в Кишиневе был создан Центр информирования и документирования про НАТО в Молдове (ЦИД НАТО). Центр осуществляет свою деятельность в партнерских отношениях с Международным Секретариатом НАТО, Министерством иностранных дел Республики Молдова, сотрудничает с Государственным университетом Молдовы, образовательными учреждениями, с различными государственными структурами, которые осуществляют свою деятельность в области международных отношений. ЦИД НАТО в Молдове проводит различные мероприятия, семинары, дебаты, пресс-конференции, университетские лекции для того, чтобы дать более полную информацию гражданам Молдовы о НАТО.

Сегодня в рамках НАТО происходит трансформация структурного и концептуального характера, начало которой было положено кардинальными изменениями международной ситуации, связанными с распадом СССР и мировой социалистической системы.

Организация Североатлантического договора (НАТО) – это международный военно-политический союз, созданный на основе подписания Североатлантического договора в Вашингтоне 4 апреля 1949 года и включавший в себя первоначально 12 европейских и североамериканских государств (США, Великобритания, Франция, Бельгия, Нидерланды, Люксембург, Канада, Италия, Португалия, Норвегия, Дания, Исландия). В начале девяностых годов ряд восточноевропейских стран выразили намерение стать ее членами. В

марте 1999 в НАТО вступили Венгрия, Польша и Чехия. На пражском саммите Североатлантического союза в ноябре 2002 еще семь стран (Болгария, Латвия, Литва, Румыния, Словакия, Словения и Эстония) получили приглашение начать переговоры о вступлении в НАТО. В марте 2004 они официально вступили в Североатлантический союз. Греция вступила в организацию в 1952 году, вышла в 1974, сохранив представительство в ряде органов НАТО. Франция вступила в 1949 году, вышла из военной организации НАТО в 1966 году, но продолжает принимать участие в деятельности его политических органов. В настоящее время членами НАТО являются 28 государств (1 апреля 2009 года в альянс официально вступили Хорватия и Албания).

В соответствии с Североатлантическим договором главной задачей НАТО является защита свободы и безопасности его государств-членов политическими и военными средствами. НАТО гарантирует защиту общих ценностей союзников – демократии, свободы личности, верховенства права и мирного разрешения споров, а также способствует распространению этих ценностей во всем Евроатлантическом регионе. НАТО служит форумом для совместных консультаций стран Северной Америки и Европы по вопросам безопасности, вызывающим общую озабоченность, и для совместных действий, направленных на их решение.

Главная цель НАТО - гарантировать свободу и безопасность всех своих членов в Европе и Северной Америке в соответствии с принципами Устава ООН. Для достижения этой цели НАТО использует свое политическое влияние и военный потенциал в соответствии с характером вызовов безопасности, с которыми сталкиваются его государства-члены.

Действующая Стратегическая концепция, опубликованная в 1999 году, определяет первостепенные задачи НАТО следующим образом:

- выступать основой стабильности в Евроатлантическом регионе;
- служить форумом для проведения консультаций по проблемам безопасности;
- осуществлять сдерживание и защиту от любой угрозы, агрессии против любого из государств-членов НАТО;
- способствовать эффективному предотвращению конфликтов и активно участвовать в кризисном регулировании;
- содействовать развитию всестороннего партнерства, сотрудничества и диалога с другими странами Евроатлантического региона.

Высшим политическим органом НАТО является Североатлантический совет (Совет НАТО), который состоит из представителей всех государств-членов и проводит свои заседания под председательством Генерального секретаря НАТО.

Высшим военно-политическим органом организации с декабря 1966 года стал Комитет военного планирования, который собирается дважды в год на свои сессии на уровне министров обороны.

Высшим военным органом НАТО является Военный комитет, состоящий

из начальников генеральных штабов стран - членов НАТО и гражданского представителя Исландии, не имеющей регулярных вооруженных сил, и собирающийся не реже двух раз в год на свои заседания. К основным органам НАТО относится также Группа ядерного планирования, проводящая свои заседания обычно дважды в год на уровне министров обороны. Официальные языки НАТО — английский и французский. Штаб-квартира совета НАТО находится в Брюсселе (Бельгия).

НАТО создает практическое партнерство со многими странами, не входящими в НАТО, с целью создания более открытой Европы, где сведены к минимуму недоверие и отсутствие взаимопонимания. НАТО подписало соглашение о сотрудничестве с рядом европейских государств. Программа взаимодействия с этими странами называется «Партнёрство ради мира». Среди участников программы: Азербайджан, Армения, Австрия, Албания, Белоруссия, Босния и Герцеговина, Грузия, Ирландия, Казахстан, Киргизская Республика, Македония, Молдова, Россия Таджикистан, Туркменистан, Узбекистан, Украина, Финляндия, Черногория, Швеция, Швейцария), в рамках которой проводится широкий круг мероприятий, связанных с обеспечением безопасности.

Первые контакты Республики Молдова с Североатлантическим Альянсом были установлены после провозглашения независимости. 20 декабря 1991 года в Брюсселе состоялось заседание Совета Североатлантического Сотрудничества (ССАС), созданного в соответствии с решением на высшем уровне стран-членов НАТО в Риме 7-8 ноября 1991 года. На первом заседании ССАС принял участие министр иностранных дел Республики Молдова. Цель создания ССАС заключалась в учреждении постоянного консультативного органа по первоочередным вопросам общеевропейской безопасности между государствами не входящими в НАТО.

7 июня 2005 года был подписан Индивидуальный Плана Действий (IPAP) между НАТО и Республикой Молдова. Разработка такого документа имеет большое значение, поскольку он качественно меняет отношения между Республикой Молдова и НАТО.

План IPAP Республика Молдова – НАТО состоит из четырех основных разделов:

- политические проблемы и проблемы безопасности;
- военные и оборонные проблемы;
- информирование общественности, наука и планирование чрезвычайных ситуаций;
- административные аспекты, защита информации и ресурсов, содержащиеся в двух отдельных частях: основные политические цели и реформирование Республики Молдова (I) и области реформирования, которые являются предметом консультаций (II).

В соответствии с данным Планом основными стратегическими целями Республики Молдова являются: интеграция в Европейский Союз, усиление диалога и углубление отношений с евроатлантическими структурами.

Принимая во внимание свой статус нейтралитета, Республика Молдова, путем внедрения IPAP не преследует цели вступления в НАТО, но надеется использовать план для усиления преобразований в секторе обороны и национальной безопасности. С этой целью в Республике Молдова будет создана политическая и правовая база для внедрения IPAP, а также необходимые институциональные механизмы. План прямо предусматривает, что Республика Молдова продолжит сотрудничество с Советом Европы, ОБСЕ (Организацией по Безопасности и Сотрудничеству в Европе) и Европейским Союзом в продвижении демократических реформ, обеспечении верховенства закона, соответствия законодательства и национальной практики в области прав человека общепринятым международным стандартам. Молдова продолжает реформировать юридическую систему, электоральную систему, реформируются центральная и региональная администрации. Также будет улучшен юридический аппарат, который регламентирует свободу прессы и доступ общественности к информации.

Особое внимание IPAP уделяет демократическому контролю вооруженных сил, цели развития и консолидации которого касаются внедрения как можно больших практических действий во все сферы общества. Также на пути укрепления своих отношений с НАТО вооруженные силы Республики Молдова будут обеспечивать охрану и поддержку демократического развития государства. Как следствие, исходя из обязательств, создание действенных возможностей для обеспечения безопасности нации является возможным только под влиянием всеобъемлющего демократического контроля над вооруженными силами.

Благодаря содействию Центра информирования и документирования про НАТО в Молдове, посольству Литвы в Молдове и Бельцкого государственного университета имени «А. Руссо», 11 марта 2010 года в Научной библиотеке университета в читальном зале N1 в торжественной обстановке был открыт «Центр информирования и документирования НАТО», миссия которого заключается в содействии распространения достоверной информации о НАТО.

На церемонии открытия данного Центра присутствовали ректор БГУ имени «А. Руссо» Георгий Попа, доктор хабилитат, профессор, в адрес которого прозвучали слова благодарности за поддержку инициативы, за сотрудничество и открытие Центра, посол Литовской Республики в Молдове, госпожа Виолетта Мотулайте, руководитель политического департамента

МИД Литвы Эйтвидас Баярунас, представители центральных органов власти в Кишиневе, представители Центра информирования и документирования про НАТО в Молдове, представители местных муниципальных органов власти, преподаватели и студенты БГУ, пресса и телевидение.

При открытии «Центра информирования и документирования НАТО» библиотеке представителями литовского посольства в Молдове была подарена коллекция книг в размере 62 документов на четырех языках: румынском, русском, английском, французском. Среди данных книг, которые относятся к области международных отношений, есть справочники, справочники-путеводители, словари, в которых можно найти информацию об истории создания НАТО, о планах, стратегии и трансформации НАТО.

Также библиотеке были подарены два компьютера, принтер и соответствующая мебель для данной техники: шкафы, столы и стулья. Компьютеры подключены к Интернету и за ними с удовольствием работают студенты. На официальном сайте НАТО (<http://nato.md/>) пользователи нашей библиотеки могут найти любую интересующую их информацию о НАТО. Кроме того, на этом сайте имеются тексты официальных заявлений и коммюнике, статьи и доклады специалистов и обозревателей, выступающих с независимых позиций при оценке и анализе событий, касающихся деятельности НАТО.

С первых дней Центр вызвал большой интерес у преподавателей и студентов университета. Каждый день благодарные читатели пользуются литературой фонда, компьютерами, принтером.

В XXI веке НАТО значительно изменилась по сравнению с тем союзом, что был создан для обеспечения безопасности в 1949 году. В новых условиях у НАТО появились новые задачи, прежде всего борьба с терроризмом, распространением оружия массового уничтожения и транснациональной прес-

тупностью, служить эффективным инструментом регулирования кризисов и предотвращать распространение последствий конфликтов за их пределы и угрозы стабильности в целом. Решение этих задач зависит от поддержки и содействия общественности в странах НАТО и государствах-партнерах, которая не хочет мириться с политикой конфликтов и выступает за построение безопасности на основе взаимопонимания и сотрудничества на благо будущих поколений.

В настоящее время НАТО стала по своей сути обновленной политико-военной организацией, призванной обеспечивать безопасность не только в Евроатлантическом регионе, но и за его пределами. Несмотря на различия во мнениях по поводу некоторых аспектов происходящей трансформации НАТО, нельзя отрицать одного – Альянс доказал свою способность адаптироваться к меняющимся условиям и, следовательно, свою жизнеспособность. Он является одной из главных организаций по поддержанию и обеспечению европейской безопасности. С развитием НАТО и переходом от создания щита коллективной обороны к превращению ее в организатора действия по обеспечению безопасности в широком смысле этого слова, она стала выразителем общих ценностей, таких как демократия и права человека, в той же степени, как и выразителем общности интересов стран.

Список использованной литературы:

1. **Безопасность посредством партнерства** / NATO. - Brussels , 2005.- 37 p.
2. **Гусаров, Ю. А.** НАТО: Проблемы и перспективы трансформации. В: *Актуальные проблемы Европы: Проблемно-тематический сборник*, 2004, nr 4, p.7-9.
3. **НАТО в XXI веке** / NATO. - Bruxelles : [S.n.] , 2004.- 23 p.
4. **Новикова, О. Н.** Распространение демократии как идеологическая основа расширения НАТО. В: *Актуальные проблемы Европы: Проблемно-тематический сб.*, 2004, nr 4, p.34-58
5. **Преобразованная НАТО** / NATO. - Bruxelles : [S.n.] , 2004.- 44 p.
6. **Трансформация НАТО: век нынешний и век минувший** В: *Мировая экономика и международные отношения*, 2003, nr 1, p. 15-26.

O DONAȚIE IMPRESIONANTĂ A INSTITUTULUI CULTURAL ROMÂN

Renata TONCOGLAZ, bibliotecar
Mediateca

În anul 2009 la Biblioteca Universitară a fost inaugurată **Colecția Institutului Cultural Român, Direcția României din Afara Țării** <http://www.icr.ro/bucuresti/>, constituită din donația a 216 documente. *Institutul Cultural Român* a fost creat în 2005 și are 17 instituții în Europa. Este o instituție publică și are scopul de a spori vizibilitatea valorilor culturale românești în țară și în afara ei, de a menține relațiile strânse atât cu românii din țările vecine, cât și cu cei din diasporă. În efortul de a le conserva și valorifica identitatea culturală în țările în care trăiesc, ICR dezvoltă diverse programe, burse, cursuri de limbă, cultură și civilizație românească, precum și donații semnificative de cărți, reviste, CD-uri și DVD-uri, precum sînt și donațiile primite de Biblioteca noastră.

Colecția ICR din Biblioteca universității bălțene s-a bucurat de cîteva donații consecutive, astăzi numărînd deja 211 de titluri, din toate domeniile de știință, în 303 exemplare. Dintre acestea 32 de cărți fac parte din colecția *Biblioteca pentru Toți*, unul dintre cele mai importante proiecte culturale lansat de *Jurnalul Național* din România. Din aceeași colecție a ICR fac parte și publicațiile periodice, obținute prin abonamente finanțate de ICR: *Limba română*, *Semn* (revistă editată de universitarii bălțeni), *Destin Românesc*, *Sud-Est Cultural*, *Clipa*, *Lettre internationale*, *Revista la PLIC*.

Colecția Institutului Cultural Român este localizată în Sala de Lectură nr. 2 Științe Filologice, unde se bucură de o mare atenție din partea utilizatorilor.

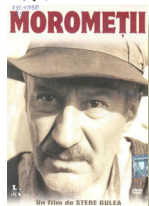
La 29 septembrie 2010, Institutul Cultural Român și-a început oficial activitatea la Chișinău. Este a 17-a ramură a Institutului din România și poartă numele lui Mihai Eminescu. În aceleași zile la Bălți sosește o nouă donație, de această dată conținînd și 37 titluri în 185 exemplare de DVD-uri și CD-uri din Colecția Cinemateca și Muzică de colecție. **Jurnalul Național** care, de mai mulți ani promovează valorile și tradițiile românești, a inițiat Colecția Cinemateca, un recurs la cinematografia românească. Această colecție unică pentru instituția bălțeană este localizată în Mediatecă, iar

CD-urile muzicale în Oficiul Documente Muzicale.

Colecția de DVD-uri cu filme românești este deosebit de valoroasă pentru fondul Mediatecii. Resursele electronice sînt solicitate zilnic de utilizatorii Bibliotecii, preponderent de studenții Facultății de Filologie. Filmele pe care le conțin aceste DVD-uri sînt create în baza operelor literare studiate. Studenții au acces la ele, pot alege oricare film și îl pot viziona în Mediatecă fără ca să deranjeze pe cineva, folosind în acest scop căștile.

Tote adnotările următoarelor lucrări sînt parțial selectate de pe coperta discurilor și de pe pagina web a Colecției Cinematica <http://www.colectiacinematica.ro/>.

Gulea, Stere. Moromeții [Resursă electronică] / un film de Stere Gulea ; director de producție : A. Vasile ; muz. : C. Tăutu ; imaginea : V. Drăgan Vasile. – București : E Media, [2009?]. – 1 DVD. – (Jurnalul Naț. Ediție de colecție). – Total ex.: md-10

Adnotare: Scenariul acestui film este realizat după Vol. 1 al romanului „Moromeții” de Marin Preda. Regizorul filmului este Stere Gulea. Filmul *Moromeții* a fost realizat pe peliculă încă în anul 1988. În anul [2006?] filmul a fost trecut pe DVD și lansat în deschiderea festivalului de scurtmetraj „Where is the love?” .

Biblioteca noastră are în colecția sa romanul tipărit în ediții apărute la București la editurile Minerva, 100+1 Gramar, Cartex Serv, Albatros, Cartea românească, Curtea Veche Publ., Editura pentru literatură, Editura de Stat pentru literatură și artă din anii 1955, 1959, 1964, 1967, 1970, 1977, 1979, 1987, 1997, 1998, 2003, 2009. Romanul „Moromeții” este foarte solicitat de utilizatorii noștri.

Filmul „Moromeții”, cu Victor Rebengiuc, Dorel Vișan, Mitică Popescu sau Luminița Gheorghiu în distribuție, a primit în 1988 un premiu pentru interpretare masculină la festivalul de la San Remo și premiul II la festivalul de la Santarem, Portugalia.

Pe fondul unor mutații sociale - care se vor dovedi ireversibile - filmul urmărește destrămarea unei familii țărănești tradiționale. Încercarea autoritară și disperată a capului familiei - Ilie Moromete (Victor Rebengiuc) - de a ține pe loc această realitate, eșuează.

Cu Ilie Moromete dispăre un prototip social care a reprezentat secole de-a rîndul societatea românească. Dispare, de fapt, o identitate care nu a mai fost înlocuită.

"Moromeții" mă emoționează foarte tare. Când zic "Moromeții" zic actorie și mi se pare, cantitativ, cel mai important film românesc din acest punct de vedere" (Cristi Puiu).

"Filmul lui Stere Gulea îmi place nu atât din punctul de vedere al transpunerii corecte a romanului, ci mi se pare că are o atmosferă și un autentic foarte convingătoare. Victor Rebengiuc e genial. S-au întâlnit acolo niște lucruri în modul cel mai fericit cu putință: imaginea lui Vivi Drăgan Vasile, actorii... Am văzut "Moromeții" de nu stiu câte ori și tot l-aș mai revedea." Radu Muntean.

Marinescu, Șerban. Cel mai iubit dintre pământeni [Resursă electronică] / scenariul și regia : Ș. Marinescu ; muz. : D. Ștefănică ; sunet : A. Papp ; producăto r: M. Tudor. – București : Jurnalul Naț., [2009?]. – 1 DVD. – (Cinemateca; 10). – Total ex.: md-2

Adnotare: Film de referință, realizat în anii 1992-1993, a rulat în Statele Unite, Canada și Europa, dar niciodată în cinematografele românești. Pelicola este inspirată din romanul „Cel mai iubit dintre pământeni” de Marin Preda, dar NU este o ecranizare după acest roman, ci o adaptare cinematografică, realizată de regizorul Șerban Marinescu.

Rolurile peincipale au fost interpretate de: Ș. Lordache, G. Dinică, D. Vișan, M. Morgenstern, T. Vasilescu, M. Albulescu, V. Uritescu, V. Rebengiu et al.

„Eroul filmului, Petrini, profesor de filozofie, persoană pașnică, este arestat de Securitate. Urmează o anchetă dură și absurdă, în care este obligat să explice conținutul unei scrisori interceptate de „organele de ordine”. Scrisoarea, trimisă de un fost coleg de facultate, se încheia cu o formulă folosită între colegi, ca o glumă: „Aștept ordonanțele dumneavoastră”. Într-un simulacru de proces, Petrini este condamnat la ani grei de detenție.

Experiențele odioase, umilitoare și traumatizante din închisoare - ca deținut - și apoi momentele dintr-o așa zisă „libertate”, îl fac să se gîndească mai mult la sensurile filozofice ale vieții.

Filmul prezintă drama intelectualului din România anilor '50-'60. Pentru publicul român, Ștefan Lordache se identifică cu *Cel mai iubit dintre pământeni*, după interpretarea excepțională a rolului lui Victor Petrini.”

Cele trei volume ale romanului „Cel mai iubit dintre pământeni”, în peste 110 exemplare este și el deosebit de solicitat de utilizatorii bibliotecii noastre.

„*Cel mai iubit dintre pământeni*” este un roman de dragoste și un roman despre mitul fericirii. Fericirea prin iubire, cum zice naratorul la sfîrșit: „dacă dragoste nu e, nimic nu e!” Asta vrea să sugereze că existența omului n-are sens în afara acestui mit, chiar dacă mitul imprimă destinul (cum se întîmplă cu Victor Petrini) un curs tragic.” – Eugen Simion.

Alexandrescu, Sică. Bădăranii [Resursă electronică] / regia : S. Alexandrescu și Gh. Naghi ; muz. : P. Urmuzescu ; costume : I. Oroveanu ; machiaj : I. Simionescu ; sunet : Gh. Mărăi ; montaj : E. Nagy ; imaginea : Șt. Horvath. – București : Jurnalul Naț., [2009?]. – 1 DVD. – Total ex. : md-10.

Adnotare: O producție a Studioului Cinematografic București, 1960. Un film de Sică Alexandrescu și Gheorghe Naghi. În distribuție: G. Vasiliu Birlic, C. Stănescu, N. Atanasiu, Al. Giugaru, C. Dima, S. Toma, G. Calboreanu, S. Dumitrescu Timică, M. Anghelescu, R. Beligan, N. Gusti, S. Vasiliu, O. Teodorescu, C. Andronescu, C. Rauțchi, A. Eliad.

Acțiunea filmului este realizată după piesa “Bădăranii” de Carlo Goldoni, petrecîndu-se la Veneția în anul 1700. „Negustorul Lunardo, un bărbat cam grosolan și foarte sever, impune soției sale, Margarita, și ficei din prima căsătorie, Lucietta, o

viață austeră. Urmărindu-și interesele financiare, dorința de îmbogățire și ignorând sentimentele fiicei sale, Jupîn Lunardo hotărăște căsătoria Luciettei cu Filippetto, fiul bogătaşului Maurizio.

În numele unei morale învechite, medievale, viitorii cuscri interzic copiilor lor să se cunoască înainte de logodnă. Soțiile, mai deștepte și cu picioarele pe pământ, hotărăsc să le dea celor doi negustori o lecție usturătoare.

Dorind fericirea copiilor, ele își impun voința folosind toate farmecele feminine și toate tertipurile pe care le stăpinesc, prin inteligență și frumusețe. Pledoaria lor foarte "convingătoare" îi dezarmează pe vajnicii „bădărani” determinându-i să consimtă la căsătoria celor doi îndrăgostiți.” (Ioana Bogdan)

Această lucrare se regăsește în colecția Bibliotecii noastre în volumul *Teatru* : În 2 vol. - Busurești : Ed. de Stat pentru Lit. și Artă, 1959, fiind o comedie în trei acte, care a triumfat la Veneția în cel mai pur stil goldonian.

Miheleş, Aurel. D'ale carnavalului [Resursă electronică] / regia : A. Miheleş, Gh. Naghi ; muz. : M. Chiriac ; decor : L. Popa ; costume : I. Oroveanu ; sunet : O. Coman ; montaj : E. Nagy ; machiaj : R. Neculce; graf. : S. Mocanu ; imaginea : Şt. Horvath. – Bucureşti: TVR Media,[2009?]. – 1 DVD. – (Mişcarea de rezistență Cinemateca; 12). – Total ex. : md-10.

Adnotare: D'ale carnavalului este un film de Aurel Miheleş și Gheorghe Naghi, produs în anul 1958, după piesa "D'ale carnavalului" de I. L. Caragiale, comedie ce dezvăluie formele grotești pe care le capătă vanitatea, lipsa de cultură, parvenitismul. Este o simplă farsă de carnaval, precum se și numește, veselă și fără pretenții. Comedia este frecvent solicitată de studenții Facultății de Filologie și elevii Liceului Teoretic și Colegiului Pedagogic.

În rolurile principale în film îi putem întâlni pe: G. Vasiliu Birlig, A. Giugaru, I. Lucian, I. Anghel, J. Corea, V. Tastaman, A. Cioranu, R. Ionașcu, I. Manu et al.

Georgescu, Jean. Mofturi 1900 [Resursă electronică] / un film de Jean Georgescu (scenariu și regia) ; imaginea : Ion Cosma ; aranjament muz. : T. Mitache ; la pian : N. Julea ; decoruri și costume : F. Dimitriu și N. Teodoru. – Bucureşti : Jurnalul Naț., [2009?]. – 1 DVD. – (Mişcarea de rezistență Cinemateca; 13). – Total ex. : md-10 .

Adnotare: Filmul „Mofturi 1900” de Jean Georgescu, realizat în anul 1964, este inspirat și bazat pe câteva lucrări ale lui I. L. Caragiale: „Diplomație”, „Amicii”, „O lacună”, „Bubico”, „CFR”, „Situațiune”.

În rolurile principale regăsim nume de actori consacrați în cinematografia românească cum ar fi: Vasile Tomazian, Ion Lucian, Horia Șerbănescu, Cella Dima, Iurie Darie, Alexandru Giugaru.

Prof. D. I. Suchianu afirmă : „Un film Caragiale este numai acela, unde imaginile comentează vorbirea și nu viceversa. Gen cu totul nou, sau chiar mondial nou. Este imensul merit al lui J. Georgescu de a fi adus pe lume acest nou-născut, „Mofturi 1900”.

Naghi, Gheorghe. Telegrame [Resursă electronică] / regia:

Gheorghe Naghi, Aurel Miheleş ; scenariul: Mircea Ştefănescu ; muz. : Mircea Chiriac ; decoruri : Arh. Iviu Popa ; costume: Hortensia Georgescu ; imaginea : Ion Cosma, Jean Pierre Lazar. – Bucureşti : Jurnalul Naţ., [2009?]. – 1 DVD. – (Mişcarea de rezistenţă Cinemateca; 14). – Total ex. : md-10

Adnotare: "Telegrame", un film de Gheorghii Naghi şi Aurel Miheleş, realizat în anul 1959, după schiţa "Telegrame" de I. L. Caragiale, în rolurile principale: Gr. Vasiliu Birlic, C. Antoniu, J. Cazaban, R. Comăneanu, A. Giugaru, N. Atanasiu, M. Anghelescu, N. Otonel et al.

„Acţiunea filmului se desfăşoară într-un mic orăşel de provincie, unde rivalităţile de orice fel, în preajma alegerilor, se transformă cu uşurinţă, în "uriaşe conflicte politice", pe cât de artificiale, pe atât de pătimase şi demagogice.

Nu numai politicienii, ci şi oficialităţile, de fapt întreaga urbe, este prinsă într-o fanfaronadă găunoasă, plină de întâmplări ce se rostogolesc cu un comic irezistibil."

„Orice film are în distribuţie două, maximum trei vedete (a treia fiind obligatoriu numai "semi-vedetă") şi acest lucru se întâmplă, deoarece, chiar dacă cere regizorul, bugetul pentru actori nu poate să crească nici cu drojdie de bere, nici cu dinamită! N-au fost, nu sunt şi nici nu vor fi vreodată bani pentru aşa ceva.

Şi... totuşi... cu **Telegrame** s-a întâmplat ceva neobişnuit. Şi anume: actorii se înghesuiau oferindu-se, chiar şi gratuit, să facă parte din distribuţie.

De ce?... Succesele adevărate, pe care Naghi şi Miheleş le înregistraseră cu **Două lozuri** şi **D-ale carnavalului** le conferiseră celor doi o deosebită preţuire artistică."(Horia Şerbănescu.)

Mureşan, Mircea. Toate pânzele sus [Resursă electronică / regia: M. Mureşan ; scenariul : A. Struţeanu, M. Mureşan ; muz. : R. Şerban ; sunet: N. Ciocla dir. Filmului : S. Aurian. – Bucureşti : Jurnalul Naţ. – (Cinemateca; 5-8). –

Episodul 5-6 : Cîntecul sirenei ; Ancora împotmolită, [2009?]. – 1 DVD. – Total ex. : md-2.

Episodul 7-8 : Uraganul şi paharul de apă ; O întâlnire...sau chiar două, [2009?]. – 1 DVD. – Total ex.: md-10.

Episodul 9-10 : Martin Stricland intră în scenă ; Praf de aur, [2009?]. – 1 DVD. – Total ex. : md-1.

Episodul 11-12 : La capătul lumii ; Aventura nu s-a sfîrşit, [2009?]. – 1 DVD. – Total ex. : md-10.

Adnotare: „**Toate pânzele sus**”, un serial de aventuri realizat de TVR în anul 197, după romanul cu acelaşi nume, scris de Radu Tudoran în 1954, în rolurile principale s-au produs: Ion Besoiu, Ilarion Ciobanu, S. Papaiani, J. Constantin, G. P. Avram, C. Şofron, J. Szonyi şi căţelul Lăbuş.

Ion Besoiu spune: „ *Acest film este o parte a adolescenţei şi tinereţii mele, una dintre cele mai frumoase etape ale vieţii mele dar şi un succes cinematografic cu mare răsunet. A fost bucuria, fericirea de a călători pe mare şi pe uscat. Am învăţat şi am trăit cele mai frumoase sentimente: prietenia şi solidaritatea pe care ţi le oferă întâmplarea, în condiţii speciale de viaţă. Şi acum, după trei decenii, mă mai întrebă câte cineva "Ce*

faci, căpitane Lupan?”. Am făcut muncă de marinar la modul serios, într-o atmosferă minunată, în decorurile din portul Tomis gândite și executate cu pasiune și pricepere de marele scenograf Marcel Bogos, talent uriaș, prieten de suflet și mare bucătar. Din păcate, el a plecat prea devreme dintre noi.”

Romanul „Toate pînzele sus” de Radu Tudoran, în două volume, în formă tipărită, editat la București, la editura Minerva, 1973, se bucură de o mare popularitate la cititorii fascinați de aventuri.

Popescu-Gopo, Ion. De-aș fi... Harap-Alb [Resursă electronică] / un film de I. Popescu-Gopo (regia) ; muz. : D. Capoianu ; directorul filmului : A. Caracaș ; imaginea : G. Ionescu. – București : Jurnalul Naț., [2009?]. – 1DVD. – (Cinemateca; 9). – Total ex. : md-10.

Adnotare: Filmul reia povestirea inspirată din basmul *Harap Alb* de Ion Creangă. În rolurile principale au evoluat F. Persic, C. Avram, L. Gheorghiu, I. Petrescu, E. Popovici, G. Demetru et. al.

Colecția tipărită a Bibliotecii noastre conține câteva ediții ale acestei frumoase povești crengiene, apărute la Chișinău, București, lași la editurile *Gama*, *Cartier*, *Scrisul românesc*, *Minerva*, *Hyperion*, *Cartea Moldovei*.

Fiul cel mic al Împăratului Roș, pasionat de basme ,dar cam prostuț și cam fricos, visează gloria lui Făt -Frumos din basmul lui Creangă și hotărăște să refacă traiectoria destinului eroului îndrăgit. Numai că se confruntă cu tot soiul de aventuri, care seamănă, și nu prea, cu cele din basm, deși personajele sînt aceleași.

Tînărul pornește într-o lungă călătorie de inițiere și se înfrățește pe drum cu cinci personaje, dotate cu însușiri miraculoase, Setilă, Gerilă, Flămînzilă, Ochilă-Răslungilă. Aceștia îl vor ajuta să treacă toate probele tenebrosului Împărat Verde. Apoi îl pedepsește pe spîn și se întoarce biruitor și cu o mireasă isteată și frumoasă.

„Cascada de ironii, porecle, pildele și expresiile de duh din carte coboară pe celuloid, în dialogul savuros al personajelor... Totul e bine că se sfîrșește cu bine și cu o nuntă ca-n povești.”

Filmul s-a bucurat de următoarele premii:

- Premiul pentru calitatea imaginii la al IV-lea Congres UNIATEC, Milano — 1965;
- Premiul pentru originalitatea regiei, Moscova — 1965;
- Premiul pentru scenografie (Ion Oroveanu), Mamaia — 1965

Georgescu, Jean. Două lozuri [Resursă electronică] / un film de Jean Georgescu, Gheorghe Naghi și Aurel Miheleş (regia) ; muz. : Mircea Chiriac ; decoruri : Giulio Tincu ; imaginea : Ștefan Horvath ; dir. Filmului : Dumitru Tofan. – București : Jurnalul Naț., [2007?]. – 1 DVD. – (Mișcarea de rezistență Cinemateca; 15). – Total ex. : md-9.

Adnotare: „*Două lozuri*” un film de Jean Georgescu, Gheorghe Naghi și Aurel Miheleş, ecranizare după schița lui I. L. Caragiale "Două loturi", în rolurile principale întîlnim următorii actori: Gr. Vasiliu Bîrlîc, D. Done, M. Anghelescu, A. Giugaru, I. Iancovescu, R. Ionașcu, M. Constantinescu, M. Pogonat et al.

Personajul principal, domnul Lefter Popescu ,jucat de Gr. Vasiliu Bîrlîc, își pune toate speranțele în marele cîștig. Ce s-a întîmplat se știe. „Viața” i-a jucat un renghi de

mare comedie , drept care, în final, bietul Lefter înebunește.

Mulți apreciază că acesta este cel mai reușit rol cinematografic al lui Grigore Vasiliu Birlic.

Borș, Haralambie. Momente și schițe [Resursă electronică] / un film de Haralambie Borș și Jean Georgescu ; imaginea: Ion Cosma. – București : Jurnalul Naț., [2009?]. – 1 DVD. – (Mișcarea de rezistență Cinemateca; 16). – Total ex. : md-10

Adnotare: „Momente și schițe” conține patru filme: **Politică cu delicatețe, Arendașul român, Lanțul slăbiciunilor și Vizita.**

„Politică cu delicatețe” este un film de Haralambie Borș, ecranizare de Mircea Ștefănescu, realizat în 1963. În rolurile principale sînt: D. Rădulescu, R. Tapalagă, M. Pepino, T. Caragiu, P. Călinescu et al.

Film distins cu Diploma de Onoare și Placa de Ceramică la al VI-lea Festival Internațional al Filmului Vesel de la Viena în 1964.

„Arendașul român” este un film de Jean Georgescu, realizat în 1952. Transpunere cinematografică după schița „Arendașul român” de I. L. Caragiale. În rolurile principale: A. Ghițescu, C. Ramadan, Gr. Ionescu Gion, N. Niculescu, V. Verbițchi et al.

„Lanțul slăbiciunilor” un film de Jean Georgescu, imagine Ion Cosma. Transpunere cinematografică după „Lanțul slăbiciunilor” de I. L. Caragiale.

În distribuție: R. Beligan, M. Anghelescu, E. Bădulescu, F. Cristian, P. Stănescu et al.

„Vizita” un film de Jean Georgescu realizat în anul 1952, după schița „Vizita” de I. L. Caragiale.

În distribuție: Gr. Vasiliu Birlic, F. Demion, S. Stratulat, M. Vauvrina.

Aceste filmulețe conțin elemente ale bunelor maniere, fiindcă în toate timpurile oamenii au avut tendința de a se opune legilor impuse de politețe pe care mulți le consideră de prisos . Dar, după o scurtă experiență de viață, fiecare om este nevoit să accepte că bunele maniere nu sînt deloc inutile, dimpotrivă, ele contribuie la formarea noastră ca oameni, la bucuria de a trăi printre semenii civilizați.

Alexandrescu, Sică. O scrisoare pierdută [Resursă electronică] / un film de Sică Alexandrescu și Victor Iliu (regia) ; decoruri : Giulio Tincu ; imaginea : Andrei Feher ; sunetul : Victor Cantuniari ; regizor secund : Elena Negreanu. – București : Jurnalul Naț., [2009?]. – 1 DVD. – (Mișcarea de rezistență Cinemateca; 17). – Total ex.: md-9.

Adnotare: „O scrisoare pierdută” un film de Sică Alexandrescu și Victor Iliu, realizat după piesa "O scrisoare pierdută" de I. L. Caragiale, spectacol al Teatrului Național din București, în 1953.

În rolurile principale: N. Atanasiu, A. Giugaru, M. Anghelescu, C. Antoniu, R. Beligan, I. Finteșteanu, Gr. Vasiliu Birlic, I. Talianu, I. Henter et al.

„O scrisoare pierdută” este piesa care stă în fruntea comedigrafiei românești. Ea are cea mai senzațională carieră națională, internațională, fiind tradusă în peste 50 de limbi și reprezentată în peste patruzeci de țări. Fiind realizată în perioada de început a cinematografului românesc, unii critici au considerat că filmul este mai mult

un spectacol de teatru filmat. Dar, fără îndoială, valoarea sa este extraordinară prin distribuția de excepție, prin uriașa statură artistică a interpreților și a regizorului."

„Pierdută, o scrisorică de amor de la o persoană importantă, becher, către o doamnă din lumea „bună”, dezlănțuie un bulversant cameleonism politic, care răvășește toată urbea, aflată în plină campanie de alegeri parlamentare.

Obiect de șantaj, misiva sentimentală schimbă de la zi la zi opțiunile electorale ale onorabililor politicieni locali, iar când ajunge, datorită fatalității și a unui „cetățean onest”, din nou în mâna destinatariei, totul se termină cu o împăcare fericită și o uriașă serbare populară.”

„Piesa rezistă, fiindcă sintetizează esența permanentă a pasiunilor politice” - remarcă Șerban Cioculescu.

Daneliuc, Mircea. Senatorul melcilor [Resursă electronică] / un film de Mircea Daneliuc (regia, scenariu) ; muz. : Petru Mărgineanu ; costumele : Andreea Hasnaș ; decorurile: Veniamin Petre ; imaginea: Doru Mitran, Petre Petrescu. – București : E Media, [2009?]. – 1 DVD. – (Mișcarea de rezistență Cinemateca; 18). – Total ex. : md-10

Adnotare: „Senatorul melcilor” un film de Mircea Daneliuc. În rolurile principale: D. Vișan, C. Bârbora, C. Vodă, M. Thibeault, D. Chișu, F. Zamfirescu, C. Comănoiu, N. Albani, M. Andreescu et al.

Prin personajele sale, filmul radiografiază zona tenebroasă a puterii în perioada tranziției sociale și politice românești.

Tatos, Alexandru. Mere roșii [Resursă electronică] / un film de Alexandru Tatos (regia) ; imaginea: Florin Mihăilescu ; scenografia: Vittorio Holtier ; muz. : Cornel Țăranu ; scenariul: Ion Băieșu. – București: E Media, [2009?]. – 1 DVD.-(Mișcarea de rezistență Cinemateca; 19). – Total ex.: md-1.

Adnotare: „Mere Roșii” este filmul de debut al regizorului Alexandru Tatos, regizor de marcă al cinematografului românesc. Scenariul, semnat de scriitorul Ion Băieșu, a plecat de la o experiență proprie — o lungă internare în spital. Realizat în 1976, filmul nu se teme să privească realitatea în ochi, cinstit, fără ocolișuri.

În rolurile principale: M. Diaconu, M. Popescu, A. Stoenescu, F. Zamfirescu, I. Cojar, E. Maftai, E. Dobrin, V. Cosma C. Galin.

„Eroul principal, un tânăr medic chirurg (pasionat consumator de mere roșii!), excelent profesionist, inflexibil cu respectarea normelor morale, se află într-o luptă permanentă cu indiferența și ignoranța semenilor săi, cu micimea lor sufletească, cu obtuzitatea și carierismul directorului spitalului.

Mere Roșii exprimă mai exact conflictul dintre talentul, abnegația profesională, respectarea jurământului lui Hippocrate, a protagonistului aflat față în față cu mediocritatea, suficiența și carierismul unor confrăți, care, cu orice preț, vor să accedă pe scara profesională și socială.”

Călinescu, Paul. Titanic-vals [Resursă electronică] / regia: Paul Călinescu, scenariu: T. Mușatescu, P. Călinescu ; sunet: V. Cantuniari ;

muzică: Paul Urmuzescu ; imagine : Ștefan Horvath. – București : E Media,[2009?]. – 1 DVD. – (Mișcarea de rezistență Cinemateca; 20). – Total ex. : md-9

Adnotare: „Titanic-vals” un film de Paul Călinescu și Tudor Mușatescu după comedia cu același nume de T. Mușatescu.

„Admirator al operei caragialiene, Tudor Mușatescu reia subiectul vieții politice românești din perioada interbelică. Cu “Titanic-Vals” (1932), Mușatescu a marcat un moment important în literatura noastră , moment care venea să ridice prestigiul dramaturgiei naționale și să atragă interesul publicului pentru repertoriul românesc. O frescă a provinciei autohtone aflată în fierberea campaniei electorale parlamentare.”

În rolurile principale îi regăsim pe Gr. Vasiliu Birlic, S. Fulda, K. Gheorghiu Mușatescu, M. Arghezi Cameniță, L. Dinu et al.

„Autorul urmărește destinul unui om obișnuit și onest (Spirache Necșulescu), funcționar modest la prefectură, om cu familie grea. O neașteptată moștenire de 50 de milioane de lei îl aruncă pe un traseu de destin, la care nu gândise niciodată. Împotriva propriei voințe, omul se vede antrenat în manevrele politicianiste locale. Autorul îl antrenează pe blîndul și onestul Spirache într-o rotație existențială de 180 de grade față de vechiul său fel de trai...”

„Grigore Vasiliu Birlic realizează în film un rol de zile mari!”

Biblioteca deține în colecția sa și varianta tipărită a comediei „Titanic-vals” , editată la București la editura Albatros în 1999.

Daneliuc, Mircea. Proba de microfon [Resursă electronică] / scenariul și regia: Mircea Daneliuc ; sunet: Silviu Camil ; montaj: Maria Neagu; imaginea: Ion Marinescu. – București : E Media, [2009?]. – 1 DVD. – (Mișcarea de rezistență Cinemateca; Vol.21). – Total ex. : md-1

Adnotare: “Proba de microfon” un film de Mircea Daniliuc. În distribuție: T. Vasilescu, G. Patrihi, M. Daneliuc, G. Negoescu, A. Mazarache, G. Grupa, V. Ichim, M. Junghietu, C. Chelba, V. Hillerin.

„**Proba de microfon**” este un film cine-verite, realizat în priza directă.

Festivaluri: Atena, Los Angeles, Roma, Poitiers; Marele Premiu ACIN.

„Luiza (Gina Patrichi) - reporteră de televiziune și Nelu - cameraman (Mircea Daneliuc), continuă să lucreze împreună, deși raporturile lor personale (și amoroase) s-au întrerupt brusc. Cei doi fac un reportaj în Gara de Nord, unde Nelu o cunoaște pe Ani (Tora Vasilescu), o tânără puțin ciudată. Între cei doi se naște o firavă poveste de iubire, ca o speranță spre lumină.

Ca și în alte filme ale sale, cineastul Mircea Daneliuc conturează și în „Proba de microfon” protestul său împotriva realităților mincinoase, mentalităților duplicitare din anii dictaturii. Personajele orbecăie, asemeni unor fiare rănite, în căutarea unui sens pe care nu-l găsesc.

Daneliuc (scenarist, regizor și interpret în această peliculă) încearcă astfel să scuture conformismul, să răstoarne prejudecățile, să deschidă calea unui alt mod, diferit față de cel oficial, de a privi lumea românească a anilor '80.”

Blaier, Andrei. Prin cenușa imperiului [Resursă electronică] / regia: A.

Blaier; montaj: M. Chișe ; muz.: R. Șerban ; sunetul: B. Cavadia, Francisc Koos. – București: E Media,[2009?]. – 1 DVD. – (Mișcarea de rezistență Cinemateca; 23). – Total ex.: md-2

Adnotare: Un film de Andrei Blaier, după romanul lui Zaharia Stancu "Jocul cu Moartea", disponibil în colecția Bibliotecii în formă tipărită, editat la București de editura Gramar în 1996.

În distribuție: G. Dinică, G. Oseciuc, E. Albu, C. Coman, I. Petrescu, Ș. Sileanu, E. Maftai, F. Cercel, F. Bencze.

„Prin cenușa imperiului” își plasează acțiunea pe fundalul primului război mondial, când lumea marilor imperii se cutremura din temelii iar frontul schimonosise fața Europei până la hotarele ei, în zona balcanică. La mijlocul anului 1917 Imperiul Austro-Ungar era în pragul destrămării iar națiunile care îl constituiseră secole la rând se ridicau cerându-și dreptul la autodeterminare. Luptele de pe front, morții, tranșeele, victimele, sărăcia, nesiguranța alcătuiesc un tablou dezolant și dezumanizant. În acest context apar personajele principale, două ființe fundamentale diferite dar cu un destin comun.

Darie (Gabriel Oseciuc) un tânăr fără experiența vieții, un băiat șchiop și naiv peste măsură și un bărbat matur ciudat și cinic, supranumit Diplomatul (fabulos interpretat de Gheorghe Dinică), genul escrocului trecut prin toate silniciile vieții, versatil, perfid, dar orgolios cu pretenții de noblețe.

Povestea filmului este la fel de palpitantă ca și cea a personajelor sale. Inițial Blaier a propus filmul, apoi acesta a fost preluat de un alt regizor care vede în pielea celor doi protagoniști pe Caragiu și Mircea Diaconu. Regizorul a ales calea străinătății și filmul a revenit lui Andrei Blaier.”

Acest film obține:

- Premiul pentru Cel mai bun actor la prestigiosul Festival de la Karlovy Vary, pentru înalta măiestrie a interpretarea personajului Diplomatul, Gheorghe Dinică în 1976;
- Mențiunea Specială a Juriului la Rencontres Internationales Film et Jeunesse, Cannes.
- Diploma de Onoare la Festivalul Internațional de Film — Avellino, Italia, 1978.

Bostan, Elisabeta. Mama [Resursă electronică] / un film de Elisabeta Bostan; scenariul: Vasilica Istrati ; scenografie : David Vinițki ; imaginea: Ion Marinescu, Konstantin Petricenko ; muz. : Temistocle Popa, Gerard Bourgeois. – București : E Media,[2009?]. – 1 DVD.- (Mișcarea de rezistență Cinemateca; 24). – Total ex. : md-9

Adnotare: „Mama” un film de Elisabeta Bostan, inspirat din „Capra cu trei iezi” de Ion Creangă și alte povești în care binele învinge răul.

Colecția bibliotecii conține câteva ediții de carte tipărită a frumoaselor și atrăgătoarelor povești crengiene, apărute la Chișinău, București, la editurile Litera Intern., Ion Creangă, Făt-Frumos, Cartea Moldovei, Prut Internațional.

În acest film rolurile principale sunt interpretate de L. Gurcenko, M. Boiarski, G. Mihăiță, F. Pittiș, V. Andrei, O. Popov, S. Kramarov, V. Manohin et al.

Cu participarea balerinilor de la Teatrul Mare din Moscova, soliștii: E. Maximova, A. Bogatîrev, I. Fadeceva.

Bostan, Elisabeta. Amintiri din copilărie [Resursă electronică] / un film de Elisabeta Bostan (regia) ; red. : Vasilica Istrati ; imaginea: Julius Druckmann ; muz.: Valentin Gheorghiu, Guță Știrbu ; dir. filmului: Gheorghe Lowe. – București : E Media,[2009?]. – 1 DVD.-(Mișcarea de rezistență Cinemateca; 25). – Total ex. : md-10

Adnotare: „Ecranizând povestirile reunite de Ion Creangă sub celebrul titlu "Amintiri din copilărie", Elisabeta Bostan dă viață pe ecran celor mai minunate pagini ale literaturii românești pentru copii.

„Amintiri din copilărie” în formă tipărită se bucură de o mare popularitate de utilizatorii noștri. În colecția Bibliotecii găsim ediții apărute la București, Galați, Chișinău la editurile Literatură și Artă, Garamond Junior, Porto-Franco, Cartex 2000, Jurnalul Național, Tineretului, Erc Press, Litera Internațional, Ion Creangă, Cartier, Curierul doljean, Cartea românească, Albatros, Minerva, Muzeul Literaturii Române din anii 1946, 1955, 1957, 1962, 1964, 1966, 1976, 1977, 1978, 1984, 1992, 1998, 2003, 2006, 2008, 2009.

„În seara de Ajun, în bojdeuca lui din cartierul Țicău al Iașilor, Ion Creangă, interpretat de marele actor Ștefan Ciubotărașu (asemănare izbitoare cu bădia Ion) își amintește cu duioasă nostalgie de copilăria sa petrecută în satul natal Humulești, de poznele și aventurile sale, atribuite în carte personajului numit Nică a lui Ștefan a Petrei. Interpretul băiatului, Ion Bocancea, croiește personajul cu o naturalețe și candoare cuceritoare. Cu șotiile și năzbâțiile sale, Nică atrăgea toate necazurile lumii intrând mereu în cele mai mari buclucuri, pe care trebuia să le rezolve tot el”.

Premii:

- Marele Premiu „Osso pardo asturiano” și Premiul special al Juriului la Festivalul Internațional al filmului pentru copii și tineret de la Gijon (Spania) — 1965;
- Premiul special al juriului la Festivalul Internațional al filmului din La Plata (Argentina) — 1965

Filmul a fost selectat de Academia Engleză și Muzeul de Artă din Los Angeles, ca fiind un film de referință în domeniul ecranizărilor.

Această colecție de filme promovează cele mai bune, alese, frumoase, interesante opere artistice românești.

Referințe:

1. <http://www.colectiacinemateca.ro/>
2. <http://filmeromania.blogspot.com/2009/04/blog-post.html>
3. <http://dexonline.ro/>

MONUMENTUL: TRADIȚIE ȘI VIITOR

Radu MOȚOC

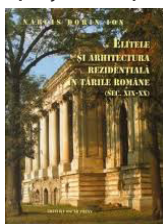
Considerat pe bună dreptate cel mai prestigios simpozion închinat monumentelor istorice prin cercetare, proiectare, conservare și restaurare, ediția a XIII-a s-a desfășurat la Iași în perioada 12-16 octombrie 2011, în elegantele saloane ale Muzeului Unirii.

Aflat sub patronajul: Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, a Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, dar și a instituțiilor de cultură subordonate județului și primăriei municipiului Iași, simpozionul **Monumentul XIII** s-a bucurat de o participare numeroasă a unor specialiști din țară și din străinătate.

După binecuvîntarea IPS Teofan, Mitropolit al Moldovei și Bucovinei, s-a dezvelit placa memorială care marchează funcționarea în incinta actuală a Muzeului Unirii a *Ligii Culturale pentru Unitatea Tuturor Românilor*, precum și înființarea de către Nicolae Iorga a *Muzeului Cuza Vodă*.

Conform unei tradiții, cu acest prilej Muzeul Unirii organizează în fiecare an vernisarea unei expoziții care, de această dată, a avut ca temă obiecte creștine în spațiul carpatic (sec. IV-XVI).

Lansarea volumului: **Elitele și arhitectura rezidențială în Țările Române (sec. XIX-XX)**, autor Narcis Dorin Ion, directorul Muzeului Bran, a constituit un eveniment editorial de înaltă ținută profesională, constituind și tema de doctorat a autorului.

„Axul central al cărții prezintă istoricul a opt familii aparținând aristocrației autohtone, prin intermediul a unsprezece reședințe. Astfel, familiile Ghica, Mavrocordat, Cantacuzino, Callimachi, Știrbey, Rosetti-Roznovanu, Brătianu și Văcărescu-privite și tratate sub unghi genealogic-sunt studiate în relația lor directă cu reședințele pe care le-au edificat și pe care le-au transformat în adevărate centre de iradiere a curentelor de idei europene”, așa caracterizează cel care a prefațat volumul, prof.univ.dr. Ioan Oprîș, dar care a și

prezentat volumul în plenul simpozionului.

Trebuie remarcată ținuta grafică realizată de prestigioasa **Editură Oscar Print** care editează acest volum în cadrul colecției *Patrimoniul Cultural*, coordonată de același prof. univ. dr. Ioan Opriș.

Lucrările simpozionului **Monumentul XIII** din anul 2010 au fost publicate în două volume care au fost lansate cu acest prilej. Prezentarea acestor volume, ca în fiecare an, a fost făcută cu accente de analiză în detalii, de către prof. univ. dr. Petronel Zahariuc.

Personalitatea profesorului Alexandru Cișmigiu, care s-a remarcat în domeniul proiectării structurilor, a fost omagiată de colegii de breaslă. Contribuind fundamental la salvarea monumentelor istorice prin studii teoretice și practice precum conceptul de anvelopare pentru structurile masive de zidărie, Alexandru Cișmigiu are la activ peste 250 de monumente care îi poartă semnătura.

Comunicările în cadrul simpozionului s-au desfășurat pe trei secții:

- Monumente fortificate
- Viața monumentelor
- Tehnici de restaurare

Din cele 92 de comunicări susținute semnalăm următoarele:

- Ioan Opriș – „Valori istorice moldave în colecțiile Muzeului *Al. Saint-Georges* din București”.
- Lucian Valeriu Lefter – „Ctitoriile boierilor Carp. Case și biserici în vechiul ținut Vaslui”.
- Tereza Sinigalia – „Structura arhitectonică a ansamblurilor mănăstirești din vremea lui Matei Basarab”.
- Narcis Dorin Ion – „Un monument și proprietarii săi: conacul Rosetti din Căiuț”.
- Iosefina Postăvaru – „Castelul Apafi din Dumbrăveni”.
- Attila Istvan Szekeres – „Istoria Castelului Daniel de la Vârghiș, prin genealogie și heraldică”.
- Tudor-Radu Tiron – „Ansamblul funeral al Ghiculeștilor de la București-Colentina – manifestare artistică și conștiință de neam”.
- Sorin Iftimi, Aurica Ichim – „Palatul de la Ruginoasa-Conservare și restaurare”.
- Ștefania Ciubotaru – Palatul Cotroceni (1893-1950)-file din istoria unui monument”.
- Ionel Cândea, Costin Croitoru – „Aspecte privind restaurarea ansamblului mănăstiresc de la Măxineni, jud. Brăila. (1976-2011)”.
- Adrian Iordăchescu – „Prima clădire protejată antiseismic prin metoda izolării bazei în România-sediul ASE București”.
- Ilie Luceac – „Fosta Reședință a Mitropoliților Bucovinei pe lista

Patrimoniului Mondial UNESCO”.

- Corneliu C. Ponta – „Conservarea prin iradiere a patrimoniului cultural în România”.

Simpozionul **Monumentul XIII**, ca în fiecare an, organizează o vizită de documentare în țară sau peste hotare. De data aceasta vizita de documentare s-a desfășurat la Odessa și Cetatea Albă, constituind un bun prilej de a analiza mai multe obiective culturale.

La Odessa s-a vizitat Muzeul orașului Odessa și Muzeul de arheologie cu o secție de arheologie bine dezvoltată, cu un tezaur din perioada greacă și romană. Celebra Operă și Catedrala Ortodoxă din Odessa au fost vizitate având un impact important asupra specialiștilor care sînt angajați în restaurarea Teatrului Național din Iași.

La Cetatea Albă, participanții la simpozion au beneficiat de explicațiile de specialitate oferite de directorul Muzeului Brăila – dr. Ionel Cîndea, care a efectuat în

mai multe rînduri săpături arheologice în acest perimetru bogat în mărturii istorice.

Se poate spune că simpozionul, prin diversitatea lucrărilor și, mai ales, prin consistența acestora, a contribuit la identificarea unor probleme legate de salvarea patrimoniului național care se derulează în diferite zone din România.

Merită subliniat și efortul organizatoric efectuat de specialiștii din Iași, în frunte cu doamna Aurica Ichim, care este sufletul acestei manifestări științifice finalizată în fiecare an cu publicarea integrală a comunicărilor prezentate la simpozion.

ГИБЕЛЬ ЕВРЕЙСКОГО АНТИФАШИСТСКОГО КОМИТЕТА, СУДЬБА СОЛОМОНА МИХМИХОЭЛСА И ТЕАТР ГОСЕТ

(ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ЕВРЕЙСКИЙ ТЕАТР)

Марина ШУЛЬМАН, библиотекарь
Отдела Комплектования

Еврейский антифашистский комитет был создан в мае 1942 года по решению Советского Правительства. Среди его членов было немало знаменитых евреев: писатель Эренбург, поэты Перец Маркиш и Давид Бергельсон, академик Лина Штерн, актеры Вениамин Зускин и Соломон Михоэлс, которого назначили главой комитета. В глазах западных интеллектуалов они создавали положительный образ СССР и советского человека, а также собирали средства для оказания помощи армии, сражавшейся с фашистами. Разумеется, представители еврейской интеллигенции искренне желали разгрома фашистских войск и действовали весьма эффективно. В глазах Сталина существование комитета было оправданно. После войны представители Советского Союза голосовали в ООН за создание на территории Палестины независимого еврейского государства. Но Израиль избрал путь несоциалистического развития и во многих вопросах сверял свою внешнюю политику с точкой зрения США. Окончание войны, а также ориентация еврейского государства сыграли свою роковую роль в судьбе еврейского антифашистского комитета. Но были и другие причины, побудившие Сталина санкционировать его разгром.

На оккупированных территориях Советского Союза фашистами были организованы гетто и лагеря смерти для еврейского населения, антисемитизм поддерживался и насаждался. Евреи вынуждены были бежать, оставив свои квартиры и добро. Представители местного населения занимали освободившееся жилье. Их собственные квартиры зачастую оказывались разбомбленными или разоренными. Всем жителям Советского Союза пришлось хлебнуть горя во время Великой Отечественной войны. Новым хозяевам квартир вовсе не хотелось их уступать выжившим и возвратившимся из эвакуации или спасшимся после

заклучения в концлагерь евреям. Проблема усугублялась тем, что в СССР не существовало возможности приватизировать квартиру. Жилье считалось не частной собственностью, а имуществом государства. Евреи не могли ничего доказать, они писали жалобы в юридические инстанции и, конечно, в Еврейский антифашистский комитет, члены которого просили разрешения создать комиссию по расследованию положения спасшихся из концлагерей и выживших евреев, в чем им было отказано.

Сталина раздражали просьбы о помощи, он ошибочно полагал, что сведения о его личной жизни, просачившиеся в западную прессу, попали туда через Полину Жемчужину, жену Молотова, С. Морозова, любовника его дочери Светланы, евреев по национальности, а также по вине членов Еврейского антифашистского комитета, имевших связи с западными интеллектуалами.

Таким образом, конец войны, внешнеполитическая ситуация, внутренние проблемы, а также причины личного характера вызвали у советского диктатора ненависть к евреям и предопределили разгром Еврейского антифашистского комитета, арест многих его членов, обвинения в космополитизме и антисоветской деятельности, пытки, ссылки, расстрелы невинных людей.

Дело завели в 1946 году, за Михоэлсом и его соратниками следили. 20 ноября 1948 года Политбюро ЦК ВКП(б) приняло постановление, в тексте которого прозвучал приказ «... органы печати Комитета закрыть, дела комитета забрать. Пока никого не арестовывать». Планировали устроить открытый процесс. Вскоре посадили Д. Гофштейна, И. Фефера, П. Жемчужину, В. Зускина и других представителей еврейского населения. Следствие закончилось в 1950. Состоялся суд, в ходе которого евреи один за другим отказывались от своих показаний, утверждая, что следователи добывали признания подследственных с помощью шантажа и побоев. Открытый процесс пришлось отменить. Суд завершился 18 июля 1952 года. Все подсудимые, кроме Лины Штерн, были приговорены к расстрелу. Лина была членом партии с 1938 года, лауреатом Сталинской премии второй степени (1943), первой женщиной, ставшей членом Академии наук СССР (1939). На суде она заявила, что не солгала ни разу в жизни и считает себя невиновной.

В момент суда Лине Штерн, всемирно известному физиологу и биохимику, было 74 года. Она исследовала оксиды, изобрела лекарство от менингита, искала способы продления жизни. Об одаренности, силе характера и ироничности этой женщины ходили легенды. Штерн ставила опыты вместе с итальянским ученым Бателли. Однажды войдя к нему, она услышала фразу: «Поднимите меня. Я хочу, чтобы все видели, что итальянцы умирают стоя!» Мгновенно оценив обстановку, Лина сказала: «Итальянцы ломают комедию, мне здесь нечего делать». Бателли «отменил» свою смерть. Поклонник заметил: «Скоро мы поженимся, ты сможешь оставить свою работу». Штерн ответила: «Значит, мы никогда не поженимся, дорогой». Сталин собственноручно вычеркнул ее имя из расстрельного списка. Лину отправили в ссылку в Джамбул. В 1953 году ее вернули в Москву по амнистии. С 1954 по 1968 она работала в должности

заведующего отделом физиологии в институте биофизики. Официально была реабилитирована только в 1958 году.

Отчаянное мужество, проявленное обреченными евреями, отказывавшимися подтвердить выбитые у них на следствии показания, не спасло им жизнь. Приговоры были приведены в исполнение. Однако показательный открытый процесс не получился. Арестовали 431 человека. Среди них были писатели, художники, актеры. Из лагерей вернулись немногие. Готовилось дело врачей. Не трогали только тех, кто работал в атомной промышленности и науке. Сталин не успел окончательно расправиться с еврейским населением своей страны. Его дни уже были сочтены. После смерти диктатора невинные были реабилитированы, выжившие возвращены. Но сломанные судьбы неизлечимы и потери еврейского народа невосполнимы.

Одна из самых горестных страниц - судьба гениального актера, крупного режиссера, руководителя Еврейского антифашистского комитета Соломона Михоэлса, человека отзывчивого и веселого, ставшего символом еврейского таланта и доброты. Он родился 4 марта 1890 года в городе Двинске. учился в Киевском коммерческом институте и на юридическом факультете Петербургского университета. Образование, природный ум и врожденный талант обеспечили Михоэлсу широту кругозора, способность создавать философские концепции образов своих героев и спектаклей. Его игра отличалась интеллектуальной глубиной и в то же время пластичностью. С одинаковым успехом он был способен представить публике Тевье-молочника, а также других персонажей Шалом Алейхема и героев мировой классики. Его Лир ставил смертельно опасный эксперимент и, глубоко страдая, проходил долгий трагический путь познания сущности человеческой природы. По воспоминаниям Натальи Вовси-Михоэлс, дочери Соломона, он стремился «трагическое решить комическими средствами, как бы снимая излишний драматизм и сентиментальность». У Соломона Вовси (Михоэлс - псевдоним) был дар чувствовать и показывать жизнь как трагикомедию. Это истинно еврейская особенность его творчества. В то же время могучий темперамент актера, его импровизационная виртуозность, метафоричность и острая современность режиссерских решений ставили спектакли Михоэлса в один ряд с крупнейшими театральными достижениями XX века.

Он никогда не стремился занять в труппе ведущее положение. Но после того, как из заграничного турне не вернулись Грановский, руководитель театра, и художник Натан Альтман, труппа оказалась в безвыходном положении. Соломон взял на себя организацию постановок, режиссуру, помощь начинающим актерам. Зускин вспоминает, как Михоэлс, догадавшись о переживаниях молодого артиста, подошел и положил руку ему на голову. После этого актеры проговорили до утра. Зускин считал, что в эту ночь он закончил университет и не состоялся бы как актер без сердечной и мудрой поддержки Соломона. Впоследствии Зускин и Михоэлс стали друзьями и замечательно импровизировали вместе. В трудный для театра момент Михоэлс

принял на свои плечи всю ответственность за жизнь театральной труппы и качество спектаклей. При этом он продолжал играть на высочайшем уровне. Одновременно Соломон добросовестно читал все письма, приходившие в Еврейский антифашистский комитет, старался помочь, глубоко сострадав обиженным и обездоленным.

Во время войны погибла в гетто жена Соломона. У него на руках осталась дочь. Наталья Вовси-Михоэлс вспоминает об отце как о добром, понимающем человеке, который при всей своей любви не мог дать ей счастливого детства. Ей не хватало теплоты общения из-за занятости Соломона. Дочь вспоминает, что приходила на прием ради того, чтобы увидеться с отцом, который почти не бывал дома. За Михоэлсом следили, он догадывался об этом и почти все время проводил вне дома на людях. Горькая ирония судьбы в том, что он погиб на узких улочках гетто. Там же, где уничтожили почти всю его семью. Михоэлс добровольно не поехал бы туда. Его привезли насильно и убили, замаскировав операцию под несчастный случай. Во время похорон великому еврейскому актеру были оказаны почести. Руководителем театра был назначен Зускин. Полина Жемчужина вспоминает, как на похоронах Михоэлса она подошла к Зускину, спросила: «Что же теперь будет?». Он не мог сказать ничего утешительного. Никого не обманула инсценировка пышных похорон. И красавицу Перл, с которой вскоре развелся ее муж Молотов, и Зускина ожидали в будущем арест, унижительные допросы, угрозы и горестный путь, который в недалеком будущем предстояло пройти многим представителям еврейской интеллигенции XX века. Василий Гроссман пишет о тех, кто подходил к окошку, чтобы передать продукты и вещи арестованным родственникам. Люди «как-то по особенному вытягивали шеи. и спины их, с поднятыми плечами, с напряжившимися лопатками, казалось, кричали, плакали, всхлипывали». Каково же было тем, кто отправлялся в ссылку или прощался с жизнью.

Талант Михоэлса, а также созданный им театр остались в благодарной памяти евреев. ГОСЕТ, Еврейский камерный театр, возник в 1921 году и просуществовал недолго. В 1949 году театр закрыли. Многие актеры впоследствии были арестованы. Но во время своего существования театр был так своеобразен и выразителен, что пользовался любовью далеко не только евреев. Его трагическая история в то же время одна из самых ярких страниц развития театрального искусства XX века. В этом заслуга не только Михоэлса, но и талантливых актеров (Зускина и других), а также прекрасных сценографов и театральных художников Альтмана и Александра Тышлера, создавших неповторимый мир еврейского театра. При этом у каждого из художников был свой особый почерк. Мне посчастливилось побывать на выставке работ Александра Тышлера во время учебы в Московском педагогическом институте. Увиденное оставило неизгладимый след.

Фамилия «Тышлер» означает «столяр». Отец художника в самом деле был столяром в Мелитополе. Александр помогал ему и на всю жизнь сохранил трепетно нежное отношение к дереву. Он учился в Москве в мастерской

замечательного художника Фаворского. Рисовал плакаты, занимался книжной иллюстрацией, вырезал деревянные скульптуры, писал живописные полотна, работал в качестве театрального художника, участвовал в 50 художественных выставках в Советском Союзе и в 32 зарубежных выставках.

Мир художника Тышлера своеобразен, парадоксален и сказочен. С удивлением разглядываешь золотоволосую красавицу с кораблем на голове («Океанида»), наклонную башню с нежным и печальным лицом, улыбаешься скоморохам-кукольным. Неистощимая фантазия, мастерство рисовальщика, лукавый юмор трогают душу и пробуждают воображение. Доброта пронизывает «Антикорриду», на которой над головой быка летают ангелы с флажками, а сам он наклоняет морду с изяществом кокетки. Возвышаясь на стройных ногах с миниатюрными копытцами, грациозностью фигуры бык напоминает балерину на пуантах, а не свирепого зверя. На голове его целый лес флажков вместо рогов. Каждая из дриад художника Тышлера своеобразна, но вместе они смотрятся как единое целое. Манере мастера свойственен аскетизм. Никаких украшений. Перед зрителем полуобнаженные сухие фигуры с легкостью несущие на головах домики, кораблики, мельницы. Женственное изящество парадоксально сочетается с ощущением, что перед нами не люди, а духи дерева. Но именно они, по Тышлеру, и есть основа жизни. Художник писал, что любит рисовать женщин в «необычных и необыденных связях и ситуациях.. .у меня вещи изображены совершенно реально, а соединение их с человеком - фантастично».

Чем больше вглядываешься в картины художника, тем яснее становится, что его фантазии вырастают из реальной жизни, преобразенной метафоричностью мышления и символизмом, при этом очевидна связь с культурной традицией. Теплота воспоминаний о детстве вызывает улыбку, завораживают поэтичность стиля, волшебство таинственного теплого освещения и мягкого юмора. Душе так уютно в этом мире, что не хочется уходить.

Наверное, нечто подобное испытывали и зрители в еврейском театре. Ведь декорации оформлял Тышлер. Мы уже никогда не сможем увидеть их. Существование цельного, плодотворно и оригинально работавшего творческого коллектива было насильственно прервано.

Конечно, можно объяснить возникновение расизма и антисемитизма причинами религиозного, политического и экономического характера, но необходимо помнить, что «спусковым крючком» погрома, резни, любой расправы всегда служили озлобленность, зависть, сознательная недостойная игра на низменных инстинктах. Нравственный релятивизм убийствен для жертв, а исполнителей он превращает в палачей.

Нам остается лишь помнить обо всех бедах, выпавших на долю людей, представителей разных народов, в XX веке, стараясь не допустить сползания в варварство, культурного паралича в веке XX I .

SCURT ISTORIC AL REVISTEI SOCIETĂȚII ISTORICO-ARHEOLOGICE BISERICEȘTI DIN BASARABIA (1909-1934)

Preot Vasile SECRIERU

Revista Societății Istorico-Arheologice Bisericești a fost o publicație culturală, care a apărut la Chișinău, inițial, numai numere răzlețe, 10 volume în limba rusă, cu peste 250 de pagini fiecare, iar din 1919, ediția română apare separat. În perioada 1919-1924 (vol XI-XV), apare câte un volum pe an, cu formatul 23x18, costul unui exemplar fiind de 15 lei. Echipa redacțională era constituită din arhimandritul Visarion Puiu (președinte), profesorul Iosif M. Parhomovici, protoiereul Mihail Ciakir, Iustin Ștefan Frățiman, Ioan N. Halippa (în 1919), căpitanul Ștefan Berechet, Constantin N. Tomescu (secretarul redacției). Revista era tipărită, la început, în tipografia „Luceafărul”, iar din 1921, la „Tipografia Eparhială”, un exemplar costînd 10 lei.

Volumul apărut în 1919 cuprindea monografia „Mănăstirile din Basarabia” (93/95 de pagini cu ilustrații), semnată de către arhimandritul Visarion Puiu. În volumul din 1920 a fost publicată o tablă de materii comună pentru partea în limba română și pentru cea în limba rusă și Cuprinsul celor zece volume apărute anterior și tipărite în limba rusă (1909-1918) și a volumului în limba română (1919); ambele părți apăreau sub o copertă comună. Acest volum mai conține și studiul lui Iosif Parhomovici: Архипастырское служение Архиепископа Неофита, бывшего Кишиневского и Хотинского (165 + 3 pagini cu portrete).

Volumul editat în 1921 includea materiale în limbile rusă și română (paralele și succesive); de asemenea, o tablă de materii comună (1 foaie), iar în volumul din 1922, partea română și cea rusă a apărut sub o copertă comună, un număr costînd 10 lei. Studiul lui Iosif Parhomovici: „Архиепископъ Сергій и дьятельность его въ Кишиневской Епархіи 1882 г. (II + 108 + III p. + 1 fotografie portret) (35 lei) a fost publicat în volumul din anul 1923, în versiunile română și rusă.

Volumul XV, din 1924 este format din două părți : în prima (100 de pagini), sînt reproduse primele 6 articole apărute în revista „Spicuitor în Ogor vecin” cu genericul: Știri istorico-literare despre noi și vecini, București-Chișinău, ianuarie/septembrie – octombrie/decembrie 1920 și 1924; cea de a doua (apărută în 1923), cuprinde Opisul obiectelor ce se păstrau în Muzeul Societății Istorico-Arheologice

bisericești basarabene din Chișinău-Casa Eparhială (45+II+IV p.). Pe lângă ediția în limba română, a apărut și ediția în limba rusă: Труды Бессарабского Церковного Историко-Археологического Общества.

În anii următori au apărut volumele: XVI (237 p. : il), 1925; XVII (316 p.), 1927; XVIII (333 p. : portr., des., tab.), 1928; XIX (540 p.: portr.), 1929.

În 1930 se publică volumul XXI, care avea 570 de pagini, un tiraj de 1400 de exemplare costînd 200 de lei. Volumul dat insera următoarele studii: *Istoria Bisericii din Basarabia în veacul al XIX-lea sub Ruși*, de Nicolae Popovschi; *Folclor religios basarabean – Povestea lui Dumnezeu*, de Th. Inculeț; *Catagrafia Basarabiei la 1820. 127 sate din ținutul Orheiului*, de Constantin N. Tomescu. Comitetul redacțional a avut grijă să trimită mai multe exemplare din colecția reviste unor biblioteci din țară, de exemplu, bibliotecii Fundației universitare „Regele Ferdinand I” din Iași, dar și de peste hotare, în Cehoslovacia și Iugoslavia.

Volumul XXIV, apărut în 1934, cuprinde lucrarea bibliografică a lui Alexandru David „Tipăriturile românești în Basarabia sub stăpânirea rusă (1812-1918), studiile diaconului Paul Mihailovici „Cărți bisericești, manuscrise și icoane din Basarabia; „Însemnări vechi și inscripții”; „Registrele actelor moldovenești din arhiva de la Constantinopol, a Sf. Mormânt” ș.a.

Această publicație a găzduit în paginile sale lucrări cu tematică diversă: acte și hrisoave domnești, istoricul Muzeului Societății Istorico-Arheologice Bisericești din Chișinău, genealogii, studii despre organizarea ecleziastică și administrativ-teritorială a Moldovei feudale și a Basarabiei după anul 1812, despre istoria și cultura românilor.

Pintre cei mai activi colaboratori ai revistei s-au numărat: Constantin N. Tomescu, Leon T. Boga, Ioan N. Halippa, Toma G. Bulat, Gh. Ghibănescu, Șt. Berechet, Iosif și Alexandru Parhomovici, Gurie Grosu, Visarion Puiu, Liviu Marian, Petre P. Panaitescu, Paul Mihail, V. Kurdinovski, Alexandru David, Mihail Ciakir, Iustin Frățiman, Alexe Mateevici ș.a.

Ar fi necesară, în opinia noastră, reeditarea acestei publicații, care ar constitui pentru cercetători o adevărată sursă de informații, o mică enciclopedie de istorie a Basarabiei. Fără a ne cunoaște istoria, obiceiurile, inclusiv și istoria Bisericii, nu putem să rîvnim la un prezent sau un viitor mai bun. În acest sens, Sfântul Ioan din Kronștadt afirma că istoria Bisericii nu trebuie să fie o simplă înșiruire de fapte, ci „o școală a dogmelor și tuturor virtuților creștine pentru tinerii învățacei și pentru toate vîrstele, din care să învățăm : rugăciunea, credința, speranța, iubirea, răbdarea, curajul, smerenia, supunerea față de Providență, înfrînarea, curățenia, neprihănirea, ascultarea etc. Ea trebuie să demaște moravurile societății de astăzi, să ne apere de viciele ei. Tinerii, dar și vîrstnicii trebuie să vadă în ea ca într-o oglindă fie neajunsurile, fie desăvîrșirea la care au ajuns oamenii despre care se povestește în ea, pentru a nu se lua după exemplele proaste, ci a le imita pe cele bune”.

Bibliografia consultată:

1. **Anuarul Eparhiei Chișinăului și Hotinului (Basarabia).** Ch. : Tipografia Eparhială, 1922, p. XII.
2. **Calendarul bibliotecarului.** Ch., 1999, p. 287-288
3. **Chișinău. Enciclopedie.** Ch. : Ed. Museum, 1997, p. 399-400
4. **Luminătorul.** Ch., 1931, nr. 14-15 din 15 iulie, p. 751-753
5. **Popovschi, Nicolae.** Istoria Bisericii din Basarabia în veacul al XIX-lea subț ruși. Ch., 1931, p. 427
6. **Publicațiile periodice românești (ziare, gazete, reviste).** București : Ed. Acad. Rep. Socialiste România, 1987, T.3 : Catalog alfabetic 1919-1924, p. 798.
7. **Răduică, Georgeta, Răduică, Nicolin.** Dicționarul presei românești (1731-1918). București : Ed. Științifică, 1995, p. 357.
8. **Sfântul Ioan din Kronstadt. Liturgia-cerul pe pământ.** Cugetări mistice despre Biserică și cultul divin ortodox. Ed. a 2-a. Sibiu, 2002, p. 59.

**СОЛНЕЧНОЕ СПЛЕТЕНИЕ:
ПРАВЕДНИКИ СРЕДИ НАРОДОВ МИРА, КОМПЛЕКС
ПРОБЛЕМ, СВЯЗАННЫЙ С ИХ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬЮ
И НРАВСТВЕННАЯ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ ЧЕЛОВЕКА
НА РУБЕЖЕ 20-21 ВВ.**

Марина ШУЛЬМАН

«Праведники мира - это в полном смысле слова «солнечное сплетение
проблем холокоста»

Беркович Е.

«Зимний грозный прилив

В волнах закружил - и терзает, И влечет меня вдаль»

Томиномори (псевдоним Сьюпан)

ТЕЗИСЫ

1. Нам неизвестны имена всех жертв катастрофы европейского еврейства. Убивали всех членов семьи, выжигали целые деревни. Подчас просто некому было назвать имя погибшего еврея или того нееврея, который пытался спасти несчастную жертву варваров XX века. Нам также неизвестны имена всех помощников и спасателей. В ряде случаев ужас пережитого блокировал память выживших. Они молчали десятилетиями. Иногда свидетели решались заговорить лишь в глубокой старости, чувствуя, что им недолго осталось жить, они не хотели уносить с собой в могилу то, что всю жизнь их угнетало.

Известно также, что порой один и тот же человек спасал кого-то одного и в то же время выдавал или убивал других представителей еврейской национальности. Иногда услуги оказывали за деньги, забирая у несчастных последнее достояние.

Можно ли признать спасателем человека, бывшего членом нацистской партии или отрядов гитлерюгенда в юности?

Является ли спасателем тот, кто помог жене или мужу, не попытавшись спасти других родственников-евреев?

Имеет ли значение количество спасенных? Эти и многие другие вопросы, связанные с осмыслением деятельности спасателей представляются окровавленным узлом, от которого, подобно лучам расходятся во все стороны

оголенные нервы, «солнечным сплетением», по выражению Берковича, пульсирующим центром изучения трагической истории Холокоста.

2. Первые упоминания о людях, спасавших евреев во время Второй мировой войны. прозвучали в воспоминаниях тех, кто пережил катастрофу европейского еврейства. Спасенные писали о тех, кто в годы преследований протянул им руку помощи, дал еду или одежду, предоставил убежище или организовал побег. Благодарность евреев безмерна. Однако в первые послевоенные годы в Европе деятельность помощников и спасателей никого, кроме спасенных, никого не интересовала. Это объяснимо. Многие немцы, а также представители других народов говорили, что ничего не знали о преступлениях, об издевательствах над евреями, о концлагерях, объясняли, что ничего невозможно было сделать для облегчения участи несчастных. Они вовсе не были заинтересованы в том, чтобы появились неизвестные герои, мужественные защитники и спасатели. Сам факт их существования свидетельствовал о том, что альтернатива все же была, сопротивление было возможно,

С другой стороны, деятельность спасателей нельзя было использовать для легитимации государств, возникших на карте Европы после окончания войны. Они чаще всего не участвовали в вооруженной борьбе с нацистскими режимами в отличие от участников сопротивления во Франции и других странах. В 1963 г. появилась книга Ханны Арендт о процессе над Эйхманом. В 1993 г. увидела свет книга «Мужество во имя человечности». В 1994 г. вышел на экран фильм «Список Шиндлера», имевший оглушительный успех, отношение к спасателям в Европе изменилось к лучшему.

3. В Израиле уже в 1951 г. был принят Закон о катастрофе. В 1953 открылся музей Яд ва-Шем. Отношение к людям, спасавшим евреев было совершенно иным, чем в Европе и СССР. На 1 сентября 2008 г. праведниками мира признано 22216 человек. «Праведник среди народов мира» - еврейский термин. В Яд ва-Шеме разработаны критерии присвоения этого звания. В европейской литературе встречаются и другие термины «гуманитарное сопротивление», «Сопротивление спасателей». Раввинистический термин «праведник мира» встречается в Талмуде и в Тосефте. Он разрабатывался многими еврейскими авторитетами. У Маймонида обретает смысл благочестия. В книге Зохар употребляется для обозначения неевреев, которые поступают справедливо с евреями. Праведников мира чествуют, награждают, в ряде случаев оказывают материальную помощь, их имена увековечивают, существует аллея, на которой сажают деревья только праведники мира.

4. Спасатели были совершенно разными людьми. Среди них были врачи, спортсмены, дворники, проститутки, моряки, адвокаты, профессора, даже представители лагерной охраны. У них было разное происхождение, национальность, политические и религиозные убеждения. Нам известны имена Марии фон Мальцан, Оскара Шиндлера, Отто Вайдта, пастора Мари-Бенуа из Марселя, японского консула Сугихару в Каунасе и многих других. Многие действовали под влиянием жалости, спонтанно, другие в силу своих

убеждений, осознанно и последовательно противостояли бесчеловечному режиму. Попытки создать портрет альтруистической личности как идеального типа не увенчались успехом. История помощи евреям состоит из отдельных эпизодов, неповторимых судеб. Поэтому мудро было со стороны комиссии Яд ва-Шема рассматривать каждый случай отдельно, учитывая все обстоятельства.

По мнению Мордехая Палдиэля были спасены 250 000 человек. Очень мало по сравнению с 6 млн. погибших. Общее количество праведников мира составляет менее 1 процента взрослого населения Европы. Все эти люди рисковали свободой, жизнью, порой благополучием своих детей и собственным здоровьем. В конце 30-х годов нацистские власти смотрели сквозь пальцы на помощь евреям в деле эмиграции из Германии. При этом брали на заметку всех сочувствовавших евреям, следили за ними. В 1941 эмиграцию запретили. Уголовно наказуемое преступление совершал всякий, кто осмеливался пройти по улице под руку с евреем. Они стали отверженными, а вскоре дошло и до физического уничтожения. Оскара Шиндлера арестовывали трижды. Был под арестом и Отто Вайдт. Альфреда Роснера повесили, Антона Шмида расстреляли. В Германии чаще всего отправляли тех, кто помогал евреям в лагерь. На территории оккупированных стран Спасателей часто убивали. Тем более ценно проявленное мужество. На медали, которую вручает Яд ва-Шем, на иврите и на французском языке выгравирована надпись: «В благодарность от еврейского народа. Кто спасает одну жизнь, спасает

весь мир». Холокост был не только еврейской катастрофой. Он ознаменовал собой самый серьезный кризис христианства за всю его двухтысячелетнюю историю, явился гуманитарной катастрофой для всего человечества. Во дни испытаний помощники и спасатели евреев продемонстрировали силу духа и повели себя как хранители совести.

5. Необходимо подчеркнуть, что в Молдове были люди, рискующие жизнью и здоровьем ради спасения евреев. Этой теме посвящены труды Михаила Беккера, собравшего огромный фактический материал. Спасатели отстаивали честь нашей родины, ее доброе имя среди других народов.

6. На рубеже 20-21 веков необходимость восстановления подлинной картины происходившего в годы войны многократно возрастает в силу того, что некоторые представители арабского мира, а также европейского негационизма открыто отрицают сам факт Холокоста (Ричард Уильяме и др.). Необходимо помнить о трагедии, о подвигах спасателей и помощников. Вспомним и о том, какую выносливость, храбрость, терпение и стойкость проявили сами жертвы. Они голодали, болели, терпели унижения, но не потеряли желания жить, сохранили для будущего наш народ. Ради мира мы обязаны передать потомкам свои знания о прошедшем, трагический и бесценный опыт выживания в ужасающих условиях. Этот долг является частью моральной ответственности ныне живущего поколения евреев.

Представители разных народов множество раз переживали горе и выражали его в нетленных строках. Как в японском стихотворении, взятом мною в качестве одного из эпитафий. Способность сочувствовать чужой беде в экстремальной ситуации определяла судьбы людей в годы испытаний. Наш опыт одновременно уникален и созвучен горестям и бедам представителей других национальностей. Сегодня отношение к Шоа, к жертвам и спасателям является мерилем нравственной зрелости и гуманности отдельной человеческой личности и народа в целом.

GEORGE ENESCU - 55 DE ANI DE LA TRECEREA ÎN ETERNITATE

Elena ȚURCAN

*„În lumea muzicii – spunea Enescu – eu sînt cinci
într-unul: compozitor, dirijor, violonist, pianist și profesor.
Cel mai mult prețuiesc darul de a compune muzica și nici
un muritor nu poate poseda o fericire mai mare.”*

George Enescu

Cea mai însemnată parte a spiritualității unui popor se află teaurizată în opere artistice de valoare . O dovedește cu prisosință istoria fiecărui neam.

În istoria muzicii noastre George Enescu are locul acelor mari creatori, care, asemeni zeului Janus, privesc cu o față spre trecut, iar cu cealaltă scrutează viitorul. Enescu a fost înzestrat de grația divină să descifreze muzica Universului. Măiestria lui nu este altceva decît marele

dar Dumnezeiesc, spre care rîvnesc mulți, dar îl primesc numai cei care merită. În anul 2011, luna mai este marcată prin comemorarea genialei personalității George Enescu (n. 19 august 1881 în Liveni, Botoșani - d. 4 mai 1955, Paris) în legătură cu împlinirea a 55 de ani de la trecerea în eternitate.

Vizavi de acest eveniment cultural, Oficiul Documente Muzicale a Bibliotecii universitare, a decis să ofere publicului său o expoziție de carte ce conține mărturii elocvente pentru familiarizarea cu personalitatea compozitorului și interpretului de geniu, fiu al poporului român, unul dintre exponenții spiritualității noastre, G.Enescu. Expoziția a fost prezentată și la conferința științifică consacrată „Zilelor științei și creației artistice a studenților și masteranzilor” din Bălți, cu genericul „Teoria și practica Educației Muzicale contemporane”, organizată de Facultatea Științe ale Educației și Arte și Atheneul Universitar. Prin această expoziție bibliotecarii

și-au propus să prezinte iubitorilor de frumos mărturii ale drumului parcurs de ilustrul muzician. Act de creație care implică pasiune și competență în selectarea și etalarea materialului în raport cu tema abordată, expoziția este relevantă prin două semnificații distincte și totuși convergente:

- aprofundarea cunoștințelor curente despre viața și opera marelui muzician;
- punerea în lumină a unor aspecte deosebite privind viața și creația lui G. Enescu.

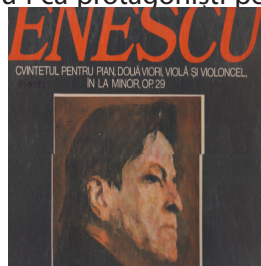
Nota de particularitate a expoziției constă în faptul că înlesnește contactul nemijlocit cu vestigii pe temeiul cărora se sprijină viziunea contemporană asupra uneia dintre cele mai semnificative prezențe românești în cultura universală. Atestat de numeroase mărturii ale timpului, impactul artei lui Enescu în mișcarea artistică a frământatului secol al XX-lea este confirmat de exegeza de specialitate, ca și de gândurile și sentimentele exprimate de personalitățile care l-au cunoscut pe muzicianul român. Esența demersului uman și artistic al lui G. Enescu rezultă mai mult din opiniile contemporanilor și nu numai, reflectate în cadrul expoziției la care ne referim. Reprezentativ este setul de 22 cărți - lucrările muzicale ale lui G. Enescu, editate între anii 1933 - 2005. Edițiile sînt în limba română, rusă, franceză pentru pian, vioară, acordeon, orchestră, voce și cor. Cititorii pot astfel consulta (cînta) cel mai vechi document din colecția nominalizată - Enescu George. Suite dans le style ancien (op.3). - Paris : Ed. Enoch, 1933, Sonate pour piano et violon. Op.2. - Bucarest : Ed. d'état pour la litterature et l'art., 1956.

În expoziție mai pot fi admirate și 2 ediții ale operei lui G. Enescu. **Oedipe** [Partitură] : tragedie lirică în 4 acte și 6 tablouri. - București : Ed. Muzicală, 1964. Volumul a fost donat de Asociația culturală Pro Basarabia și Bucovina Filiala „C.Negri” din Galați, fapt pentru care aducem mulțumiri inginerului Radu Moțoc, Membru de onoare al Senatului US Bălți. Ediție în 560 de pagini și 42x30 cm mărime, cu o copertă frumos ornamentată. Al 2-lea volum G. Enescu *Oedipe* : tragedie lirică în 4 acte și 6 tablouri. - București : Ed. Muzicală, 1965 a aparținut inițial Conservatorului de muzică „George Enescu” din Iași, apoi Biblioteca acestei instituții a donat-o Bibliotecii universitare bălțene. Anul 1936 este anul premierei mondiale a tragediei lirice enesciene *Oedipe*, realizată la Paris, pe scena teatrului Grand Opera, la 13 martie. Opera constituie o resuscitare modernă a faptelor ce au condus la sfîrșitul orașului Theba (gr. Thebai), avînd ca teme creații ale lui Aiskhylos, Sophokles și Euripides, avîndu-i ca protagoniști pe regele Oedip și pe fiica sa Antigona.

În patrimoniul cultural al subdiviziunii se află și 11 discuri de vinil, care oferă posibilitatea de a audia *Rapsodia română*, *Simfonia Nr.3*, *Nr.1*, *Cvintetul pentru pian și altele*. E de remarcat că Enescu se apropie de simfonie ca de o idee a istoriei muzicii, a muzicii însăși, trăind această copleșitoare temă a tradiției în spiritul tradiției, afirmînd continuitatea

geniului în ambianța unei contemporaneități care își caută condiția modernității și care își află modalități compoziționale dintre cele mai diferite, vădit divergente.

La expoziție sunt prezentate 29 lucrări în limba română (1959-2005) și 5 documente (1965-1980) în limba rusă, 2 (1981) în limba franceză, 2 (1981-2003) în limba engleză și 1 (2005) în germană - privind viața și activitatea lui G. Enescu : anale, anuare, memorii, discursuri de recepție, conferințe, simpozioane, cataloage, interviuri, scrisori, monografii, povestiri, sentenarul, printre acestea numărându-se ediții critice ale operelor unor clasici ai literaturii sau științei românești.

Standul expoziției e îmbogățit și cu informații din Internet cu adrese utile, materiale din reviste, mai cu seamă revista „Muzica”. Prezența acestor articole nu este întâmplătoare : celebrul compozitor și interpret a concertat de 25 de ori la Chișinău și de 5 ori la Bălți. Enescu a venit la Bălți pentru prima dată în aprilie 1918. Beneficiul obținut de pe urma concertelor, Domnia sa, l-a oferit pentru scopuri culturale. Cu această ocazie au fost inaugurate Casa de citire și Societatea Culturală „George Enescu”. A doua oară marele maestru a venit la Bălți în mai 1923, apoi mai concertează în 1927 (13-14 martie), în 1932 (24 mai) și la 24 noiembrie 1937. De fiecare dată George Enescu era întâmpinat de intelectualitatea bălțeană cu ovații, localnicii străduindu-se să-l primească pe înaltul oaspete cum nu se mai poate de bine. Ca și pe timpuri muzica celebrului artist fascinează publicul bălțean prin emoționantele și palpantele opere muzicale interpretate cu multă măiestrie de elevii școlii muzicale „G. Enescu” din Bălți - participanți la prima și a doua ediție a “Festivalului de muzică și creație al tinerilor interpreți” ce-i poartă numele și de asemenea la Concursul Republican al tinerilor Interpreți “G. Enescu”. Mai mult ca atât, orașul Bălți are și o stradă cu numele marelui compozitor.

Aportul științific al expoziției constă în relevarea, prin documente autentice sau prin admirabile reproduceri, a unor memorabile pagini de viață și a unor aspecte semnificative ale compoziției, artei interpretative, ale gândirii pe plan umanist și estetic, a activității de promovare a tinerelor talente, de susținere a luptei poporului român pentru libertate și pentru dezvoltarea sa de ansamblu, de promovare a contactelor cu mișcarea artistică mondială, reprezentînd toate realizările și aspirațiile cu care se identifică George Enescu.

Expoziția este un dens și elocvent excurs în timp, din perioada de copilărie, desăvîrșire a studiilor și de debut în public a tînărului creator și interpret, pînă la încheierea vieții și activității sale, iar în spațiu - din patria natală pînă la numeroase centre ale lumii muzicale care l-au consacrat printre artiștii de prim ordin. Contactul cu materialul expus deschide perspectiva aprofundării cunoștințelor despre viața și opera muzicianului și a întreprinderii unor acțiuni care să conducă la recuperarea și valorificarea imensului tezaur de vestigii privind demersul enescian în adevărata lui dimensiune.

Expoziția este încă o dovadă privind rolul Bibliotecii, conservarea valorilor specifice și familiarizarea cu ele a iubitorilor de muzică, a muzicienilor în general, a studenților de la facultățile de muzică.

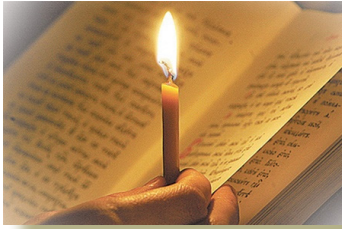
Studenții de la Facultatea Științe ale Educației și Arte au o misiune de onoare - să studieze și să interpreteze muzica lui Enescu, să o facă auzită în societate în vederea cultivării spirituale, deoarece moștenirea lăsată de genialul muzician este un tezaur viu, investit cu atributele perenității.

Bibliografie consultată:

1. **Axente, Colette; Ileana Rațiu.** George Enescu : biografie documentară : tinerețea și afirmarea (1901-1920). București : Ed. Muzicală a U.C.M.R., 1998. 189 p. ISBN 973-42-0200-6
3. **Doroș, Vasile.** George Enescu în constelația muzicii universale. București : RAO , 2005. 302 p.. ISBN 973-576-810-0
4. **Răpeanu, Valeriu.** Enescu : contribuții documentare, reconstituiri, interpretări .[S.l.] : PRO , 1998. 198 p. ISBN 973-98640-7-4
5. **Tomescu, Vasile.** George Enescu : Un geniu al artei sunetelor. București : Ed. Institutului Cultural Român, 2005. 174 p. ISBN 973-577-468-2
6. **Tudor, Andrei.** George Enescu : viața în imagini. București : Ed. Muzicală a U.C. din R.P.R. , 1964. 36 p.

PASTORALA - I. P. S.
MITROPOLIT NICOLAE BĂLAN
AL ARDEALULUI, BANATULUI,
CRIȘANEI ȘI MARAMUREȘULUI

Radu MOȚOC

Această **Pastorală** a fost transmisă credincioșilor de către cel care conducea Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba Iulia și Sibiu, dar în același timp, era și Mitropolit al românilor ortodocși din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș.

Pastorală a fost prilejuită de înapoierea din Basarabia și Transnistria, unde și-a îndeplinit o misiune creștinească și românească de a întări legăturile sufletești cu frații care au fost năpăstuiți de comuniști. (1)

Această **Pastorală** a fost emisă în data de 28 septembrie 1941 și citită de preoți în biserici, în prima duminică după primirea ei. Ziarele au publicat-o în data de 6 octombrie 1941.

Sufletul ardeleanului atât de încercat timp de secole, înțelegea poate cel mai bine prin ce trecea românul basarabean care suferea poate și mai mult datorită politicii ateiste a regimului comunist prin care a trecut. Din acest motiv, credem că este important de a reproduce un fragment din această **Pastorală**, care exprimă cel mai bine suferința sufletească prin care a trecut neamul românesc din Basarabia.

„Dragii mei,

Cu cât se împotrivesc lumea aceasta mai mult cuvântului Domnului, cu atât el își arată mai înveterat puterea sa biruitoare. Nenumărați prigonitori au încercat să-i pună zăgaz, dar el a răzbit prin toate piedicile....

Tăria acestei puteri netăgăduite a cuvântului Domnului au simțit-o în săptămâna trecută din nou vlădicii Ardealului (căci împreună cu mine au fost P.S. Lor Episcopii: **Andrei** al Aradului, **Vasile** al Timișoarei, **Nicolae** al Oradiei-Beiușului și **Veniamin** al Caransebeșului) și un număr de 53 de preoți, care ne-am îndreptat pașii spre meleagurile scumpei noastre Basarabie, dezrobită de curând de sub stăpânirea celor fără Dumnezeu....

De aceea, pe lângă cuvântul cald de frățesc și creștinesc salut ce l-am dus din partea clerului și poporului nostru din Ardeal, i-am lăsat pentru păzirea bărbătească a credinții lor și a noastră și i-am mângâiat pentru toate suferințele și încercările prin

care au trecut. Le-am spus că am mers la ei să le ștergem lacrimile care le-au muiat obrazii și sufletele un an întreg și să mulțumim împreună cu ei lui Dumnezeu că le-a hărăzit și lor și nouă de-a ajunge la fericita zi a libertății. Am înălțat rugăciuni către Dumnezeu la altarele lor, unde s-au păstrat, sau în preajma fostelor altare, dărâmate de urgia ne bună a foștilor stăpânitori, ca să ajute neamul nostru să iasă în întregime fericit din învălmășeala în care se zbate lumea și să fie ferit de primejdii viitoare....

Nu voi uita sfintele Liturghii ce le-am făcut în sfânta mănăstire Curchi, la sărbătoarea Nașterii Preceștii, și în cetatea Orheiului în ziua sfintei Cruci, în biserica zidită de voievodul Vasile Lupu al Moldovei, cum și în frunțașele comune: Grătiești, Răzeni, Vorniceni, Ghiperceni, Onițcani, Peresecina, înaintea unor mulțimi de popor atât de mari, încât nu încăpeau în biserici și a trebuit să vorbesc adeseori în curtea bisericilor ca să audă toți.

La sfintele slujbe ce le-au săvârșit vlădicii și preoții din misiune în toate județele Basarabiei, în peste șase sute de comune și în propovăduirea noastră creștină și românească am fost primiți cu deosebită dragoste, cu însuflețire curată și cu lacrimi de bucurie de tot poporul basarabean, care după un an de suferință și de încătușare a credinței sale, a înțeles și mai mult ce binefacere e să fii sub stăpânirea Țării tale, să te bucuri de libertatea națională care îți îngăduie să-ți dezvolți toate însușirile și virtuțile tale firești și să te poți aduna la altarul bisericuțelor tale pentru întărirea sufletului, ca să biruiască năpăstuirile ce vin să te încerce.

Vă aduc acum din partea lor, iubiții mei, răspunsul frățesc de mulțumire pentru salutul ce l-am dus din partea voastră. Ei se simt una cu noi, precum ne simțim noi cu ei. În vinele lor curge același sânge, de pe buzele lor zboară cuvintele aceluiși dulce grai românesc, în piepturile lor inima bate la fel cu a noastră....

Aflându-ne în acele locuri am ținut de datoria noastră să ne ducem la mormântul unui mare Mitropolit al Basarabiei, Gavril Bănulescu, fiu al Ardealului din părțile Bistriței, care acum un veac și mai bine, pe când Basarabia a căzut prima dată sub jugul rusesc, și-a lăsat locurile de naștere și s-a dus să stea lângă sufletul poporului basarabean pentru a-l întări și mângâia în încercarea sa. Ne-am închinat la mormântul lui de la mănăstirea Căpriană și i-am dus cuvânt de recunoștință pentru credința lui cea mare și pentru dragostea de frații năpăstuiți, care l-a făcut să se ducă să împărtășească soarta lor.

Din Basarabia am trecut și dincolo de Nistru, la frații români de acolo, care de 24 de ani n-au mai auzit slujbă dumnezeiască. Bisericile sunt sau dărâmate la pământ sau prefăcute în grajduri, magazii și localuri de petreceri. Dar și sub această grea și îndelungată prigoană, poporul și-a păstrat în tainele sufletului întreaga credință în Dumnezeu. S-au rugat oamenii în casele lor, în lăuntru sufletului și Dumnezeu i-a ascultat, aducând mai curând decât se putea aștepta timpul în care îl pot mărturisi iarăși deschis și fără teamă.

Am sfințit dincolo de Nistru cea dintâi biserică reclădită după alungarea bolșevicilor. E biserica din Sucleia, sat curat românesc de vreo mie de familie, așezate lângă Nistru, la câțiva kilometri spre miazăzi de la orașul Tiraspol. Am auzit cu acest prilej cum s-a păstrat credința pe altarul sufletului poporului ca o putere mai presus de lume, ce nu poate fi zdrobită de nimic. A alergat la această sărbătoare toată lumea

din satele din jur câtă a putut afla despre praznicul ce avea să se întâmple. Cu lacrimi pe obraji au urmărit credincioșii tot timpul această sfântă liturghie, cea dintâi pe care o auzeau după 24 de ani. A fost o adevărată cutremurare religioasă. Parcă ieșise biserica primelor veacuri din catacombe, din ascunzătorile ei, de sub pământ. Se îngrămădeau toți să se atingă de veșmintele arhieriești, să sărute Crucea, Evanghelia.

După Sf. Liturghie le-am slujit un parastas pentru toți morții lor. A fost o mulțumire de nedescris. Câți morți scumpi n-au avut într-un sfert de veac, câte rude ucise de regimul de prigoană al bolșevismului, fără să fi avut măcar mângâierea de-a face prin preot o slujbă de pomenire pentru ei ?

Nu voi uita niciodată icoana acestor suflete de credincioși care-și primeau în sfârșit hrana după care atâta au flămânzit.

Și ne-am zis văzându-i: Când te vei întoarce acasă spune credincioșilor din Ardeal că prin nimic nu poate fi mulțumit sufletul omului și al poporului ca prin credință.

După asemenea bucurii duhovnicești, după ce preoții noștri au botezat sute de copii rămași necreștinați sub stăpânire păgână, ne-am întors la Chișinău, unde făcusem cea dintâi sfântă liturghie în ziua sosirii noastre acolo, în catedrala cea mare, căreia i-au dat foc bolșevicii la retragerea lor. Între zidurile ei afumate și sub cupola prin care se vedea cerul, am cuvântat cu multă mișcare a inimii poporului adunat în mare număr. P. S. Efrem de la Chișinău, acum când eram gata de plecare spre casă, ne-a dăruit, ca o amintire pentru călătoria și lucrarea noastră în Basarabia, o prea frumoasă icoană a Maicii Domnului care are ochii plini de lacrimi pentru suferințele și pentru păcatele oamenilor. În cântări și rugăciuni ea a fost dusă la gară, iar ajungând în Sibiu a fost adusă cu aceeași cinstită în catedrala noastră. Ea va sta aici ca o amintire a suferințelor prin care au trecut frații noștri basarabeni și a drumului pe care plini de dragoste l-am făcut îndată după dezrobirea lor la ei.

Mai amintesc că am dus cu noi de aici din Sibiu, un vagon plin cu cărți, cărți de rugăciuni și alte cărți de zidire sufletească dintre care unele ne-au fost încredințate spre a le împărți din partea societății noastre „ASTRA”, apoi mii de cruciulițe și icoane pe care le-am împărțit peste tot locul....

Am ținut să vă înfățișez pe scurt, iubiiții mei, icoanele și gândurile cu care ne-am întors din misiunea noastră. Eram dator să o fac pentru ca să vă mulțumesc tot odată pentru rugăciunile cu care ne-ați însoțit voi, dragii mei, ca drumul nostru să fie încununat cu cât mai frumoase izbâanzi.

Rog pe bunul Dumnezeu să facă să rodească în viața creștină a Basarabiei sămânța aruncată de noi cu dragoste. Îl rog să ajute întregul neam românesc să vadă împlinindu-se cu un ceas mai devreme dorința lui arzătoare...

Sibiu, la 28 septembrie 1941,

Al Vostru al tuturor de tot binele voitor Nicolae Arhiepiscop și Mitropolit." (2)

Nota:

1. **Revista Fundațiilor Regale**, 1941, nr. 12 din 1 dec., p. 697.
2. **Ibidem**, p. 698-701.

SCRISORILE
MARCHIZEI
DE SÉVIGNÉ
(1626-1696)

Radu MOȚOC

Marie de Rabutin-Chantal, cunoscută sub numele de Marchiza de Sévigné, a devenit celebră prin scrisorile adresate fiicei sale, Françoise. Marchiza de Sévigné s-a născut la Paris într-o familie distinsă din Burgundia, la 6 februarie 1626, aniversându-se anul acesta 385 de ani de la eveniment.

Rămasă orfană de ambii părinți la numai șapte ani, este crescută de bunica ei maternă. La 18 ani se căsătorește cu Marchizul Henri de Sévigné, un nobil din Bretagne, cu care va avea doi copii: Françoise (1646) și Charles (1648).

Rămasă văduvă, după un duel nefericit al soțului, decide să nu se mai recăsătorească, cu toate că era admirată și curtată pentru frumusețea și talentul ei. Se dedică creșterii și educației celor doi copii, cu care va avea o corespondență de excepție.

Revenită la Paris, unde frecventa saloanele mai elevate, precum era cel al familiei Nicolas Fouquet, chestorul de finanțe al regelui Ludovic al XIV-lea, era la curent cu toate evenimentele importante din societatea franceză din acea perioadă.

În 1669, fiica ei François se căsătorește cu Conte de Grignan, un nobil din sudul Franței, care a fost numit foarte curînd guvernator al provinciei Provence, fiind obligat să se mute cu toată familia departe de viața tumultuoasă și interesantă de la Paris.

Marchiza de Sévigné, care era foarte apropiată de fiica ei, îi scrie prima scrisoare ce va deveni celebră în data de 6 februarie 1671, ziua de naștere a marchizei. Această corespondență va continua pînă la moartea marchizei, fiind cunoscute 1 120 exemplare.

Începînd cu anul 1673, scrisorile doamnei de Sévigné au fost copiate și au circulat în public, fiind considerate, prin conținut și stil epistolar, drept modele pentru epoca respectivă.

Această corespondență care a durat treizeci de ani a fost publicată pentru prima dată într-o ediție clandestină în anul 1725 și conținea numai 28 de scrisori. Nepoata doamnei de Sévigné, Pauline de Simiane s-a decis să publice în mod oficial corespondența bunicii ei.

În colaborare cu editorul Denis Marius Perrin din Aix-en-Provence, ea pub-

lică 614 scrisori în perioada 1734-1737, după care alte 772 scrisori, în anul 1754. Scrisorile au fost selectate, evitînd pe cele strict legate de familie.

Scrisorile au fost publicate în foarte multe ediții și fac parte și din monumentală lucrare condusă de M. Regnier, intitulată „ *Grands écrivains de la France*” editată în perioada 1862-1866, în 14 volume. (1)

Aceste celebre scrisori sînt menționate și de către Marcel Proust în romanul său „*În căutarea timpului pierdut*”, aceasta fiind lectura preferată a bunicii autorului.

Ediția apărută la Dresda, în anul 1753, sub coordonarea editorului George Conrad Walther, al cărui prim volum a fost făcut cadou de către Radu Negrescu Suțu, subsemnatului, (un bun prilej de a-i mulțumi acestui bun român), conține un număr de 58 scrisori din perioada 25 iunie 1670 - 30 decembrie 1671.

Prin intermediul scrisorilor putem descoperi descrieri ale unor personalități de primă mărime, evenimente importante și moravuri practicate în acea perioadă.

La comemorarea celor 300 de ani de la decesul doamnei de Sévigné, în anul 1996, s-a desfășurat la Grignan un **Festival al corespondenței**. Cu acest prilej s-au organizat expoziții, concerte, spectacole stradale, în care muzica, lectura, dansul erau armonios integrate. Pentru colecționari s-au vîndut cărți poștale sau scrisori imprimate pe hîrtie filigranată ale Marchizei de Sévigné.

Evenimentul are loc anual în luna iulie. În cadrul festivalului actorii de la celebrul Teatru de Comedie din Paris dau recitaluri alături de renumite orchestre.

Librăriile și cafenelele pun gratis la dispoziția publicului, hîrtie, stilou, cerneală și plicuri pentru a îndemna pe aceștia să scrie o scrisoare prietenilor sau celor din familie, care sînt expediate destinatarului cu ștampila festivalului de către organizatori.

La Grignan există conservată masa și banca sculptată în piatră, unde Marchiza de Sévigné scria ficei minunatele sale scrisori. În memoria ei s-a realizat o monumentală statuie în care elementele semnificative sînt condeii și blocul de hîrtie din mîna marchizei.

Marchiza de Sévigné a fost înmormîntată la Grignan în data de 17 aprilie 1696.

Anul trecut, a patra zi din cele șase zile cît durează festivalul a fost consacrată scrisorilor lui Eugen Ionesco, care au fost publicate de către Gallimard și conservate la Biblioteca Națională a Franței.

Tot cu acest prilej, Virgil Tănase, originar din Galați, a regizat un spectacol în care cei mai buni actori au recitat din Cehov și Maxim Gorki.

În acest an festivalul va avea o temă interesantă „*Scrisori din Rusia*”. Cu siguranță, vor fi puse în evidență scrisorile expediate din Gulagul siberian de către deportați celor dragi de acasă.

Note:

1. **Nouveau Dictionnaire Encyclopédique**. Paris, 1880, p. 271

O SITUAȚIE TRISTĂ ȘI LEAC PENTRU EA

Ana SOFRONI, dr. conf. univ.

În ziua de azi se citește extraordinar de puțin. În special sînt neglijate cărțile de cultură generală, care dintotdeauna au fost ca un instrument important în opera de zidire sufletească. Componentă indispensabilă a culturii generale, de rînd cu alți factori, precum ar fi patriotismul, educația estetică, cultivarea gustului literar etc., este și *credița omului*, ceea ce înseamnă că și literatura religioasă ce vine să ne apropie tot mai mult de învățătura creștin-ortodoxă, de asemenea este trecută azi cu vederea. Astfel noi înșine, din mare aroganță, ne lipsim de binefacerile lecturii, respingem posibilitatea de a ne ridica intelectul, a ne dezvolta continuu gîndirea, a deveni sensibili la ceea ce e bun și frumos în viață. E ca și cum benevol am semna sentința degradării noastre morale și am admite să ne rostogolim în jos de pe treptele civilizației pe care omenirea a urcat datorită tot cunoștințelor din cărți. Parcă am fi niște drumeți care conștient cotesc de pe un drum bine iluminat ce-ți ușurează mersul, pe unul plin de beznă, hopuros și foarte anevoios de parcurs. La urma urmei, *dăm dovadă de o totală indiferență față de sănătatea sufletului*, de parcă el nu ar valora ceea ce într-adevăr valorează pentru om. Scăpăm din vedere că și sufletul are nevoie de hrana respectivă, precum consumăm produse alimentare zi de zi pentru a ne întări trupește, și nu e bine să-l lăsăm în paragină, ducînd foame și sete de învățăminte prețioase, de cuvinte și fraze alese, de o limbă mustoasă și elevată.

De unde vine oare înstrăinarea aceasta de cuvîntul scris care poate influența enorm faptele omului? Fără îndoială că vrăjmașul bunului creștin ne împinge pe neobservate la așa ceva. El caută în fel și chip să-l sustragă pe om de la lucrurile ce i-ar fi folositoare, „sfătuindu-l” insistent ba să-și caute, în primul rînd, de interesele materiale, ba să se distreze din cale afară. Însă toate acestea, știm noi, cît timp și cît efort necesită! De asemenea știm, că ele te atrag mereu într-o goană fără capăt și fără de sfîrșit. Astfel acel ce se pomenește într-o atare cursă își consumă energia de viață într-un mod cu totul risipitor. Pentru citit, unui asemenea individ, nu-i mai rămîn nici puteri, nici timp, nici interes nu-i apare și nici voință nu-i răsare. Nu-i de mirare deci că îl vezi pe dînsul trecînd nepăsător pe lîngă cărțile de credință, pe lîngă culegerile de cugetări creștine și cele de predici prețioase și de morală înaltă. Pe cînd asemenea cărți ar fi oricînd și pentru orișicine binevenite, fiindcă anume ele ne ajută

să sporim în cele duhovnicești.

Cum am face ca să ne apropiem mai îndrăzneț de cărțile luminii? Cum ar fi ca să le îndrăgim cu adevărat și să le citim cu tragere de inimă? De la început, *să nu ne sfim să luăm cartea în mâini*. Să încercăm să-i simțim greutatea, indiferent de volumul ce-l are. Apoi să atragem atenție, fie și din curiozitate măcar, la înfățișarea cărții, la faptul cum ea este prezentată poligrafic, de unde se trage și cui îi este adresată. În continuare, luînd cunoștință și de cuprinsul ei, putem considera că prima întâlnire cu încă „*un izvor al înțelepciunii*” a avut loc. Însă nu ne oprim aici, ci mergem mai departe cu alte cîteva mișcări, de

asemenea simple, dar destul de importante și ele: 1) *răsfoim cartea*, reținîndu-ne privirea asupra acelor pagini, care ar părea să ne intereseze; 2) *parcurgem cu ochii alineatele și locurile evidențiate*; 3) căutăm să aflăm *dacă corespunde tematica abordată de către autor realității actuale*. Între timp, datorită particularităților psihologice ale omului, apare *interesul involuntar* față de anumite pasaje din carte. Adesea acest interes involuntar îți trezește dorința de-a pătrunde mai profund în conținutul cărții și atunci, obligîndu-ne voința, cu *interes* deja *voluntar* începem a citi cu atenție. După cum orice început are o desfășurare firească, tot așa și în cazul nostru – cititul fugitiv ar putea să se transforme într-o lectură pasionată, adică în una din cele mai plăcute ocupații ale omului. Și nu numai, pentru că pe cît ea este de plăcută, tot atît și de folositoare devine. Ne alegem deci cu un dublu cîștig și ar fi pur și simplu păcat să ratăm această șansă.

Într-adevăr din orice situație tristă putem găsi ieșire, doar să dorim lucrul acesta. *Să dorim să facem spre binele nostru primul pas, luînd cartea în mâini, apoi cu mult tact, cum îi stă bine unui om cult, să facem toate celelalte mișcări propuse de noi mai sus, pînă am simți necesitatea de a o citi în întregime*. Efectele pozitive nu s-ar lăsa mult așteptate. În lumea de azi, atît de pestriță și dezorientată sub aspect religios, ele cu siguranță ne-ar ajuta să ne întărim în credință.

Ce minunat ar fi să ne vedem cît mai mulți ajunși la înălțimea unui adevărat cult pentru cuvîntul scris cu suflul credinței! Să ne ajute bunul Dumnezeu să devenim adevărați purtători de spiritualitate creștină!

26.12.2011
Brescia (Italia)

Ex-Libris

Radu MOȚOC

Cartea sub diferitele ipostaze grafice: tăblițe cerate sau de lut (Tărtăria), manuscrise, incunabule, cărți tipografiate cu gravuri, ex-libris și autografe, legate în piele sau mătase, cu încuietori metalice, etc. constituie o moștenire culturală păstrată în toate muzeele și marile biblioteci publice.(1)

Pentru valoarea sa de depozitar al memoriei, Schopenhauer denumește cartea „memorie-hîrtie a umanității”. Rolul ei esențial de a comunica, incita și conserva gândirea sub formă de texte și imagini, a explică progresul evolutiv în timp. Creată de om, ea reflectă universul, participă la evenimente, este un judecător al istoriei. Din cele mai vechi timpuri, omenirea a apreciat aceste calități ale cărții.

Unul din marii colecționari de cărți de la începutul secolului al XIV-lea, Richard de Bury, cancelar al Angliei, în cele 20 capitole ale cărții sale *Philobiblon*, enunță, pentru prima dată, regulile ideale pe care trebuie să le urmeze adevărații iubitori de cărți: *„paznici eterni ai adevărului, nici un sacrificiu să nu li se pară mare pentru achiziționarea lor, nici o grijă nu trebuie neglijată pentru a le păstra”*. Această carte a fost tipărită pentru prima dată în anul 1473, iar ultima ediție a apărut în anul 1912. Datoriile mari făcute de autor pentru procurarea cărților au împiedicat după moartea acestuia (1345) îndeplinirea dorinței sale de a dona cărțile Universității din Oxford, acestea fiind vîndute la licitație pentru recuperarea banilor.(2)

Primele cărți au fost manuscrise. De obicei acestea erau ornate cu miniaturi. Cu timpul, manuscrisul cu miniaturi își pierde unitatea componentelor sale: text, ornament, miniaturi, poate și din cauza faptului că pictura s-a eliberat de carte, devenind autonomă. Un exemplu al acestei degradări a raportului dintre textul scris și picturi îl reprezintă *Breviarul* lui Jean de Lancaster, duce de Bedford și regent al Franței. Din cele 712 file cît conține *Breviarul*, picturile executate pe jumătate de pagină erau pe 46 de file, dar picturi mai mici și inițiale ornate erau în număr de 4300. Textul folosit pune accent mai mult pe conținutul narativ al picturii, inversînd sensul pentru care a fost creată cartea, ducînd la o lectură plicticoasă.(3)

În contextul cercetării tehnice, apare imprimarea cu litere mobile. Procedul utiliza elemente de mecanică, metalurgie, chimie care erau practicate de bijutieri (orfevri). Fasonarea și prelucrarea cu dalta a metalelor, cunoașterea aliajelor, ajustarea fină a bijuteriei erau elemente cunoscute de acești bijutieri. Cu siguranță, unii dintre ei s-au gîndit la multiplicarea produselor pe care le executau cu ajutorul matriței sau tiparelor. Pentru păstrarea modelului unei suprafețe deja cizelate sau

gravate în relief, era firesc să apeleze la o amprență pe hîrtie, care conduce inevitabil la prima gravură. Astfel Schongauer (decedat în 1491) și Albrecht Dürer (1471-1528), fii de bijutieri, fac legătura dintre activitatea de bijutier și gravor.

Gutenberg (1400-1468), și el fiu de bijutier, născut într-un mic orașel renan, Maience, va tipografia prima carte cu litere mobile „*Biblia cu 42 de rînduri*” în anul 1456. Încercări de a tipografia cu litere mobile au fost întreprinse înainte de anul 1456. Un fragment din *Cartea Sabinelor*, poezii germane din secolul al XIV-lea, este considerată drept cea mai veche imprimare (1445), ea reprezentînd piesa forte a Muzeului Gutenberg din Maience. Mai sînt cunoscute și celebrele *Indulgențe cipriote* comandate de Papa Nicolae al V-lea pentru Jean II de Lusignan, regele Ciprului pentru a-l ajuta la strîngerea de fonduri pentru luptele contra turcilor. Cea mai veche indulgență este datată cu 22 octombrie 1454. Este demn de semnalat și ultima lucrare importantă a lui Gutenberg, *Catolicon-ul* (1460), care reproduce în 744 de pagini enciclopedia latină a lui Balbus de Janua (1286). Acest exemplar reprezintă un progres față de *Biblia cu 42 de rînduri* prin faptul că la pagini egale conține un text aproape dublu, lucru mărturisit colofon cu solemnitate prin indicarea noului procedeu utilizat. (4)

Tehnologia practică într-o tipografie va fi ilustrată și descrisă de Diderot și D'Alembert în celebra *Enciclopedie* (1751-1772) care consacră acestei activități un volum special intitulat „*Imprimerie-Reliure*”.

Fixarea noțiunii de *incunabul* este aleasă arbitrar și nu poate fi explicată prin elemente convingătoare legate de evoluția tiparului. Toate cărțile tipografiate înainte de Paștele anului 1500 sau 19 aprilie 1501 după calendarul gregorian poartă denumirea de incunabule. Termenul de incunabul (scutec, leagăn) a fost utilizat pentru a denumi perioada de început a imprimeriei de către Bernhard von Mallinckroth cu ocazia bicentenarului invenției lui Gutenberg. „*Această dată aleasă neinspirat taie în două perioada cea mai fertilă a noului meșteșug*” afirma S. H. Steiberg care propunea o perioadă mai realistă precum 1550 - 1560, după care întreaga Europă intră într-o epocă de regres cînd imprimeriile vor fi cenzurate și strict supravegheate.(5)

Odată cu multiplicarea cărților prin descoperirea lui Gutenberg, gravorii vor ieși definitiv din anonim, găsind o justificare morală și materială la contribuția apariției unei cărți. În Franța, Ludovic al XIV – lea le va conferi demnitatea profesiei liberale. Îi va scoate din jurisdicția corporațiilor, le va deschide porțile Academiei. În edictul din 1660, Ludovic al XIV-lea declara „*Gloria Franței constă în a cultiva cît mai mult artele liberale, ca aceea a gravurilor cu dăltița și apă tare, care țin de imaginația artiștilor și nu poate fi supusă altei legi decît a geniului lor...*”(6)

Există o componentă a artei prin care reprezentarea gîndurilor și imaginației se produce adesea prin intermediul simbolurilor sau alegoriei. Aceasta este ex-librisul, misiunea căruia este o exprimare, într-o formă grafică cît mai concisă, a personalității și spiritului deținătorului de ex-libris.

Ex-libris este o marcă de proprietate a unei cărți aplicată sub formă de iscălitură- autograf, sigiliu, ștampilă, timbru sec sau sub formă de etichetă pe care

s-a gravat o compoziție cu caracter simbolic sau alegoric, oglindind personalitatea posesorului, gusturilor și aspirațiile sale, profesia și alte preocupări. (7)

Primele ex-librisuri apar în Germania. În Franța, pînă la mijlocul secolului al XVII-lea e utilizat puțin, dar devine practicat mai ales prin heraldica tradițională. În secolul al XVIII-lea în Franța apare un grup de graficieni precum: Boucher, Gravelot, Cochin fiul, Choffard, Marillier, Gaucher, etc, care execută ex-librisuri - adevărate opere de artă. (8)

Sub formă de imprimat, ex-librisul are o vechime de peste 500 de ani, dar sînt mărturiile care dovedesc utilizarea lor încă din antichitate. Marile muzee precum: British Museum, Louvre și Galeria Universității Yale au în colecțiile lor mici piese egiptene emailate, datate în jurul anului 1400 î.Hr. Ele au fost atașate la foile de papyrus cu mențiunea că aceste documente aparțin bibliotecii faraonului Amenophis III. Aceste plăcuțe pot fi considerate ca primele ex-libris.

O bibliotecă a fost tot timpul o sursă de mîndrie și un semn al puterii. De multe ori manuscrisele importante aveau pe copertă pictate heraldica familiei pentru a preveni furtul. Odată cu multiplicarea cărților prin tipografiere, pictarea heraldicii sau a unui ex-libris pe fiecare carte devenea total ineficientă și, mai ales, costisitoare. Din acest moment artiștii au fost solicitați să facă gravuri pe lemn sau metal, cu heraldica proprietarului care putea fi inserată în fiecare volum, fiind cunoscut faptul că se practica prenumerația.

Cele mai timpurii exemplare de ex-libris sînt datate în jurul anului 1470, în Germania, fiind executate pentru cărțile donate bibliotecii Charterhouse din Buxheim de către Hildebrand Brandenburg. Acest ex-libris conține o compoziție simplă heraldică cu un text scris de mîna proprietarului prin care se precizează titlul cărții donate și se solicită cititorului să se roage pentru sufletul său.

Același ex-libris putea fi tipărit în diferite culori pentru a identifica diverse categorii de volume din bibliotecă. Pentru a completa noțiunea de ex-libris trebuie să amintim și de așa numitele „supralibros”, care constau în motive heraldice ștampilate pe suprafața exterioară a cărții, de multe ori în aur, cu scopul de a se identifica proprietarul. Această practică a fost mai frecvent utilizată în Europa de Sud decît în Germania sau Elveția, motiv pentru care se presupune că a stîmjenit dezvoltarea ex-librisului (tipografiat și aplicat în interiorul copertii) pentru o perioadă în Franța, Spania și Italia.

Germania a fost, cu siguranță, locul în care s-a născut ex-librisul european. Autorul lui fiind talentul gravor Albert Dürer (1471-1528). Aceste elegante ex-librisuri au o perfecțiune estetică rar egalată în următorii cinci sute de ani. Cu timpul, practică a fost răspîndită în toată Europa. Primele ex-librisuri în Franța apar în 1525, în Marea Britanie primul ex-libris aplicat pe cărțile donate de Sir Nichola Bacon Universității Cambrige este datat în 1574. Primul ex-libris portughez este în 1587, iar cel spaniol a apărut în anul următor.

Aceste ex-librisuri, de regulă, sînt lipite pe interiorul copertii, dar anumiți bibliofili din Franța, Germania și Marea Britanie achiziționează cărțile fără a fi legate de către editor. Avînd propriile lor ex-librisuri tipografiate separat pe o coală de

hîrtie, o introduc în volum, după care comandă legarea cărții înglobînd astfel definitiv ex-librisul în interiorul cărții. Această practică a dispărut după anul 1650. De multe ori un ex-libris oferă proprietarului posibilitatea prin spații special lăsate libere, să-și treacă numele și un număr de inventar din bibliotecă în spațiile special lăsate libere.

Cele mai multe ex-librisuri din secolele al XV-XVIII-lea au practicat însemnele heraldice datorită faptului că numai marile familii de nobili și clasa ecleziastică posedau biblioteci importante, dar și pentru că heraldica lor era recunoscută cu ușurință. Odată cu ridicarea unei clase de mijloc care și-a permis achiziționarea de cărți, aceștia au apelat pentru ex-libris la subiecte pictate, altele decît cele heraldice, lucru care a dus la dezvoltarea gravurii în lemn și metal, iar începînd cu secolul al XIX-lea, la litografii.

În ultimile decenii ale secolului al XIX-lea, colecționarea de ex-librisuri a devenit o modă. În 1880 apare primul catalog și studii despre ex-libris, iar unsprezece ani mai tîrziu, la Londra și Berlin se înființează prima asociație a colecționarilor de ex-libris. În Franța colecționarul Poulet-Malassis publică în 1874 „*Les Ex-libris francais depuis leurs origines jusqu'a nos jours*” și în 1893 se înființează prima asocierie a colecționarilor din Franța intitulată „*Francais des Collectionneurs d'ex-libris*”.

Începuturile colecționării de ex-libris planează sub un mare semn de întrebare privind corectitudinea obținerii acestor piese. Este cunoscut faptul că pentru un cercetător și istoric, extragerea ex-librisului dintr-o carte este considerată o infracțiune. Dar cum în acea perioadă erau foarte multe cărți de importanță minoră, care au fost distruse pentru a recupera hîrtia, extragerea foii cu ex-libris se făcea cu mare ușurință. Datorită acestui fapt pe piață apar un mare număr de asemenea exemplare, care în prezent fac obiectul marilor colecții din diferite muzee și biblioteci. Un asemenea exemplu îl constituie colecția Sir Augustus W. de la British Museum care deține 35.000 de ex-librisuri britanice și alte 30.000 de ex-libris din diferite țări. Frenezia colectecționării de ex-librisuri a durat pînă în anul 1920, după care s-a diminuat considerabil poate și datorită faptului că a apărut pasiunea pentru timbre.

La noi în Țară cel mai mare colecționar de ex-libris a fost **dr. Emil Bologa**, care a colecționat peste 21.000 de exemplare pe care le-a donat *Muzeului Ex-libris* din Șcheii Brașovului. Personal, avea cîteva zeci de ex-libris realizate pentru el de diferiți graficieni din Țară sau străinătate. Printre piesele care trebuie menționate în primul rînd este cea care a aparținut lui Matei Corvin (1443). Printre rarități colecția mai deține un ex-libris al doctorului Calimachi, cel care l-a îngrijit pe Constantin Brîncoveanu (1690) și un ex-libris al familiei Bruckenthal datat 1728.

Obsesia de colecționar a făcut ca aceștia să comande diferite ex-librisuri pentru a putea face schimb cu alți colecționar. Astfel unii gravori au executat peste 500 de tipuri pentru o asemenea clientelă efervescentă. Pentru a justifica diversitatea de ex-libris-uri, fiecare colecționar comanda cîte un tip de ex-libris pentru diferite cărți: pentru copii, pentru literatură beletristică, cărți de muzică, religie, istorie, artă, artă culinară, cărți erotice, etc. Nu este de mirare că multe din exemplarele denumite ca fiind ex-libris nu au fost aplicare niciodată pe o carte.

Un ex-libris totuși este o formă de artă aplicată menită să descopere un gest

intim atunci cînd deschizi o carte, funcție pentru care ar trebui respectat.

După o perioadă de eclipsă, colecționarii de ex-libris-uri și-au reactivat pasiunea după anul 1950, cînd s-a înființat și *Federația Inter-națională a Societăților de Ex-libris*, iar după anul 1970, aproape toate societățile naționale s-au reînființat. Dar dacă la colecționarii de timbre evaluarea este foarte precisă, pentru cei de ex-libris-uri apare o mare problemă cînd este vorba de a fi evaluat un exemplar.

Evoluția artistică a ex-librisului este evident marcată de anumite stiluri artistice, din acest motiv împărțim această activitate în mai multe perioade, după modelul stabilit de cunoscutul cercetător și colecționar elvețian Benoit Junod (9):

- 1470-1700 - Renașterea și barocul german
- 1700-1860 - Iluminismul și decadența
- 1860-1920 - Art Nouveau și colecționarii

I. Renașterea și barocul german 1470-1700

Ex-libris-ul din Germania are particularitățile sale.

Sînt cunoscute diferite ex-libris-uri din prima perioadă, colorate. Există supoziția ca aceste piese să fi fost colorate de bibliotecar sau chiar de către proprietar, pentru că numărul lor este foarte mic în comparație cu cele monocolor. A fost citat călugărul-donator Hildebrand Brandenburg, care colora de mîină aceste ex-libris-uri, precum este cel de pe *Istoria împotriva păgânismului* (c. 415 - 417) de Paul Orosius, discipol al Sf. Augustin.

O lucrare de o rară frumusețe, datată cu anul 1538, a aparținut lui Karl Bauer, avocat din Hamburg, care reprezintă cele patru anotimpuri și este cunoscută sub denumirea de *Agricola*.

Fig.1

Renașterea artistică a ajuns în Germania, Austria și Elveția după anul 1500, cînd un grup de artiști remarcabili au ridicat ex-libris-ul de la o simplă funcție de identificare a proprietarului la cea de operă de artă. Acum apar lucrări care ating armonia compoziției și echilibrul în ocuparea decorativă a spațiului restrîns pus la dispoziție.

Sînt identificate ca sigure șase ex-libris-uri executate de Albert Dürer. Exemplarul comandat de Pirkheimer Willibald (1470 - 1530), consilierul împăratului Carol al V-lea, un mare bibliofil, dar și bun prieten al lui Dürer. Lucrarea este executată în anul 1500, iar textul *Sibi et Amicis* înseamnă „*aparține mie și prietenilor mei*”, un gest de plăcere de a împărți comorile cu prietenii. Cercetătorul avizat Leiningen

Fig. 1

îl consideră „cel mai interesant ex-libris german”. **Fig.2**

Un alt ex-libris executat de Dürer este făcut pentru un prieten care era și arhitect al împăratului Carol al V-lea în probleme de construcții de poduri: Johann Tscherte (1521)

Un ex-libris de mari dimensiuni (298x198) executat de Dürer este cel gravat pentru Hector Pomel (1525), pastor la biserica Sf. Laurence din Nuremberg. **Fig. 3.**

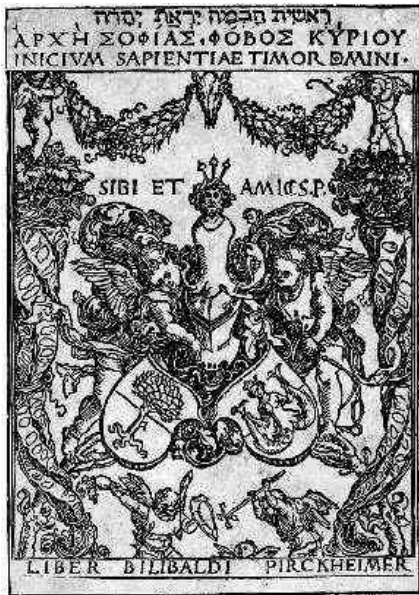

Fig. 2

Fig. 3

În anul 1523, Dürer execută un ex-libris și pentru Albert Scheurl și soția sa Anna din Nürnberg. Armele heraldice care apar în imagine sînt susținute de doi heruvimi. Existența unui cartuș cu un moto contravine obiceiului ca acest spațiu să fie liber. Nu este exclus ca textul să fi fost ulterior completat, constituind o versiune adaptată de moștenitori.

Lukas Cranach cel Bătrân (1472 - 553) este cel care prin ilustrațiile sale face trecerea de la goticul german la Renaștere. Un exemplar deosebit de rar al unui ex-libris executat de Cranach în 1540 este destinat lui Chritof Scheurl. Piesă mult timp nu a fost considerată ca fiind un ex-libris pînă în momentul cînd un exemplar a fost găsit postat pe interiorul copertii unei Biblii. Scena reprezintă închinarea în fața crucifixului a lui Scheurl cu fiii lui ,iar jos, în stînga, armele heraldice ale familiei. Un alt ex-libris atribuit lui Cronach, executat în 1552, a fost gravat pe lemn pentru ducele Ulrich von Mecklenburg (1527-1603), care l-a utilizat începînd cu anul 1559. **Fig. 4**

În aceeași perioadă Barthel Beham execută pentru prima dată un ex-libris la tema vanității. El este destinat unui avocat și senator din Nürnberg, Hieronymus Baumgartner, prieten cu Martin Luther. Ex-libris-ul executat în anul 1530 conține

unele elemente care sugerează perisabilitatea omului în raport cu cărțile lui care vor supraviețui. Aceste elemente sînt reprezentate printr-un ceas de perete, o clepsidră și un craniu care încadrează scutul heraldic. **Fig. 5**

Fig. 4

Fig. 5

Puține ex-libris-uri din perioada barocului german (1620 - 1700) pot concura cu cele mai frumoase piese din perioada Renașterii, ele prezentînd un mare interes istoric. Tendința „heraldistă” a artistului care dorește a satisface orgoliul clientului a diminuat compoziția de decorare. Un bun exemplu îl constituie ex-librisul executat de Raphael Sadeler (1584 - 1632) (un frate mai mic al celebrului gravor Aegidius Sadeler, cel care va face portretul lui Mihai Viteazul aflat în vizită la împăratul Rudolf II) pentru proaspăta bibliotecă jefuită a Ducelui de Bavaria, din Munchen (1623). Un ex-libris care impresionează nu numai prin dimensiuni, greu de a fi aplicat pe o carte normală (356 - 248) dar și prin compoziție în care nu lipsesc coloanele, un postament, heruvimii, o ateniană înarmată făcînd pereche cu un halebardier. Partea centrală este rezervată armelor familiei comanditare: Pfinzig von Henfenfeld (1650) care își înscrie numele în spațiul special rezervat de sub compoziția heraldică. Un motto generos patronează întreaga gravură: *Patriae et Amicis*. **Fig. 6**

Fig. 6

care își înscrie numele în spațiul special rezervat de sub compoziția heraldică. Un motto generos patronează întreaga gravură: *Patriae et Amicis*. **Fig. 6**

În această perioadă foarte multe personalități ecleziastice cît și anumite biblioteci episcopale sau stareții au apelat la diverși gravori pentru a le personaliza ex-libris-urile. Literatura de specialitate semnaleză 41 de ex-libris-uri din această perioadă care erau utilizate la bibliotecile mănăstirești.

În Franța dezvoltarea ex-libris-ului a întîrziat datorită utilizării pe larg a stampilelor, cu excepția fostelor teritorii germane Alsacia și Lorena. Un ex-libris comandat de Sebastian Galigai-consilier al lui Ludovic al XIII-lea și ulterior stareț la mănăstirea Marmontier - les -Tours, în 1610 pune în evidență elementele caracteristice ecleziastice, dintre care se remarcă cîrja orientată în exterior, poziție contrară ritualului, poate special așa amplasată ca să scoată în evidență faptul că jurisdicția starețului este extinsă peste limitele mănăstirii sale. **Fig. 7.**

Circulația unei cărți poate fi urmărită și prin ex-libris. Așa este cazul cărților din biblioteca Pierre Paillot (1608 - 1698) achiziționate după moartea acestuia de regina Cristina a Suediei, care în final le-a donat Vaticanului. În perioada 1600 - 1650 nu se practica indicarea proprietarului unui ex-libris datorită faptului că heraldica expusă era foarte bine cunoscută.

În Anglia ca și în Franța se simte o oare-care întîrziere în apariția ex-libris-ului Primele ex-libris-uri au fost făcute cadou sau au fost „Ex-dono”, adică pentru a fi donate. Practică de a utiliza ex-libris-uri apare după anul 1630, cînd este semnalat primul exemplar executat de William Marshall pentru Sir Edward Littleton. **Fig. 8.**

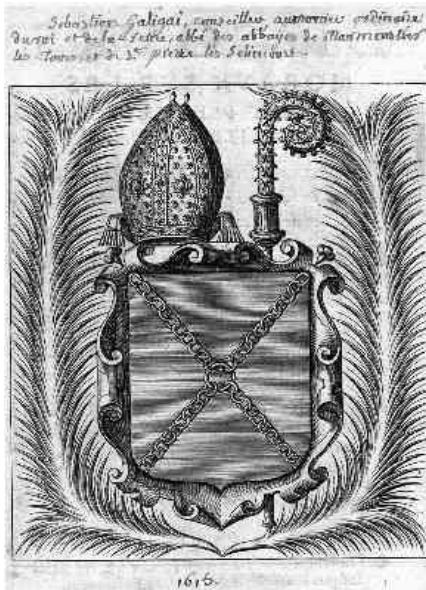

Fig. 7

Fig. 8

Acele ex-libris-uri prea mari pentru a fi aplicate pe anumite cărți au fost, din păcate, tăiate de proprietari. Au fost însă și cazuri cînd moștenitorii, dorind să utilizeze

acele ex-libris-uri, au decupat partea inscripționată cu numele vechiului proprietar. Cel ce va influența hotărîtor moda ex-libris-ului în Anglia va fi gravorul William Jackson, care execută un ex-libris avocatului Francis Gwyn de Lansanor (1698). **Fig. 9**

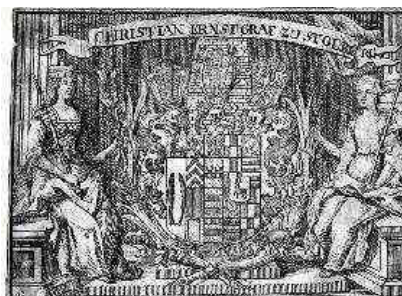

Fig. 9

II. Iluminismul și decadența 1700 - 1860

Secolul al XVIII-lea a permis o deschidere spre cultură nu numai a unei aristocrații și a unor privilegiați ai bisericii, dar și a unei case de mijloc în plină dezvoltare. În această perioadă apare Enciclopedia franceză (1751 - 1780), care a influențat în mare măsură și dezvoltarea bibliotecilor particulare și, indirect, practicarea ex-libris-ului. Stilul heraldic ca element central este acum completat cu scene alegorice decorative poate și din cauza unei tendințe de a evita heraldica familiei considerată perimată sau snoabă, mai ales după Revoluția Franceză (1789).

Cu toate acestea etapa este considerată ca fiind epoca de aur a ex-libris-ului, în **Germania** estetica barocă a imaginii este puternic afectată de stilul rococo, care nu dispune de delicatețea și eleganța celui practicat în Franța și Anglia. Un bun exemplu este ex-libris-ul executat pentru Christian Ernst-Grof Stolberg, în anul 1721. Se poate observa cum blazonul este prezentat într-un fundal încadrat de coloane și două siluete feminine dintre care una ține o balanță în mână. În partea inferioară sînt reprezentate două penițe continuate cu ramuri înfrunzite semnificînd faptul că aceste cărți din bibliotecă au fost scrise cu penița. **Fig. 10**

Fig. 10

Există și exemplare în care partea heraldică susținută de doi lei este introdusă în interiorul unui cort fapt care semnifică decăderea acestui simbol când este vorba de a fi reprezentată pe un ex-libris.

Savanți precum prof. Cristof Jakob Trew din Nürnberg, cunoscut ca un eminent medic și anatomist, au preferat ex-libris-uri cu elemente alegorice în care apar

Fig.11

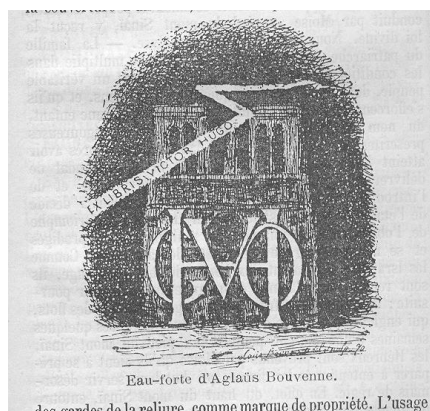

Fig. 12

Paris este reprodus în La Grande Encyclopédie, vol. 16, pag. 941. **Fig. 12**

Un pretendent la coroana Saxoniei, Cavaler de Malta, Joseph Francois Nicolas Griset de Forel (1701 - 1786) comandă un ex-libris care combină inspirat atributul de Cavaler de Malta cu heraldica tradițională. Se poate observa cu ușurință sub scut crucea malteză și în partea inferioară colierul Ordinului Maltez. **Fig. 13**

Un loc aparte în ex-libris-urile executate pentru înalții slujitori ai bisericii îl constituie reprezentarea devenită clasică, în care pălăria cu boruri orizontale, sub care stau atârinate cu cordoane împletite de ambele

și animale.

În Franța cel care va influența stilul ex-libris la începutul secolului al XVIII-lea este Sebastien Le Clerc (1637 - 1714). Un ex-libris caracteristic pentru acea perioadă este destinat lui Matthieu Francois Geoffroy (1710). **Fig. 11**

Chenarele ornate în partea inferioară a ex-libris-lui pentru anumite inscripții, cum ar fi donația au devenit o practică în secolul al XVIII-lea. Francois Boucher, (1703 - 1770) pictorul protejat de Madame de Pompadour, execută un superb ex-libris pentru Francois Herault (1685 - 1770), Președintele Parlamentului Francez și un apropiat al lui Voltaire. El este un maestru al scenelor pastorale și mitologice, supranumit pictorul dragostei.

Antoinette-Louise Mignot de Montigny cu pseudonimul Louise Le Daulceur(1721 - 1756), este una din puținele artiste femei care au gravat în secolul al XVIII-le ex-libris.

Literatura de specialitate semnaleză și alți artiști francezi care au executat ex-libris-uri, printre aceștia: Gravelot, Cochiu fiul, Eisen, M. Saint - Aubin, Moreau le Jeune, Choffard, Marillier și Gaucher. (10)

Un interesant ex-libris executat în acvaforte de către d'Anlaüs Bouvenne pentru Victor Hugo utilizează monogra-ma pe fondul catedralei Notre - Dame din

Fig. 13

părți ale scutului, un mănunchi de ciucuri. În partea inferioară, sub panglicile inscripționate cu numele proprietarului, se află, de regulă, o cruce. Se presupune că anumite ex-libris-uri colorate aveau pălăria de culoare roșie, iar ciucurii de culoarea galbenă.

Un ex-libris **spaniol** din această perioadă, datat cu anul 1747, este executat de către Ja-cobo de la Piedra pentru Joaquin De Lamasy Sotomaio. Este de dimensiuni mici 135x68 și reprezintă una din cele mai echilibrate și rafinate piese care includ elemente de heraldică picturală admirabil decorate. E de remarcant chenarul separat de la partea inferioară în care este inscripționat numele destinatarul. **Fig. 14**

Fig. 14

O caracteristică a evoluției ex-librisului în **Marea Britanie** în această perioadă este liniaritatea evoluției stilului heraldic decorativ. O explicație a acestui conservatorism, fără să neglijăm personalitatea artiștilor britanici în acest domeniu, ar fi izolarea geografică datorită căreia pene-trarea influențelor exterioare era întârziată. Au existat ateliere care primeau comenzi pentru executarea de ex-libris-uri. Așa era cel al familiei William Jackson (1695 - 1715) care executa în diferite variante și dimensiuni aceste mici opere de artă. Ceea ce caracterizează ex-libris-ul britanic din această perioadă este reprezentarea heraldicii amplasată de cele mai multe ori pe clasică „lopata”. Nu lipsesc elemente precum leii, vulturul, cornul abundenței și coloanele laterale.

Fig. 15

Umorul sec britanic poate fi observat în ex-libris-ul executat de cunoscutul artist W. Jackson, care la comanda lui Robert Bloomfield (1766 - 1823) realizează o compoziție interesantă. Acest Bloomfield sărăcește și din persoană nobilă cu blazon ajunge la „sapă de lemn”. Scutul heraldic este împărțit în două spații, cel din stînga este încărcat cu elemente heraldice, iar în partea dreaptă un personaj sapă cu dalta și ciocanul acest scut, evident nemulțumit. **Fig. 15**

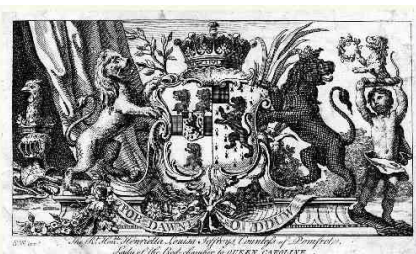

Fig. 16

Cunoscutul anticar Maurice Johnson (1688 - 1755), fondatorul societății anticarilor, care a îndeplinit funcția de secretar și bibliotecar al Societății de Anticariat (1717 - 1755), a comandat un ex-libris gravorului George Vertue (1684 - 1756), în care elementul heraldic central este încadrat de două nuduri (care simbolizează pe Minerva și o romană cu fascia în brațe). Întregul ansamblu este acoperit de o draperie frumos pliată la colțuri. **Fig. 16**

Fig. 17

Fig. 18

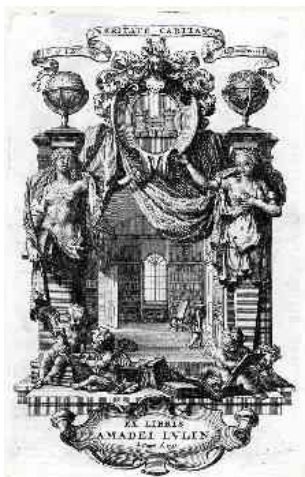

Fig. 19

Fiecare membru al familiei putea comanda un ex-libris propriu precum cei din familia ducelui de Kent care aveau cinci asemenea ex-libris-uri , câte unul pentru fiecare membru din familie.

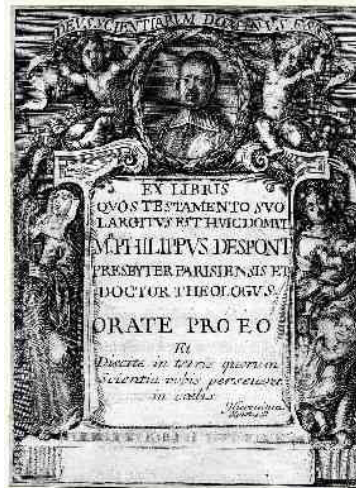
Un ex-libris caracteristic din perioada respectivă este și cel executat de Simion Wale (1740) pentru fiica judecătorului cu același nume, Henrietta Louise Jeffreys, contesă de Pomfret, care a fost și doamnă de onoare a reginei Caroline (1713 - 1737) **Fig. 17**

În această perioadă, după Revoluția Franceză, când scade în societate influența nobilimii, care avea prin tradiție semnele heraldice, apar din ce în ce mai multe comenzi în care elementul pictural cuprinde un spațiu important în an-samblul unui ex-libris, fără să elimine total heraldica tradițională, dar ajungându-se la un echilibru. În centrul imaginii încep să apară fie heruvimi care susțin scuturile heraldice de multe ori descenstrate, sau vulturi, lei în care elementul heraldic este mult diminuat. Un ex-libris executat alegoric în această perioadă de schimbare este gravat de H. Becat (1750) pentru dramaturgul și romancierul Thomas Geulette (1683 - 1766). Personaje din cărțile autorului susțin un scut de mici dimensiuni. **Fig. 18.**

Germania este prima care se detașează încet de elementul heraldic din ex-libris și pentru a-și exprima mesajul și ideile, practică desene alegorice bazate pe mitologie și symbolism. Numele proprietarului apare mai evident, deoarece nu mai există armele pentru identificare. Numele este redat fie sub formă de monogramă, cifru, joc de imagini legat de numele persoanei constituind de multe ori o anumită dificultate în identificarea posesorului. Sînt prezente elemente picturale figurile zeușelor Artemis, Athena bustul lui Hippocrates etc. Unul din cei mai cunoscuți gravori din Germania în această perioadă este Daniel Niklaus Chodowiecki (1726 - 1801), care a condus mulți ani Academia de Arte din Berlin. Exemplar pentru această perioadă este ex-libris-ul reprezentînd ruinele colosseumului din Roma care reflectă interesul pentru lumea antică larg răspîndită în acea perioadă, executat de Johann Friedrich Volkart (1750 - 1812) pentru biblioteca GB de Lutzerode (1770). **Fig. 19**

Elveția la răscruce de drumuri între Germania, Franța și Italia a suferit influența artistică a acestora dar mai ales cea franceză după incursiunile lui Napoleon în zonă. Deosebiri esențiale nu se remarcă. Gravorii elvețieni vor diminua poate mai drastic elementele heraldice și vor utiliza cu eleganță imaginea cailor cum este cazul lui Johann Ludwig Aeberli (1723 - 1786), scene marine sau pușca de vânătoare, în cazul lui Balthasar Anton Dunker (1746 - 1807), sau piramidele egiptene în ex-libris-ul destinatarului Rudolf Emmanuel Effingi Wildeck.

Un ex-libris cu o compoziție interesantă prin elementele constitutive este cel executat de Bernard Picard (1673-1733) pentru Amade Lullin, un ministru și profesor de teologie din Geneva (1695 - 1756). Biblioteca văzută în profunzime este luminată de o fereastră centrală. Trei heruvimi sînt desenați citind cărți, iar lateral două statui antice susțin un scut heraldic drapat, deasupra căruia flutură o eșarfă inscripționată în limba latină, greu de descifrat. Întreaga imagine respiră liniștea dintr-o bibliotecă enciclopedică simbolizată de cele două globuri pămîntești. **Fig. 20**

Fig. 20

În Franța evoluția elementelor alegorice a urmat traseul cunoscut și în alte regiuni ale Europei. Artiști importanți precum Boucher sau Louse de Daulceur au revenit după Revoluția Franceză la standardele clasice. Multe din bibliotecile aristocratice importante din Franța, inclusiv ex-libris-urile acestora, au fost distruse în perioada Revoluției Franceze.

Sînt interesante ex-libris-urile care aplicate pe cărțile care urmează a fi făcute cadou și care poartă denumirea de „**ex-dono**”. Există și piese care sînt aplicate pe cărțile pe care proprietarul dorește să le lase moștenire prin testament și care sunt denumite „**ex-testamento**”. Un ex-testamento este comandat de doctorul în teologie Philippe Despont gravorului Gabriel Ladame (1638 - 1708). Se poate observa importanța acordată textului testamentar cît și imaginea donatorului redat într-un medalion. **Fig. 21**

Fig. 21

Ex-libris-ul din secolul al XVIII-lea în **Marea Britanie** se caracterizează printr-o foarte bună calitate fapt datorat unor artiști din Olanda, Italia și Franța, care au venit să lucreze pe insulă aducînd cu ei noi canoane estetice acceptate de britanici. Cum este firesc peste toate aceste influențe se așterne o aromă britanică ce bucură ochiul avizat. Atelierul lui Thomas Bewick (1753 - 1828) a devenit celebru spre sfîrșitul secolului al XVIII-lea aducînd un nou val de creativitate estetică în executarea ex-libris-ului.

Fig. 22

Ca elemente care se disting în această etapă sînt acele ex-libris cu monograme sofisticate din care cu greu

poți descifra posesorul. Un exemplu de ex-libris sub formă de monogramă acoperită de o coroană greu de identificat este cel aplicat pe volumul cu scrisorile marchizei de Sévigné, adresate fiicei sale, contesa de Grignan (11). **Fig. 22**

Cei care nu au scuturi heraldice apelează acum la portretul său pe care îl încadrează cu un medalion înflorat (Ex-libris-ul arhitectului James Gibbs 1682-1754, executat de Bernard Bacon).

Un interesant ex-libris executat de Graville Sharp (1735-1813) este cel al fiului său Thomas, om de știință și mare filantrop, care s-a remarcat și prin lupta pentru emanciparea sclavilor. Ex-libris-ul reprezintă o superbă orgă încadrată într-o biserică gotică și era aplicată pe cărțile de muzică. **Fig. 23**

Nu întotdeauna imaginea reprezentată pe un ex-libris are legătură directă cu proprietarul cărții. Un ex-libris care reprezintă o corabie într-un medalion și care are un text „Fortuna duce” aparține lui Antonii Mario, Dumas Rectoris de Chauffaitte Diocesis Matisconensis, datat cu anul 1757. El este aplicat pe coperta unei cărți intitulată „Essaise de Morale”, îngrijită de M. Nicole, în anul 1707. **Fig. 24**

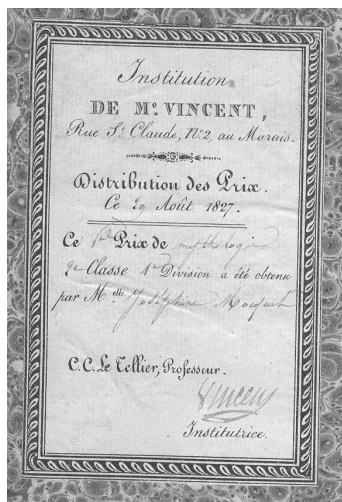

Fig. 25

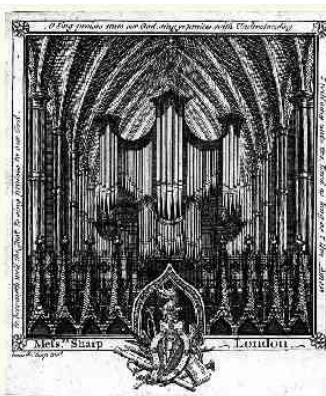

Fig. 23

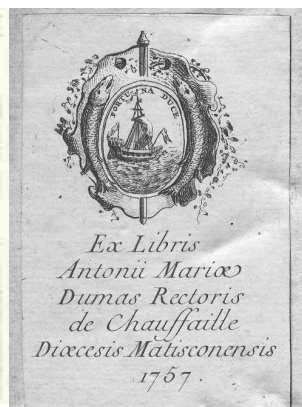

Fig. 24

În instituțiile particulare de învățămînt se acordau premii pentru merite deosebite la învățătură. Premiile erau însoțite și de cărți de obicei cu un caracter educațional. Pentru a se păstra semnificația acestui premiu, pe coperta interioară a cărții se aplica un ex-libris cu explicațiile respective. Un exemplu de practicare a acestui tip de ex-libris este cel comandat de Institution de Mme Vincent. Ex-libris-ul precizează faptul că premiul este acordat la 29 august 1827 pentru „mitologie” domnișoarei Josephine Mocopent și este semnat de profesorul C. C. Le Tellier. Cartea pe care este aplicat acest ex-libris este editată la Paris cu numai trei ani înainte și este intitulată *Histoires edifiantes et curieuses* a preotului Baudrand. **Fig.25**

III. 1860 - 1920 Art Nouveau și colecționarii

Această perioadă se caracterizează printr-o decădere a ex-libris-ului, mai ales în segmentul de cinci decenii de la mijlocul perioadei, când numărul cărților a crescut exponențial, iar artele în ansamblu au decăzut și odată cu ele și ex-librisul. Utilizarea ex-libris-ului a fost într-o evidentă stagnare poate și din cauza condițiilor economice și a războaielor. Se poate vorbi de o renaștere a ex-librisului odată cu dezvoltarea artei decorative în a doua jumătate a secolului, denumită Arte Nouveau, iar mai târziu Art Déco caracterizată prin renunțarea la abundența florală, dând preferință motivelor animaliere stilizate, iar în locul liniilor curbe apar liniile geometrice (12)

După mai multe încercări, în prima jumătate a ultimului deceniu al sec.al XIX-lea, ex-libris-ul a ajuns la un gen propriu, nou și modern. Astfel nudul a fost reintrodus în drepturile sale ca mijloc de exprimare și purtător de simboluri.

În ex-libris-ul modern predomină nudurile feminine poate și din cauza faptului că majoritatea acestora provin de la artiști și nu de la artiste. Femeia a rămas în continuare, ca și în sec. al XVIII-lea, punct de pornire și obiectiv al gândirii și dorinței, ceea ce, firește, este exprimat și în creația artiștilor.

Scopul ex-libris-ului ca foaie decorativă a făcut posibil ca orice tip de reprezentare a trupului sau a obiectelor să fie tratată stilizat. Corpurile umane sînt lucrate plastic cu toate detaliile, oferind o impresie decorativă.

Femeia, distrugătoare a tot și aliată puternică a morții și a diavolului, este tema principală în unele ex-libris-urile create de pesimiști ca varietate la această temă. Printre motivele preferate ale cunoscutului grafician de ex-libris, Budzinski, se numără moartea și deșertăciunea lucrurilor lumești, mai cu seamă, a frumuseții. Astfel ex-librisul lui Fahrenhorst se constituie într-o ilustrație a dictonului „vanitas vanitatum”. O femeie tânără, frumoasă și totodată mîndră de frumusețea ei, se privește în „oglindea morții”, confruntîndu-se acolo cu imaginea unei bătrîne zbîrcite. Astfel devine evidentă tendința etică a ex-libris ului, aceasta devenind o reflectare a unei filozofii, respectiv a unei concepții despre lume și viață.

Un alt factor care a intervenit după 1880 a fost moda de a colecționa ex-libris-uri. Astfel au apărut societățile colecționarilor de ex-libris în mai multe țări europene care au încurajat schimbul de ex-libris între colecționari. Perioada de vîrf a colecționarilor

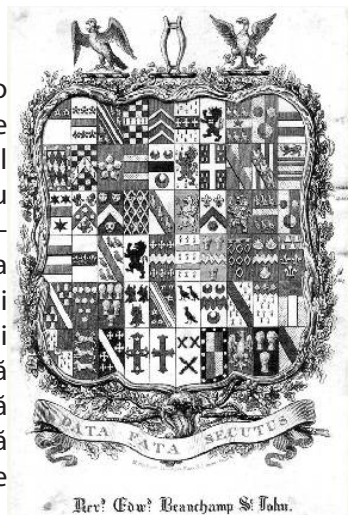

Fig. 26

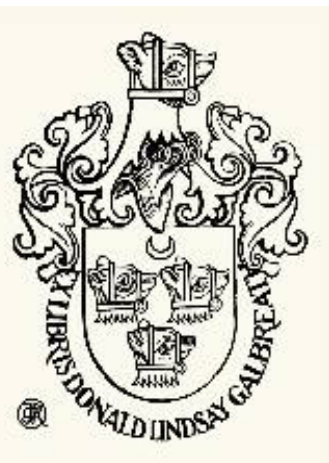

Fig. 27

de ex-libris a fost 1890-1920 după care pasiunile s-au îndreptat spre colecționarea de timbre care oferea o perspectivă mult mai mare prin apariția emisiunilor poștale naționale.

Cu toate că heraldica a fost din ce în ce mai puțin utilizată în spațiul artistic al ex-libris-ului, se constată o accentuată corectitudine în redarea heraldicii, inclusiv a coroanelor care reflectă cunoașterea semnificației fiecăreia în parte. Nu sînt excluse excepțiile care exagerează cu aceste elemente heraldice cum este cazul lui Beauchamp, care comandă gravorului N.Whittock din Oxford în 1850 un ex-libris cu nu mai puțin de 60 elemente heraldice. Rezultatul este deplorabil atît pentru prestigiul acestei familii, care prin excesul de heraldică dă dovadă de snobism, cît mai ales pentru estetica gravurii. **Fig. 26**

Fig. 28

Fig. 29

în executarea de ex-libris, Charles William Sherborn (1831 - 1912) execută pentru Augustus W. Franks un exemplar în 1891 care se regăsește în colecțiile de la British Museum. **Fig. 29**

Nu același lucru se poate spune despre ex-libris-ul fostului prim-ministru britanic Arthur J. Balfour, executat de o specialistă în heraldică C. Helard (1899). Utilizarea unei pamblici aduce o notă de modernitate alături de scutul heraldic. Este cunoscută stilizarea ex-libris-ului executat de gravorul elvețian Claude Jeanneret (1866 - 1979) pentru un specialist în heraldică Donald Lindsay Galbreath care editează un *Manual de heraldică* (1924) reeditat în mai multe ediții. **Fig. 27**

Primele cercetări în studierea ex-libris-ului datează din anul 1835, cînd Heinrich Lempertz din Germania publică o lucrare dedicată acestui subiect. Doi ani mai tîrziu, Daniel Parsons publică în raportul Universității Oxford, consacrat arheologiei și heraldicii un capitol referitor la ex-libris. În anul 1891 au fost fondate asociații ale colecționarilor de ex-libris în Londra și Berlin, după care au apărut și în alte capitale europene. Fredrich Warnecke (1837 - 1894) este considerat fondatorul și primul președinte al Asociației Ex-libris din Berlin. **Fig. 28**

Perioada de stagnare a colecționarilor este evidentă în intervalul anilor 1930 - 1950. În prezent sînt peste 30 de asemenea asociații în întreaga lume, cu peste 10.000 de membri. Conte Leiningen-Westerburg (1856 - 1906) este membru de la înființarea societății berlineze de ex-libris publicînd mai mult de 100 de studii de specialitate în perioada 1895-1906. Colecția sa de peste 38.000 de ex-libris constituie cea mai mare din afara Angliei și se află la Muzeul Național din Nürnberg.

Unul din cei mai apreciați gravori specializați

Societatea colecționarilor de ex-libris din Franța a fost fondată în 30 aprilie 1893 și l-a avut ca secretar pe gravorul Henry Andre (Andre Schultz 1857 - 1932). În 1896 societatea avea un număr de 138 de membri care au editat o publicație de specialitate pînă în anul 1938, cu o întrerupere de 4 ani în timpul Primul Război Mondial. Un studiu intitulat *Ex-libris francez de la origini și pînă în zilele noastre* este publicat de Auguste Poulet Malassis în anul 1875, completat de un dicționar al desenatorilor și gravorilor de ex-libris francezi scris de Jacques Charles Wiggishof (1842-1912) devenind o carte de referință, dar și foarte rară.

Pînă în anul 1907 în Elveția a funcționat la Basel un *Club ex-libris*, care a publicat mai multe volume de specialitate. Agnes Wegmann a fost o importantă colecționară de ex-libris a cărei colecție se află la Biblioteca Universitară din Basel. La inițiativa ei s-a publicat un studiu referitor la ex-libris-ul elvețian de pînă în 1900 care a avut la bază lucrarea lui Ludwig Gerster (1848 - 1923).

În anul 1915, în Suedia au apărut mai multe articole ale artistului Arthur Sjogren (1874 - 1951).

În Franța începînd cu anul 1863 se declanșează o mișcare de reformare artistică odată cu înființarea *Union centrale des Arts appliques a l'industrie*, care se remarcă la expoziția din 1867 la Paris. *L'Union centrale des Arts decoratifs* este recunoscută oficial în 1882. Noul stil denumit *L'Art nouveau* înregistrează un eșec la marele public, la expoziția internațională din 1900 de la Paris fiind considerat o mare eroare artistică. Această nouă direcție a fost puternic influențată de arta japoneză și de literatura simbolistică. (13)

Stilul artistic la executarea ex-libris-urilor a fost și el influențat de noua tendință după cum se observă în revista *Studio* din perioada 1898-1899, unde sînt ilustrate ex-libris-uri executate de artiști precum Millais (Președinte al Academiei Regale în 1896), Burne-Jones, Beardsley, Morris și alții. Un exemplu de ex-libris executat de E. Burne-Jones (1833 - 1898) este cel comandat de prietenul său Cicely Horner în 1890, reflectînd stilul decorativ. **Fig. 30**

Fig. 30

Max Klinger (1857-1920) este considerat părintele simbolismului în arta grafică germană și a creat în perioada 1879 - 1904 57 de ex-libris-uri. Prin activitatea acestui gravor s-a realizat o cooperare între artiști și colecționari care a constituit „epoca de aur” a ex-libris-ului german din secolul al XX-lea. Nudurile simbolizate în această perioadă pe ex-libris-uri nu pot fi considerate erotice, ele reprezintă o expresie a libertății de exprimare care domină societatea din acea perioadă. Această temă se regăsește și la un remarcabil expresionist german Frank Marc (1880 - 1916) din grupul lui Kandinsky care a studiat teologia, apoi pictura. Și celebrul pictor Paul Klee (1879 - 1940) a executat un ex-libris pentru un prieten de școală care era student la medicină, Louis Michaud - 1901. Un interesant ex-libris executat de

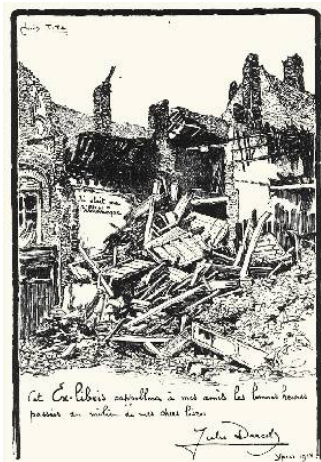

Fig. 31

Fig. 32

Fig. 33

un artist belgian, Louis Titz (1859 - 1932), ce reflectă ororile.

Primului Război Mondial este comandat de Jules Darcel din Ypres în 1914. Imaginea reprezintă o clădire dărîmată sub care stă scris „*Aici a fost biblioteca mea*” **Fig. 31**

În prima jumătate a ultimului deceniu al sec. XIX-lea, ex-libris-ul a ajuns să fie un gen nou și modern. Astfel, nudul în perioada 1879 - 1904 a fost reintrodus în drepturile sale de mijloc de exprimare și ca purtător de simboluri. În ex-libris-ul modern predomină nudurile feminine.

În 1949, un grup de artiști din Barcelona reprezentată prin Francisco Roca, Luis Garcia Falgas (1881 - 1954), Alejandro de Riquer (1856 - 1920), Francisco Esteve Botey (1884 - 1950, a publicat o carte despre ex-libris care rezistă în timp), Jose Triado-Mayol (a executat peste 200 de ex-libris), au adoptat stilul *Art Nouveau* cu un specific catalan.

O tehnică specială este adoptată de creatorii de ex-libris prin aplicarea desenelor periferice care apar estompate, înainte de a se imprima partea centrală a lucrării. Acest procedeu îl găsim la Ernst Emil Ebner (1892 - ?) și la Bruno Heroux (1868 - 1944) **Fig. 32**

Erich Büttner (1889 - 1936) grupează pe aceeași placă mai multe ex-libris-uri pentru diferiți comanditari, după care decupează placa de cupru separat pentru a putea multiplica fiecare ex-libris. Dar înainte de a le decupa multiplică câteva exemplare a plăcii cu cele patru ex-libris-uri care fac ca aceste exemplare să fie foarte apreciate de colecționari ca adevărate rarități. **Fig. 33**

Sigmund Lipinski (1873 - 1940) stabilit la Roma, execută în perioada de maturitate capodopere grafice considerate la vremea respectivă de modă veche. **Fig. 34**

Poetă, pictoriță și gravor, Marie Laurencin (1885 - 1956), prietena lui Apollinaire, a executat numai un singur ex-libris, dar care prin raritatea lui a devenit celebru. În 1932 bibliofiful american Edward Wassermann vizitînd atelierul pictoriței remarcă o gravură de mici dimensiuni (106x69) pe care o

solicită pentru a o utiliza ca ex-libris. Autoarea nu face altceva decât să adauge la partea superioară textul Ex-libris și la partea inferioară numele comanditarului.

Fig. 35

Pentru că moda de a avea un ex-libris era în apogeul ei, mulți artiști executau ex-libris pentru prieteni ca pe un cadou oferit cu ocazia unui eveniment. Artistul britanic Rex Whistler (1905 - 1944) a executat mai multe ex-libris pentru prieteni dintre care se remarcă cel oferit doamnei Pleydell Bouverie în 1939, ca un gest de iertare pentru faptul că a uitat să onoreze o invitație la cină. Chiar și celebrul artist olandez Mauritz Cornelius Escher (1898 - 1972) execută mai multe ex-libris, dar care nu sunt pe măsura imaginației cu care s-a remarcat în opera sa. Evident, colecționarii fac tot posibilul să dețină un asemenea exemplar. Nici Jean Cocteau (1889 - 1963) nu scapă de tentația de a face cinci ex-libris, toate foarte stilizate.

Un capitol aparte al ex-librisului îl constituie cele executate pentru instituții și societăți, considerate de mulți colecționari mai puțin atractive. În primul rând, pentru faptul că alegerea unei reprezentări gra-fice este supusă criticii unui colectiv de conducere din respectiva instituție care se pare că diminuează creativitatea artistului. Un alt motiv este că aceste ex-libris-uri sînt destinate a fi aplicate pe cărți și nu pentru a fi schimbate între colecționari. Dar, cu siguranță, ele constituie elemente importante în evoluția istorică a ex-librisului precum cele din bibliotecile mănăstirești, Vatican sau cele princiere pomenite anterior. Ex - libris-ul din Biblioteca Vaticanului, datat la 1706, este constituit numai dintr-un text de excomunicare a persoanei care nu restituie o carte în termen de șapte luni de la data cînd a împrumuta-o.

Bibliotecile diferitelor colegii precum cel evanghelic din Augsburg (1760) au comandat ex-libris-uri care au fost aplicate pe cărțile din bibliotecă. Oficiul public din Turnul Londrei are un ex-libris care constituie o raritate fiind gravat în anul 1771. **Fig. 36**

Interiorul unei biblioteci a fost de multe ori un motiv de a fi reprezentat într-un ex-libris. Unul din cele mai vechi ex-libris cu acest subiect

Fig. 34

Fig. 35

Fig. 36

Fig. 37

Fig. 38

apartine lui Sigmund von Erlach (1614 - 1699), mareșal al Franței, care combină imaginea unei biblioteci cu heraldică. Un ex-libris executat de George Vertue (1684 - 1756) pentru soția contelui Edward Harley de Oxford este foarte sugestiv prin biblioteca încadrată de o fereastră în fața căreia sînt plasați mai mulți heruvimi. Expresiv este și ex-librisul profesorului de anatomie din Dresda, care era în același timp și pictor, Christian Gottlieb Tobias (1769 - 1813), care introduce un leu în interiorul bibliotecii, sugerînd prin aceasta faptul că biblioteca este bine apărută de persoane rău intenționate. **Fig. 37**

Dar sînt cazuri cînd lucrarea redă profesia comanditarului care dorește să decoreze cărțile cu un ex-libris sau să le folosească drept cărți de vizită. Indiferent dacă viitorul stăpîn era guvernator, ministru, matematician, sau căpitan cum a fost cazul lui William Locker (1731 - 1800) un apropiat al amiralului Nelson, care a condus în 1792 spitalul din Greenwich, toate aceste ex-libris-uri aveau gravate profesia proprietarului.

Un text des înțilnit pe ex-libris este cel care conștientizează faptul că o carte este durabilă, pe cînd omul este muritor, sau „*azi a mea, mîine a altuia*”. Scheletele cu coasa în mîna sînt alături de tema vanității. Ea mai este sugerată și prin reprezentarea unui păun imagine des aplicată în lucrările executate de Josef Farago (1866 - 1906) sau Franz von Bayros (1866 - 1924). **Fig. 38**

O altă temă care a făcut epocă în perioada 1890-1920 a fost cea erotică. Colecționarii care dețineau un important lot de cărți cu acest subiect erau tentați să le semnaleze cu astfel de ex-libris. Atunci cînd arta grafică era de calitate acest subiect a fost atractiv pentru colecționari. Un cunoscut artist precum Henty Andre (1857 - 1932) care era și fondatorul *Societății franceze de ex-libris* a executat peste 180 de lucrări printre care și unele erotice. Prețiosul catalog de ex-libris modern publică mai multe exemplare pe acest subiect a unor cunoscuți artiști din această perioadă precum: Heroux Bruno, Klinger Max și Philippe Martin, etc. (14)

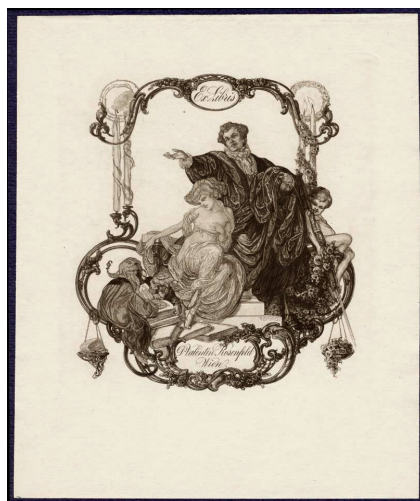
Dar cel care va executa o serie de ex-libris-uri la tema dată este marchizul austriac de origine italiană Franz von Bayros (1886 - 1924). Faptul că a trăit mai mulți ani la Viena, explică această tentație de a atribui parfumul galant al creațiilor sale influenței acestei metropole. Este considerat un maestru de necontestat al stilului rococo vienez, din perioada premergătoare anului 1914, avînd consemnate în colecții particulare și muzee peste 312 lucrări, în mare parte subtil erotice. Izvorul lui de inspirație îl constituie scenele galante ale sec. al XVIII-lea.

Fig. 39

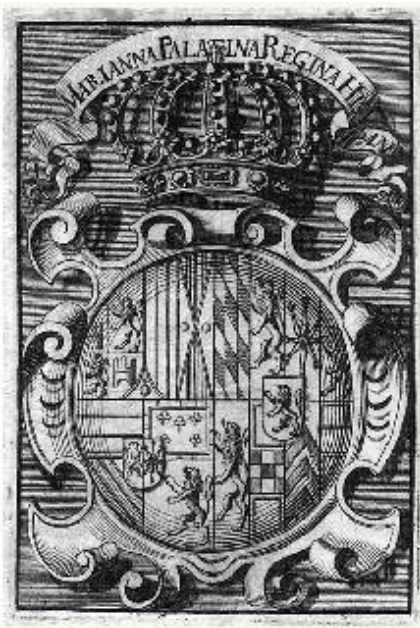
Multe case regale din Europa și din întreaga lume au folosit ex-libris-uri pentru cărțile personale din bibliotecile lor. În 1915 casa regală a Suediei publică o listă cu peste 550 de ex-libris-uri fiind utilizate începînd cu secolul al XVI-lea. Colecția casei regale din Marea Britanie deține peste 1 000 de ex-libris-uri și se consideră cea mai mare. Ex-libris-urile deținute de papi, regi, împărați au un plus de atractivitate, chiar dacă din punct de vedere artistic nu excelează. Bibliotecarii care au ținut evidența acestor cărți, cu siguranță, refuzau să colaboreze cu colecționarii de ex-libris, din acest motiv sînt foarte rare cazurile cînd sînt semnalate piese de acest gen în colecțiile particulare. Excepțiile sînt atunci cînd bibliotecile au fost devastate de incendii, revoluții sau vînzarea la licitație a unei asemenea biblioteci.

Un ex-libris datat la 1690, este considerat ca fiind primul din seria celor atribuite familiei regale din Spania. Este intitulat Marianna Palatina Regina Spaniei (1667 - 1740) soția regelui Carlos III și fiica ducelui de Bavaria, Philip Wilhelm. **Fig. 40**

Sînt cunoscute din literatura de specialitate ex-libris-urile: mareșalului Murat (1767 - 1815) devenit rege napolitan în 1808; fiica regelui Louis XV, cunoscută sub numele de Marie Louise de France (1733 - 1799); Marie Caroline de Bourbon (1798 - 1870) a cărei bibliotecă a fost vîndută și dispersată în anul 1830; Împăratul Maximilian, arhiduce de Austria (1832 - 1867); Nicolae II - țarul Rusiei (1868 - 1918) a utilizat un frumos ex-libris cu coroană și monogramă pentru cărțile din Palatul de Iarnă - realizat de Armin von Foelkersam, fost director la Ermitaj în 1907; Louis

Fig. 39

Fig. 40

Fig. 41

Il, Prince de Monaco (1870 - 1949); arhiducele Franz Ferdinand von Habsburg (1863 - 1914), moștenitorul tronului austro-ungar, a utilizat un ex-libris (1900) realizat de Heinrich Jauner (1833 - 1912), în care se distinge o heraldică discretă și o coroană susținută de un heruvim.

Regina Maria a României a utilizat un ex-libris executat în 1922 de către Paul Groudhomme. El reprezintă pe Sf. Gheorghe deasupra căruia este coroana regală purtată la încoronarea de la Alba Iulia, și care strălucește ca un soare. **Fig. 41**

Ex-libris-ul a fost utilizat și de personalități cu statut social care le permitea să dețină o bibliotecă. Dorința acestora de a marca proprietatea unei cărți a generat o serie de ex-libris-uri realizate de artiști consacrați. Semnalăm câteva din aceste ex-libris-uri ale unor personalități precum: geograful francez Placide de Saint-Helene (1649 - 1734); David Garrick (1717 - 1779) probabil cel mai cunoscut interpret din sec. al XVIII-lea a lui Shakespeare; celebrul chimist Lavoisier (1743 - 1794) care a fost executat de revoluționari; istoricul englez Edward Gibbon (1737 - 1794), autorul istoriei decăderii Imperiului Roman; Talleyrand (1754 - 1838) a utilizat un ex-libris pentru cărțile din biblioteca castelului său de la Valencay, în exclusivitate heraldic care demonstrează frustrarea acestuia; filozoful german Arthur Schopenhauer (1788 - 1860) a utilizat un ex-libris heraldic încadrat de ramuri înfrunzite; romancierul englez Charles Dickens (1812 - 1870) a comandat un ex-libris în care singura imagine reprezintă un leu ce ține în ghearele sale o Cruce Maltează și care a fost executat în anul 1850.

Fig. 42

Un artist de o mare complexitate - grafician, pictor, scriitor și muzician, Ludwig Hesshaimer (1872 - 1956) și puțin cunoscut în țara de origine, România, este considerat de Richard Braungart în lucrarea „Der Akt im modernen ex-libris”, „*un artist spiritual cu o fantezie debordantă*”.¹⁵

La începutul celui de al doilea deceniu al secolului nostru Hesshaimer a început să se afirme în domeniul graficii, a ex-libris-ului, felicitărilor și a mărcilor poștale. Un ex-libris comandat de locotenentul Albert Fischer, în februarie 1913, face aluzie la unul dintre viciile acestuia. Personajul masculin minuscul, îmbrăcat în costum de vânătoare și înarmat cu o pușcă, este ținut pe palma mîinii drepte de un nud feminin, reprezentat în profil. Femeia înaltă subțirică și în același timp, puternică este

reprezentarea mult temutei vampre, atât de des întâlnită în reprezentările art nouveau, imagine creată de Hesshaimer, amintind de Juditha sau de Salomea, în care vînătorul schimbă locul cu vînatul. **Fig. 42**

Tot de același autor în 1913 datează un ex-libris comandat de maiorul von Korner în care este reprezentat un bărbat, îmbrăcat într-o manta, lîngă o țevă de tun pe care este așezat un nud grațios de femeie. Ex-libris-ul arhiducelui Carl Albrecht de Austria, executat la Sarajevo în 1914, reprezintă în prim-plan un călăreț în armur, iar deasupra nori și călăreți cerești care reprezintă dorința de victorie a personajului. (16)

Referințe:

1. **Drăgan, Corneliu Dima.** *Ex-Libris*. București : Litera, 1973. p. 30.
2. **Flocon, Albert.** Universul cărții. București : Ed. Șt. și Encicl., 1976, p. 112.
3. **Ibidem**, p. 14.
4. **Ibidem**, p. 142.
5. **Ibidem**, p. 145.
6. **Flocon, Albert.** Universul cărții. București : Ed. Șt. și Encicl., 1976, p. 295
7. **Olteanu, Virgil.** Din istoria și arta cărții. București : Ed. Enciclopedică, 1992
8. **La Grande Encyclopedie.** Paris, vol. 16, p. 941.
9. **Junod, Benoit.** *World of Ex-libris*. [Autorul a fost ambasadorul Elveției în Iugoslavia în anul 1995 când a organizat la Muzeul Național din Belgrad o mare expoziție de ex-libris dintre care 600 erau ale autorului din cele 40.000 de exemplare deținute în colecție].
10. **Les Ex-Libris francais depuis leur origine jusqu'a nos jours.** Paris, 1875.
11. **Sévigné Marie de Rabutin Chantal.** Recueil des lettres de madame la Marquise de Sévigné a madame la comtesse de Grignan, sa fille. Dresde, 1753.
12. **Florea, Vasile.** Mica enciclopedie de artă universală. București : Litera internațional, 2005, p. 30.
13. **Larousse du XX-e Siècle en six volumes.** Paris, 1928, p. 364.
14. **Braungart, Richard.** Der akt im modernen ex-libris. München, 1922.
15. **Ibidem**, p. 30.
16. „Născut la Brașov în 14 martie 1872, Ludwig Hesshaimer a părăsit orașul natal din fragedă copilărie fiind obligat să-și însoțească părinții la Triest și mai târziu la Viena. Cu toate că la vârsta de 13 ani avea înclinații artistice vizibile, tatăl său l-a obligat să urmeze școala de cadeți din Budapesta. Odată cu alegerea carierei militare, considerată foarte rigidă, tînărul ardelean se interesează de toate formele de manifestare artistică: muzică instrumentală și vocală, actorie, literatură, desen, pictură, sculptură, fiind un autodidact. Întîlnirea, în 1902, cu pictorul A.L.Mielich a fost hotărîtoare pentru viitorul acestui talentat artist. În 1909, comandantul de companie, căpitanul Hesshaimer, părăsește garnizoana de la Linz, la 37 de ani înscriindu-se la Academia de Arte Plastice din Viena, pe

care o absolvă într-un timp record de un an de zile cu rezultate remarcabile. Reactivat în armată în anul 1911, devine profesor de desen la mai multe școli militare ; St. Pölten, Cașovia,, Sarajevo, Bratislava și Viena, iar la începutul primului război mondial a fost numit reporter de război. În această calitate, Hesshaumer a urmat trupele în Polonia, Rusia, Galiția, Bucovina, România, în Balcani, în Triest și Italia. Din toate locurile pe unde a trecut, el a îndrăgit cel mai mult Bosnia cu frumusețile sale naturale dar și diversitate etnică. La Sarajevo trăiește câțiva ani unde se și căsătorește. A devenit un adevărat poet al Balcanilor, iar prin ciclul de gravuri bosniace, organizează în 1915 prima expoziție cu cele 176 gravuri care ulterior au fost achiziționate de muzeul Albertina din Viena.... De cele mai multe ori, desenele lui sunt însoțite de texte explicative, scrise îngrijit caligrafic, care facilitau înțelegerea desenului.” Gudrun-Liane Ittu, Ludwig Hesshaumer (1872-1956), un artist jugendstilist târziu. In : Studii și comunicări nr. 4-5. Arad : Complexul Muzeal, 1999, p. 21-29.

